

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

38'inci Birleşim
19 Aralık 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdare-sine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 18 Aralık Necip Hablemitoğlu'nun katledilişinin 17'nci yıl dönümü vesilesiyle Ukray-na'da tutuklanan Necip Hablemitoğlu suikastını gerçekleştiren zanlının Türkiye'ye getirilmesi konusunda nasıl bir çalışma yapıldığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın, 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde CHP Gru-bu adına yaptığı konuşmasında madem Suriye'nin toprak bütünlüğü olacak ve Esad orada yönetime devam edecek, peki biz bu Suriye bataklığı-na niye girdik tespitini yaptığına ilişkin açıklaması

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin 911 kilometre uzunluğunda sınıra sahip olduğu Suriye'de yaşananlara bigâne kalamayacağına ilişkin açıklaması

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında Suriye konusuna diplomatik şekilde değindiğine ilişkin açıklaması

6.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, ülkemizin çıkarları düşünüldükten sonra Suriye'nin toprak bütünlüğü için gereğinin ya-pılması gerektiğine ilişkin açıklaması

7.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Suriye politikasının özünde Türkiye'nin ulusal güvenliği, bölgesel ve küresel barışa hizmet, Suriye'nin toprak bütünlüğü olduğu bilincinden hareketle adım atıldığına ilişkin açıklaması

8.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Meclisin mehabetine uygun, gündeme bağlılık esasına göre konuşmaların yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, egemenliğin kayıtsız şartsız millette ait olduğu ilkesini yaşatmak için bütçe yapıldı-ğında siyasetin paranın vesayeti altına girmeyeceğine ve Cumhuriyet Halk Partisinin demokrasinin tıkanmasına asla izin vermeyeceğine ilişkin açıklaması

10.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, AK PARTİ hükümetlerinin vesayet odaklarıyla mücadele ettiğine ve on yedi yılda gerçek-leştirilen bütçelerin halkçı bütçe olması nedeniyle milletimiz tarafından teveccüh gördüğüne ilişkin açıklaması

11.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin Güneş Motel hadisesini savunup savunmadığını, 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan 367 konusundaki görüşlerinin aynen devam edip etmediğini öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

12.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Grup Başkan Vekillerinin yapılan tartışmalarda birbirini aydınlatıcı yaklaşımlarda bu-lunmasının doğru bir yaklaşım olduğuna, farklı düşünceye sahip siyasi partilerin Türkiye için birlikte mücadele edip engellerin birlikte kaldırıl-ması gerektiğine ilişkin açıklaması

13.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Necip Hablemitoğlu suikastının zanlısı olarak tespit edilen, kırmızı bültenle aranan ve Uk-rayna'da yakalanan Nuri Gökhan Bozkır adlı şüphelinin ülkemize iade edilerek yargı mercilerine teslim edilmesi için çalışmaların titizlikle yürütüldüğüne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da konuyu yakinen takip ettiğine ilişkin açıklaması

14.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e Necip Hablemitoğlu suikastına yönelik bilgilendirmе-sinden ötürü teşekkür ettiğine ve şüphelinin bir an önce Türk adaletine teslim edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

15.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 18 Aralık Necip Hablemitoğlu'nun katledilişinin 17'nci yıl dönümü vesilesiyle Meclisi-mizde FETÖ terör örgütüne karşı birlik beraberlikle ortaya konulan tavrın siyasetimiz ve demokrasimiz açısından da önemli olduğuna ilişkin açıklaması

- 16.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 6 milyon oy almış bir partinin vekilleri olarak seçmenlerinin ve Türkiye'de yaşayan herkesin sorunlarını dile getirip çözüm yollarını tartıştıklarına ilişkin açıklaması
- 18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Başbuğ Alparslan Türkeş'in deklare ettiği Dokuz Işık Doktrini'nden birisinin gelişmecilik ve halkçılık olduğuna, halkçılığın CHP'nin tekelinde olmadığına ilişkin açıklaması
- 19.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 20.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 15 Temmuz darbe girişimini kınama bildirisinin altında imzalarının bulunduğu, iktidarın 20 Temmuzda OHAL ilanını yaparak attığı darbe adımının karşısında yer aldıklarına, kayyum atamalarının Anayasa'nın 127'nci maddesine aykırı olduğuna ilişkin açıklaması
- 21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 22.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Elâzığ Milletvekili Sermin Balık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin gerçeklerinin farklı olduğuna ilişkin açıklaması
- 23.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 24.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Cumhuriyet Halk Partililerin her dönem bir yol göstericisinin olduğuna ilişkin açıklaması
- 25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, FETÖ darbelerine karşı yapılan mücadeleyi itibarsızlaştırmanın doğru olmadığına ilişkin açıklaması
- 26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ethem Sancak'ın ensesinde olmaya ve her şeyin hesabını sormaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması
- 27.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun faizsiz finans kuruluşlarının bağımsız denetimini yürüten denetçiler için yayınladığı etik kurallara ilişkin açıklaması
- 30.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, faizsiz finans kuruluşlarına şeriat hükümleriyle denetim ayrıcalığı tanınmasının vahim bir durum olduğuna ve bu konuya açıklık getirilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması
- 31.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, helal sertifikasının Parlamentoda yapılan yasal düzenlemelerle hayata geçirildiğine, finans sektöründe helal finans hareketlerini yapan, mevduat toplayan bir kurumun çalışmasıyla ilgili hususlarda İslami referansların kullanılıyor olmasının doğal olduğuna ilişkin açıklaması
- 32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 33.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Genel Kurul çalışmalarının milletin menfaatine yönelik sürdürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 34.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, helal sertifikası ile her yurttaşın eşit yaklaşması gereken bir finans kuruluşunun dinî inançlarla hareket etmesinin tamamen birbirinden farklı olduğuna ilişkin açıklaması
- 35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." ifadesine ilişkin açıklaması
- 36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hiçbir kutsal kitabın Resmi Gazete'de yayımlanmasını laik hukuk devleti anlayışına uygun bulmadığına ilişkin açıklaması
- 37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, şanlı tarihimizin, kadim medeniyetimizin bütün dünyada dik duruşunu ortaya koyan siyasi liderlerimize teşekkür ettiklerine ilişkin açıklaması
- 38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki Alkoloid Fabrikasıyla ilgili ifadelerinin zabıtlardan çıkartılması Başkanlık Divanından istirham ettiğine ilişkin açıklaması
- 39.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki ithamları kabul etmediklerine ve stenograflara eylemli saldırıda bulunduğu ilişkin açıklaması
- 43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına yönelik nezaketsiz üslubu kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

45.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Cumhurbaşkanının Türkiye Cumhuriyeti'ni ve aziz milleti temsil ettiğine, Kanal İstanbul'u İstanbul için, milletimiz için, İstanbul'un kurtuluşu için hayata geçireceklerine ilişkin açıklaması

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

47.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Genel Başkanının "İstanbul'a ihanet ettik." ifadesine ilişkin açıklaması

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Soma maden işçilerine verilen sözlerin yerine getirilmesi ve Soma'nın köylerinde gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerindeki ayrımcılığın önlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

50.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Elâzığ Milletvekili Zülfü Demirbağ'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında çok fazla sataşılmasının tahammülsüzlük olduğuna ilişkin açıklaması

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

52.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, dinî tarikatların ulus devletlerin sınırlarıyla sınırlı olmayıp geniş bir coğrafyada hareket ettiklerine, tarikatların ve onlarla ilişkili insanların belli ritüelistik tavırlarının olduğuna ve hukuka aykırı eylemler konusunda herkesin hassas olması gerektiğine ilişkin açıklaması

53.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 18 Aralık Necip Hablemitoğlu'nu katledilişinin 17'nci yıl dönümünde rahmetle andığına ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e Necip Hablemitoğlu cinayetini aydınlatmaya yönelik çabalarından dolayı teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün; Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekillerinin Meclisin mehabetine uygun temiz dil kullanmalarının esas olduğuna ilişkin konuşması

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMASI

1.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Şahin Tin'in 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bir kamu spotuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/21643)

19 Aralık 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar) Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, programa göre, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) ^(x)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) ^(x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi kabul edilmişti. 14'üncü madde üzerindeki görüşmelerden başlayarak devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bugün bütçemizin turlar üzerindeki son görüşmelerini yürütüyoruz, yarın kapanış konuşmaları var. Çok yoğun bir mesai harcadınız, çok yoğun görüşmeler, tartışmalar yaşandı. Bugün özellikle değerli milletvekillerimiz, gruplarımızın, bu yaşanan tartışmaların ışığında, bir tecrübe çerçevesinde -makul, sert eleştiriler her zaman kabulümüzdür ama- bir nezaketle konuşmalarına devamının hepimiz açısından yararlı olacağını düşünüyorum. Bugüne kadar göstermiş olduğumuz büyük bir olgunlukla da bugünkü görüşmelerimizi tamamlayacağız. Biz de Başkanlık Divanı olarak mümkün olduğu kadar arkadaşlarımızın konuşmalarında kolaylaştırıcı bir rol oynamaya gayret edeceğiz. Bu çerçevede, inşallah, bugün, bu akşam

^(x) 129, 130 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 09/12/2019 tarihli 28'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

itibarıyla turlar üzerindeki görüşmeleri tamamlamış olacağız.

Değerli milletvekilleri, şimdi 14'üncü madde üzerindeki görüşmelere başlayacağız.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

Yetki

MADDE 14- (1) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bütçenin uygulanmasına yönelik verilen yetkilerin kullanımı ve devrine ilişkin hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi 14'üncü madde üzerinde sırasıyla değerli milletvekillerimize gruplar adına söz vereceğim.

14'üncü madde üzerinde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Şenol Sunat'a aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Sunat.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygılarımla selamlarım.

Evet, bu madde yetki maddesi. Sayın milletvekilleri, bu ucube sistemde bakanlıklara bir ihtiyaç var mı diye sormak istiyorum. Tüm bakanlıklar aslında lağvedilmeli. Neden mi? Cumhurbaşkanına verilen yetkiler zaten onları etkisiz eleman hâline getiriyor. Danışmanlar, kurullar, ofisler, bilmediğimiz başka kurumlar var zaten. Ha, bu zamanda gerçekten bürokrat olmak çok zor bir şey, kolay değil, kimin ne yaptığı belli değil çünkü. Ha, bu arada kraldan çok kralcı valilere de rastlıyoruz. Devletin adamı olduklarını unutup adamın adamı olmayı tercih eden valilere sesleniyorum, özellikle de Çorum Valisine: Çorum'la ilgili bilgi almak üzere kendisini telefonla aramama rağmen geri dönüş yapmadı. Bu nasıl bir anlayıştır, buradan sormak istiyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, KHK'ler yeni sisteme geçiş için teknik düzenlemeler gibi gösterilse de tek adam, tek yetki sistemini yasallaştırdı. Zamanın elverdiği ölçüde birkaç küçük örnek vermek istiyorum; mesela, yükseköğretim kurumlarıyla ilgili. Öğretim elemanlarının kadroları hakkında üniversitelerin saklı kadrolarının serbest bırakılmasında tek yetkili Cumhurbaşkanı oldu. Öyle, artık ilgili üniversitenin, YÖK'ün, Maliye Bakanlığının, Devlet Personel Başkanlığının görüşlerinin alınmasına gerek yok çünkü Cumhurbaşkanı en iyisini bilir. Üniversitelere bağlı olarak fakülte, enstitü ve yüksekokul kurma, bu birimlerle ilgili olarak birleştirme, kapatma, bağlantı ve isim değişikliği yapma yetkisini Cumhurbaşkanlığı kullanacak. YÖK ve Millî Eğitim Bakanlığının görüşünün alınması koşulu bitti artık, Cumhurbaşkanından daha iyi mi bilecekler? Eğitimi bu kadar iyi anlayan Cumhurbaşkanına helal olsun. Hatırlayın, TEOG'u bir gecede kaldırmış, Millî Eğitim Bakanı ertesi gün öğrenmişti basından. Çok devrimci bir Cumhurbaşkanımız var.

Evet, patent konusu var değerli milletvekilleri. Bir buluşun iyi veya kötü olması ihtimaline göre lisans verilmesine Cumhurbaşkanı karar verecek, ilgili bakanının önermesi hükmü kaldırıldı. Yahu, her konuda uzman Sayın Cumhurbaşkanı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Öyle her şey üniversite diploması da değil.

Kolluk Gözetim Komisyonunu doğrudan Cumhurbaşkanlığı atayacak. Adalet Bakanlığı artık aday belirlemek için baroları, üniversiteleri araştırmayacak. Ya, yüksek yargıyı, HSK ve Anayasa Mahkemesi üyelerini hemen hemen, zaten o atamıyor mu? Kendisi atadığı için de Anayasa'da "bağımsız ve tarafsız yargı" denmiyor mu? Hazreti Ömer adaleti maşallah diyor.

Bakın, bu çok önemli: Zemin yapısı ve üzerindeki yapılaşma nedeniyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan alanların belirlenmesinde doğrudan Cumhurbaşkanı yetkili olacak. Ya, bizim Cumhurbaşkanımız doğuştan mühendis.

Yedek subay yetiştirme süresini o belirleyecek. 20-41 yaş aralığında olan askerlik çağı da Cumhurbaşkanının kararıyla beş yıla kadar uzatılabilecek ya da kısaltılabilecek. Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum, efendim, Millî Savunma Bakanlığının teklifi koşulu kaldırıldı. Koskoca Başkomutan tabii, Genelkurmay ve Millî Savunma ona bağlı, astları, onlardan mı görüşecek?

Askerî yasak bölgelerin kurulup kaldırılmasında tek yetkili Cumhurbaşkanı. Yasak bölgeler konusunda ihtisas sahibi zaten o.

Polisin yapacağı istihbarat faaliyetlerinin usul ve esaslarıyla ilgili yönetmeliği Cumhurbaşkanı çıkaracak. Kimseye güvenemez, ağız yandı geçmişte.

Damga vergisi, harçlar ve gümrük tarifeleri, emlak vergisiyle ilgili Bakanlar Kurulunun yetkisi yok artık, tek yetkili Cumhurbaşkanı. Sayın Cumhurbaşkanı, kendileri vergi uzmanıdır.

Türk vatandaşlığına alınma ve Türk vatandaşlığından çıkarılma ile ilgili işlemlerde yalnızca Cumhurbaşkanı yetkili artık. İstediyini vatandaş yapar, istediğini vatandaşlıktan çıkarır zatımuhterem.

Suriyelilerin seçim öncesi evlerine dönmelerini sağlamaktan bahsederken bugünlerde Suriyelilerin yine vatandaşlığa alınacağından bahsediyor, "Ortalıklarda gezinmesinler." diyor. Duyumlara göre, dostu Trump ricada bulunmuş; çok iyi dostlar ikisi, kıramaz, Trump'ı asla kıramaz. "Hangi ülkelerde var? Böyle şeker dağıtır gibi vatandaşlık veriyoruz." diyor bazıları. Diğer ülkeler bizi kısıyor, onlara söylüyorum; bizim gibi gönlü geniş, ufku geniş bir Cumhurbaşkanları yok onların. Yağma Hasan'ın böreği bu ülke nasıl olsa, gelen vuruyor giden vuruyor alışmışız biz sayın milletvekilleri.

İzmir ili Bornova ilçesi -ben buna takıldım, onun için söylüyorum- Ergene Mahallesi'nde 1.950 metrekare yani 2 dönüm büyüklüğünde bile olmayan bir arsaya ilişkin imar planı değişikliği kararının Cumhurbaşkanı tarafından alındığı bir hükümet sisteminden bahsediyoruz, örneği yeryüzünde yok. "2 dönümlük arsa üzerinde karar alma yetkisini Cumhurbaşkanına bırakan bir sistemin rasyonel ve etkili bir şekilde işletilmesi mümkün müdür?" diye size sormak istiyorum. Türkiye'nin büyük problemleri varken bu konulara Cumhurbaşkanının zamanı yeter mi? Özellikle akçeli işlerde Sayın Cumhurbaşkanı kimseye güvenmiyor anlaşıldı da biz kendisine nasıl güveneceğiz?

Basında yer alan haberlerde geçen yıl Cumhurbaşkanının önünde imzasını bekleyen 4.500 evrak bulunduğu yazılmıştı, şimdi ne kadar bilemiyorum. Böyle bir çalışma takvimiyle, alınan her bir karara yeterince zaman ayrılıp ayrılmayacağı, konulara gerektiği gibi nüfuz edilip edilmeyeceği üzerinde düşünülmesi gerekir sayın milletvekilleri.

Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın nevi şahsına münhasır bir hükümet sistemi olan ucube sistem üzerinden bir buçuk yıl geçti. "Güçlü hükümet" "güçlü Meclis" "güçlü yargı" "istikrar" ve "Türkiye uçacak." söylemleriyle devreye sokulan sistem tam bir keyfîlik rejimini getirdi. Ne Hükümet ne Meclis ne de yargı güçlendi. Bırakın güçlenmeyi, devletin omurgası eğilip büküldü, omurga parçalanmak üzere.

Güçlerin tekeli bir kişinin uhdesinde, hem siyasi parti Genel Başkanı olacaksınız hem de Cumhurbaşkanı. Sonuçta ne oldu? "Ben demek, parti demek; ben demek, millî irade demek; ben demek, millet demek; ben demek, devlet demek." zihniyetiyle asrın lideri "İngiltere, Almanya, Fransa ve şahsım dörtlü zirve yaptık." dedi. Şaşırdınız mı? Hayır. Bir buçuk yılda Cumhurbaşkanı, saraydan devleti yönetmek yerine, kâh yurt dışı gezilerinde kâh yurt içi seçim meydanlarında parti mitingleri yapmak, partililerle

toplantı yapmak, muhalif parti liderlerine had bildirmekle zamanını geçiriyor. Cumhurbaşkanı yani yürütmenin başı Hükümet işlerini part-time yapar hâle geldi. Tabii, bu durumda da Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel durumu maalesef ortada.

Cumhurbaşkanı, Anayasa'ya göre resmen herkesin ama fiilen yalnız kendi partisinin Cumhurbaşkanı. Bu, akıl dışı bir durumdur sayın milletvekilleri. Bu kürsüden tarafsızlık yemini eden Cumhurbaşkanından tarafsızlık beklemek bir milletin en masum ve en meşru talebidir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Dahası, her konuda her zaman, her fırsatta değil de yeri ve zamanı gelince konuşan bir Cumhurbaşkanı talep ediyor vatandaşlarımız.

Evet, değerli milletvekilleri, Türkiye, tam anlamıyla, parti devletini de arkada bırakarak şahıs devleti hâline gelmiştir. Türkiye'nin geleceğini kurtarmanın tek yolu, bir an önce iyileştirilmiş parlamenter sisteme dönmektir. Evet, Sayın Cumhurbaşkanı'nın da iyiliğe olacaktır bu durum.

Ben buradan Sayın Cumhurbaşkanı'na sesleniyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisine bütçe hak ve yetkisini iade ediniz. Bu, ülkemiz için çok daha iyi olacaktır, bütçeyi artırabilmek, eksiltebilmek veya belli konularda bütçeye katkıda bulunmak için.

Evet, sayın milletvekilleri, bu ucube sisteme başından beri karşı olduğumuz gibi, bütçe açıklarının giderek arttığı, yatırımlar için ayrılan payın azaldığı, vergi adaletsizliğinin had safhaya vardığı, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına cevap vermeyen ve sürdürülebilir bir yapı arz etmeyen bu bütçeye "hayır" diyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Saffet Sancaklı'dadır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Sancaklı.

MHP GRUBU ADINA SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve bizleri televizyonları başında izleyen büyük Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, siz de hoş geldiniz.

Evet, geçen gün Spor Bakanlığı bütçesinde bir konuşma yaptım Türk sporunun ve Türk futbolunun sorunları hakkında ama süremiz yetmedi. Bugün biraz daha açıklayacağım ne demek istediğimi.

Tabii, öncelikle Türk sporunun problemlerini anlattık. Tabii, özellikle olimpiyatlarda aldığımız başarısız neticelerden sonra eleştiri yaptık. Eleştiri yapmamızın sebebi de şu: Türkiye tarihinin en büyük spor tesisleri hamlesinin yapıldığı dönemde; statların, salonların, yüzme havuzlarının, atletizm tesislerinin yapıldığı dönemde -güçlü bir Türkiye- tesis var, insan var, imkân var ama olimpiyatlarda kötü netice alıyoruz. Bunun da nedenini şöyle açıkladık: İş ehline vermedik. Nisa suresi 58'inci ayet, Peygamber Efendimiz diyor ki: "İş ehline verin." Eğer iş ehline vermezseniz, başımıza bunlar gelir.

Tabii, iş ehline nasıl vereceğiz? Buna da bir formül bulduk. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Meclise bir kanun teklifi veriyoruz. Bu önümüzdeki yıl, 2020'de federasyon seçimleri var. Bu federasyon seçimleriyle ilgili şöyle diyoruz: 65 civarında federasyon var. Orada aday olacak olan arkadaşların mutlaka o branşta millî olma zorunluluğu olacak ve yönetimde de bir yüzde 25 millî sporcular olacak, yani 20 kişilik yönetim kurulunda 5 de millî sporcu olacak. Bu bize neyi getirecek? Bir kere, dünyada büyük bir prestij sahibi olacağız. Görecekler ki Türkiye'de artık federasyonlar, spor ehil insanların eline verilmiş.

Tabii ki eleştiriyorlar, işte "Her sporcu iyi yönetebilir mi?" Olabilir, ufak tefek eksikler olabilir ama o sporun içinden gelen yöneticiler gelmeyenlere göre kesinlikle çok daha iyi yönetecekler, en azından psikolojik olarak bir destek sağlamış olacağız. Bunu da Meclisimiz sunuyoruz.

Tabii, Türk futboluyla ilgili iki öneri sunmuştum, bugün üçüncüsünü de söyleyeceğim. Bizim bunu mutlaka çıkarmamız lazım. Tabii, klasik bir laf var: "Siyaseti spora karıştırmayın." Ben de karşıyım yani sporun siyasete karışmasına ama yönetemiyorsanız, toplumu da bu kadar ilgilendiren konularda mutlaka Meclisin müdahale etmesi lazım. Bugün Türkiye'de 82 milyon insan yaşıyor, bunun 70 milyonu futbola ilgileniyor, en kötü ihtimalle takım tutuyor. Peki, ikinci bir branş var mı veya ikinci bir konu var mı bu kadar kişinin ilgilendiği? Yok. Peki, burada çeşitli partilerden arkadaşlarımız var, herkes bir takım tutuyor, herkes farklı takımlar tutuyor. Bu da çok doğal. Herkesin ilgilendiği bir konu. Türkiye öyle bir ülke ki bu futbolda, din değiştiriyorlar ama futbol takımını değiştireni gördünüz mü hiç, Galatasaray'ın Fenerbahçeli olduğunu, Fenerbahçelinin Beşiktaşlı olduğunu? Peki, bir Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş'ın yirmi-yirmi beşer milyon taraftarı var. Bu kitleler şu anda mutsuz. Neden mutsuz? Çünkü kötü yönetiliyor.

Şimdi, bu çözüm önerileriyle ilgili, üç tane çözüm önerisi sunacağım. İki tanesini anlattım, biraz daha açayım. Bir tanesi, bu kulüpler birliği yasasını mutlaka getirmemiz lazım. Bu kulüpler birliği yasasını acil bir şekilde getirmemiz lazım. Sekiz yıldır bekliyor burada. Geçen gün de örnek verdim. Maddelerden sadece bir tanesini söyleyeyim. Maddenin bir tanesi şöyle söylüyor: "Kulüp başkanları ve yöneticiler bulundukları dönemdeki borçlardan sorumludur." Bu neyi getirecek? İstedikleri gibi o paraları har vurup harman savurmazlar. Şu anda bizim kulüplerin durumunu bir örnek söyleyeyim size, ne durumdalar? Bir aile düşünün, aile babası var, anne var, çocuklar var. Babanın işleri aslında sıkıntılı ama çocuk diyor ki: "Baba, yeni telefonlar çıktı, bize alsana." "Tabii oğlum." Kredi kartından alıyor onlara. Hanımı diyor ki: "Ya yeni bir araba çıktı, komşunun hanımı da almış, bize de alsana." "E tamam, sana da bir araba." "E şunu da istiyoruz, bunu da istiyoruz..". Ev halkı, baba çok iyi durumda, işleri de çok iyi zannediyor. Ta ki bir gün evin kapısına haciz memurları geliyor, o zaman anlıyorlar işte "Demek ki bizim babamız iflas etmiş..". Şu anda kulüplerin de durumu bu. Seyircileri de bir aile gibi görürsek, baskı yapıyorlar yöneticilere "Şunu da alın, bunu da alın, şu oyuncuyu da alın, şunu da yapın, şunu da yapın.." Yöneticiler de nasılsa cebinden harcamıyor parayı "Tamam, alalım." diyorlar. "Hadi kredi çekin, hadi temlik verin." Ama sonra bir gün haciz memurları kapıya geldiğinde taraftar da görecekti ki kulüpler iflas etmiş. Aslında çoktan iflas ettiler de taraftarların haberi yok. Onun için yöneticilere çıkın, anlatın doğruları diyorum, bu milleti kandırmayın. Taraftar da kabul etsin. Bir an önce de bu, Türk futbolunu, gömülmüş Türk futbolunu tekrardan çıkarmamız gerekiyor. Çözüm önerilerinden bir tanesi bu, kulüpler birliği yasasını acil çıkarmamız lazım.

İkincisi -acil bir çözüm daha 2020-2021 sezonu için- dedim ki: Gelin, Futbol Federasyonu acil bir şekilde talimat yayınlasın kulüplere, desin ki "Önümüzdeki sene ilk 11'de altyapıdan 2 oyuncu oynatma zorunluluğu olacak." 2 de kulübede olacak, 4; 4 de bunların yedeği, toplam 8. Yani bir kulüpte 26-28 kişilik kadroda altyapıdan 8 oyuncu olması zorunluluğu olacak. Peki, bu neyi getirecek bize? 18 tane Süper Lig'de takım var, PTT Liginde de 18 takım var, 36. Sekizer oyuncudan 288 oyuncu yapıyor, 300 diyelim ortalama. Önümüzdeki sene Türkiye Süper Liginde ve TFF Liginde 18, 19, 20 yaşlarında 300 oyuncu olacak. Peki, bu neyi getirecek bize? Kulüpler altyapıya önem vermek zorunda kalacak. Vermiyorlar ya, onun için diyorum buradan, zorlamamız lazım bunları. Altyapıya önem verecekler, mecburen yatırım yapacaklar. Ne olacak? 300 oyuncu, bunlar genç takımdan geldiği için, altyapıdan geldiği için 50 bin euroya, 100 bin euroya oynayacaklar. Ortalama oyuncular 1 milyon euroya, 2 milyon euroya oynuyorlar. 1 milyon eurodan desek, buradan 300 oyuncu geleceği için, 300 milyon euro bir senede kulüplerimiz zarardan kâr edecekler. Zaten bütün kulüplerin şu andaki toplam borcu 2 milyar dolar. Senede 300 milyon euro kâr ederlerse, beş sene bunu sürdürsek kulüplerin borçları da kapanmış olacak ve beş senede de aşağı yukarı 600, 700, 800, belki bin yeni oyuncu çıkmış olacak.

Peki, bu neyi getirecek tekrardan? 300 milyon euro dışarıya gitmeyecek, burada kalacak. Neyi getirecek? Millî Takım'ın

inanılmaz bir havuzu olacak, Millî Takım'a istediğin kadar oyuncu alacaksın. Neyi getirecek o bin oyuncu? Yurt dışına transfer olacak ve Türkiye'ye tekrardan büyük bir girdi sağlanacak. Yani dünyada önemli bir oyuncu olacağız futbolda. Tabii, bunları da yapmamız için bizim buradan zorlamamız gerekiyor. Sonunda da söyleyeceğim.

Tabii, ana konu, ne yapmamız lazım? Bizimkiler istediği gibi yönetiyor, çiftlik gibi yönetiyor kulüpleri. Şimdi futbolun anayasasını yazacağız? Ne yapacağız? FIFA ve UEFA kurallarını alacağız, getireceğiz Türkiye'ye. Türkiye biraz daha özel bir ülke olduğu için belki yüzde 10, yüzde 20 değişikliklerle uyarlayacağız Türkiye'ye. "Kırmızı kaplı kitap" diyorum ben buna. Bütün standartlar, her şey orada yazacak. Tabii, adam başkan olmak istiyor, teknik direktör olmak istiyor, hakem olmak istiyor, kurullarda görev yapmak istiyor. "Tabii kardeşim, buyur..." Kitabı da yazacağız. "Ne olmak istiyorsun sen?" "Ben Futbol Federasyonunda yönetici olmak istiyorum." Açacağız 63'üncü sayfayı, kriterlere bakacağız. "Kusura bakmayın beyefendi, kriterleriniz uymuyor." "Ama benim 1 milyar dolarım var, ben holding patronuyum." "Fark etmez, kim olursan ol, sen oyun dışısın." Hakem olmak isteyen, Federasyonda... Orada, kulüplerde, çimleri ekecek adamın bile bir standardı olmalı. Eğer bunları yazarsak, bu anayasayı yazarsak, o zaman bir sıkıntı olmayacak. Bugün -size soruyorum- Avrupa'da, İngiltere'de Manchester United Kulübü dünyanın en büyük kulübü, aranızda hiç kimse Manchester United Kulübünün Başkanının ismini söyleyemez bana. Bu kadar futbola ilgilenmeme rağmen, ben de bilmiyorum. Çünkü -çok önemlidir- sistemi kurmuş adam, hiçbir şekilde de taviz vermiyor; o anayasadan uyguluyor ve kulüp başkanının kim olduğu, federasyon başkanının kim olduğu artık çok önemli bir hâl olmaktan çıkıyor, önemsiz bir hâle geliyor. Sistem... Örnek yani. Çok vakitimiz de yok.

Almanya Futbol Federasyonu Bayern Münih Kulübüne sezon başında -bütün kulüplere diyor- diyor ki: "Kaç para harcayacaksın bu sene?" "100 milyon euro." "Peki, şu bankayla çalışıyoruz, gelirlerin hepsini temlik ettir, bize teminat mektubunu getir." diyor. Teminat mektubu geliyor, "Buyurun..." "Tamam, şimdi bu 100 milyon euroyu nasıl harcayacağınızı yazın bize, yazılı verin kulüp olarak." Bayern Münih Kulübü yazıyor: "50 milyon lira transfer, 10 milyon euro tesis..." Dolduruyor 100 milyon euroyu, veriyor. Transfer bir başlıyor, 50 milyon euroyla istersen 1 oyuncu al, istersen 10 oyuncu al, senin transfer tahtan kapanıyor. Kapalı salon yapıyorsun, 10 milyon euro yazmışsın, tam çatıya geldin para bitti, durduruyorlar "Önümüzdeki sene devam edeceksin." diye.

Şimdi, bu sistemde Bayern Münih Kulübünün Başkanının kim olduğunun bir önemi var mı? Zarar etme şansı var mı bu kulübün, iflas etme şansı var mı? Tabii ki yok. Onun için, bizim acil bir şekilde bunu, bu 3 maddeyi 2020-2021 sezonuna yetiştirmemiz lazım. Nasıl yetiştireceğiz bunu? Burada görev iktidar partisine düşüyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın da futbola ne kadar ilgilendiğini, ne kadar sevdiğini, geçmişte de oynadığını biliyoruz. Burada AK PARTİ Grubu var, Spor Bakanı var, çok önemli bir kişi daha var; Alpay kardeşimiz var burada. Biz beraber şerefle, onurla Millî Takım formasını yıllarca giydik ama Alpay'ın bir avantajı var, iktidar milletvekili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Sancaklı, tamamlayın, buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Benim isteğim şu: Biz burada ne kadar anlatırsak anlatalım, ne yaparsak yapalım, eğer siz onay vermezseniz, eğer siz bu iş için elinizi taşın altına koymazsanız bizim bu işi becerme şansımız yok. Çünkü arkadaşlar, bu benim anlattığım şey siyasetüstü bir şey. Burada benim bu söylediklerime katılmayacak insan neredeyse yok, bırakın partiyi. Çünkü biz, insanları spor üzerinden, futbol üzerinden mutlu edebiliriz. Ülkemizde birçok sıkıntı var. Geçen gün burada Fenerbahçe ve Beşiktaş'ın maçı vardı üst üste, ben maç seyretmeye çıktım bir beş dakika, 5 milletvekili seyrediyor. Artık maç zevkimiz de kaçtı.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Kesinlikle.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) - Gelin, bunu hep beraber toparlayalım ama bu iş ilk önce iktidar partisine düşüyor. Ben tahmin ediyorum ki bütün partiler de bu görüşüme katılacaklar ve gelin hep beraber Türk futboluna müdahale edelim, Türk futbolunu kurtaralım.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım ek süre verdiğiniz için.

Saygılar sunuyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yani bu Türk futbolunun durumunu gerçekten herkesin iyi değerlendirmesi gerekiyor. Yabancı futbolcuların doldurduğu kulüpler hâline dönüştü. Altyapı ve yerli futbolcu konusunda ben de Meclis Başkan Vekili olarak son derece rahatsızım Sayın Sancaklı.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım...

BAŞKAN - Umuyorum ve diliyorum ki Türk futbolu akılcı yöntemlerle, akılcı buluşlarla... Bir zamanların Alpay'ı burada, bir zamanların Saffet'i burada.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Bir zamanların Salih'i de burada.

BAŞKAN - Gurur duyduğumuz futbolcularımız varken şu anda takımlarımızda ismini sayamadığımız futbolcular var maalesef. İnşallah bunların önüne geçeriz. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekilimiz Sayın Tulay Oruç'ta. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Oruç.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 82 milyon vatandaşı doğrudan ilgilendiren bütçe görüşmelerinin sonuna gelmiş durumdayız.

2020 bütçesi görüşmeleri yapılırken esasen bizim Meclis olarak hesap alabilmemiz gerekirken ve yürütmenin hesap verebilmesi gerekirken biz burada üzülerek ifade ediyoruz ki şöyle cümlelerle ve yanıtlarla karşılaştık: "Biz hesap vermek zorunda değiliz, kimse bizi sınava çekemez." Muhalefet bir ağızdan dedi ki: "Bu bütçe adaletli bir bütçe değil; özgür, demokratik hiç değil; halk bütçesi hiç değil." Oysa iktidar tam tersini ifade etti. Muhalefet dedi ki: "Ekonomik kriz var, intiharlar var, kayyum atanıyor, Kürt sorunu var, yoksulluk var, yolsuzluk var, işsizlik var, kadın cinayetleri, doğa talanı var." İktidar dedi ki: "Bütün bunların hiçbirisi yok." Bize dört dörtlük bir ülke manzarası sundular.

Sokakta bunları ifade edenler en ağır baskılarla ve şiddetle karşılaştı, karşılaşmaya da devam ediyor. Burada iktidara rağmen, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin tek adam rejimine dönüşmesine rağmen, biz sesimizi İstanbul'un yoksul mahallelerinden Diyarbakır'ın dar sokaklarına, Karadeniz'in çay, fındık bahçelerinden Çukurova'nın pamuk tarlalarına kadar duyuracağız. Bu konuda da, bütçe görüşmeleri süresince sesimizi nasıl duyurduysak, nasıl bu bütçenin halkçı bir bütçe olmadığını anlattıysak bundan sonra da anlatmaya devam edeceğiz. Yani şunu anlatmaya devam edeceğiz: Son bir yıl içinde işsiz sayısının 837 bin kişi arttığını, 7 milyon 199 bin insanın işsiz olduğunu anlatacağız. Her 4 gençten 1'inin işsiz olduğunu, tarım dışı kadın işsizlik oranının yüzde 22,3 olduğunu anlatmaya elbette devam edeceğiz. OHAL uygulamalarına rağmen biz bunu yine anlatacağız. Fiilen hâlâ devam etmekte olan baskılara rağmen bunu anlatacağız, siyaseten baş edilmediği için muhalefetle, bütün baskı ve zor aygıtlarının Mecliste de Meclis dışında da kendini hissettirmesine rağmen anlatacağız.

Değerli yurttaşlar, değerli işçi kardeşlerimizin, yoksullar, ezilenler, dışlananlar; bu iktidar asla bir halkçı bütçe yapamaz

ama bizler yapabiliriz, bunun için de elbette, nasıl bir strateji benimsediğimiz önemlidir. Yani bizler, başka bir yaşamın mümkün olduğundan hareketle, buradan yola çıkarak elbette, mevcut kapitalist ekonomik sistem ve onun kriziyle baş edebiliriz. Bu nedenle, sanayinin, tarımın üretkenliği hedeflenmelidir; bu, daha fazla istihdam, daha fazla toplumsal refahı getirir. Bunu yaparken elbette ki ekonomik eşitliğe, halklar arası eşitliğe, cinsler ve bütün canlılar arasındaki eşitliğe önem vermeliyiz. Bakın, yerelden bir bütçe inşa edilmeli ve normal şartlarda, merkezî hükûmet demeli ki belediyelere "Her yerel kendi plan ve bütçesini hazırlasın." Aylar önce başlamalı bu çalışma ve merkeze böyle gelmesi gerekirken, hatta AKP iktidara geldiği ilk zamanlar da yerel yönetimleri daha fazla güçlendirip yetki alanlarını ve bütçesi dâhil genişletmeyi planlarken şu an gelinen noktaya bakıyoruz, kayyum atamaları; şu an gelinen noktaya bakıyoruz, kayyum atamaları -İstanbul Büyükşehir Belediyesi olduğu gibi- işletmelerini Cumhurbaşkanlığına bağlayarak belediyeleri çalışamaz hâle getirmek aslında, o belediyeleri seçenlere yani muhalefet partilerinden belediyeleri seçenlere had bildirme "Size hizmet yok." deme anlamı taşımaktadır. Bizler diyoruz ki 81 vilayetteki insanlara eşit hizmet sağlanmalıdır.

Elbette, bizim, HDP'nin alternatif bütçeye dair önermeleri ve kendi programı var. Zamanım yettiğince bunları da paylaşmak istiyorum. Özelleştirme hızla durdurulmalı, üretim yapan kamu iktisadi teşekkülleri acilen kamulaştırılmalıdır. Ekonomik kriz sonucu iflas eden, üretimi durdurulan büyük ölçekli işletmeler hızla kamulaştırılmalı ve çalıştırılmalı. Aynı durumdaki küçük ve orta ölçekli işletmeler emek kooperatiflerine dönüştürülmelidir.

Tarım politikalarında hızlı ve radikal bir dönüşüm şarttır çünkü bu ülke -her zaman bu kürsüden ifade ettik- doğusuyla, batısıyla, kuzeyiyle, güneyiyle, iklimiyle, toprağıyla, merasıyla 82 milyona yetecek kadar ihracat yapabilecek düzeyde bir tarım politikası yürütebilir, bunun koşulları mevcuttur. Tarımda üretici, köylü kooperatiflerine bütçeden mutlaka pay ayrılmalıdır. Siyasi ve ekonomik sebeplerle toprağından edilmiş, göç etmek zorunda kalmış yurttaşlara mutlaka hazine arazileri tahsis edilmelidir.

Kriz, inşaat ve gayrimenkul sektörünü vurdu. Şu anda Türkiye'de, boş olan ama inşaatı bitmiş yüz binlerce konut var. Evsizlere bu konutlar düşük kiralara tahsis edilmelidir.

İşsizlerin, yoksulluk sınırının altında yaşayan bireylerin kredi ve kredi kartı borçları silinmelidir.

Küçük esnafın ağırlaştırılmış vergisi boynunu bükmemektedir, SGK borcunu dahi ödeyemez durumdadır. Küçük esnafın kredi borçları yeniden yapılandırılmalıdır.

Toplu işten çıkarmalar yasaklanmalıdır. Asgari ücret, muhatabıyla yani işçilerle doğrudan belirlenmelidir. Asgari Ücret Tespit Komisyonu derhâl lağvedilmelidir.

Mezarda emeklilik yasası ortadan kalkmalıdır. Burası Avrupa standartlarında bir ülke değildir. Sonuç itibarıyla, ülkenin yaşam standartları göz önünde bulundurularak, yıpranma payları göz önünde bulundurularak EYT'liler hızla emekli edilmelidir.

Ve elbette, vergi sistemindeki ultra adaletsizlik son bulmalıdır. Az kazananan az, çok kazananan çok vergi alınmalıdır. Servet vergisi mutlaka alınmalıdır. Bugün köşe yazarları, yandaş medya bununla ilgili yazılar yazmış çünkü rahatsız olmuştuk bizim bunu dillendirmemizden. Asgari ücretin üzerindeki vergi yükü derhâl kalkmalıdır. Temel ihtiyaç mallarından bütün dolaylı vergiler kaldırılmalıdır. Elektrik, su, ısınma gibi bir insan için olmazsa olmaz olan bu haklar en ucuz bir biçimde vatandaşın kullanımına sunulmalıdır.

Evet, bir devletin bütçesi çarçur edilmezse, hortumlanıp Man Adası'na gönderilmezse; Suriye, Libya, Irak gibi savaş seferleri programları yapılmazsa bunları yapabilecek bir bütçe vardır, bu ülkenin kaynakları güçlüdür.

Değerli arkadaşlar, değerli halklarımız; hepinizin bildiği haşlanmış kurbağa sendromu var. Haşlanmış kurbağa, daha doğrusu kaynamış bir suya kurbağayı attığınızda kurbağa birden sıçırır ama onu yavaş yavaş ısıtarak öldürdüğünüzde öleceğinin farkına bile varmaz. İşte, saray laboratuvarında su yavaş yavaş ısıtılıyor ve toplum "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" denilen, ucube olan, tek adam rejimine alıştırılmaya çalışılıyor. Ya kurbağa gibi kaynayarak öleceğiz ya da sıçrayarak ayaklarımızın üzerinde duracağız.

Bakın, bu bütçe görüşmelerinde bir kez daha gördük ki bu Meclisin yetkileri elinden alınmış ve bir tek adama bağlanmış. Bu Mecliste parti ayrımı yapmaksızın şu çağrımızı yinelemek istiyoruz: Bu Meclis iradesini geri alabilir, bu Meclis tarihe bir imza atabilir, tek adam rejimine karşı bir tavır sergileyebilir çünkü bu Meclis halkın Meclisidir ve halkın iradesiyle bunu yaparak bu Meclisin itibarını kurtarabilir.

Şunu da söylemek gerekiyor ki bu uygulamalar iktidarın suyunu ısıtıyor. Hukuk yerine eğer hukuksuzluğu inşa ederseniz, eğer bütün demokrasi kazanımlarını tek tek ortadan kaldırmaya çalışırsanız, ısının farkına varan bir canlı gibi, bu toplum da bunların elbette farkına varmaya başlamıştır, farkındadır ve artık, toplum şunu sıklıkla ifade etmektedir: "Değişim şart." diyor. Kim diyor bunu? Halklar diyor, işçiler diyor, emekçiler diyor.

Bizler, gündüzlerinde sömürülme, gecelerinde aç yatılmayan halklar bahçesini, ezilenlerle, sömürülenlerle, işçilerle, emekçilerle, kadınlarla hep beraber yapabiliriz ve bu yeryüzü sofrasına bütün halkları davet edebiliriz elbette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, değerli halklarımız; Grup Moğollar'dan sevgili Cahit Berkay'ı hepiniz bilirsiniz. Eminim, hepimizin severek dinlediği ve kendisinin bestelemiş olduğu şarkısının sözlerini kısaca paylaşmak istiyorum. Diyor ki Cahit Berkay: "Halimiz yaman/Geçiyor zaman/Olmayalım pişman/Bu dünya bizim/Bu ülke bizim/Yok etmeyelim/ Birbirimize hiç zehretmeyelim."/

İşte bunun için, bu ülkedeki bütün demokratik kitle örgütleri, bu ülkedeki bütün siyasi partiler, bu ülkedeki bütün aydınlar, yazarlar, sanatçılar, demokratlar, bizler, hep beraber yeryüzü sofrasında buluşarak başta bütçe -ekonomi yani- ve siyaseti yeniden inşa edebilir ve bu tek adam rejimine karşı ortak tavır koyarak tarihe bir imza atabiliriz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 18 Aralık Necip Hablemitoğlu'nun katledilişinin 17'nci yıl dönümü vesilesiyle Ukrayna'da tutuklanan Necip Hablemitoğlu suikastını gerçekleştiren zanlının Türkiye'ye getirilmesi konusunda nasıl bir çalışma yapıldığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, tarihçi, yazar, bilim adamı Necip Hablemitoğlu'nun 17'nci ölüm yıl dönümüydü, katledilişinin üzerinden on yedi yıl geçti. Bugün, Sayın Bakanı da burada bulmuşken konuyu bir kere daha gündeme getirmek istedim. On yedi yıl çok uzun bir süre, üzerindeki sis perdesinin hâlâ aydınlatılmadığı, katilleri konusunda sis perdesinin aydınlatılmadığı uzun bir süre.

Ukrayna'da, Sayın Hablemitoğlu suikastını yaptığı iddia edilen bir zanlı yakalanmış. Bu zanlının Türkiye'ye getirilmesi konusunda Sayın Adalet Bakanlığımızın nasıl bir çalışması var? Bu konuda Türkiye, bu cinayet zanlısını Türkiye'ye getirebilme

imkânını bulabilecek mi? Zira toplum da gerçekten, Uğur Mumcu, arkasından Necip Hablemitoğlu gibi üzerindeki sis perdeleri aralanmayan bir cinayetlerden dolayı ciddi şekilde muzdarip durumda. Bu konu hakkında girişimleri varsa Sayın Bakandan müsait bir anda cevaplamasını arzu ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımızın bir ricası oldu. Sayın Bakanımız elbette, bütçe görüşmelerini başından sonuna kadar takip edecek ama Sayın Türkkan'ın bahsettiği konuyla ilgili birazdan bir yarım saat-kırk dakika kadar bizlerden bir izin isteyecek; sanırım, bu konuda önemli bir görüşme de yapacaklar. Daha sonra kendisi, herhâlde, bu konudaki görüşmelere göre Meclisimizi de bilgilendirebilir. Önemli bir görüşme yapacağı konusunu Sayın Bakan bize bildirmiştir.

Sayın Bakan, görüşme saatiniz geldiğinde de o görüşmenizi yaptıktan sonra tekrar sizi salonda bekliyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erdoğan Toprak'ta. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Toprak.

CHP GRUBU ADINA ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlarım.

Bütçeler çok önemlidir, bütçelerde Türkiye'nin gerçeklerini konuşuruz. Ama burada iktidar partisi temsilcileri öyle konuşmalar yaptılar ki sanki, kendilerinden önce her şey çok kötüyümüş; yol yok, elektrik yok, enerji yok, kriz devralmışlar ve Türkiye batma noktasındaymış; ondan dolayı iktidara gelmişler, büyük başarıları var diye bu kürsüden söylediler. Ben de 2002 ile 2019 arasında bir tespit yaparak konuya girmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, sizin o “Kriz var.” dediğiniz dönemde, 2002'de devraldığınızda büyüme hızı 6,2; bugün 0,9. Sizin 2002'de o “Enkaz devraldık.” edebiyatından çıkardığınız, Hükûmetten devraldığınız işsizlik rakamı 10,8; bugün 13,8. 2002'de devraldığınız iktidarda kamu, özel, tüm sektörlerdeki borç 220 milyar dolar. Ama o “Hiç dikili ağacı yok.” deyip devraldığınız iktidarı PETKİM'ini sattınız, POAŞ'ını sattınız, Turkcell'ini sattınız, TELEKOM'unu sattınız, oradan 70 milyar dolarlık bir kaynak elde ettiniz. 220 milyar dolardan 70 milyar doları çıkarırsak, olması gereken borç 150 milyar dolar. Peki, bugün ne kadar? Bugün 566 milyar dolar. Yani bu mudur sizin başarınız? 2002'de devraldığınız Türkiye G20 ülkesiydi arkadaşlar, bir gecekondu ülkesi değildi. G20'de 17'nci sıradaki bir ülkeyi devraldınız, bugün nerede? 20'nci sırada. Yani bir tık daha gitse Türkiye'yi G20'den çıkaracaksınız. Onun için bazı tespitleri doğru yapalım.

Ekonomi kırılgan bir noktaya geldi, ekonomide kriz var. Bu krizin sebebi bu ülkenin esnafı değil, bu krizin sebebi bu ülkenin iş adamı değil; bu ülkeyi yöneten iktidarın yanlış dış politikası ve ekonomi politikasıdır. Bunun altını çizelim arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Yani Türkiye'deki iş adamları mı kalkıp “Maceracı Suriye dış politikasına girelim, tüm hazinemizi orada harcayalım.” dediler? Hayır. “Ekonomide kriz yok.” diyorsanız eğer, 5 tane üst üste paket açıkladınız arkadaşlar, hangi paket sizin açtığınız bu gediğin yarasını doldurabildi? Hani o paketlerle 2,5 milyon kişiye istihdam sağlayacaktınız. Sağlayabildiniz mi? Hayır. İşsizlik nerede? 8 milyona dayanmış. Resmî rakamlara göre yani sizin oynadığınız TÜİK rakamlarına göre, Eylül 2018'de resmî işsizlik rakamı 3 milyon 749 bin -sizin rakamlarınız- Eylül 2019'da 4 milyon 566 bin. Kaç kişi artmış? 817 bin kişiyi bir yılda siz işsizliğe mahkûm etmişsiniz. Yani sizin çıkardığınız o paketler hiçbir halta yaramamış, kusura bakmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, hep şunu söylüyorsunuz: “Dikili ağacınız var mı, dikili ağacınız var mı?” Ya, o 70 milyar dolarlık o kadar sanayiye kim yaptı Allah aşkına? Peki, ben size bir şey söyleyeyim. Bu on yedi yıllık iktidarda biz AK PARTİ iktidarını neyle anmalıyız, hangi eseriniz var? 1 milyar dolarlık öncü bir yatırım, KOBİ'leri hayata geçirecek bir yabancı sermaye bu ülkeye geldi mi değerli arkadaşlarım? En son Ford OTOSAN fabrikasıdır, ondan sonra bu ülkeye böyle bir yatırım gelmedi, yatırım gelmeyince de işsizlik arttı; işsizlik artınca da Türkiye buraya geldi ve Türkiye, adım adım sıkıntılı bir yere doğru gidiyor.

Bütçelerimiz günden güne sıkıntılı hâle geldi. Ekonomide gayrisafı millî hasıla bakın nerelere gidiyor, biliyor musunuz arkadaşlar? 2013'te 950 bin, 2014'te düşüyor 935 bin, 2015'te 862 bin, 2016'da en son 789 bine gelmiş gayrisafı millî hasıla. Giderler ne kadar? 1 trilyon 100 milyon. Peki arkadaşlar, gelirleriniz düşüyor, giderleriniz artıyorsa kaynağı nereden buluyorsunuz? Kaynağı bulamıyorsunuz. Bugünkü bütçeye baktığınızda, aslında “85 milyar dolar bütçe açığımız var.” diyorsunuz. Gerçek bu mu? Hayır. Bütçe açığınız 200 milyar dolara dayandı. Nereden mi biliyoruz?

Değerli arkadaşlarım, bakın, Merkez Bankası kârını 38 milyar 2019 bütçesine aktardınız. Aktardınız mı? Aktardınız. İhtiyat akçesi 40 milyar aktardınız mı? Onu da aktardınız. İmar barışı ve bedelli askerlikten 19 milyar aktardınız mı? Aktardınız. Toplam ne kadar? 97 milyar, son aylar da içinde yok. Toplam 197 milyar bütçe açığınız var. Felakete gidiyoruz arkadaşlar, sıkıntılı bir yere doğru gidiyoruz. Önlem almamız lazım. Bugünkü bu iktidar ya bu yönetim anlayışını değiştirecek ya politikalarını değiştirecek ya da kendileri değişecekler. Çünkü Türkiye'nin, 82 milyonun kaderini bir partinin kendisi iktidarda kalacak diye feda edemeyiz. Gerçek budur. 2014'ten sonra, Allah aşkına, Cumhurbaşkanlığı başkanlık sistemine geçtiniz, hangi rakamda bir iyileşme var? Bana bir tek rakam söyleyin. Şurada rakamlar var, saymayacağım, bir tanesinde iyileşme gösterin bana, ben gelip bu kürsüden sizden özür dileyeceğim. Bir de 2019'da “askerlik” dediniz, “imar barışı” dediniz. Sonra, şimdi ne yaptınız? Duvara dayandınız, varlık vergisi çıkardınız. Değerli arkadaşlarım, varlık vergisi 1942 Kasım ayında çıktı, on altı ay sürdü, o bir hatadır ve o hatadan hızla döndü. Bugün siz duvara tosladığınız için bu ülkenin, vatandaşın malına mülküne tekrar göz koymaya başladınız. Bir insan, eğer varlığı varsa, satarsa zaten vergisini verir, vergisini bu ülkeye öder ama “Ben bir gecede bir kanun çıkartıyorum, senin malına bu kadar vergi çıkartıyorum.” demek doğru değil. Bunu yaptığınız anda ne olur biliyor musunuz? Yabancı sermaye bu ülkeye gelmez. Bunu yaptığınız anda, bugün size güvenmedikleri için... Türk bankalarına bakın, mevduat 230 milyar dolara dayandı. Neden? Size güvenmedikleri için mevduatları bankada tutuluyor. Gece yarısı torba yasayla bu tip kanunlar çıkartırsanız, kimse mevduatını bankada tutmaz ve o sermaye yurt dışına kaçır, finans sektöründe büyük bir kriz yaşarsınız. Bunu da bu kürsüden lütfen, ikaz olarak kabul edin. (CHP sıralarından alkışlar)

En son şunu da söylemek isterim: Türkiye'yi öyle bir bataklığa sürüklediniz ki bir Suriye bataklığına, Türkiye Suriye'yle boğuşmaktan Akdeniz'deki büyük çıkarlarını kaybetti. Değerli arkadaşlarım, Suriye bir tuzaktı, o tuzağa düştük, o tuzaktan hızla çıkmamız lazım, çıkmazsak bu tuzak bizi boğar. Akdeniz'de 3 trilyon dolarlık rezervimiz var, biz burada ne yazık ki devre dışıyız. Neden? 870 bin nüfuslu Rum kesimi bizden çok daha iyi diplomasi yürüterek bizim o hakkını savunduğumuz Filistin'i de Katar'ı da İsrail'i de Mısır'ı da yanına alarak bizi devre dışı bıraktı. Bizim, bir an evvel Suriye bataklığından çıkmamız lazım, bunu sizden rica ediyorum ama hâlâ bu ülkeyi yöneten Cumhurbaşkanının "Gerekirse 40 milyar dolar daha harcarım." demesini üzüntüyle karşılıyorum. 40 milyar dolar demek 230 milyar TL demek. Madem bu kadar paranız vardı, bu EYT'lileri neden açlığa mahkûm edip kulak vermiyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye'deki EYT'li sayısı 5 milyon 600 bin ama bu kanundan faydalanacak kişi 1 milyon. 1 milyonun maliyeti 25 milyar. Siz Suriyeliye 230-240 milyar TL'yi harcamayı göze alıyorsanız, bu ülkenin evladını askerliğe evladını şehit olarak veriyor, vergisini veriyor, tüm giderlerini karşılıyor, siz ona bunu çok görüyorsanız, gerçekten, sizin Türk milliyetçiliğinizden şüphe ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Toprak.

ERDOĞAN TOPRAK (Devamla) - Sayın Başkan, en son bir konuyu da açıklamak isterim: Kanal İstanbul. Değerli arkadaşlarım, doğrudur, Kanal İstanbul 1994'te Ecevit'in yerel seçimlerde bir projesiydi ve o zaman İstanbul'da seçimlerden sorumlu kişi de bendim ama tarihi bir olayı burada düzeltmemiz lazım. O zaman, bize akademisyenler, bilim insanları geldiler, dediler ki: "Bu kanalın verimliliği yok, Montrö tartışmaya açılacak. Bu kanalı siz gündemde tutarsanız Türkiye'nin başına böyle sorunlar gelir." Sayın Ecevit'le birkaç toplantı yapıldı -Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın- ve Sayın Ecevit o günden sonra, kampanya sunumunu yaptıktan sonra o projeyi geri çekti. TRT elinizde, tüm basın elinizde, buna oradan bakabilirsiniz. Ecevit'in o dönemdeki o hatayı görüp devlet adamı olarak geri çekilmesini sizler de yapabilirsiniz. Bu verimsiz, bu Türkiye'nin başına bela olacak, Montrö'yü tartışmaya açacak bu hayalî projeden vazgeçmenizi diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım, selamlayalım Sayın Toprak.

ERDOĞAN TOPRAK (Devamla) – Çok teşekkürler.

Belli kanallar vardır: Panama Kanalı, bir kıtayı dolaşır. Süveyş Kanalı, bir kıtayı dolaşır. Korint Kanalı, büyük önemi olan bir yeri dolaşır. Peki arkadaşlar, Allah'ın yarattığı boğaz varken sizin yarattığınız, mil dolacak, sonucu olmayan o kanaldan o gemiler niye geçsin diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatip, kürsüden Türkiye'nin Suriye bataklığına sokulduğunu ifade etti. Biz bunu kabul etmiyoruz.

Bakın, emperyalistler sadece Suriye'de değil, daha evvel Tunus'ta, Mısır'da, Ukrayna'da ve dünyanın pek çok coğrafyasında emperyalist hedeflerine ulaşmak için belli kumpaslarla saldırılarını gerçekleştirdiler.

Bugün, Suriye'de Mehmetçik'imiz, Barış Pınarı Harekâtı'yla ülkemizin ulusal güvenliğine -kuzey Suriye'de oluşturulmak istenen terör devletine- karşı ülkemizin bölgesel ve küresel barışına hizmet etmek için orada. Ama tabii, sadece Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve milletin yaklaşımı değil, aynı zamanda Ankara Anlaşması'yla ABD'yle varılan mutabakat çerçevesinde, Rusya'da Soçi'de varılan mutabakat çerçevesinde Rusya'yla...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ve yine aynı şekilde İngiltere, Almanya ve Fransa'da dörtlü zirve gerçekleştiren Sayın Cumhurbaşkanımız, uluslararası toplum ve uluslararası hukuk çerçevesinde orada barış, huzur ve küresel refaha hizmet etmek için varlığımızı bütün uluslararası topluma kabul ettirmiştir. Bu çerçevede bu tür ithamları kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, değerli arkadaşlar, bugün yaklaşık 60'a yakın konuşmacımız var. Ben elbette, karşılıklı, her partinin karşı çıktığı görüşlere fırsat tanınmasına olanak tanıyacağım ama bunları da belirli sürelerle yapacağım yani çok uzun tartışmalara fırsat verirse bugün, burada çok uzun süren tartışmalar yaşayabiliriz, süreleriniz kısa olacak.

Lütfen, siz de Sayın Toprak ifade edin, başka bir tartışma doğurmadan konuşmanızı tamamlayın.

3.- İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın, 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında madem Suriye'nin toprak bütünlüğü olacak ve Esad orada yönetime devam edecek, peki biz bu Suriye bataklığına niye girdik tespitini yaptığına ilişkin açıklaması

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Sayın Başkanım, herkes bilir ki ben bu Parlamentoda sataşmayı, laf yarıştırmayı çok seven bir parlamenter değilim. Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekilinin söylediği konuya şöyle bir açıklık getirmek istiyorum: Suriye politikasının yanlış olduğunu ben değil... Sayın Cumhurbaşkanının Astana Zirvesi'nde, Soçi Zirvesi'nde, Tahran Zirvesi'nde ve Ankara Zirvesi'nde Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunduğunun tezleri var ortada.

İki: Zaten, Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunarak biz de o bölgeye huzur gelmesini ve oradan çıkmayı istiyoruz. Yani ben şunu söylemek istiyorum: Madem Suriye'nin toprak bütünlüğü olacak, Esad orada yönetime devam edecek, peki biz bu Suriye bataklığına niye girdik? Bu tespiti yapmak istedim. Yanlış bir politikaydı, evet şimdi düzeltiliyor, destekliyoruz da.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin 911 kilometre uzunluğunda sınıra sahip olduğu Suriye'de yaşananlara bigâne kalamayacağına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Suriye'de neler olduğunu, neyin, nasıl yaşandığını az çok hepimiz biliyoruz. 2011'den beri bir iç savaş söz konusu ve ABD ve başka diğer pek çok emperyal devlet orada bazı projeleri uyguluyor. Türkiye'nin 911 kilometre uzunluğunda sınıra sahip olduğu bir ülkede yaşananlara Türkiye kesinlikle bigâne kalamaz. Suriye'yi "bataklık" diye niteleyip de efendim "Karışma, görüşme." demek fevkalade jeopolitiğe aykırı bir durumdur, Türkiye'nin güvenliğini çok yakinen ilgilendirmektedir.

Ayrıca, "Efendim bu bataklığa karışmasın Türkiye..." ABD'nin on binlerce tır silahı, mühimmatı PKK/PYD gibi bir terör

örgütüne vermesini de görmezlikten gelmek demektir bu. Gönül isterdi ki onu da eleştirsın, bir görsün. Suriye üzerinden ne hesaplar yapılıyor ve Türkiye neyi uyguluyor buna bir bakmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, Suriye meselesiyle ilgili Cumhurbaşkanının ifade ettiği rakamlar ile EYT meselesini mukayese etmeyi de doğru bir hesap olarak görmediğimi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, tabii, doğal olarak siz de bir söz talebinde bulundunuz ama az önceki bütün değerlendirmeler ışığında, yeni bir tartışmaya mahal vermeyecek şekilde tartışmayı bitirelim.

Buyurun Sayın Özkoç.

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Erdoğan Toprak'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında Suriye konusuna diplomatik şekilde değindiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayhay. Efendim, ben de gerçekten öyle davranmak istiyorum ancak Sayın Erdoğan Toprak bir eski Bakan olarak nezaketle, diplomatik bir şekilde konuya değindi. Milliyetçi Hareket Partisinin Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediği bir söze katılıyorum. Gerçekten, bu, büyük projedir ama bu projenin adı Suriye projesi değildir, İslam dünyasıyla ilgili Büyük Ortadoğu Projesi'dir. Bu "Büyük Ortadoğu Projesi -bataklığının- Eş Başkanıyım." diyen de AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Bursa Milletvekili Sayın Muhammet Müfit Aydın'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Aydın, süreniz beş dakika.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz çok kritik süreçlerden geçmektedir. Gün geçmiyor ki uluslararası camiada, içinde bulunduğumuz yeni bir gelişme yaşanmamış olsun. Bir taraftan, Akdeniz'de Libya'yla tarihî bir mutabakat yapılarak kara suları sınırlarımız genişletiliyor, Kıbrıslı kardeşlerimizin hiçbir hakkının kaybolmaması sağlanıyor; yine bir taraftan, Suriye'de güvenli bölge oluşturulması için askerî ve diplomatik üstünlükler elde ediliyor. Diğer taraftan, yine çok stratejik bir hamleyle Kıbrıs Geçitkale'de tamamen kendi üretimimiz olan insansız hava araçları İHA ve SİHA'lar konuşlandırılarak Doğu Akdeniz'de kurulan oyunları bozuyoruz. İleri teknolojiye sahip insansız hava araçlarımızla, sınırlarımızda terör örgütlerine de göz açtırılmıyor. Zulüm ve haksızlık dünyanın neresinde yaşanırsa yaşansın -hangi ırktan, hangi dinden, hangi mezhepten olursa olsun- insanlık adına Türkiye olarak oradayız ve orada olmaya da devam edeceğiz. Bu da tarihin bize yüklediği insani, vicdani ve İslami bir sorumluluktur.

Değerli arkadaşlar, son zamanlarda, stratejik ortağımız Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'nın bazı ülkeleri -Fransa'da bunların içinde- Suriye'de Kürtlerle savaşıyor algısını oluşturmaya gayret ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, Suriye'de güvenli bölge oluşturarak ülkemizdeki Suriyeli kardeşlerimizin bu bölgelere yerleştirilmeleri için Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından başarıyla yürütülen Barış Pınarı Harekât'ı bir savaş değil operasyondur. Bunun böyle bilinmesi lazım. Kürtlerle olan kardeşliğimize hanel getirme çabaları beyhudedir ve kimsenin de haddine değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bizim kardeşliğimiz çok eskilere dayanmakla birlikte, son otuz yıllık süreci kısaca değerlendirmek istiyorum: 1988 yılında, Kuzey Irak'tan ülkemize sığınan 150 bine yakın "peşmerge" diye tabir ettiğimiz Kürt kardeşimize kucak açtık. Diyarbakır, Mardin ve Muş illerinde bunları kamplarda misafir ettik. Bu misafirlerimizi zaman zaman Avrupa'dan gelen başkan veyahut da cumhurbaşkanları ziyaret ettikler, zaten Türkiye'ye geldiklerinde ilk ziyaret ettikleri yerler oraları. Ben Muş'ta görev yapıyordum. O dönemde bunu çok net hatırlayan bir kardeşiniz olarak şunu söylüyorum: O zamanın Fransa Cumhurbaşkanı'nın eşi Bayan Mitterrand geldi ve bizim Muş kampından çok cüzi miktarda, az miktarda -zannediyorum 100'e yakındı- bir seçme alıp Fransa'ya götürdü. Fransa'ya götürdüğü mültecilerden birisinin mektubunu okumak istiyorum, mektup burada, aslı bizde: "Türk devleti bizim devletten daha kuvvetli, daha iyi, daha sağlam ve daha selamette olsun. Türk devleti canımızı istese vereceğiz çünkü bizi mahşerden kurtaran bir devlettir." Bunu söyleyen Mirza İlyas diye bir kardeşimiz.

Bir başka mülteci, Doski aşiretinin lideri olan Tefvik Doski: "Türkiye Cumhuriyeti bizi ölümden kurtardı. İki saat daha uçaklar kalkmasaydı hepimiz ölecektik, bu nedenle -kullandığı ifadeyi Kürtçe de söylüyorum- '...' (x) canımız Türkiye'ye feda olsun." (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunun mektubu da burada. Yurt dışına giden peşmergelerin onlarca mektubu burada, hepsi Türkiye devletine teşekkür mahiyetle.

Sayın Obama döneminde de Kobani'den ülkemize iltica eden mülteci sayısı 350-360 bindir. Bunları kimse kabul etmezken biz kabul ettik. Onların giyimleri, yemeleri içmeleri, sağlık ve eğitim durumları, hepsi bize ait. Dost görünen Avrupalılar ve stratejik ortağımız ABD kaç tanesini kendi ülkelerine götürdü? Veya yaptıkları yardımları var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Aydın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Ama teröre 33 bin tır silah desteği verirken neyi düşündüklerini de biliyoruz. Kendi ağızlarıyla ikrar ediyorlar "Biz petrol için oradayız ve petrol sahalarını korumaya da devam edeceğiz." diyorlar.

Değerli arkadaşlar, tam yüz on gündür ülkemizde kutlu bir direniş var. Onları "Diyarbakır Anneleri" olarak tanıdık. Yürekları yakan feryatlarıyla zorla dağa kaçırılan evlatlarının geri dönmesi için nöbet tutuyorlar. Eli öpülesi annelerimizin

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

direnışlerini çok değerli bulduğumuzu ve sonuna kadar yanlarında olduğumuzu net bir ifadeyle haykırırken ister stratejik ortak ABD ister dost ve müttefik AB  lkeleri olsun bu duyarsızlıklarını da şiddetle kınamadan geğemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET M F T AYDIN (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerimizle 2020 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize, mazlum ve maznun gönül coğrafyamıza Yüce Allah'tan hayırlar getirmesini temenni ediyor, yukarıda sunduğum Birleşmiş Milletler belgesinin de işaret ettiği medeniyet dünyamızın kuşatıcılığı anlayışının ihyası adına bereketli olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PART  sıralarından alkışlar)

ENG N ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAşKAN – Sayın  zko , bir talebiniz mi var?

ENG N ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, eğer müsaade ederseniz hatibin sözlerine istinaden 60'a göre...

BAşKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Sakarya Milletvekili Engin  zko 'un, ülkemizin çıkarları düşünüldükten sonra Suriye'nin toprak bütünlüğü için gereğinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENG N ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; defalarca konuşuyoruz Suriye konusunu, Orta Doğu konusunu ama gerçeklerin üstünü kapatarak gerçeği bir daha gün işığına çıkarmayı karartıyoruz.

Gerçek şu: "Büyük Ortadoğu Projesi'nin Eş Başkanıyım." diyen AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır, birinci gerçek bu. (CHP sıralarından alkışlar)

 kinci gerçek: Suriyelilerin çıkarlarından önce kendi ülkenin çıkarlarını düşüneceksin, kendi ülkenin çıkarlarını ön plana koyacaksın, ondan sonra Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı duyarak gereğini yapacaksın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Tamamlayın Sayın  zko .

Buyurun.

ENG N ÖZKOÇ (Sakarya) –    nc s : Her annenin yüreğindeki acı, bizim acımızdır. Bütün terörü lanetleyerek söylüyoruz ama teröre karşı devletin güçsüzlüğünü annelerin feryadıyla örtmeye kalkmamak gerekir, bunu da ifade ediyoruz.

CAH T ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAşKAN – Sayın  zkan, buyurun.

Siz de kısa bir açıklama yapacaksınız herhâlde, buyurun.

7.- Denizli Milletvekili Cahit  zkan'ın, Suriye politikasının özünde Türkiye'nin ulusal güvenliği, bölgesel ve küresel barışa hizmet, Suriye'nin toprak bütünlüğü olduğu bilincinden hareketle adım atıldığına ilişkin açıklaması

CAH T ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin Suriye politikasına baktığımızda bu politikanın odağında, hedefinde, en merkezinde Türkiye'nin ulusal çıkarlarının olduğunu bilmemiz lazım. Bundan tam yüz yıl evvel Misakımill  kararını alan son toplanan Osmanlı Mebusan Meclisi,  lkemizin ulusal güvenliğinin öncelikle, bugünkü güney Türkiye'de, g neydoğunun altında yani kuzey Suriye'de oluşturulmak istenen terör devletinin olduğu bölgede olduğunu ifade ederek bu kararı almıştır. Onun için, Suriye politikasının özünde Türkiye'nin ulusal güvenliği, bölgesel ve küresel barışa hizmet, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve Türkiye'nin  n savunma merkezi, bölgesi olduğu bilincinden hareketle adım atıyoruz. Bunu Genel Kurulun bilgisine sunuyorum.

BAşKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKL FLER  İLE KOM SYONLARDAN GELEN D ğER İşLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim B t  Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve B t  Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve B t  Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAşKAN – Aleyhte olmak üzere, söz, Hatay Milletvekilimiz Sayın Barış Atay Mengüllüoğlu'na aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

BARIş ATAY MENGüLLüOğLU (Hatay) – 19 Aralık 1978'de Maraş'ta faşistlerce katledilen yurttaşlarımızı ve 19 Aralık 2000'de hayata dönüş adı altında cezaevlerinde katledilen devrimcileri saygıyla anıyorum.

Sarayın dakikada harcadığı parayla bir ay geçinmeye çalışan emekçi halkımızı selamlıyorum.

Birkaç gün önce  orlu tren katliamında yitirdiğimiz Oğuz Arda'nın dedesi Necmettin Sel'in çarpıcı konuşmasını izledim. Orada tam olarak şöyle söylüyordu: "Cumhurbaşkanım torununuzu seviyorsunuz; benim torunum iki parçaydı,  val gibi diktiler. İnsanlar ölüyor, nerede Türk halkının itibarı?"

Ben de bugün iktidar partisinin itibarından bahsetmek istiyorum sizlere. AKP itibarlı bir parti, hatta bütün varlığı itibar üzerine kurulu. Örneğin, hep bahsettiğimiz, eleştirisini yaptığımız Genel Başkana ait saraylar falan hepsi bu itibar için. Koca Genel Başkanın sonuçta on odalı bir köşkte falan oturacak hâli yok, tabii ki sarayda oturacak. Bu lüks, şatafat tabii ki olacak, itibardan ödün verilemez sonuçta.

Tabii, partisi ve şahsı bu kadar itibarlı olunca bakanlarının ve bakanlıklarının itibarlı olmaması düşünülemez. Misal, sadece 2019'un ilk on bir ayında 430 kadın öldürüldü. İsimlerini saymaya zamanımızın yetemeyeceği kadar çok kadın katledildi, tecavüze uğradı, taciz edildi. Çocuklara istismar su larında son on dört yılda 14 bin artış var. 2018'de 10 ile 17 yaş arası kız çocukları kendi çocuklarını doğurdular. Bu sayı 2001 ile 2018 arasında 542.821. Bu tabloyu görünce "Eyvah, Aile Bakanlığının itibarı ne olacak?" diye korkuyor olabilirsiniz ama korkmayın. Aile Bakanlığı biri geçen hafta, biri yakın zamanda; biri 1 milyon 163 bin, biri 4,5 milyon liraya iki toplantı yaptı, itibarını kazandı.

Kurslarda, cemaat ve tarikat yurtlarında yaşanan taciz ve tecavüzlerde müftülerin, imamların, hocaların adının geçmesi "B l ğ  ağı erkek çocuklarda 12, kız çocuklarda 9 yaşındadır." "Babanın  z kızına şehvet duyması haram değildir." diye fetva veren Diyanetin itibarı zedeleniyor sanıyorsanız yanılıyorsunuz. (AK PART  sıralarından gürültüler)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ayıp ya!

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Meclis kürsüsünden böyle bir konuşma olur mu!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sessiz olalım.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Çünkü Mercedes'e binen başkanı olan bir kurumun itibarı asla zedelenemez arkadaşlar.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Kendi düşüncelerini söylüyorsun.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen. Grup Başkan Vekiliniz cevap verir, lütfen.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Yazık sana be! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım... Sayın Atay...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Vallahi, sinirleneceğiniz çok şey var, hepsine sonunda sinirlenirsiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Temiz bir dille konuşalım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ayıp ama ya, ayıp!

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Buraya çıkıyorsunuz, ağzınıza geleni söylüyorsunuz ya!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen sessiz olalım. Sessiz olun, varsa bir cevabınız verir Grup Başkan Vekili, rica ediyorum.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bir ülkenin en itibar sahibi olduğu alanlardan biri kültür sanattır hâliyle. Hatta Genel Başkanınız daha birkaç gün önce, alan sanatçıların ömrü boyunca taşıyacağı, saklayacağı ödüller de dağıttı, önemli görüyorum bunu. Kültür Bakanlığına bakıyorsunuz "Baraj altında bırakılan Hasankeyf'e bir dinamit de ben koyayım." diyor. Restorasyon çalışmaları facia. Örneğin, kendi şehrimde, Antakya'da binlerce yıllık Saint Simon Manastırı'nın duvarlarında boyalarla aşk sözcükleri yazılı neredeyse on beş yıldır. Sit alanına otel inşaatı izni verdiniz, ondan sonra da "müze otel" diye bir şey uydurdunuz. Sinemaya sansür yasası getirildi, film dağıtımı tekelleştirildi, oyunlar yasaklanıyor, oyuncular tutuklanıyor.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sen nerede yaşıyorsun kardeşim ya?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Sen başka bir dünyada yaşıyorsun herhâlde.

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar, rica ediyorum.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bu ülkenin tüm dünyada en çok tanınan müzik gruplarından Grup Yorum'un kültür merkezi basılıyor, elemanlarının bir kısmı sürgünde, bir kısmı tutuklu. Sadece "Konser yasakları kaldırılсын." diye 100'ün üzerinde gündür açlık grevindeler. Hâliyle, ülkenin kültür sanat kısmındaki itibarı için üzülüyorsunuz ama paniğe hiç gerek yok çünkü bu Bakanlık aynı zamanda Turizm Bakanlığı, Bakanın da çok itibarlı bir turizm şirketi var.

Tüm toplumsal eylemlerde kadın, erkek, çoluk çocuk, işçi, işsiz, liseli, üniversiteli, milletvekili, belediye başkanı saldırı emri verdiği hiç kimsenin ve hiçbir kurumun kalmaması bize göre itibar zedeleyici bir durum fakat İçişleri Bakanlığına öyle gelmemiş olacak ki şimdi de Adana'da rakı festivalini engellemekle meşgul. Neymiş? Geleneğimiz değilmiş çünkü. Yalnız oradan itibar düzelmez ben size söyleyeyim, Adana'yla uğraşmayın bence.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Sen istediğin yerde içebildiğini iç.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, sessiz olalım.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – En iyisi, birkaç yüz bin polis, bekçi falan da alın, 250 bin polisi olan bir Bakanlığa yetmez.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Sen başkasının itibarına değil, kendi itibarına bak sen, boş ver.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen istediğin kadar içebilirsin.

BAŞKAN – Sessiz olalım.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Kaçakları yakalayamasa da hakarettten uydurup uydurup bahaneyle tutuklayacağı birçok muhalif vardır ülkede zaten.

Gencecik bir kadın öldürüldü Ordu'da, Ceren Özdemir. Kim tarafından? Daha önce bir çocuğu öldüren ama yıllar sonra hırsızlık yaptığı için yakalanabilen, daha sonra iyi hâlden açık cezaevine alınan, oradan ekimde firar eden, firardan sonra yakalanıp tekrar açık cezaevine alınan ve aralıkta bir daha firar eden biri tarafından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Eminim ki milletvekilleri, belediye başkanı, daha on binlerce siyasi tutsağın, anneleri tutuklu diye içeride olan 780 çocuk ve bebeğin, 12-17 yaş arası tutuklu 8 bin çocuğun itibarını sarstığını düşünmeyen Adalet Bakanlığı böylesi bir skandaldan da hiç etkilenmeyecektir.

Tabii, eğitim de önemli. PISA'da 72 ülke arasında 50'nci sırada Türkiye. Üniversite sınavında sıfır çeken binlerce öğrenci var. Sadece yüzde 36 oranında üniversite kazanma oranı var. Eğer bu oranlarla Millî Eğitim Bakanının kendi okul zincirinde karşılaşmış olsaydınız itibarı yerle bir olurdu ama Bakanlık olunca problem yok.

Sağlık Bakanlığında çağ atlamışız. İktidarın en itibarlı olduğumuzu söylediği alanlardan biri sağlık. Beş yıldızlı otel konforlarında şehir hastaneleriniz var, hepsini gördüm, kocaman binalar; kolay kolay ulaşamıyorsunuz, ulaşımı zor ama sorun değil, aylar sonrasına randevu veriliyor ama sıra beklemiyorsunuz yalnız o arada ölmemeniz gerek tabii.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Selamlamak üzere söz veriyorum. Lütfen...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Küba'da 1 dolar olan aşı burada 2.800 dolar. Kolay değil tabii, itibar sonuçta!

Bütçe konuşurken Maliye Bakanlığına da değinmek lazım ama o Bakanlığın itibarını ne kurtarır bilmiyorum, belki siz bulursunuz. Anlayacağınız AKP itibarlı bir parti. Kıyamet kopsa itibardan...

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Kendi itibarına bak sen!

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Sen zavallının tekisin!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Evet, itibarınızda gözümüz yok arkadaşlar, hele sizinkinde hiç yok. Sizin olan size yeter ancak.

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Mengüllüoğlu lütfen, süreniz bitiyor.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Dorio Fo'nun bir sözü var, bir oyununda "Başımız dik yürüyoruz çünkü boğazımıza kadar battık."

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Dağa kaçırıldığınız çocukları söylesene!

BAŞKAN – Bağırmanın değerli arkadaşlar.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bu sessizlik sansürdür, o da sizin RTÜK'ünüzün itibarı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Dağa kaçırıldıklarını söyle! 20 bin çocuk öldü!

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Sen az önce itibarını unuttun kürsüde, kürsüye gel, itibarını al!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, bir sessiz olalım, sessiz olalım.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Kürsüde itibarın kaldı, itibarını al buradan.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, bakın, bu kürsüde konuşmacının, konuşma özgürlüğü vardır; herkesin de cevap verme hakkı vardır. Ben hiç kimseyi ayırt etmeden sözlerini tamamlamasına fırsat vermeye çalışıyorum.

Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Meclisin mehabetine uygun, gündeme bağlılık esasına göre konuşmaların yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, itibar, her şeyden önce itibar noktasında kaygısı olanların işidir, kaygısı olmayanların her türlü sözü, her şeyi istismar ederek konuştuğu bir süreçten geçiyoruz. “Saray” deniyor, soruyorum: “Adliye sarayı” denildiğinde acaba adliyede kaç tane jakuzi, kaç tane gazino, kaç tane hamam söz konusudur? Yahu adliyede yargılama yapılır. Bugün milletin evi Külliyyede devletimizin bütün kurumlarının, işçinin, emeklinin, köylünün, esnafın, sanayicinin, dar gelirlinin, bütün milletimizin işlerinin görüldüğü bir makamdır. Milletin evinin, Külliye'nin millete açılmış olmasından mı kaygılanıyor birileri? Bugün muhtarlarımız, şehit aileleri, gaziler, bütün milletimiz orada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir dakika size de ekliyorum, siz de toparlayın.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, çocuk istismarıyla ilgili milletin kürsüsünden yapılan bu söz ve eylemlerin asla ne milletimize ne gelecek kuşaklarımıza ne çocuklarımıza bir katkı sağladığı kanaatinde değiliz. Burada tek bir dert var: Ülke yansın, bizim de cebimize bir makam, mevki konulsun. Dert budur. Bunu kabul etmiyoruz.

Sayın Başkan, sözlerimi tamamlarken şunu da ifade etmek istiyorum: Tabii, milletin Meclisinde herkes hür, serbest ve kürsü dokunulmazlığının vermiş olduğu yetkiye dayanarak konuşacak ancak bu konuşmayı yaparken söz sınırlarına da dikkat edilmesi lazım, bir.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Allah Allah!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İki: Meclisin mehabetine uygun ve gündemle, gündeme bağlılık esasına göre bu konuşmaların yapılması da uygun, doğru bir istişare mekanizmasının olmazsa olmazı olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, bir dakika söz alabilir miyim. Kayıtlara geçsin diye söz istiyorum.

BAŞKAN – Yani sizle ilgili doğrudan şey yapan bir söz söylemedi.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemine geçeceğiz.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım Kredi Kooperatiflerine borcunu ödeyememiş ve takipli duruma düşmüş 7166 sayılı Kanun'la borçlarını yapılandırarak ödemeye çalışan çiftçilerimizden çok sayıda şikâyet gelmektedir. Yapılandırma adıyla çiftçiye ödetilen yüksek faizler Tarım Kredi Kooperatiflerini çiftçinin yanında olan bir kurum olmaktan çıkarmıştır. Buna göre, borcunu yapılandıran çiftçilerimizin kaç tane ödemelerini yapmadığı için yapılandırma kapsamından çıkarılmıştır? Borçları takipte olan ve yapılandırma yapan çiftçilerimizden yapılandırma öncesi icra masrafı ve vekâlet ücretlerinin alındığı doğru mudur? Yapılandırma yapan çiftçilerimizin peşin miktarı ödedikten sonra –burası çok önemli- kalan borçları için 2020'de yüzde 40, 2021'de yüzde 30, 2022'de yüzde 20 faiz uygulandığı doğru mudur? Bu kadar yüksek faiz oranları uygulanırken çiftçiden nasıl üretmesini bekliyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karasu...

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

İktidar, Sivas'ın sorunlarını görmezden gelmeye, taleplerimize kulak tıkamaya devam ediyor ne yazık ki. Sivas ilimiz 4'üncü teşvik bölgesinde yer almaktadır. Sivas ilinin çevresinde yer alan iller ya 5'inci teşvik ya da cazibe merkezidir. 4'üncü bölgede yer almış olan ilimize yatırım gelmemektedir.

Sivas, cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana bünyesinde bulundurduğu birçok yapının kapanmasına, nice bölge müdürlüklerinin taşınmasına neden olan anlayışı, istihdam yaratacak en önemli noktada alınan bu olumsuz kararı sadece seyretmektedir. İşsizliğin had safhada olduğu şehrimizi teşvik bölgesinde arka plana atmanın izahı mümkün değildir. Buradan bir kez daha bu hatadan geri dönülmeli diyor ve Sivas'ın teşvik bölgesinde hak ettiği noktaya ulaşabilmesi için yetkilileri göreve çağırıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Güzel...

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

2015 yılında UNESCO tarafından Dünya Miras Alanı Birinci Tampon Bölge olarak tescillenen Diyarbakır'ın tarihi Sur kenti 2 Aralık 2015 tarihinde ilan edilen sokağa çıkma yasakları döneminde ciddi şekilde tahrip edilmiş, yasağın geçerli olduğu 6 mahalle yüz dört gün süren yasaktan sonra bütünüyle yıkılmıştır. Yıkılan mahallelere şu anda mülk sahipleri dahi giremezken yıkım sonrası kalan tarihî eser niteliğindeki taşlar kamyonlarla ilçeden çıkarılmış ve satışa sunulmuştur. Yıkımın yapıldığı taşların

mahalleden tahliyesi hangi kurumun kontrolüyle yapılmıştır? Son zamanlarda tarihî yapı olan Sur'un yağmalanması ve taşlarının çalınmasının önüne geçmek için önlem alacak mısınız, cezai işlem yapacak mısınız? Bu tarihî taşların parayla satılması hakkında hukuki süreç başlatılacak mı?

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türk Kızılayına bağlı olarak çalışan 1988 yılında açılmış ve 42 konuğu olan Akçakoca Huzurevi binası bina ömrünü bitirdiği gerekçesiyle yıkım kararı alınmıştır. Kızılaya bağlı olan Akçakoca Huzurevinde kalan huzurevi sakinleri olan yaşlılarımız bu durumda oldukça tedirgin beklemektedir. Huzurevi sakinleri Akçakoca'dan ayrılmak istememektedirler. Buradan Kızılay yetkilerine seslenmek istiyorum: Akçakoca Huzurevinde kalan sakinlerimiz bina yapılına kadar Akçakoca'da bir yerde konuk edilmeli, yeni yapılacak bina kapasitesi artırılarak yaşlılarımıza daha modern bir bina yapılmalı ve bina yapımı en kısa zamanda bitirilmelidir. Unutmayalım ki hepimizin bir gün huzurevlerine ihtiyacımız olabilir. Bu yüzden, yaşlılarımızın isteklerine kulak verelim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın, buyurun.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin)- Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, hükümetlerimiz döneminde ceza-adalet sisteminde yapmış olduğumuz reform niteliğindeki değişikliklerden bir tanesi de lekelenmeme hakkının ilk defa sistemimize dâhil edilmiş olmasıdır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158'inci maddesi, 25 Ağustos 2017 tarihinde değiştirilmiştir. Bu şekilde ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması veya konusunun suç oluşturmadağının açıkça anlaşılması hâlinde soruşturmaya yer yok (SİYOK) kararı verilmektedir. Geçtiğimiz süreçte, mevzuatımıza dâhil edilen lekelenmeme hakkı savcılıklar tarafından ne kadar ihbar dosyasına uygulanmıştır, müessese başarıyla uygulanmakta mıdır? Buna ilişkin istatistikler nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Sayın Yalım, buyurun.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekonomide son dönemde yaşanan sıkıntılar nedeniyle 6736, 7120 ve 7143 sayılı yapılandırılmaları bozulan mükellefler ve işverenlere bir hak daha verilmesi hem mükelleflere hem de bütçeye kaynak sağlanması açısından büyük yarar sağlayacaktır. Bir an önce yeni yapılandırmanın çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN- Evet, söz sırası Sayın Komisyon'da, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDIN (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Mersin milletvekilimiz Ali Cumhur Taşkın Bey'in sorusuna cevapla başlayacağım. Lekelenmeme hakkının ilk defa sistemimize dâhil edilmesi, ceza hukuku alanında gerçekleştirdiğimiz önemli değişikliklerin başında yer almaktadır. Bu kapsamda, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158'inci maddesi 25 Ağustos 2017 tarihinde değiştirilmiştir. Bu düzenlemeyle, kişi hakkındaki ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması veya konusunun suç oluşturmadağının açıkça anlaşılması durumlarında soruşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilmesi sağlanmıştır. Tabii, bunu yaparken hak arama hürriyetinin de göz ardı edilmediği, ihbar ve şikâyetle bulunanlara soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin kararlara karşı itiraz hakkı da getirdik. Böylece lekelenmeme hakkı ile hak arama hürriyeti arasında gerekli dengeyi kurmuş olduk. Yaptığımız değişiklik neticesinde kişilere yersiz biçimde şüpheli sıfatı verilmesinin ve soruşturma işlemlerine muhatap edilmesinin önüne geçilerek adil yargılanma hakkı kapsamında yer alan masumiyet karanesi ve onun doğal neticesi olarak lekelenmeme hakkı, daha güvenceli bir korumaya kavuşmuş oldu. Vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkının korunması ve mesnetsiz ihbar ve şikâyetler nedeniyle soruşturmaya maruz bırakılmaması için yasal değişiklikleri yaparak vatandaşlarımız hakkındaki ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmaması sağlandı. Bu kapsamda, bugüne kadar 261.293 ihbar dosyası açılmış ve bu dosyalardan 154.729'unda soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar verilmiştir.

Kürsüden konuşan milletvekili arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra ekonomik değerlerde hiçbir yükselme olmadığını anlattılar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz, 2003-2018 arasında ekonomimizi, görülmemiş boyuttaki küresel krize rağmen, yıllık ortalama yüzde 5,6 oranında büyüdük. Ekonomik büyüklük olarak 2002 yılında dünyada 21'inci sırada yer alan ülkemizi 2018 yılı itibarıyla 19'uncu sıraya yükselttik. Satın alma gücü paritesine göreyse 17'nci sıraya yükselttik. Son on yedi yılda yaptığımız atılımlarla alt orta gelir ülke grubunda olan ülkemizi üst orta gelir grubuna yükselttik. Millî gelirimizi 3'e katlayarak 236 milyar dolardan 2018 yılında 789 milyar dolara çıkardık. Refahı artırdık, kişi başına millî gelirimizi 2002 yılında 3.581 dolar seviyesinden 2,7 kat artırarak 2018 yılında 9.693 dolar seviyesine ulaştırdık. Satın alma paritesine göre kişi başına gelirimizi 10.685 dolardan 28.044 dolara çıkardık. Satın alma gücü paritesine göre kişi başına gelirler 2002 yılında AB'nin ortalama gelirinin yüzde 37'si düzeyindeyken 2018 yılında yüzde 65 düzeyine çıkardık. 2009-2018 arasında, son dokuz yılda küresel krize rağmen dünyada eşi görülmemiş bir rekorla 8,1 milyon net ilave istihdam oluşturduk, bu seviyeyle küresel kriz sonrasında en yüksek istihdam artışı sağlayan OECD ülkesi olduk.

Özel ticaret sistemine göre 2002 yılında 36,1 milyar dolar olan ihracatımızı 2018 yılında 167,9 milyar dolara ulaştırdık ve cumhuriyet tarihinde yeni bir rekor daha kırmış ve çitayı daha ileriye taşımış olduk. İhracatımız, genel ticaret sistemine göre ise yıllıklandırılmış olarak 179,7 milyara ulaşmıştır.

2003 yılından önceki son on altı yılda yıllık enflasyon ortalaması yüzde 68,8 idi, 2003 yılından itibaren geçen on altı sene boyunca yıllık enflasyon ortalaması yüzde 9,7 olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında yüzde 11,5 olan merkezî yönetim bütçe açığımızın millî gelire oranı 2018 yılında yüzde 2 seviyesine geriledi, 2019 yılı itibarıyla bütçe açığının millî gelire oranının 2,9 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir. 2002'de merkezî yönetim harcamaları yüzde 43,4'tü, neredeyse yarısı faize gidiyordu, 2019 yılı itibarıyla bu oranı yüzde 10,4'e indirdik.

2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz harcamalarına gidiyordu, bu oran 2019 yılında yüzde 15,4'e kadar geriledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDIN (Antalya) – 2002 yılında yüzde 72,1'e ulaşan AB tanımlı kamu borç stokunun millî gelire oranını 2019 yılında yüzde 32,8'e kadar düşürdük, bu oranla Avrupa'nın en iyi durumda olan ülkeleri arasındayız. Göreve geldiğimizde hazine, ortalama dokuz ay vadeyle borçlanabiliyordu, 2019 yılı itibarıyla borçlanmamızın ağırlıklı ortalama süresi on altı aya çıkmıştır.

Diğer sorulara, bakanlıklardan aldığımız cevapları yazılı olarak vereceğiz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – 14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, dün maddeler üzerindeki görüşmelerde 9 madde görüştük, bugün 10 madde görüşeceğiz. Bunu

niçin söylüyorum? 60'a yakın konuşmacımız var, bütün konuşmacılarımızdan ricam, konuşmalarını sürelerinde tamamlamaları. Ben bugün görüştüğümüz ilk maddede akışı bir görmek istedim ama arkadaşlarımıza konuşmalarını tamamlamak ve selamlamak üzere ancak bir kereye mahsus olarak bundan sonra uzatacağım.

Değerli Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini de bir artı bir şekilde değerlendirerek götüreceğiz çünkü son derece yoğun bir konuşmacı sırası var önümüzde.

15'inci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Kanun 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, 15'inci madde üzerinde ilk söz İYİ PARTİ grubu adına Antalya Milletvekilimiz Sayın Hasan Subaşı'ya aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz on dakika Sayın Subaşı.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu madde, bilindiği üzere yürürlük maddesidir. Diğer birçok madde görüşülürken gerek Plan ve Bütçe Komisyonunda gerekse Meclis Genel Kurulunda çok ciddi tartışmalar yapıldı, itiraz edildi ancak komisyondan hiçbir düzeltme yapılmadan maalesef aynen geçti. Diyebiliriz ki, Türkiye'nin bugününü kucaklamayan, yaralarını sarmayan, sorunlarına çözüm aramayan bütçe aynen geçmek üzeredir. Neden bu bütçe sorunlarımıza çözüm olmuyor? Çünkü ekonomik ve sosyal çöküntüye Hükümet inanmıyor, görmek istemiyor.

Tartışmalar arasında sıkça dile getirdiğimiz EYT'liler bütçede yok, 3600 ek gösterge yok, atanamayanlara çare yok; yoksulluğa, işsizliğe çözüm yok; tarıma, üretime, istihdam alanlarına yeterli destek yok; sosyal devlet ve demokrasi zaten söz konusu olmuyor. Çiftçi borçları için yapılandırma düşünülmezken yandaş şirketler için kaynaklar aktarılıyor. Ziraat Bankası tepkilerden çekinirse 500 milyon dolar ödeyerek Simit Sarayına ortak oluyordu. Yüz binlerce çiftçi borçları yüzünden köyünü terk edip büyükşehirlerde iş arıyor, traktörü haczediliyor. Hükümetin tarım ürünleri ithalatı giderek artıyor. En hazini de iktidar kanadının sürekli "Her şey iyiye gidiyor." demesi ve hiçbir sorunu görmek istememesidir. Şatafat, saltanat ve israf fütursuzca sürüyor.

AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kanal İstanbul için "asrın projesi, milletin projesi" diyor. Peki milletin projesinde millet nerede? İstanbul halkını temsil yetkisi olan Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın İmamoğlu'na "Otur oturduğun yerde, sen anlamazsın." deniyor; bilimsel tartışmalara ve çevre uyarılarına duysız kalınıyor; "Sonra açıklayacağım, çok sıkse yapacak." deniyor; halka açıklanmıyor, halkı ikna etmek için hiçbir çaba harcanmıyorsa buna nasıl "milletin projesi" diyebiliyorsunuz? İşte, tam da sorun burada. Kamu yatırımlarını "büyük" "küçük" "çalgın" olarak adlandırabilirsiniz ama kamu yatırımları bütçenin hizmet ettiği, emrine sunulduğu halkın önceliklerine göre sıralandırılır. İşleyen demokrasilerde halkla ya da temsilcileriyle tartışılarak ikna edilmeye çalışılır. Eğer bir yatırım, bırakın risklerini, çok yararlı olsa bile yine sıralama yanlış ve yersizse o proje ve yatırım daha fazla yokluğa ve yoksulluğa neden olur. Sazlıbosna Mahalle Muhtarı Oktay Teke "2009 yılında araziler metrekaresi 8-10 TL iken 150-170 TL'ye çıktı, el değiştirdi." diyor. Belli ki rant projesine dönüşmüş. Ayrıca Kanal İstanbul Montrö Boğazlar Anlaşması'nı işlemez hâle getirecektir. Asrın projesi, asrın sorunu olarak karşımıza çıkacaktır.

Tank Palet Fabrikasının BMC ve Katar ortaklığına verilmiş biçimi nedir? İhale yapılmadı. O zaman halka nasıl verildiğine dair bilgi vermediniz; bunu sorunca "Sizin, ülke kalkınacak diye ödünüz kopuyor." denildi. "Katar ortaklığı nereden çıktı?" sorusuna "Siz terörün başının ezilmesine karşı mısınız?" diye soruldu dün.

Sayın milletvekilleri, bunların hiçbirisinin cevabını, ne olup bittiğini siz de bilmiyorsunuz. Kimsenin ne gelen torba yasalardan ne de gelen bütçenin ayrıntılarından haberi yok. Ne Tank Palet Fabrikası hangi usulle verildi ne de Kanal İstanbul'un ihtiyaç sıralamasının en başına konulma nedeni nedir, kimse bilmiyor.

Bütçe hakkı, kralın yetkilerinden feragat ettiği ve hukukun üstünlüğü adına öncü bir anlaşma sayılan 1215 tarihli Magna Carta'yla başlamış sayılmaktadır. Bütçe hakkı bir yurttaşlık hakkı sayılmaktadır. Yüzlerce yıldır parlamentolar bütçeyi denetleyip sorgulamaya başlamıştır. Bizde ise vergi ve bütçe hakkı 1876 Kanun-ı Esasi'yle Meclis-i Umumiye verilmiştir. Batı'da olduğu gibi kanuni dayanağı olmadan kimseden vergi toplanamayacağı, devlet gelir ve masraflarının denetimi ve kesin hesap yasası hükme bağlanmıştır.

1862 tarihli İrade-i Seniye'yle Padişah Abdülaziz tarafından kurulan Sayıştay denetimi bugüne kadar başarıyla sağlamıştır. Bugüne kadar dünyayla entegre bir biçimde bütçe hakkı ve denetim mekanizmaları işliyordu. Bugün ise bu sistemde sorgulama ve denetim mekanizmaları artık neredeyse yok seviyesindedir. Yaşanan yoksulluğun, işsizliğin, üretimden uzak yaşamın, israf ve savurganlığın kaynağında bunlar yatmaktadır. Daha açarsak nedir onlar ? Hukuksuzluk ve adaletsizliktir. Her torba yasada anayasa maddelerini ihlal ediyorsunuz. Anayasa hukukunu yok sayıyorsunuz.

Tarafsızlık yemini eden Cumhurbaşkanı hiç tarafsız olamadı. Yargı ve yasama, yürütmeyi denetleyemediği gibi yürütmenin yargı ve yasamayı kontrol ettiği, otoriter, totaliter, işlemeyen bir sistem yaratılmıştır. Aksayan her yanlış düzeltebilirsiniz. Ekonomik zorlukları aşabiliriz ama hukuk ve adaleti yok saymanın vebali büyüktür, telafisi zor ve maliyeti ağırdır.

En mühimi "Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü" kenar başlıklı 11'inci maddesi şöyle diyor: "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz." Gelin görün ki Anayasa'nın sürekli ihlal edilir hâle geldiği bir ortamda, yargı organları bile Anayasa hükümlerini, Anayasa Mahkemesi kararlarını, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamaktan imtina etmeye başlamıştır.

Anayasa Mahkemesi, verdiği 6 Aralık 2019 tarihli karara uymayan ağır ceza mahkemesinin karara uyması, aksi halde hak ihlali ve Anayasa ihlalinin devam etmiş sayılacağına ilişkin karar almak zorunda kalmıştır.

Son olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Osman KAVALA hakkında derhal salıverilmesine ilişkin karar uygulanmadığı gibi sanıyormu uymamak için bağlayıcı kararı dolanma yolları aranmaktadır. Geçen haftalarda tecrübeli hukuk hocası Profesör Fikret Eren konferansta şöyle seslenmişti: "Devlet, denetlenemiyorsa azgın bir makineye dönüşür; bir tsunami, kasırga olabilir. Ancak kuvvetler ayrılığıyla, bağımsız yargı ve yasamayla, denge denetleme ve fren sistemleriyle hukuk devleti kurulabilir ve yargı hakkaniyetin kıblesidir." demişti.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz ki bütçe, yaraya merhem, derde deva değildir. Deniz bitmiştir, sonrasını belli ki borç ve faizle çevireceğiz. Ancak "Her şey çok iyi gidiyor, her şeyi Cumhurbaşkanı bilir, ne yapıyorsa doğru yapıyor." demeye devam ederseniz tsunami bizi kötü çarpacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Feti Yıldız'da. (MHP sıralarından alkışlar)
Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA FETİ YILDIZ (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanım; 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin yürürlük maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Vefatının yirmi dördüncü yılında, Doğu Türkistan'ın efsanevi lideri, Cumhurbaşkanı İsa Yusuf Alptekin'i ve ömrünü Türk milliyetçiliğine adanmış İsmail Gaspıralı'yı, Yusuf Akçura'yı, Enver Paşa'yı, Ziya Gökalp'i, Ömer Seyfettin'i, Mehmet Emin Yurdakul'u, Arif Nihat Asya'yı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Başbuğumuz Alparslan Türkeş'i hürmet ve saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan halk oylamasıyla Anayasa'mızda köklü bir değişikliğe gidilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle, yasama, yürütme ve yargı güçleri birbirinden sert bir şekilde ayrılmıştır. Bildiğiniz gibi, Anayasa'nın 7'nci, 8'inci, 9'uncu maddesinde düzenlenen yasama yetkisi, Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir; bu yetki devredilemez. Yine 8'inci maddede, yürütme yetkisi Cumhurbaşkanı tarafından kullanılır, Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilir. Yargı yetkisi ise Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.

Sayın milletvekilleri, Türk siyasi hayatı "parlamento" kavramıyla 1877 yılında tanışmış, 1923 yılından sonra, cumhuriyetin ilanından sonra da parlamenter sisteme geçmiştir. 1921, 1924, 1961 Anayasası ve 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan değişiklikten önce hükümet sistemleri farklılık gösterse de özü itibarıyla parlamenter sistemlerdir. Halk oylamasıyla, egemenliğin tek sahibi olan büyük Türk milleti ülkemizin geleceği hakkında son sözü söylemiştir. Türkiye, ayağındaki prangaları söküp atmış, millî bekamıza sahip çıkmış, millî ve tarihî haklarımıza onay vermiş, birlik ve dayanışma ruhu öne çıkmış, kardeşliğimiz pekişmiş, cumhuriyetimiz gücüne güç katmıştır; geleceğimiz önündeki pürüzler tek tek ortadan kaldırılmıştır, millî iradenin ufku genişlemiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, geleceğin büyük ve güçlü Türkiye'sinin teminatıdır. Türk milleti, aradığı sistemi tarihin cevherinde bulup çıkarmayı bilmiş ve halk oylamasının ardından AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisinin öncülüğünde töreye uygun devlet düzenine geçmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde hükümet krizleri yoktur. Devlet hayatı fiilî, hukukî uyum ve huzur devri sona ermiştir. Sistemin kilitlenmesi ihtimali ortadan tamamen kalkmıştır. Devlet çift başlı olmaktan kurtarılmıştır.

Muhalefet, uzun zamandır, ilk fırsatta parlamenter sisteme döneceğini dile getirmektedir. Burada, parlamenter sistemin uygulandığı uzun zaman içerisinde ülkemizin ve milletimizin başına gelenleri bir kez daha hatırlatmakta fayda görüyorum. Parlamenter sistemde ortalama hükümet ömrü 1,4 yıldır. Yani, hükümetler de siyasi istikrar açısından oldukça başarısızdır. Yine, bu sistemde Başbakan ve Cumhurbaşkanı arasında uyumsuzluk olması hâlinde ciddi sorunları beraberinde getirmiş ve sistem kilitlenmiştir.

Kararnameyle yapılacak en küçük şeyler bile, hatta atamalar aylarca bekletilmiştir ve sistem zayıf düştüğünde demokrasi, maalesef silah zoruyla rafa kaldırılmıştır. Ülkemizin yıllarını, umutlarını kaybettiği bu sistemde her Cumhurbaşkanı seçimi, siyasi ve mali krizlere sebep olmuştur. Hatırlatmak gerekirse rahmetli Fahri Korutürk'ten sonra Mecliste yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Cumhurbaşkanı 115 turda seçilememiştir. Hatta o seçimde, bazı sanatçıların adı yazılmış, gayriciddi oylamalarla Millet Meclisi oylanmıştır ve sonunda da arkasından 12 Eylül darbesi gelmiştir.

Parlamenter sistemde hükümetler, kirli ve karanlık güçlerin, menfaat gruplarının hukuksuz, ahlaksız tehdit ve şantajlarına devamlı açık olmuştur. Hukuk dışı ve ahlaksız uygulamalarla pek çok hükümet düşürülmüş, yeni hükümetler kurulmuştur. Meclis, 80'li yıllarda âdeti meclis pazarına dönmüştür. Burada, demokrasi tarihimizde kara bir leke olarak yerini alan Güneş Motel veya diğer adıyla 11'ler Olayı'nı sizlere kısaca hatırlatmak istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisi 1977 yılında oyların yüzde 41'ini alarak -tek parti döneminden sonra ulaştığı en büyük rakamdır- 213 milletvekili çıkarmıştır. Ancak o zaman Meclisteki milletvekili sayısı 450'dir yani hükümet kurmak için 226 oya ihtiyaç vardır. O güne kadar dürüstlüğü ve demokratlığıyla bilinen rahmetli Bülent Ecevit, Adalet Partisi milletvekillerine hitaben "Kumar borcu olmayan 11 vekile ihtiyacımız vardır. Sizi partimize bekliyoruz." demiş, bu çağrıya uyan 11 vekil Adalet Partisinden ayrılmış ve Cumhuriyet Halk Partisinin bakanlık teklifini, Ecevit'in bakanlık teklifini kabul etmiş, 1 kişi hariç, 10 milletvekili Bakanlar Kurulunda yer almıştır. Şimdi burada Bakanlar Kurulunda yer alan o 10 milletvekillinin adını tekrarlamak istemiyorum; çocukları, torunları üzülecek, hatta onurları kırılacaktır. Bülent Ecevit, Adalet Partisinden ayrılan milletvekillerinin hepsine bakanlık vermiş ancak bu bakanların birçoğu görev yaptığı dönemdeki yolsuzluklar sebebiyle, usulsüzlükler sebebiyle Yüce Divanda yargılanmış ve ağır cezalara çarptırılmıştır. Bunların içerisinde sadece Konya Milletvekili -burada belirtmek zorundayız- Oğuz Atalay Bey bakanlık teklifini kabul etmemiştir. Rahmetli Ecevit yıllar sonra bu durumun siyasi ahlaka aykırı olduğunu kabul etmiş, "Bu olay benim en büyük siyasi hatamdır." demiştir, bir erdem göstermiştir ama atı alan Üsküdar'ı geçmiştir maalesef. Zaman geçmiş, 1977'deki bu kurgu 2002 yılında maalesef yine Ecevit'in başına gelmiştir. Sisteme müdahale eden iç ve dış güçler bu sefer de Bülent Ecevit'in partisi DSP'yi karpuz gibi ikiye bölmüştür.

Demokrasiyi, halkın iradesini, milletvekili onurunu ayaklar altına alan bu olaylar şekil değiştirse de maalesef günümüzde bazen tekrarlanmaktadır. Genel Başkanımızın birkaç gün önce ifade ettiği gibi, demokrasiyi soysuzlaştırıp siyaseti sabote etmek isteyen karışık ve kirli faaliyetler bugün de devam etmektedir. Bazı milletvekillerinin, genel başkanların bir partiden diğer partiye milletvekili göndermesi, bu konuda yolu açması da aslında öncelikle Mecliste bulunan milletvekili arkadaşlarımıza yapılan en büyük saygısızlık, hürmetsizlik ve hakarettir. Bunu, bu dönemde hiçbir milletvekilinin kabul edeceğini düşünmüyorum, tahmin de etmiyorum ancak 2018 yılında, maalesef, Cumhuriyet Halk Partisinden bazı milletvekilleri, 15'e yakın milletvekili verilen emirle hem ağlayıp hem de gitmiştir, bunu da burada hatırlatmak istiyorum.

Şimdi, yakın bir zamanda yine, vefatının 44'üncü yılında andığımız büyük hoca Nihal Atsız Bey'in 1944 yılında İstanbul'daki Sansaryan Han'da tabutluklarda işkence gördüğünü; bunun yanında, Türk milliyetçiliğine sahip çıkan Reha Oğuz Türkkan'ın, Zeki Velidi Togan'ın, Nejdettin Sançar'ın, Fethi Tevetoğlu'nun, Osman Yüksel Serdengeçti'nin, Sait Bilgiç'in ismini burada hatırlatmak ve onlara vefa borcumuzu bildirmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yıldız.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Bunların dışında 17 Türk aydını tabutluklarda işkence görmüş ve milliyetçi ülkücü hareketin temelleri atılmıştır. O zamandan bugüne Milliyetçi Hareket Partisi emperyalizmin her türlü süne karşı çıkmıştır, bu uğurda da her türlü bedel ödemiştir.

Sayın Başkanım, son olarak şunları söylemek istiyorum, hazır Adalet Bakanımız da buradayken: Devletin direği adalettir. İbn-i Haldun devleti tarif ederken "Devleti nesep kurar ancak sebep devam ettirir." demiştir. Buradaki sebep adalettir. Onun için, adaletten, ne olursa olsun; yakınlarımız, akrabalarımız, tanıdığımız, hatta kendimize de dokunsa bile, adaletten bir gün dahi vazgeçmememiz lazım.

Sözlerimi burada tamamlarken, 2020 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, hepinizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, yerinizden bir söz talebiniz var, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, egemenliğin kayıtsız şartsız millette ait olduğu ilkesini yaşatmak için bütçe yapıldığında siyasetin paranın vesayeti altına girmeyeceğine ve Cumhuriyet Halk Partisinin demokrasinin tıkanmasına asla izin vermeyeceğine ilişkin açıklaması

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Değerli hatip siyasal tarihimizin, yakın tarihimizin önemli olaylarıyla ilgili bazı konulara değindi. Bunlardan bir tanesi 11'ler Olayı, Güneş Motel. Cumhuriyet Halk Partisinin iktidar kurma çalışmaları sırasındaki başka partilerden geçen arkadaşlar ve bunların arasından daha sonra 12 Eylül yargılamaları sırasında 4'ünün ceza alması, bazı arkadaşların, o zamanki siyaset yapan bazı insanların cezalandırılmasıyla ilgili. Onların büyük bir kısmı Cumhuriyet Halk Partisinden, daha sonra ayrılmışlardı, gittikleri partilerde yargılandılar.

Demokrasiyi ve siyaseti çürüten şey paranın vesayeti. Biz, hepimiz bu çürük bütçeyi reddederek, halk için bütçe yapmak isteyerek, çürük yapıları terk ederek, halkın kazanabileceği, alın terini, namusunu ortaya koyarak, “egemenliğin kayıtsız şartsız millette olduğu” ilkesini yaşatmak için bütçe yaparsak o zaman siyaset paranın vesayeti altına girmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum, toparlayın, bitecek süreniz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Siyasetçiyi paranın vesayetinden korumak gerekir. Burada rüşvet olarak aldığı saati sallayan, “makara Bakara” diye dinî geleneklerimizle, inancımızla dalga geçen, “Önüne yatarım senin. Rızacığım, ben sana ulaştırır mıyım?” diyen ve aldığı rüşveti forkliftlerle evinden taşıyan siyasetçilerin bulunduğu bir düzende, yakın tarihimizden bu örnekler, tabii çok iyi. Ama “Bu bütçe çürüktür.” diyoruz, niçin diyoruz? Çünkü onlara hizmet ediyor. Halka hizmet eden bir bütçenin yapılabilmesi için, gelin el ele, gönül gönüle yolculuk yapalım. Demokrasimiz nerede tıkanırsa Cumhuriyet Halk Partisi, demokrasimizi, cumhuriyetimizi Cumhuriyet Halk Partisinin bütün olanaklarıyla savunur efendim. Biz, başka bir partinin demokratik düzen içerisinde yer alması, demokratik düzenin işlemesi ve demokratik cumhuriyetin yaratılması için elimizden gelen her çabayı ortaya koyarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bununla gurur duyuyoruz. Demokrasimizin tıkanmasına asla izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekilleri, bu şekildeki tartışmalarda süreleriniz bir artı birdir.

Buyurun Sayın Özkan.

10.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, AK PARTİ hükûmetlerinin vesayet odaklarıyla mücadele ettiğine ve on yedi yılda gerçekleştirilen bütçelerin halkçı bütçe olması nedeniyle milletimiz tarafından teveccüh gördüğüne ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, tarihî bir süreç konuşuldu, arkasından bir değerlendirme yapıldı ve bu değerlendirmelerde de özellikle, paranın ve çıkar gruplarının millî irade üzerindeki vesayetinden bahsedildi. Elbette bunlar, Parlamento olarak hepimizin sapaşağlam olarak karşısında durmamız gereken hadiselerdir.

Bir bütçenin halkçı bütçe, milletin emanetine sunan, hizmetine sunan bütçe olup olmadığı netice itibarıyla her seçimde milletimizden aldığı veya almadığı destekle veya retle tespit edilir. Bu noktada, AK PARTİ hükûmetleri ve AK PARTİ Grubu olarak on yedi yıldan beri vesayet odaklarıyla, millî irade üzerinde sulta sergileyen odaklarla mücadele ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan, bir dakika daha ekliyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – On yedi yılda gerçekleştirdiğimiz bütün bütçelerin -ki bugün 18'incisini gerçekleştiriyoruz- milletimiz tarafından teveccüh görmesi bu bütçelerin halkçı bütçe olduğunun, milletin kaynaklarının çıkar odaklarına değil de sadece ve sadece aziz milletimize sunulan bütçe olduğunun en açık göstergesidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay, siz de bir artı bir olmak üzere lütfen toparlayın.

11.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin Güneş Motel hadisesini savunup savunmadığını, 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan 367 konusundaki görüşlerinin aynen devam edip etmediğini öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Tuncay Özkan'ı dinledik, dünkü konuşmasında da “Çürüyen düşer.” dedi, doğrudur; şimdi, tabii, siyaseti çürüten hadiselerden biridir. Sayın konuşmacımız, ifadesinde de bu Güneş Motel olayını bir örnek model olarak ifade etmiştir ve o dönemde rahmetli Bülent Ecevit'in o konuya ilişkin görüşlerini de ifade etmiştir. Fakat benim anlayamadığım yani bu hadise konusundaki kanaati, aradan bunca yıl geçtikten sonra bunu ne olarak görüyor? İşte “CHP, tıkanıklığı açar.” diyor. Bu, tıkanıklığı açma hadisesi midir, yoksa farklı bir şey midir? İyi hatırlıyoruz ki o dönem mesela, Cumhuriyetçi Güven Partisi, Demokratik Parti gibi partiler de Meclisteydi ve mesela, bir koalisyon da tercih edilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Bu defa, ister istemez insanın aklına 2007'deki Cumhurbaşkanlığı seçimindeki 367 garabeti geliyor. Yani Cumhuriyet Halk Partisi, bu Güneş Motel hadisesini savunmakta mıdır, 367 konusundaki görüşleri aynen devam etmekte midir? Doğrusu, onu da merak ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Özkoç, lütfen bir dakikada toparlayalım ve bitirelim artık tartışmayı çünkü Sayın Özkan az önce siz yokken sizin adınıza bir konuşma yaptı.

Birazdan Sayın Bakana da söz vereceğim, az önce yaptığı görüşmeyle ilgili Meclisimizi bilgilendirecek.

Buyurun Sayın Özkoç.

12.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Grup Başkan Vekillerinin yapılan tartışmalarda birbirini aydınlatıcı yaklaşımlarda bulunmasının doğru bir yaklaşım olduğuna, farklı düşünceye sahip siyasi partilerin Türkiye için birlikte mücadele edip engellerin birlikte kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, öncelikle şunu ifade edeyim: Grup Başkan Vekilleri olarak buradaki yaptığımız tartışmalarda birbirimizi yok edecek değil, birbirimizin söylediklerini aydınlatacak bir yaklaşımda bulunmamız çok doğru bir yaklaşımdır. Arkadaşlarımın bu yaklaşım içerisinde olması bizi sevindirir.

Biz çok açık ve net olarak söylüyoruz: Cumhurbaşkanlığı sistemi garabetinden sonra Türkiye'de eskiden "Koalisyonlar dönemini bitirdik." denilen dönem ittifaklar dönemi olarak başka bir döneme evrilmiştir. Böyle bir dönemde sesi çıkabilecek siyasi partilerin çeşitli manipülasyonlarla yok edilmesi, engellenmesi ve hatta kendi seslerini duyurabilecek bir gruba dahi ulaşamamasının sağlanması, önünün kesilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum Sayın Özkoç, toparlayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...Cumhuriyet Halk Partisinin, siyasette eşit imkânlarla sahip olunmaması ilkesinin önündeki bütün engelleri aşma iradesinin karşısında bir duruştur. İYİ PARTİ'nin hiçbir şeye ihtiyacı yok, milletin desteğine ihtiyacı var; milletin desteğini almış bir siyasi partidir. Belli bir manipülasyonla, sadece bize muhalefet olmasın anlayışıyla onu engellemek bizim siyaset yapma anlayışımızın dışındadır. O yüzden, elbette farklı düşünebiliriz, ayrı siyasi partileriz ama hepimiz Türkiye için mücadele etmeliyiz ve bunun önündeki engelleri birlikte kaldırmalıyız. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası Sayın Bakanda. Sayın Adalet Bakanımız az önce Meclisimizin de bilgisi dâhilinde bir görüşme gerçekleştirdi; o konuda yaptığı görüşmeyi sanırım Meclisimize sunacak.

Buyurun Sayın Bakan.

13.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Necip Hablemitoğlu suikastının zanlısı olarak tespit edilen, kırmızı bültenle aranan ve Ukrayna'da yakalanan Nuri Gökhan Bozkır adlı şüphelinin ülkemize iade edilerek yargı mercilerine teslim edilmesi için çalışmaların titizlikle yürütüldüğüne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da konuyu yakinen takip ettiğine ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün de burada gündeme gelen bir konuyla ilgili ve bilgi talebi üzerine Değerli Genel Kurulu bilgilendirmek isterim. 18 Aralık 2002 tarihinde Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi öğretim görevlisi Doçent Doktor Necip Hablemitoğlu menfur bir suikast sonucu hayatını kaybetmişti. Elim bir hadise, menfur bir saldırı sonucu hayatını kaybeden Sayın Hablemitoğlu ve ailesinin acısını biz de bu vesileyle paylaşıyoruz; dün yıl dönümüydü. Bu olayla ilgili, suikastla ilgili, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının başlatmış olduğu soruşturma neticesinde son zamanlarda bazı gelişmeler yaşandı ve bu cinayetin zanlısı olarak tespit edilen Nuri Gökhan Bozkır isimli şahıs hakkında kırmızı bülten talebi çıkartıldı. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının yapmış olduğu soruşturma neticesinde bu kişiyi bir zanlı ve şüpheli olarak tespit etmesi üzerine, kırmızı bülten talebi Bakanlığımızca ilgili mercilere iletilmiş ve bu bülten yayınlanmıştı. Bunun üzerine, adı geçen zanlı Ukrayna'da tutuklanmıştır. Tutuklanması üzerine derhâl iade talepten yine Bakanlığımızca Ukrayna makamlarına iletilmiştir ve ülkemize iade edilerek yargı mercisi önüne çıkarılması için tüm bu çabalar yapılmıştır. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Ukrayna Devlet Başkanı yetkilileri düzeyinde bu konuyu da yine yakinen takip etmektedir.

Yine önceki gün, ben, mevkidaşım Ukrayna Adalet Bakanıyla bir görüşme yaptım ve az önce de Genel Kurulun müsaadesiyle, önceden randevulaştığımız Ukrayna Başsavcısıyla bu konuyla ilgili yine bir görüşme yaptık. Bu konuda -Türkiye kamuoyu- adaletin tecellisi anlamında, zanlının ülkemiz yargı mercilerine teslimi konusunda, Türkiye'ye iadesi hususundaki hassasiyetimizi, talebimizi bir kez daha, yüz yüze, şifahen ifade etmek istediğimizi ve bu konuda talebimizi ifade ettik, yinededik.

Daha önce, hem resmî yazışmalar hem bu konudaki iadeye ilişkin ve bu konunun Türkiye açısından önemi, bir canın, bir akademisyenin, bir insanın hayatının söz konusu olduğu bu süreçte, iadenin önemine ilişkin mektupla da talepte bulunmuştuk. Görüşmeleri de tekrar yaptık. Bu kişinin Türkiye'ye iadesi konusunda her türlü tedbirin alınması ve yine kaçmadan Ukrayna yetkili mercileri tarafından gecikmeksizin Türk yargısına teslim edilmesi hususunda taleplerimizi yinededik. Tüm kurumlarımız, tüm ilgili bakanlıklarımız bu konuda muhataplarıyla da görüşmelerini yapmaktadırlar. Özellikle bir faili meçhul anlamında, tespit edilemeyen başlıklardan, suikastlardan birisidir. Bu konunun da aydınlatılması hepimizin ortak dileğidir. Bizler idare olarak, yürütme olarak, bu konuyu sonuna kadar takibimizi sürdüreceğiz ve elbette soruşturmayı bağımsız Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ve neticesinde, zanlının da iadesiyle birlikte yargı sürecini bağımsız yargı sürdürecektir ancak biz bu konuda her türlü hassasiyeti, yakından takibimizi sürdüreceğiz.

Genel Kurulu saygıyla bilgilendiriyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

14.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e Necip Hablemitoğlu suikastına yönelik bilgilendirmesinden ötürü teşekkür ettiğine ve şüphelinin bir an önce Türk adaletine teslim edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Adalet Bakanı, yaptığınız açıklama için, Mecliste, Meclisin saygınlığına hiç gölge düşürmeden, yapacağınız önemli görüşme için önceden bize bildirerek gösterdiğiniz davranış biçimi için de çok teşekkür ederiz.

Yaptığınız şeyin, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sonuna kadar arkasındayız. Bir an önce bu kişinin Türk adaletinin emin ellerine teslim edilmesi gerekiyor. Bunun için Cumhuriyet Halk Partisi bu girişimin tam arkasında duracaktır.

Genel Kurulun bilgisine sunuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 18 Aralık Necip Hablemitoğlu'nu katledilişinin 17'nci yıl dönümünde rahmetle andığına ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e Necip Hablemitoğlu cinayetini aydınlatmaya yönelik çabalarından dolayı teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Sayın Bakana teşekkür ederim.

Ben de Necip Hablemitoğlu'nu saygıyla ve rahmetle anıyorum. Sayın Hablemitoğlu, 2000'li yıllarda, FETÖ'yle ilgili yaptığı araştırmalar, basın toplantıları ve konferanslarla bu konuyu, o zamanlardan, çok cesurca, çok yüreklice dile getiren, herkesi uyaran, çok önemli bir aydınımızdı. Benim de katıldığım kimi konferanslarında şemayla bu FETÖ meselesini herkese anlatmaya çaba sarf ediyordu ve o günlerdeki Hablemitoğlu'nun bu sesi çok önemli bir değer olarak bugün de önümüzde duruyor. Sayın Hablemitoğlu'nun on yedi yıl önce uğramış olduğu saldırıda hayatını kaybetmesinden dolayı tekrar kendisine Allah'tan rahmet

diliyorum ve inşallah, Sayın Bakanın da az önce ifade ettiği gibi, yakalanan sanık Türkiye'ye bir an önce iade edilir ve soruşturmasında yapılacak ayrıntılarla da arka plandaki başka gerçekleri de öğrenmiş oluruz. Sayın Bakana bu çabasından dolayı ben de teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bu hususta...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 18 Aralık Necip Hablemitoğlu'nun katledilişinin 17'nci yıl dönümü vesilesiyle Meclisimizde FETÖ terör örgütüne karşı birlik beraberlikle ortaya konulan tavrın siyasetimiz ve demokrasimiz açısından da önemli olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii bundan tam on yedi yıl evvel, 19 Aralık 2002'de hain, sinsi bir suikastla Necip Hablemitoğlu'nun katledilmesi, ülkemiz ve milletimiz adına çok büyük kayıplara neden olmuştur. Her şeyden önce, 2002 Haziran ayında yazıp yayınladığı "Köstebek" isimli kitap FETÖ terör örgütüne karşı, herhangi bir siyasi ihtiras, siyasi rekabet olmaksızın Meclisin topyekûn birlikte hareket etmesi gerektiğinin en güzel göstergesidir çünkü "Köstebek" isimli kitapta... Haziran 2002, henüz AK PARTİ Hükûmeti dahi kurulmamış, seçimler dahi gündemde değil. "Köstebek" isimli kitabında "FETÖ terör örgütü, Fetullahçı yapı 1960'lar, 70'lerden bugüne kadar, devletin her kademesinde mevzi kazanmış; emniyet, askeriye, yargı, bürokrasi, her yerde maalesef belirli mevzileri ele geçirmiş." ifadesini kullanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, demek oluyor ki bu; FETÖ'ye karşı Meclisimizin, bütün siyasi parti gruplarının topyekûn birlikte hareket etmesi gerektiği bir konu. Bugün FETÖ terör örgütünün Türkiye siyasetinden tek bir beklentisi var. FETÖ darbe teşebbüsünü gerçekleştiren bu hain yapıya karşı, birlikte hareket etmek yerine, her siyasi partinin yek diğerine bir mukavemetle, muhalefetle hareket ederek gerçeğin göz ardı edilmesini bekliyor. Onun için, bugün Meclisimizdeki bu birlik ve beraberlik ile FETÖ terör örgütüne karşı ortaya konulan tavır siyasetimiz ve demokrasimiz açısından çok anlamlı ve önemlidir. Bu paralel ve derin yapıların topyekûn ortadan kaldırılması için en önemli gücümüz, kudretimiz olduğuna inanıyor, teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ankara milletvekilimiz Sayın Filiz Kerestecioğlu'na aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlarken dün yaşadığımız bir olayı ifade etmeden geçemeyeceğim. 21'inde, Cumartesi günü, Ankara İl Kongremiz var ve dün Ankara'da İl Kongremize çağrı yapmak üzere el ilanlarımızı aldık ve çok kısa bir alanda o ilanlarımızı dağıtarak yürüdük; 3 vekil arkadaşımızla beraber, toplam 3 vekildik daha doğrusu ve il yöneticilerimiz, 15 kişi kadar bir grup olarak. Bu Mecliste ben ikinci kez böyle bir şeyi dile getiriyorum ve tesadüfen, Sayın Başkan, yine sizin yönetiminize denk geldi. Dün insanlarla selamlaşarak... Normal olarak, sizlerin de partileri var, değil mi ve kongreler yapıyorsunuz ve bu kongrelere de çağrılar yapıyorsunuz, aynı zamanda, herhâlde el ilanı da veriyorsunuzdur, kahveye gidiyorsunuzdur, halkınızla el sıkşıyorsunuzdur ya da başka yerlerde bunları yapıyorsunuzdur ama bizim, bir parti olarak siyasi faaliyet yürütmemiz bu ülkede yasak. Yani bunun böyle olmadığını söyleyebilirsiniz ama ben uğradığım muameleyi özellikle size göstererek anlatmak istiyorum. Sakarya Caddesi'nde "Ayırın vekili." diyerek 5 polis etrafımı çeviriyor ve aynen şu kadar bir alanda, ellerini kenetleyerek beni ortalarına alıyorlar ve ben oradan çıkamıyorum. Bu şekilde, aynen, ellerini kenetleyerek. Böyle yapıyorum olmuyor, şöyle yapıyorum olmuyor. "Açılın, delirdiniz mi, ne yapıyorsunuz?" diyorum. İnsanlarla yani il başkanlarımla ve topu topu 15 kişiyle beni oradan ayırıyorlar ve sözde, vekili koruyorlar. "Hareket edemiyorum." diyorum ve küstah bir emniyet amiri -bunu böyle söylemek zorundayım- "Bakın, hareket edebiliyorsunuz." diyor, şu alan içerisinde. Bunu bir vekile deme cüretini gösteriyor.

Hayırlı olsun demokrasiniz. Siz de hukukçusunuz ve Sayın Bakan da burada, bu insanlarla ilgili, Ankara Valisiyle ilgili -bu emri verdiyse- ve bu emniyet amirleriyle ilgili, eğer bu ülkede hâlâ savcılar varsa suç duyurusunda bulunuyorum. Yanımda Hüseyin Kaçmaz ve Abdullah Koç Vekillerimiz de vardı, onları belki ilk anda tanımadıkları için aynı çemberi yapmadılar ama ben, resmen, bu ellerin altından geçmek zorunda kaldım ve geçer geçmez de aynı şekilde tekrar kuşatıldım. Böyle bir fütursuzluk yok. Biz "HDP halktır, halk burada." diyen bir parti olmaya devam edeceğiz ve dimdik ayakta durmaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

Ben buradan bütün halkımızı Ankara il kongremize de ayrıca davet ediyorum.

Acıklı bir şey daha var: Orada hiç tanımadığımız bir öğretmen kadın yanımıza geldi ve şöyle dedi: "Ya, ben onlarla olmak istiyorum." Ve hemen derdest edildi. Ben koluna girdim, kadının gözüaltına alınmasını engelledim ve dedim ki: "Bakın, ben vekilim, Ankara Vekiliyim, siz beni tanıyorsunuz belki ama bana bu muameleyi yapan, sizi alır gözüaltına götürür. O yüzden, lütfen, bizim yanımızda olmayın, uzaklaşın bizden." Ve o dedi ki: "Böyle olmaz ki! Bizim sesimizi yükseltmemiz lazım artık, böyle olmaz ki!" Evet, ben bütün yurttaşlara da, aynı zamanda, cesaretin bulaşıcı olduğunu ve bu cesareti kaybetmemek gerektiğini de söylüyorum ve buradan bir kez daha suç duyurumu ve teessüflerimi iletmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi, Selahattin Demirtaş'ın ailesi, geçtiğimiz günlerde, Edirne Cezaevine giderken yolda bir kaza geçirdi. Çok ağır bir kaza geçirdi aslında. Bizler geçmiş olsun dileklerimizi ilettiğimiz ama bu, "Geçmiş olsun." denilip geçilecek bir şey değil. Gerçekten bu aile, yüz altmış haftadır 1.600 kilometre yol katederek oğullarına ulaşmaya çalışıyor. Ve sadece Sayın Selahattin Demirtaş'ın değil, aynı şekilde binlerce mahpus ve mahpus ailesi her hafta bu eziyeti benzer biçimde çekiyorlar.

Ben buradan Sayın Adalet Bakanına bunu bir kez daha sormak istiyorum, birçok kez bu ifade edildi.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Gitti!
PERO DUNDAR (Mardin) – Gitti!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Aynı aileden hapiste olanlar var. Örneğin bir aile üyesi Edirne'ye, diğeri Van'a gönderiliyor. Tek mahpusun görüşüne gitmek dahi maddi açıdan, zaman açısından zorken dışarıdaki aile üyeleri hangi birinin görüşüne gitsin? Ve bunu yaşlı insanlar yapmak zorunda. O parayı nereden bulsunlar? Ayrıca bazıları Türkçe bilmiyor, gerçekten o iletişimi, organizasyonu yaparak nasıl gitsinler? Size bir örnek, acı bir örnek aslında: Bir çocuk mahpus, ailesine haftalar boyunca, cezası olduğu için görüşe çıkamayacağını söylüyor, "Cezam var, gelmeyin görüşe." diyor. Aile, haftalar geçiyor, çocuğunu göremiyor ve ondan sonra avukatına soruyor "Ya, ne cezası varmış, neden gidemiyoruz biz?" diye ve öğreniyorlar ki çocuk hiç ceza almamış aslında, ailesine külfet olmasının diye "Ceza aldım, gelmeyin." diyor.

Bir başka örnek: Evren Civelek; bununla ilgili soru önergesi de vermiştik, temmuz ayında vermiştik bu önergeyi. Çocukları küçük olduğu ve görüşe gelemedikleri gerekçesiyle 3 defa sevk dilekçesi veriyor ve tüm dilekçeleri reddediliyor; iki yılın ardından Civelek'in ailesi bir trafik kazası geçiriyor ve biri üç yaşında diğeri sekiz yaşında çocukları hayatını kaybediyor. Evet, Civelek bu kazada anne ve babasını, aynı zamanda, iki kızıyla beraber kaybediyor. Ya, ne yapıyorsunuz arkadaşlar? Gerçekten, gidin bir bakın yani. Hani, burada inanmıyorsanız, vekilsiniz, sizi böyle kenetlemeler, cezaevlerine almamazlık da etmezler, açık önünüz, ferah ferah gidin, bakın, görün ya. Hadi bize inanmıyorsunuz. Sizin hiç mi insafınız, yetkiniz, vicdanınız yok? Gidin, görün bunları. Cezaevlerinde neler oluyor, burada defalarca dile getiriyoruz biz. Evet, gidin, görün insanları ve hakikaten yeni cezaevleriyle övünmeyin.

Gitmiş Adalet Bakanı ama ben onun daha önce söylediği bir şeyi söyleyeyim, o değil tabii, on yıl önce aslında Türkiye'de Adalet Bakanı açıklıyor "114 yeni hapishane yapmamız lazım, kapasite 300 bin olmalı." diyor; başardınız, tebrik ederiz. Bugün ülkemizde 384 hapishane var. Hemen hemen bizle aynı nüfusa sahip olan Almanya ne demişti? On yıl önce Almanya Adalet Bakanı hapishaneleri azaltma ve yeni hapishane yapmama kararını açıklıyor, mahpus sayısı düşüyor ve 11 hapishane kapatılıyor Almanya'da ve Türkiye ile -dediğim gibi- Almanya'nın hemen hemen nüfusları aynı. Almanya'da 62 bin mahpus varken Türkiye'de neredeyse 5 katı, 280 bin mahpus var; denetimli serbestlik hükümleriyle serbest bırakılanları da sayarsak 1 milyona ulaşıyor sayı; 1 milyon hapishane yarattınız, ülke hapishanesi.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Siz bunun neresindesiniz?

PERO DUNDAR (Mardin) – İsterseniz bir dinleyin!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar... Lütfen, konuşma sıranız gelince cevaplandırırınız

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Hapishanedeyiz biz; biz bunun hapishane tarafındayız. Yani "Neredesiniz?" diye soruyor sayın hatip, biz hapishane tarafındayız. Genellikle bize bütün baskı dönemlerinde bu düşüyor zaten. 12 Eylülde hapishane tarafındayız, 71 darbesinde hapishane tarafındayız ve daha sonrasında da genelde hapishane tarafında oluyoruz. O yüzden, iyi bir soru sordunuz, sanıyorum cevabını da aldınız.

Geçtiğimiz hafta Ankara JTEM davasının karar duruşmasındaydık. Evet, henüz ben çok genç bir avukatken, çoğumuzun büro mahalli olan İstanbul'da Aksaray Yenikapı civarında bir hukuk mücadelesini büyültmeye çalışıyorduk ve -90'larda bu bahsettiğim- o yıllarda öldürüldü Medet ağabey, Avukat Medet Serhat ve onun gibi, çok sayıda, katledilen insan oldu 90'larda. Aradan yıllar geçti o 90'lardan, itirafçı Ayhan Çarkın'ın ifadelerinden sonra umutlanan ve Ergenekon soruşturmasına müdahil olarak katılmak isteyen aileler, Kürt aydınları ve iş insanlarına yönelik cinayetler serisinde öldürülen Avukat Medet Serhat ağabeyin oğlu Rumet -o da onlardan biriydi- şöyle diyordu: "Bir çok faili meçhul var. Ben onları da kendi ailem gibi görüyorum. Bu soruşturma onların da mağduriyetini gidermeli. Bu cinayetlerin çözülmesi lazım. Bunlar faili meçhul değildir aslında, faili belli siyasi cinayetlerdir. Benim babam tekrar dünyaya dönmeyecek ama önemli olan, bu ülkenin gerçekten demokratik olması ve vatandaşları arasında ayırım yapılmamasıdır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın, bir dakika ekliyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bugün yani yıl 2019 -Rumet 2011'de söylemişti bunları- ve bu davada yargılanan tüm sanıkların beraatine karar verildi. Evet, ben de izledim o davayı ve bir dönem, 2018'de bu Meclis Susurluk Araştırma Komisyonu Üyesi Fikri Sağlar, 2 Şubat 2018 tarihinde bu davaya gelip ifade verdi ve orada diyordu ki: "Zamanında Kutlu Savaş tarafından hazırlanan raporun bazı kısımları devlet sırrı ilan edildi ve çıkarıldı. Eğer o kısımlar getirilirse, açılırsa o zaman işte bu dava çözülür, gerçekten aydınlığa kavuşur." Ve tabii ki bu devlet sırrı çözülmedi ve o davada herkes beraat etti.

Önümüzde apaçık yatıyor kayıplarımız ve bunların karşısında devletin sırrı olmaz. 90'ların cinayetlerini aydınlatmayan 2000'lerin devleti de aynı şekilde faili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Son cümlemi söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Bir dakika uzatıyorum Sayın Kerestecioğlu bugün.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Yok, sadece selamlamak için.

BAŞKAN – Selamlamak için lütfen, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, 2000'lerin iktidarı ve devleti de aynı şekilde, aklanamaz yani hâlâ "Failler meçhul." diyenler halkın gözünde ve vicdanında ilelebet meçhul kalacaklardır diyorum, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Fethi Açıkel'de.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Açıkel.

CHP GRUBU ADINA FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen memleketimizin saygıdeğer yurttaşlarını en samimi duygularıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizde tartışmakta olduğumuz 2020 yılı bütçesi, AK PARTİ hükûmetlerinin milletimizi içine soktuğu, sürüklediği 3 büyük krizi -demokrasi krizini, diplomasi krizini ve ekonomi krizini- aşmasına imkân vermeyen ve çoğu durumda derinleştiren bir nitelik taşımaktadır. Adına "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" denilen ve eğretiliği, garipliği, verimsizliği her geçen gün yeniden tescil olunan bu sistemin bütçesi devletin aklını, milletimizin vicdanını ve halkımızın menfaatlerini temsil etmemektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye 21'inci yüzyılda her alanda ilerlemesi gerekirken maalesef geriye doğru gitmekte, bazı kategorilerde yerinde saymakta, pek çok alanda ise küme düşmektedir. Uluslararası endekslerde hızla gerilere doğru itilmekte, neredeyse tüm kategorilerde aşağıya doğru sürüklenmektedir. Bu görünüm itibarıyla Türkiye, teknolojik olarak geri kalmış, KOBİ'leri, hane halkı ve tüm ekonomisi borç batağına saplanmış, dışa bağımlı, hukuksuzluğun ve keyfiliğin hâkim olduğu, otoriter

ve itibarsız ülkelerle birlikte anılır hâle gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Freedom House'un 2019 Raporu'na göre, özgür olmayan ülkeler statüsüne gerilemiş, temel hak ve özgürlükler bakımından Pakistan, Irak gibi ülkelerle birlikte anılmaya başlamıştır. Dünyada son on yılda demokrasisi en çok gerileyen ülke olarak maalesef ülkemiz tescil edilmiştir. Yargı bağımsızlığı sıralamasında on yıl içinde 50'nci sıradan 104'üncü sıraya kadar gerilemiştir. Bu alanda önceleri İspanya ve İtalya gibi ülkelerle aynı sınıfta yer alırken 2010'dan itibaren maalesef İran ve Cezayir gibi ülkelerle birlikte anılır hâle gelmiştir. Aynı şekilde, yargıç atamalarını tarafsızlık ve liyakat esasına göre yapma konusunda Türkiye, en kötü 5'inci OECD ülkesi konumuna sürüklenmiştir. Yargılama süreçlerinin siyasi ve ekonomik nüfuzla yönlendirilmesi konusunda en fazla usulsüzlük yapılan ve yargı bağımsızlığına müdahale edilen OECD ülkesi hâline gelmiştir.

Türkiye'yi, şeffaf olmayan ve hesap vermeyen yöntemlerle yöneten bu anlayış, uluslararası şeffaflık sıralamasında 180 ülke arasında 78'inci sıraya kadar düşürmüştür. Uluslararası Saydamlık Endeksi'ne göre, Tunus, Fas ve Bulgaristan'ın bile gerisinde yer almaya başlamıştır. Medya özgürlüğü ve medya çoğulculuğu sıralamasında da durum farklı değildir; Türkiye 41 OECD ülkesi arasında maalesef son sıradadır. Sınır tanımayan gazetecilerin hazırladığı rapora göre Türkiye, 2002'deki 100'üncülük sırasından 157'nci sıraya kadar gerilemiştir. AK PARTİ iktidara geldiğinde Pakistan'ın 19 sıra önünde bulunan Türkiye, 2019'da Pakistan'ın bile 15 sıra gerisine düşmüştür. İnternet Özgürlüğü Raporu'na göre, 2015'e kadar kısmen özgür, 2016'dan sonra ise özgür olmayan ülkeler kategorisinde yer almaya başlamıştır. Rapora göre, Avrupa'da özgür olmayan tek ülke maalesef Türkiye'dir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetleri, izledikleri yanlış dış politikaların bir sonucu olarak diplomatik krizler ve küresel istikrarsızlıklar açısından Türkiye'yi Küresel Barış Endeksi'nde 163 ülke arasında 152'nci sıraya kadar geriletmiştir. Aynı şekilde, Küresel Terörizm Endeksi'ne göre Türkiye, Avrupa'da iç ve dış terörizme en çok maruz kalan bir ülke hâline getirilmiştir. Dünyada ise 138 ülke içerisinde maalesef terörizmin etkisine en açık 16'ncı ülke konumundadır. Uluslararası Barış Fonu'nun yaptığı Kırılgan Devletler Endeksi'ne göre Türkiye, güvenlik tehditleri, etnik ya da sınıfsal ayrışmalar, eşitsiz gelişim dinamikleri, insan hakları ihlalleri ve hukukun üstünlüğü gibi göstergelerde 178 ülke arasında en kırılgan 59'uncu ülke konumundadır.

AK PARTİ'nin dünyada ve bölgemizde izlediği itidalsız ve istikrarsız dış politikanın bir sonucu olarak Türkiye Cumhuriyeti pasaportunun itibarı da maalesef azalmıştır. Pasaportumuz 2006'daki 46'nci sırasından bugün 52'nci sıraya gerilemiştir. Dış politikadaki itibarsızlaşmanın bir göstergesi olarak, maalesef, kamu görevlilerine verilen yeşil ve gri pasaportlara ön vize uygulaması dahi gündeme gelebilmiştir.

Değerli milletvekilleri, ülke olarak durumumuzun vahameti ekonomi alanında daha da net görülmektedir. 2000 yılında gayrisafi yurt içi hasıla büyüklüğü açısından dünyanın 17'nci ekonomisi olan Türkiye, 2019'da 19'uncu sıraya kadar savrulma yaşamış, 3 basamak gerilemiştir. 8,5 milyon nüfuslu İsviçre dahi Türkiye'yi yakalayıp geçebilecek bir konuma gelmiştir. Türkiye, bildiğiniz üzere, hem dünya nüfusunun yüzde 1'ine hem de ekonomik büyüklüğü itibarıyla küresel gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'ine sahip bir ülkedir. Neredeyse, tam anlamıyla, dünya ekonomisinin en ortasında yani en ortalama gelire sahip bir ülke konumuna takılıp bırakılmıştır; geçtiğimiz on sekiz yıl süresince âdeta vasatlığa mahkûm edilmiştir.

İlk bakışta dünyanın 19'uncu büyük ekonomisi olarak görülen Türkiye, maalesef, nitelikli üretim, nitelikli büyüme, nitelikli istihdam yaratabilen ve yüksek teknolojik kalkınma sağlayabilen ülkeler kategorisine girememiştir. Türkiye'de üretilen yüksek teknoloji ürünler toplam ihracatın ancak yüzde 2,3'ü kadardır. Dünya Bankası verilerine göre Türkiye, OECD içerisinde yüksek teknoloji ihracatı payı en düşük ülkedir; Portekiz'in bile yüksek teknoloji ihracatının yarısı kadar yüksek teknoloji ihracatı yapmaktadır. OECD ortalaması ise yüzde 17'dir. Türkiye, Dünya Dijital Rekabet Raporu'na göre, yüksek teknoloji ihracatı açısından, 63 ülke arasında 60'ınci sıradadır. AK PARTİ Türkiye'yi, yüksek teknolojinin ve vasıflı iş gücünün gelişimi için gerekli olan AR-GE çalışmaları açısından geri bırakmıştır. 35 OECD ülkesi arasında, çalışmalara ayırdığı pay itibarıyla 28'inci ülke konumundadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye dünyanın en büyük 13'üncü pazarıdır. Buna karşın, Dünya Rekabet Endeksi'nde 141 ülke arasında ancak 61'inci sırada yer alabilmektedir. Rekabet elverişliliği yaratan kurumsal altyapıda 71'inci sırada, inovasyon ekonomisi-ekolojisi açısından 75'inci sırada, rekabet için gerekli olan beşerî sermaye sıralamasında ise ancak 78'inci sıradadır.

Dünyanın hızla dijitalleşme yarışına girdiği ve dijital ekonomilerin geliştiği bir dönemde bilgi ve iletişim teknolojilerinde memleketimiz ancak 69'uncu sıraya kadar ilerleyebilmiştir. Diğer bir deyişle, AK PARTİ'nin yanlış, plansız ve müsrif politikaları yüzünden Türkiye 4'üncü endüstri devrimini de ıskalama tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmıştır.

Türkiye, bu yüzden, üniversite mezunlarına iş bulamayan, genç nüfusuna umut olamayan, dışarıya beyin göçü veren bir ülke konumuna düşürülmüştür. Son üç yılda yurt dışına göç eden girişimcilerin, profesyonellerin sayısı 25-30 bini bulmuştur. ASELSAN, TAI ve benzeri savunma sanayimizin güzide kurumlarından ayrılan yüzlerce mühendisin yanı sıra binlerce hekimimiz de yurt dışına göç etmeye başlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'mizin nasıl, anayasasız, hukuksuz, kurumsuz, bürokrasisiz ve liyakatsiz bir biçimde yönetilmesini içimize sindiremiyorsak bu bütçeyle ekonomimizin de kalkınmasız, planlamasız, inovasyonsuz, dijital ekonomisiz, KOBİ'siz, kooperatifsiz ve Tank Paletsiz bir biçimde idare edilmesini kabul etmiyoruz.

Türkiye'yi düşük asgari ücrete mahkûm eden, sınıfsal ve bölgesel farklılıkları azaltmayan, kadın istihdamını artırmayan, işsiz gençlerimize nitelikli iş bulamayan, emeklilerimizi yoksulluktan kurtaramayan bir bütçeyi aklımızın ve vicdanımızın kabul etmesi mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Açık.

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – Böyle bir bütçeyi, bir faiz ödeme planı, bir rantçı kara düzen olarak aklımızın ve vicdanlarımızın kabul etmesi mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin tüm demokratlarını, tüm halkçılarını ve tüm vatanseverlerini bir araya getiren ve onların hep birlikte hazırladığı bir bütçe için devletin aklını, milletimizin vicdanını ve halkımızın faydasını temsil edecek bir bütçe için, umut dolu günlere yaklaştığımızın bilinciyle tüm Meclisimizi ve yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Halkın, yurttaşların bütçesi olmayan bu bütçeyi kabul etmeyeceğimizi burada tekrarlıyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına, lehinde olmak üzere ilk söz Eskişehir Milletvekilimiz Sayın Metin Nurullah Sazak'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Sazak.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinin Cumhur İttifakı ruhuyla desteklediği Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'ncisi olan 2020

yılı bütçesinin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, devletimizin bütünlüğü ve hedeflerini, milletimizin refahı ve güvenliğini korumak amacıyla Meclis kürsüsünde destekleyici ya da muhalif olarak söz almamız, eleştirmemiz, kontrol etmemiz ve yapılması gerekenleri ısrarla savunmamız milletin vekilleri olarak bizlerden beklenendir. Bu necip millete hizmet için yarışmak ve en doğruyu kabul ettirmek için bazen gerginleşmek alışılmış bir durumdur fakat bu süreçte yüce kürsüde ve Gazi Meclisimizde bazı yaşananlar alışılagnelmişin dışındadır.

Bugün rahatça konuştuğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920’de millî mücadele ruhuyla, cephe ve cephe gerisinde bütün yokluklara ve zorluklara rağmen, özgürlükçü ve adalet sınırları kendi çıkar alanları olan emperyalere direnerek Anadolu’nun gelecek umudu olarak açılmıştır. Kurtuluş mücadelesinin verildiği, hainlerin içeride ve dışarıda cirit attığı o dönemde de Mecliste en az bugünkü kadar farklı fikirler mevcuttu fakat ülkemizi bölme emellerine çok yakında ulaşacağına kendince emin hainler bile o dönemde bu derece açık niyetlerini bir de bu kürsüde ifade edecek cürette değildi.

Türkiye Cumhuriyeti, Başbuğ Mustafa Kemal Atatürk tarafından zor şartlarda, ilelebet payidar kalacak şekilde ve Kızılme ülkesüyle 6 temel ilke üzerine kurulmuştur. Bu 6 ilkeden özellikle milliyetçilik ve halkçılık üzerinde durmak istiyorum. “Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir.” Buradan anlaşılacağı gibi bu coğrafyada yaşayan herkes Türk milletinin bir mensubudur; sınıfsız, ayrıcalıksız, kaynaşmış bir kitle olarak menfaatle ve mukadderatta bütündür. Kuruluşundan bugüne kadar hiç kimseye “bu memleketin zencisi” muamelesi yapılmamıştır. Fırsat eşitliği ya da eşitsizliği, adalet ya da adaletsizlik bölgelere göre uygulanmamıştır. Halkçılık ilkesi, Atatürk tarafından tanımlanırken de “Halk için, halkla birlikte ve gerekirse halkın yüce çıkarları uğruna millî çabalarda bulunmaktır.” ifadesi kullanılmış ve devamında egemenliğin kayıtsız şartsız Türk milletinin olduğu da beyan edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş kodları olan bu ilkeler 6 okla tasvir edilerek sembol hâline getirilmiştir.

Bugün bu sembolü kullanan, sözde bu ilkelere bağlılığını her fırsatta dile getirip “Kuruluş dilekçesini Kurtuluş Savaşı’nda meydanlarda verdik.” diyenlerin bu ilkelere bihaber olduğu, bu okların da yaylarından çıktığı bellidir, kimlerle birlikte olduğu ve hangi hedeflere gittiği ne yazık ki meçhuldür. Ayrıca bu ilkeler doğrultusunda hiçbir kayda ve şarta bağlı olmadan halka verilen egemenlik hakkıyla memleketin her bölgesinden seçilip halkı temsilen gelen ve her türlü imtiyazlardan faydalananların, “kürsü dokunulmazlığı” adı altında profesyonel hitabet yeteneklerini kullanarak, hazır metinlerden, iyi çalışılmış ezberleriyle mensubu oldukları milleti reddederek devletin bütünlüğüne kastetmeye, kin kismaya, “halklar” diyerek, ayırarak bölücülük yapmaya hakları yoktur. “Ya istiklal ya ölüm!” diyerek canını ortaya koyan bu millete, bu devlete Meclis çatısı altında hakaret edip ipleri tutanların ideolojilerine hizmet etmek amacıyla infial yaratmaya kimsenin cüreti olmamalıdır.

Yine, bu çatı altında ihanetle, toplumsal asayışı ihlal edici her türlü söz söylemekten kaçınmayan vekiller, olduğunu savunduğu zulum, adaletsizlik, eşitsizlik, ayrımcılık ve mağduriyetler varsa Türk Anayasası’nın her bir Türk vatandaşına tanıdığı seçime hakkını kullanmadan hangi yoldan ve hangi güçle buraya geldiğini öğrenmek isterim. Şunu da ifade etmek isterim ki ellerinize tutuşturulan metinler bu ülkenin kimyasına uygun değildir, ayrıca temsil ettiğimiz halkın da gerçeği değildir; “Sosyal medyada nasıl tıklanırım?” kaygısı taşıyan içi boş popülist söylemlerdir, argo tabiriyle tribüne oynamaktır.

Değerli milletvekilleri, “millet” kavramı, halkları bölünerek; “aile” kavramı, kadın-erkek, eşit ya da eşitsizliğe indirgenerek; mezhep tartışmalarıyla hassas dinî kutsallar yıpratılarak bütün bölünmeye, parçalanmaya ve yok edilmeye çalışılmaktadır. Oysaki devletler, sistemlerle değil, birlik ve beraberlik ruhuyla ayakta kalır. Türk kimliğinden rahatsız olup küresel kimlik arayışında olanlar bunu özellikle hatırlamalıdır. Daha önce de ifade ettik: Birileri tarafından dayatılan çözüm formülleri bu toplumun kimyasına aykırıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Sazak.

METİN NURULLAH SAZAK (Devamla) – Elbette, bu necip milletin, giderilmesi gereken noksanları vardır ve bu noksanlar ülkenin her bir noktası için aynı ölçüde geçerlidir. Vekili bulunduğum Eskişehir’in -sanayici ve esnafının görüş ve önerilerinde olduğu gibi- noksanları; bireysel kredi ve kredi kartı borçlu sayısıdır, dalgalı kurdur, enflasyondur, işsizliktir, eğitilmiş ve nitelikli eleman eksikliğidir, yatırımdan uzaklıktır ve tüketim ekonomisidir.

Ekonominin yanı sıra terör, yolsuzluk, adalet ve fırsat eşitsizliği gibi acilen çözüme ulaştırılması gereken konular vardır. Bu sorunların çözümü için öncelikle, gerçekten, bu ülke menfaatine hizmet etme niyeti, yapıcı bir dil, ortak akıl ve vizyonla, özellikle toplumun yapısına uygun olarak bu Meclis çatısı altında konuşulması gerekir.

Sözlerime son verirken, bugün “medeni” dediğimiz Batı’nın, bir zamanlar gıptayla baktığı Türk kimliğinin, bu sınırlar içinde yaşayan her bir birey için büyük bir şeref olduğunu hatırlatırım.

“Ey Türk! Üstte mavi gök çökmedikçe, altta yağız yer delinmedikçe, senin ilini ve töreni kim bozabilir.”

2020 yılı bütçesinin necip Türk milleti için hayırlara vesile olmasını temenni eder, muhterem heyetinizi saygılarımla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; sayın hatip aslında biraz kendisini de aşan ifadelerde bulunmuştur. Cumhuriyet Halk Partisinin altı okun arkasındaki duruşundan Türk milleti, Türkiye Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları en ufak bir şüphe duymamaktadır. Seçim ittifakı içerisinde olduğumuz İYİ PARTİ ve Saadet Partisiyle birlikte ittifakımızı sürdürürken, bu siyasi partilerle ilgili en ufak olumsuz bir görüşümüzü, vatan, milliyetçilik, ülke sevgisi, çocuklarımızın geleceğiyle ilgili en ufak bir kaygıyı belirtmedik. Ama kendilerinin hangi kaygılarla hareket edip, neler söyledikleri açık olarak ifadelerinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum, tamamlayın Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) –...bulunan “Bundan Cumhurbaşkanı olmaz, her vatan evladından olur ama bundan olmaz.” diyen bir siyasi partinin temsilcisi olarak kendi durdukları yeri kendilerinin bir daha kontrol etmesi gerekir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

17.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, 6 milyon oy almış bir partinin vekilleri olarak seçmenlerinin ve Türkiye’de yaşayan herkesin sorunlarını dile getirip çözüm yollarını tartışıklarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, iki noktaya işaret etmek istiyorum: Birincisi, bu konuşmalar meselesi. Şimdi, insanlar aslında camdan bir kulenin içinde otururken etrafa taş atmamalılar diye düşünüyorum. Bu siyaset arenasında partilerde genel başkanlar vardır, onlar “prompter” a bakmadan konuşamıyorlar. “Prompter” biliyorsunuz bir alet, onu ancak oraya koyduğunuz zaman okuyabiliyorsunuz oradan. Hatta bir genel başkan var, bir kere “prompter” a bakıp konuşurken elektrikler kesildi, durdu kaldı elektrikler gelene kadar, bunları da gördü bu siyaset arenası. Dolayısıyla, kimse camdan bir kulenin içinde otururken başkalarına taş atmasın. Bunun bir kez daha altını çiziyorum.

Bütün vekillerimiz konuşmalarını kendileri hazırlarlar ve o hazırladıkları konuşmaları burada gelirler isterlerse irticalen, isterlerse okuyarak dile getirirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum, tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Nasıl, bakanlar da burada gelip ellerinde okuyarak kürsüden anlatıyorlarsa bize bütçeyi, bizim vekillerimiz de nasıl tercih ediyorlarsa öyle yaparlar, birincisi bu.

İkincisi, efendim, bu Parlamentoda olan herkes için söylüyorum, kendimiz için değil sadece, bütün partiler için söylüyorum: Her vekil burada halkın oyuyla seçilmiştir, tartışmasızdır, 6 milyon oy almış bir partinin vekilleriyiz ve bizi seçmiş olanların sorunları ve hassasiyetleri birinci meselemizdir, ikinci olarak da o sorunları çözmektir esas meselemiz. Dolayısıyla, dile getirdiğimiz her şey seçmenlerimizin ve Türkiye’de yaşayan herkesin sorunlarıdır ve onların çözüm yollarını tartışmaktır. Bunu da kimseden izin alarak yapmayız, ne istersek onu konuşuruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

Sayın Akçay, siz de buyurun.

18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Başbuğ Alparslan Türkeş’in deklare ettiği Dokuz Işık Doktrini’nden birisinin gelişmecilik ve halkçılık olduğuna, halkçılığın CHP’nin tekelinde olmadığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisinin değerli konuşmacısı arkadaşımız da kimseden izin alacak değil, kendi özgür iradesiyle konuşmasını hazırlamış ve takdimini de yapmıştır. Şimdi, dikkat ederseniz hiçbir parti adı vermedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Altı ok.” dedi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde 9 siyasi parti var, 5 parti grubu var, 4 bağımsız milletvekili var. Yani Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanımız Başbuğ Alparslan Türkeş’in deklare ettiği dokuz ışık doktrinin biri de gelişmecilik ve halkçılıktır yani halkçılık CHP’nin tekelinde değil ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, bir dakika daha ekliyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Altı ok.” dedi efendim, altı oktan biz kendimizi anlıyoruz Sayın Grup Başkan Vekilim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Yani mesele bu kadar sarıhtır, çok fazla alınganlık göstermeye de gerek yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şahıslar adına son söz Ankara Milletvekilimiz Sayın İbrahim Halil Oral’a aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Oral, süreniz beş dakika.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesi üzerine şahsım adına aleyhte söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bütçe görüşmelerinin sonuna gelmiş bulunmaktayız. Plan ve Bütçe Komisyonu süreci ve sonrasında, Genel Kurulda yürütülen görüşmelerde muhalefet olarak bütçe teklifinin bir noktasını, virgülünü, bir tek rakamını bile değiştiremedik. Olmaz ya, bu Meclis bütçe teklifini reddetse bile yeni sistemde, Cumhurbaşkanımız eski bütçeyi artırıp devam edebilmektedir. Parlamenter sistemdeyse, bütçe oylamaları âdeta bir güven oylaması olmaktadır. Artık bütçe görüşmeleri sadece gelenekselleşmiş bir faaliyet gibi gerçekleşiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi personeli ve milletvekilleri dışında bütçenin heyecanını ya da etkisini hissedene maalesef olmuyor. Milletimiz bütçe görüşmelerini takip etmiyor. Neden takip etsin ki? Bu bütçe kanunu yürürlüğe girdiğinde elindeki bebek beziyle aklıktan bayılan babanın derdine derman olacak mıdır? Dün Çorum’da ekonomik sorunlardan intihar eden 2 vatandaşı, birkaç gün önce Denizli’de işsiz kalıp intihar eden kardeşimizi ya da daha önce siyanürle intihar eden aileleri görüp yeni acıların yaşanmasını engelleyecek midir? Vatandaşın 21 milyar Türk lirasını bulan kredi borçlarına, kredi kartı veya tüketici kredi borçlarına ödeme kolaylığı sağlayabilecek midir? 20 milyonu aşkın icra takibi dosyasının açtığı yaralara merhem olabilecek midir? Cumhuriyet tarihinin en çok konkordato ilan edilen dönemine son verebilecek midir? Enerji Bakanımızın verdiği bilgiye göre elektrik faturasını ödeyemeyen 3,5 milyon abonenin, doğal gaz borcunu veremeyen 700 milyon abonenin kesesine bir katkı sunabilecek midir? Ben cevabını vereyim: Bu bütçe, milletimizin hiçbir derdine derman ve hiçbir yarasına merhem olamayacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, dün sürem yetmediği için Ankara’mızın önemli bir problemini dile getirememiştim. Ankara’nın spor tesisleri noktasında ciddi bir eksikliği vardır. 19 Mayıs Stadi yıkılalı yaklaşık bir seneyi geçti. Yıkımın yapıldığı alana bu süre içerisinde bir tek kazma dahi vurulmamıştır. Ülkemizin başkentinde A Millî Futbol Takımı yirmi yedi yıldır maç yapamamaktadır, oynayamamaktadır. Eryaman Stadi’nin ve çevresinin yetersizliği ortadır. Ankaragücü ve Gençlerbirliği’imiz aylarca iç saha

maçlarını deplasmanda oynamak zorunda kalmışlardır. Nitekim, onun faturasını da bugün alt kümelerde mücadele etmek suretiyle ödemektedirler. Cebeci İnönü Stadı ise atıl kalmıştır, âdeta ölüme terk edilmiştir. Sonra "Neden uluslararası turnuvalara ev sahibi olamıyoruz?" diye hayıflanıyoruz. İşte, nedeni budur. Ankara'nın, Gençlik ve Spor Bakanlığının öncülüğünde ciddi spor tesisleşmesine acil ihtiyacı vardır.

Saygıdeğer milletvekilleri, iki haftadır Ankara'daki Doğa Kolejlerini Ankara Milletvekili Arkadaşım Sayın Ayhan Altıntaş Bey'le birlikte ziyaret ederek oradaki öğretmen, öğrenci ve velilerle görüşmekteyiz. Velilerin sabahın erken saatlerinde, Ankara'nın bu soğuk ve sisli havasında okulların önüne gidip yetkililerden bir açıklama beklemeleri içimizi sıratmaktadır. Ancak ne Doğa Kolejinden ne de Millî Eğitim Bakanlığından duyurucu, tatmin edici bir açıklama aylardır maaalesef gelmemektedir. Sayın Bakan Doğa Kolejindeki öğrencileri devlet okullarına geçirme planları olduğunu açıklarken, İstanbul Teknik Üniversitesi resmî bir açıklamayla Doğa Kolejiyle ilgilendiklerini belirtmektedir. Oh ne âlâ çözüm! Velilerimiz çocuklarını devlet okullarına göndermeyi bilmiyorlardı, Sayın Bakan sağ olsun, adres göstermiş oldu. Bu mükemmel çözüm için Sayın Millî Eğitim Bakanını tebrik ediyorum!

Millî Eğitimden sonra en çok öğrenciye ve okula sahip olan bu kurumun durumuyla alakalı Millî Eğitimin acil ve net açıklamalar yapması... Sonuç alamaması özel bir kurumun meselesi değil, binlerce Türk çocuğunun meselesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bu evlatlarımızın bir kısmı yine lise, üniversite sınavlarına gireceklerdir. Onların psikolojisini hiç düşünüyor musunuz?

Şimdi sormak istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanımız ve Millî Eğitim Bakanımızın evlatları bu yıl üniversite sınavına girecek ve bu mağduriyeti yaşıyor olsalardı bu vurdumduymazlığa devam edebilecek miydiniz? Velilerimiz ve öğrencilerimiz adına bu hususun takipçisi olacağımızı, Bakanlığın bu konuda acil bir tedbir alması gerektiğini söylüyor ve 2020 bütçesinin milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Adana'da bulunan ve 1.500 kişinin direkt çalıştığı, dolaylı olarak 5 bin kişiye iş imkânı sağlayan, ülkemize ve 70 ülkeye otomotiv dalında otobüs üreten TEMSA Otobüs Fabrikası var. 500 milyon dolar ödenerek Simit Sarayının satın alındığı bir dönemde ve 200 milyon dolar ödemeye Dünya Göz Hastanesinin alınması tasarlanırken ben de diyorum ki bir an önce, acilen, 70 ülkeye ve iç piyasaya otobüs üreten TEMSA'nın da satın alınıp ülke ekonomisine ve istihdama katkısının devam ettirilmesinin sağlanması gerekmektedir. Ancak bu firmayı alırken BMC'yi düşürüp de bu firmayı da Katarlılara peşkeş çektiymeyelim ve de kaptırmayalım diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne merkez ilçenin Demirhanlı köyünde yurttaşlarımız bir araya gelerek cami yaptırmaya karar vermişler ve aralarında topladıkları çok az bir parayla inşaatla başlamışlardır. Başış toplama belgesi, vergiden muafiyet belgesi gibi tüm bürokratik işlemleri kendileri halletmişlerdir. Devletten bir kuruş bile yardım görmemişlerdir. Her türlü bilimsel gerçekliğe karşı Kanal İstanbul'u gündeme getirerek inatlaşan, önce Simit Sarayını, şimdi Dünya Göz Hastanelerini kurtarmayı, yandaşlara ballı ihaleler vermeyi ilke edinmiş Hükûmetinin bu caminin yapımına neden destek vermez? Hazır bütçeyi konuşuyorken Edirne merkez ilçe Demirhanlı köyüne de bir el atın.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, Yargı Reformu Strateji Belgesi Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna açıklandı. Belgede yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını güçlendiren önemli hususlar yer alıyor. Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde yer alan bazı düzenlemeler geçtiğimiz günlerde birinci yargı reformu paketi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilerek yürürlüğe girdi. Kamuoyunda ikinci yargı paketiyle ilgili olarak bir beklenti var. Bu hususta Türkiye Büyük Millet Meclisinin yanı sıra Adalet Bakanlığının da çalışmalarının olduğu kamuoyuna yansıdı. Bu husustaki çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Ülke ekonomisinin can damarını oluşturan çiftçilerimiz, esnaf ve sanatkârlarımız, BAĞ-KUR primlerini ödeyemez hâle gelmişlerdir. Faaliyetlerini sürdürebilmeleri, geçimlerini sağlayabilmeleri için bazı talepleri bulunmaktadır. Bu bağlamda artan üretim maliyetleriyle, yükselen faizlerle boğuşan çiftçilerin tarım BAĞ-KUR prim ödemelerinde yaşadığı zorluklara çözüm üretecek misiniz? Çiftçinin Ziraat Bankası ve tarım kredi borçlarını iki yıl faizsiz erteleyecek misiniz? Siftahsız dükkân kapatan esnaf ve sanatkârlarımız mevcut BAĞ-KUR primlerini bile ödeyemezken, fahiş artış yapılan prim tutarlarını gözden geçirecek misiniz? Ekonominin çarkını döndüren sanatkârların, esnafımızın "BAĞ-KUR prim ödemeleri on iki aylığına durdurulsun." çağrısına olumlu yanıt verecek misiniz? Esnaf ve sanatkârlarımızın "BAĞ-KUR primleri 500 lira olarak sabitlensin." isteğini yerine getirecek misiniz? Büyük şirketlere sunulan teşvik prim desteklerini esnaf ve sanatkârlara verecek misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

19 Aralık 2000, helikopter dâhil ağır silahlar, 10 bin görevli ile eş zamanlı 20 cezaevine yapılan operasyonun tarihi; 30 devrimci vurularak, yakılarak katledildi, yüzlercesi yaralandı. "Sayım alamıyoruz." dediler. "Silah var." dediler, oysa hepsi yalandı. Tek silahımız devrimci irademiz ve bedenlerimizdi. Tutsaklar işkenceyle F tipi tecrit cezaevlerine konuldu. Ne devrimcileri teslim alabildiler ne de direnişi kırabildiler; sorumlular hâlen cezasızlar. Cezaevlerinde işkence sürüyor. Hesabı mutlaka sorulacaktır. Tüm cezaevi direnişlerinde, ölümsüzleşen devrimci yoldaşlarımızın anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan Artvin Devlet Hastanesinde anjiyo ünitesi olmaması nedeniyle ne yazık ki herhangi bir operasyon yapılamıyor. Artvin'in herhangi bir ilçesinde kalp krizi geçiren bir hasta ya Erzurum'a ya Rize'ye ya da Trabzon'a veya diğer illere naklediliyor. Bu konuda yollarda ölümlerle alakalı ciddi bir rakam var. Bu konuda, Artvin Devlet Hastanesinin gerekli donanımına sahip olmasına ilişkin yöre halkının bir beklentisi var. Bu konuda çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Ayrıca, Muratlı Sınır Kapısı'yla alakalı Gürcistan ile Türkiye arasında bir uluslararası anlaşma bu Meclisten geçti. Üç dört yıldır, bu konuda, Muratlı'nın yeniden açılmasıyla alakalı bir beklenti var ama herhangi bir adım atılmadı.

Bunun haricinde de yine, Batur-Ankara uçak seferlerinin yapılmasıyla alakalı Türk Hava Yolları konusunda bugüne kadar yaptığımız bütün başvurular sonuçsuz kaldı. Sizin bu konuda ilgi gstereceğinize inanıyor, teşekkür ediyorum.

BAşKAN – Sayın Komisyon, sorular soruldu, siz mi cevap vereceksiniz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAşKANI LTFİ ELVAN (Mersin) – Sayın Bakanımız cevap verecek.

BAşKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GL – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İkinci yargı paketiyle ilgili Sayın Taşkın'ın soruları oldu. Malumunuz olduğu üzere, birinci yargı paketi, ceza yargılamalarına ilişkin özgürlüklerin daha da genişletilmesi, ifade özgürlüğünün daha da güvence altına alınmasına yönelikti, değerli Genel Kurulun oylarıyla kanunlaştı ve yürürlüğe girdi. Özellikle bu birinci yargı paketinde ceza usulü düzenlemeleri söz konusuydu. Bunlardan seri, basit yargılama da 1 Ocak tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek ve esasen, evrensel hukukun genel ilkesi olan eleştiri, haber vermenin suç oluşturmayacağına ilişkin genel ilke de tahkim edilmiş oldu. Bu konuda uygulamacılara da dikkat çeken ve istinaf uygulamalarıyla ilgili bazı ifade özgürlüğünü ilgilendiren suların, cezaların, bu konudaki yargılamaların Yargıtaya taşınmasına ilişkin de düzenlemeler yapıldı malum olduğu üzere.

İkinci yargı paketinde de genel olarak hukuk usulüne ilişkin düzenlemeler üzerinde çalışılmakta. Elbette bu, değerli milletvekillerimizin iradesiyle şekillenecek. Bu ereve, nerileri hazırlanan ikinci yargı paketinde, hukuk usulünde yargılamaların hızlanması, devam eden hukuk yargılamalarındaki 4 milyon üzerinde dosyada altı ile sekiz ay arasında, yargılamaların hızlanması söz konusu ve özellikle yine ticari davaların da ihtisas mahkemesi gibi, her yerde asliye hukuk marifetiyle görülmesi ve bu anlamda ticari hayatın da olası olumsuz etkilerden uzaklaşması adına, ticaret mahkemelerinin de il merkezlerinde bir ihtisas merkezi olarak görülmesi yönünde, yine noterlik sistemiyle ilgili, yine ocuk teslimiyle ilgili hukuk yargılamaları anlamında birtakım düzenlemeler, düşünceler söz konusu.

Keza vatandaşın devletle mahkemelik olmaması, devletin devletle, idarenin idareyle mahkemelik olmaması anlamında idari sulh düzenlemesinin de kapsamının genişletilmesi ve bu konuda idarenin yapmış olduğu işlem ve eylemlerinden dolayı öncelikle bir masa etrafında bu konunun müzakere edilip değerlendirilmesine imkân tanıyan bir düzenleme söz konusu.

Keza, özellikle bu tüketicici ara buluculuğuyla alakalı... Ara buluculuk sistemi çok başarılı bir şekilde işlemektedir ancak kanunda birtakım düzenlemelere de ihtiyaç görülmektedir çünkü 2018 ve 2019'da ara buluculuk başarılı bir şekilde, daha yaygın olarak işleyen bir sistemdir. Bu konuda ihtiyaç duyulan hem kanun düzenlemeleri hem de tüketicici davalarına da bunun teşmil edilmesine ilişkin bir düzenleme, bir çalışma söz konusudur. Böylece, tüketicici hakem dosyalarındaki işleyen, başarıyla uygulanan sistem yine kendi usulünde devam edecektir ancak doğrudan mahkemeye gelen, özellikle doğrudan tüm tüketicilerimizin mağduriyetinin önüne geçecek şekilde bir tüketicici ara buluculuğu sistemi de yine üzerinde çalışılan konu başlıklarından biridir.

Tabii, bu ve diğer tüm başlıklar Meclisimizin iradesiyle oluşacaktır. AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partisinin bu konudaki vereceği desteklerle sistemi, içeriği daha da zenginleşecektir ama hem uygulama hem akademisyenlerle yapılan çalışmaların bu anlamda hukuk merkezli, hukuk usulü çerçevesinde devam ettiğini ifade edebilirim.

Diğer konu da, elbette yargı paketlerinin gündemini Türkiye Büyük Millet Meclisi takdir edecektir, belirleyecektir. Bu konuda kapsamını da yine Türkiye Büyük Millet Meclisi takdir edecektir.

Diğer, Sayın Yalım'ın ifade ettiği hususlarla ilgili... Bildiğiniz gibi, Sayın Cumhurbaşkanımız bu konuyla alakalı, Simit Sarayıyla ilgili, ilgililerle, yetkililerle yapmış olduğu görüşmeyi kamuoyuyla da gazetecilerle de paylaştı. Bu hususta, geçmişteki örneklerde de kamu bankalarının bu anlamda yapmış olduğu tasarrufların ülkemize getirmiş olduğu sonuçları da ifade ettiler. Bu hususta hassasiyeti de yine kamuoyuyla paylaşılmıştır.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Otobüs firmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan?

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GL – Diğer hususlarla ilgili de elbette ilgili bakanlıklar, notlarımızı aldık, yazılı olarak da cevap verecektir.

Artvin'le ilgili de Sayın Bayraktutan, ben de notumu aldım, bizzat takip edeceğim.

Saygıyla selamlıyorum.

BAşKAN – 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yrttr.

(2) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı, düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları yrttr.

BAşKAN – 16'nci madde üzerine ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Konya milletvekilimiz Sayın Fahrettin Yokuş' a aittir.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Yokuş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUş (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı merkezi yönetim btsinin 16'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Malumunuz, bu bt bir saray btsi çünkü milyonlarca çalışan ve vatandaş açlık sınırı altında inim inim inlerken saray harcamalarına biz bu btden 3 milyar Türk lirası ayırdık. Bu bt bir rant btsidir, btde kamu-özel iş birliğinin dövize bağlı Hazine garantileri artarak devam ederken halkın geçmediği köprülerden, geçmediği yollardan ve kullanmadığı havaalanlarından dolayı hatta yatmadığı hastanelerden dolayı para ödediği bir rant btsi. Bu bt betona gömülen bir ekonominin btsidir. Bu bt tabiidir ki bir faiz btsidir, toplam 139 milyar TL faiz ödenecektir. Yani her 100 TL'lik vergi gelirimizin 18 lirası faizlere gidecektir. Bu bt bir borç btsidir. Hazinesin 2020 yılı btsindeki borçlanma yetkisine ilave olarak yüzde 5'lik yetki devri de var bu btde yani 154 milyar TL'ye çıkarılan bir borç yükü btsidir bu bt.

Bu bt bir vergi adaletsizliği btsidir. Türkiye'deki vergi adaletsizliğinin dünyada bir rneği yoktur. Gazlı içeceklerden, meyve sularından özel tketicim vergisi alacaksınız amma yatarlardan, pırlantalardan sıfır vergi alacaksınız, hiç vergi almayacaksınız. Yeryüzünde herhâlde böyle bir ülke yoktur, olması da zaten mümkün değildir.

2020 yılı btsinde maalesef işçi yok, memur yok, emekli yok, esnaf yok, ifti yok, yatırımsa hiç yok. Memura, emekliye, işçiye, kamu işçisine 2020 yılında tahmini enflasyon kadar artış, enflasyon farkı olursa enflasyon farkı ödenecek ama bunun dışında hiçbir şey yok. Bunun anlamı şu: Bu saydığım gruplar refah payı alamayacaklar, resmî enflasyonun dışında bir hakları da yok amma gelin görün ki vergi dilimleri yüzünden enflasyonun altında ücret alacaklar. şimdi, yıllardır Cumhurbaşkanımız, Başbakanlarımız, bakanlarımız "Biz memuru, işçiyi, iftiyi -affedersiniz- emekliyi enflasyona ezdirmedik." derler. Vallahi billahi kll bir yalan. Neden? Enflasyon kadar zam zaten sıfır zam. Kaldı ki memurların, işçilerin yıl içinde yüzde 15

olan vergi dilimi yüzde 20'ye, bazen yüzde 27'ye çıkıyor maaşlarına göre. Yani vergi dilimlerinin yükselmesi nedeniyle memurlar, işçiler ne oluyor? Her yıl yüzde 2, yüzde 3, hatta yüzde 4 oranında enflasyonun altında ücrete mahkûm oluyor. Yani siz hâlâ bunu düzeltemediniz. Kardeşim, çok mu zor? Yani asgari ücretliden vergi almazsınız, memurun, işçinin vergisini yüzde 15'te sabit tutarsınız ve meseleyi halledersiniz. O zaman dersiniz ki: "Biz memuru, emekliyi, işçiye enflasyona ezdirmedik, resmî enflasyon kadar zam verdik." Biz de doğru deriz alkışlarız. Ama doğru olmayanı burada alkışlamamız ne mümkün.

Değerli milletvekilleri, bütçede memur yok dedik. Niye dedik? Burada şunu söylüyorum: Bütçemizin vergi dilimlerinin ne hâle geldiğini, memurların ne büyük sıkıntı çektiğini zaman zaman anlattım. TÜRK-İŞ'in kasım ayı açlık ve yokluk sınırı rakamlarını size sunmak isterim: Açlık sınırı 2.578 lira, yoksulluk sınırı 6.850 lira. Yani 2 çocuklu bir aile 2.578 liranın altında ücret alıyorsa açlık içinde, 6.850 TL'nin altında evine maaş giriyorsa yoksulluk altında.

Şimdi, bakalım, bizim ülkemizde şu anda 16,5 milyon insanımız açlık sınırı altında yaşıyor. 65 milyon insanımız da yoksulluk sınırı altında yaşıyor. Ben söylemiyorum, TÜRK-İŞ'in rakamları söylüyor. Yine, TÜRK-İŞ'in rakamlarına göre işçilerimizin kahir ekseriyeti, emeklilerimizin tamamı, memurlarımızın da -çok şükür açlık sınırı altında kalanı yok ama- yüzde 95'i yoksulluk sınırı altında ücrete tabi oluyorlar. Emekliler bu bütçede yok. Burada çok tartışıldı, "Efendim, bin liranın altında emekli maaşı alan yok." Yalan, koskoca bir yalan. Yüz binlerce var ama bunu burada söylüyorlar. Nasıl söylüyorlar, gerçekten şaşıyorum. Hatta öyle bir şey yaptılar ki dünyada bir örneği yok yani AK PARTİ iktidarının 2008'de SGK reformu diye milleti, vatandaşı, emekliyi, garibanı, işçiye, memuru nasıl aldattığını hepimiz biliyoruz. Ne yaptılar 2008'den itibaren? Ne yaptılar biliyor musunuz? Türkiye'de öyle bir garabet var ki memur, işçi çalıştıkça yani ne kadar çok çalışırsa o kadar az emekli maaşı bağlanıyor. Allah Allah! Ya dünyayı tersine mi döndürüyorsunuz siz? Ama sizin bu garabet işleriniz devam ediyor, dünyada böyle bir şey yok. 2000'den önce otuz yıl hizmeti olan bir devlet memuru, maaşının yüzde 80'iyle emekli olurken şimdi otuz yıl çalışacak bir memur, maaşının yüzde 55'iyle emekli olacak. Yani demem odur ki zaten emekliye, memura, işçiye hep şaşı baktınız, şaşı bakmaya da maalesef devam ediyorsunuz.

Gelelim asgari ücrete: "2020 yılında ne olsun?" Bugünlerde açıklanacak. Hemen Türkiye İstatistik Kurumu yola çıktı. Dediler ki: "Biz bir hesap yaptık -gerçi hesaplarının hepsi sakat da- 2.331 lira olsun." Yani aşağı doğru çekiyorlar, şimdiden milleti alıştırma çalışıyorlar. Kardeşim, eli kere bu kürsüden söylendi, asgari ücreti vergi dışı yaparsanız kıyamet mi kopar? Kayıt dışı oranı yüzde 40'lara varmış, asgari ücretli çalışanları kayıt altına alsanız kıyamet mi kopar? Şu ülkede 1 milyondan fazla kayıt dışı çalışan Suriyeliyi, Afganlıyı bu ülkede çalıştırmaktan vazgeçerseniz, ülkelerine gönderseniz kıyamet mi kopar? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ama nerede! Nerede sizin... Ve zehir zıkkım olsun diyorum ben, bu ülkede 1 milyon 200 bin yabancı istihdamı yaparak, benim 1 milyon 200 bin vatandaşımı işsiz gezdirenlere bu ülkenin ekmeği zehir zıkkım olsun diyorum, başka da bir şey demiyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2020 yılında vergide yeniden değerlendirme oranı yüzde 23,7; ne güzel yani bütün vatandaşlardan -işçi, emekli, memur, çiftçi, dar ve sabit gelirli- bir yıl içinde yüzde 23,7 artışla vergi alacaksınız. Memura ne veriyorsunuz? Yüzde 8-9, enflasyon kadar. İşçiye ne veriyorsunuz? Aynı. Emekliye ne veriyorsunuz? Aynı. Hay sizin adaletinize ya, olmaz olsun adaletiniz! Bari, azıcık vicdanınız, insafınız varsa aldığınız vergi oranı kadar işçiye, memura, emekliye zam yaparsanız da biz de buradan sizi alkışlarız. Asgari ücretliye aynı zammı yaparsanız yine biz buradan sizi alkışlarız.

Evet, bu bütçede köylü yok, çiftçi yok, esnaf yok; yok oğlu yok. Kimin olduğunu ben söylemeyeyim, bu kürsüden bu bütçenin kimlerin bütçesi olduğunu çok hatip kardeşimiz söyledi, ben söylemeye gerek görmüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yokuş, tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Bu bütçe de yatırım da yok. Bakınız, 2020 yılı, en önemli projelerden biri olarak bilinen KOP projesinden bahsedeceğim. 2016 yılından itibaren yeni vilayetler ekledik KOP projesine, vilayet sayımız 8'e çıktı yani şu anda Konya'nın da içinde bulunduğu 8 vilayete KOP projesiyle ayırdığınız pay 118 milyar lira. Allah'tan korkun ya! 8 vilayete Konya Ovası Projesi'yle 118 milyar ayırıyorsunuz. Zaten Konya'yı susuz bıraktınız, Konya'yı şehir olmaktan çıkardınız. Türkiye'nin nüfusu son on altı yılda yüzde 26 artarken Konya yüzde 18 artmış yani göç veren bir il olmuş. Konya sahipsiz. Yakınıımızdaki Eskişehir'in nüfusu yüzde 30 artmış, Bursa'nın yüzde 34 artmış ama Konya yüzde 18'de kalmış. Neden? Göç veren bir il olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yani sözümüz şu: Yatırımda da gözünüz yok, işte de gözünüz yok, aştta da gözünüz yok.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yokuş.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Saraya bakıyorsunuz, 5 de müteahhide bakıyorsunuz. Allah sizi bildiği gibi yapsın! (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekilimiz Ayşe Sibel Ersoy'da. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Ersoy.

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı bütçe görüşmelerinde sona doğru yaklaşıyoruz. Hepimizin yaşadığı gibi, 2019 yılı ülkemiz için ekonomik anlamda zor bir yıl olarak hafızalarda yerini alacaktır.

Küresel boyutta ekonomik büyümenin yavaşlaması, Amerika Birleşik Devletleri ve Çin Halk Cumhuriyeti arasında yaşanan ticaret savaşları, petrol ihracatı yapan ülkelerde yaşanan iç karışıklıklar ve ambargolar nedeniyle yaşanan petrol fiyatındaki dalgalanmalar, zayıflayan ticaret küresel boyutta tüm ülkeleri olumsuz etkilerken ülkemiz ekonomisi de tabii ki bu olumsuzluktan üzerine düşeni az ya da çok almıştır.

Dünya genelinde merkez bankaları tarafından genişletici para politikaları uygulamaları ile faiz indirimlerine rağmen dünya ve ülkemiz ekonomisi zayıf büyümeyle 2019 yılını kapatmaktadır. Şimdi, 2020 ve ilerisi için çalışma vakti. Ülkemiz ekonomisinin kırılğan yanlarını güçlendirecek tedbirler almak, başta yürütmenin görevi olsa da yüce Meclisimiz de alacağı kararlarla yürütmenin yolunu aydınlatmalıdır. Ülke ekonomisi, ekonomik savaşların sürdürüldüğü ve geçtiğimiz yıl içerisinde yaşayarak öğrendiğimiz gibi, ekonominin silah ve tehdit olarak kullanılması da dikkate alınarak millî bir mesele olarak görülmesi gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki ekonomi davamız, partilerüstüdür ve ülkemizin kurulduğu günden bugüne kadar aralıksız süren millî mücadelesinin vazgeçilemez, ihmal edilemez bir parçasıdır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonuna üye bir parlamenter olarak izninizle çalışma ve ilgi alanım olan çevre konusu ve Çevre Bakanlığı hakkındaki görüşlerimi paylaşarak konuşmama devam etmek istiyorum. Geldiğimiz noktada artık küresel ısınma ve küresel ısınmaya bağlı tehditler yarının sorunu olmaktan çıkmış, bugünün sorunu hâline gelmiştir. Yaşadığımız habitat içindeki değişimler gözle görülür ve herkes tarafından kolaylıkla fark edilebilir olmuştur. İklimlerde yaşanan değişiklikler, barajların ve göllerin kurumasına, doğal afetlerin artmasına, coğrafya olarak bilmediğimiz yabancı canlıların

görülmeye ve hatta yabancı olduğumuz, daha çok okyanus ülkelerinin alışık olduğu hortumlarla karşı karşıya kalmamıza neden olmaktadır.

Haber bültenlerinde ve dünya gündeminde çevre sorunları "küresel ısınma" "karbon emisyonu" gibi kavramlarla daha sık karşımıza çıkmaktadır. Artık dünyada çevre ve çevre politikaları ilk sıralara yükselmiş, üretilen ve hatta tüketilen her şeyin çevreyle uyumlu olması zorunlu hâle gelmiştir.

Büyüme, ucuz ham madde, rant ve düşük maliyet gibi gerekçelerle çevreye verilen zararın insan ve dünyamızda yaşayan diğer canlıların hayatına maliyeti, deniz seviyesinde yaşanan yükselme ve buna bağlı olarak yaşanan iç ve dış göçler, biyolojik çeşitliliğin ve gıda güvenliğinin tehdit altında olması artık yüzleşilmesi gereken sorunlar olarak karşımızda durmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Bakanlık bünyesinde çalışmakta olan personelin özlük haklarında iyileştirmeye gidilmesi ve bazı hakların tanınması Bakanlığımızın bekleyen iş sorunları arasında yer almaktadır. Bakanlık bünyesinde çalışan teknikerlere yapı denetim görevlisi olarak görev verilmesinin sağlanması, mühendis, mimar, tekniker ve teknisyenlerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına hazırladıkları proje ve yaklaşık maliyet hesaplarında görev alanlar için "proje ve bilirkişilik" ücreti adı altında tazminat ödenmesi, il müdürlüklerinde ve merkez teşkilatında görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının periyodik olarak yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, deprem tahkiki yapılmayan kamu hizmet binalarının bir an önce deprem tahkik ve incelemelerinin yapılması, deprem yönünden dayanımı düşük binaların yıkılarak yenisinin yapılması ya da güçlendirme gerektiren binaların güçlendirmelerinin yapılmasının sağlanması, on üç yıl geçmesine rağmen yayımlanmayan yapım işleri kontrol yönetmeliğinin günümüz şartlarına uygun olarak yayımlanması gibi birçok sorun çözüm için beklemektedir.

Ayrıca, Bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, ülkemiz için coğrafyada varlığımızın ispatı olan tapu kayıtlarını tutmak gibi hayati bir görevi yerine getirmektedir. Yoğun bir mesai içerisinde gün boyu çalışan personelin özlük haklarında iyileşme yapmak zorunluluğu da bulunmaktadır. Çalışanlara döner sermayeden pay verilmesi, her yıl unvan değişikliği sınavı yapılması, yapılan yoğun mesai sonucunda yapılabilecek olan hataların önüne geçilmesi amacıyla yeterli miktarda personel alımının sağlanması ve birçok ekonomik iyileştirme Genel Müdürlüğümüz için çözüm bekleyen konular arasındadır.

Bakanlığımıza ait faaliyet gösteren ülkemizin çehresini değiştirebilecek potansiyele sahip İller Bankasının hem mevzuat hem de kadro takviyeleriyle, olması gereken, hak ettiği konuma gelerek, yerel yönetimlere rahatlıkla kaynak aktararak sıfır atık projesine destek verebileceği tesislerin kurulması, yenilenebilir enerji santrallerinin kurulması, harcadıkları elektriği üretmesi sağlanarak dünyaya örnek sıfır karbon salımla şehirleşmeye doğru gidilmesi gibi birçok alanda çalışabilmesinin önü açılmalıdır.

Yönetim personeli olarak çalıştırılan personel için eşit işe eşit ücret ve unvan ilkesinden yola çıkarak uzmanlık haklarının verilmesi, iki yılda bir görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı açılması ve kıdem farkı, yüksek lisans, doktora ve yabancı dil tazminatlarının diğer bankalarda olduğu gibi yükseltilmesi, daha önce defalarca gündeme gelmesine rağmen bir türlü gerçekleştirilemeyen Yüksek Planlama Kurulu tavan ücret uygulamasından çıkılması konusu da çözüm beklemektedir.

Biraz da güzel şehrim Adana'nın bekleyen sorunlarını dile getirmek istiyorum. Ülkemizin ileri gelen tarım sahalarından olan ilimizde üreticilerimizin bazı önemli sorunları çözüm beklemektedir. Başlıca tarım desteklerinin ekim zamanından önce açıklanması, maliyet kalemlerindeki artış oranının her yıl artırılması, İmamoğlu Sulama Projesi'nin bir an önce tamamlanması, son yıllarda Çukurova bölgesinde gelişmekte olan zeytin ve zeytinyağı üretimine gereken desteğin -teknik desteğin- verilmesi amacıyla araştırma enstitüsünün kurulması, Çukurova'nın tarım ambarı olan Yüreğir ve Karataş Ovası'nın trafiğinin rahatlatılması amacıyla Güney Kuşak Çevre Yolu'nun ve Karataş yolunun bir an önce bitirilmesi için gerekli hassasiyetin gösterilmesini bekliyoruz.

Ayrıca, bizim için manevi değeri olan Türk dünyasının Başbuğu Alparslan Türkeş'in adını taşıyan üniversitemizin yakınında Sarıçam ilçemiz sınırları içinde bulunan Sofulu çöplüğünün hâlen yoğun yerleşim alanı içinde kalmasının insan yaşamını olumsuz etkilemesi nedeniyle Bakanlık tarafından daha uygun yere taşınmasının sağlanması için çalışmaların bir an önce başlaması gerekmektedir. Bakanımızdan özellikle bu konuyu yakından takip etmesini rica ediyorum.

Şehrimizi ilgilendiren bir diğer konu, bu hafta medyada gündeme getirilen, 1968 yılından bu yana ticari faaliyetlerini sürdüren ve 1987 yılından bugüne ilimizde üretimini sürdürerek 70'e yakın ülkeye ihracat yapan TEMSA firmasının bankalarla yaşanan finansal anlaşmazlıktan dolayı zor durumda kaldığı gerçeğidir. Ne yazık ki 6/12/2019 tarihi itibarıyla 23 Aralık'a kadar ucu açık üretimi durdurma kararı alınmıştır. Korkumuz, sorunun çözülmemesi nedeniyle 1.500 kişilik istihdamın direkt, 12 bin kişilik istihdamın ise dolaylı olarak etkilenmesi ve işsizlikle yüz yüze kalınmasıdır. Bu noktada istihdam odaklı kredilerle sorunun çözülmesi, ilave olarak dönem dönem kamu bankalarının geliştirdikleri yaklaşımların bir benzerinin uygulanarak firmanın nefes alınılması çalışmakta olan vatandaşlarımıza el uzatması gerekmektedir.

Son olarak, 2013 yılında tanınan, belediyelerde çalışan sözleşmeli personelin kadroya alınması uygulamasının da yıl sonuna kadar tekrarlanması gerekmektedir.

Sözlerime son verirken 2020 yılı bütçemizin vatanımıza, milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekilimiz Sayın Ayşe Acar Başaran'a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bütçenin sonuna doğru gelmeye başladık, grubumuz adına çokça eleştiriler yaptık bu bütçeyle ilgili. Bu bütçenin aslında halkın ihtiyaçlarını karşılamadığı, birtakım alanları besleyen, savunma sanayisine çok fazla yoğunlaştırılan bir bütçe olduğunu ifade ettik.

Ben, bugün biraz daha kayyumlardan söz etmek istiyorum çünkü bu bizim partimizin en esaslı gündemlerinden, aslında Türkiye'nin gündemlerinden biri çünkü bitmeyen bir gündem. Düzenli aralıklarla partimizin belediyelerine kayyum atanıyor, en sonunda CHP'li bir belediyeye de kayyum atanarak, şu anda Türkiye'de kayyum atanmış belediyelerin sayısı toplamda 32 oldu. Şimdi, arkadaşlar, ben biraz bunun kronolojik olarak tarihçesini anlatacağım, ne yaşadık buraya geldi, çünkü yeni bir mesele değildi bu kayyum meselesi, belediyelerin gasbedilmesi, halkın iradesinin yok sayılması meselesi.

Önceki dönem burada olan arkadaşlar hatırlarlar, 5 Nisan 2015 tarihinden sonra İmralı'da Sayın Öcalan'la yapılan görüşmelerin kesilmesiyle, işte, Kürt sorununun demokratik yollarla çözümünden vazgeçilmesiyle, müzakere yöntemlerinden vazgeçilmesiyle tekrar, ülkenin eski kodlarına -maalesef eski kodlarına- dönerek güvenlikçi politikalarla bu meselenin çözülmesine karar verilmesinden bir süre sonra 7 Haziran seçimi; 7 Haziran seçiminin kabul edilmemesi -yani halkın iradesinin ilk gasbı aslında- işte, o gömleğin yanlış iliklendiği ilk ilik olarak 7 Haziran seçiminin kabul edilmemesi, akabinde 1 Kasım seçimleri ve partimizin sürekli bir biçimde hedef gösterilmesi... Her konuşmada, yapılan her mitingde, söylenen her cümlede partimiz düzenli aralıklarla hedef gösterildi, terörize edildi, eski, önceki dönem Eş Genel Başkanlarımızın aralarında olduğu, Selahattin Demirtaş, Figen

Yüksekdağ'ın, Grup Başkan Vekillerimizin içerisinde olduğu milletvekili arkadaşlarımız tutuklandı. Binlerce yönetimimiz, yöneticimiz, çalışanımız, belediye eş başkanımız tutuklandı ve o süreçler içerisinde darbeden bir süre önce -olan arkadaşlar hatırlarlar- temmuz ayı içerisinde bir torba kanun görüşülüyordu, iktidar tarafından bu torba kanunun içerisine kayyum meselesi sıkıştırılmak istendi. Biliyorsunuz, belediyelerde, belediye başkanlarının görevleri nedeniyle -onu da açıklayacağım birazdan- işledikleri suçlarla ilgili olarak görevlerinden geçici olarak uzaklaştırılacakları ve meclis içerisinde seçileceğine dair kanun, Anayasa düzenlemesi beğenilmedi, yeterli görülmedi çünkü bir partinin belediyeleri gasbedilmek isteniyordu, el konulmak isteniyordu arkadaşlar; bu bir görevlendirme falan değildi. Sıkıştırılmak istenildi torba kanunun içerisine, muhalefetten çokça eleştiri geldiği için bu düzenleme geri çekildi. Sonra 15 Temmuz darbe girişimi oldu. Aslında halkın iradesine darbeydi. Mecliste grubu olan partiler, olmayanlar bunu eleştirdiler, "Bu, halkın iradesine darbe ve bu darbenin karşısında duracağız." diye açıklamalar yaptılar. Akabinde -bir kanun hükmünde kararnameyle- işte o Meclisin iradesinde kabul görmeyen kayyum düzenlemesi bir kanun hükmünde kararnamenin içerisine eklendi ve ilk kayyum 11 Eylül 2016 tarihinde Batman Belediyesine atandı. Ben o gün belediyenin içerisindeydim arkadaşlar, gelen güvenlik güçlerinin söylediği cümleyi hayatım boyunca unutmayacağım, bu, Türkiye demokrasisinin en büyük ayıplarından biriydi. Geldiler ve dediler ki: "Biz, devlet adına yönetime el koyuyoruz." Biz bu cümleyi 1980 darbesinden hatırlıyoruz. 15 Temmuz darbecileri başarılı olsaydılar belki şu kürsüye gelip "Biz, devlet adına yönetime el koyuyoruz." diyeceklerdi. İşte, güvenlik güçleri geldiler ve "Biz devlet adına yönetime el koyuyoruz." dediler ve ilk kayyum hikâyesi buradan başladı. 94 belediyemize kayyum atandı. Tekrar bir seçim geldi, 31 Mart seçimi; bütün baskı, bütün saldırı, bütün illegalize etme, bütün terörize etme çalışmalarına rağmen, bütün oyunlara rağmen, güvenlik güçlerinin bir şekilde bölgeye yığılmasına rağmen biz büyük bir başarıyla 65 belediyeyi tekrar kazandık. Kayyumların karşısında aday olan belediyelerde de kazandık. Bakın, o çok beğendiğiniz, allandırıp pullandırdığınız, anlattığınız, belediyelere atadığınız o kayyumlar, gaspçı kayyumlar, halkın iradesini yok sayan kayyumlar aday oldu ve kaybetti; halk dedi ki ben kendi temsilcimi seçeceğim ve bu kayyumlar kaybetti. 31 Mart seçiminden sonra tekrar kayyum hikâyesi başladı. Aslında öncesinden başlamıştı, Cumhurbaşkanı, İçişleri Bakanı, iktidarın bütün sözcüleri her gittiği alanda tek bir cümle söylediler "Kazansalar bile biz buralara kayyum atayacağız." dediler ve aslında fitili o zamandan başlattılar, hazırlıkları o zamandan başlattılar ve bugüne getirdiler. 32 belediyemize kayyum atandı arkadaşlar.

Şimdi, Anayasa'da ne düzenleniyor bir kere daha hatırlatayım. Şimdi, bize nereden okuduğumuzu soranlara söyleyeyim: Biz Anayasa'yı okuyoruz, bu Meclisin yok saydığı Anayasa'yı okuyoruz. Bakın -okuyayım- Anayasa'nın 127'nci maddesinin -tekrar tekrar hatırlatıp tekrar tekrar okuyacağım- dördüncü fıkrasına göre, bu kişiler, ancak görevleriyle ilgili suç sebebiyle haklarında soruşturma ve kovuşturma varsa görevden alınırlar. Peki, İçişleri Bakanlığı ya da iktidar cephesinden açıklamalar neydi? "Dağa para gönderiyor." yalanlarını her gün her platformda söylediler. Peki, böyle bir şeyle ilgili tek bir belge olsa bu görev suçu olmayacak mıydı?

Görev suçu nedir arkadaşlar? Görevi kötüye kullanma, görevi ihmal, rüşvet, irtikap, bunlar Ceza Kanunu'nda düzenlenen görevi kötüye kullanma suçları değil mi? Tek bir belediye başkanımızla ilgili olarak rüşvet, irtikap, zimmet, görevi kötüye kullanma, görevi ihmal ile ilgili tek bir suçlama var mı? Yok. Ama o çok allandırdığınız pullandırdığınız kayyumlar, onların yaptırımları usulsüzlükler, yolsuzluklar fatura fatura, fotoğraf fotoğraf ortalığa saçıldı, hatta Sayıştay raporlarına bile eklendi. Bakın, sizin kabul etmediğiniz o Sayıştay raporlarına bile bu kayyumların yaptıkları usulsüzlükler girdi. Asıl onlar görevi nedeniyle bir suç işlediler. Peki, tek bir adım var mı? Yok. Ne oldu? Bu, beğenilmedi çünkü mesele bir görev suçu, birilerinin suçu olması meselesi değildi. Bütün belediye eş başkanlarımızla ilgili davalar açıldı. Bu davaların ortak bir özelliğini söyleyeyim arkadaşlar: İftiracı tanıklar. Bütün dosyalarda istisnasız iftiracı tanıklar var, hepsinde. Bir tanesi, Selçuk Mızraklı'yla ilgili. İftiracı bir tanık -dört yıldır cezaevinde- seçimden birkaç gün önce, bir hafta önce, Selçuk Mızraklı'yla ilgili beyanda bulunuyor. Selçuk Mızraklı tanınmayan bir insan değil arkadaşlar. Milletvekili olduktan sonra tanınan, belediye eş başkanımız olduktan sonra tanınan bir insan değil. Selçuk Mızraklı çok iyi bir hekim, Diyarbakır'da da çok iyi tanınan bir insandı. Bu gizli tanık, dört yıl boyunca hiç aklına gelmiyor Selçuk Mızraklı'yla ilgili iftira atmak, beyanda bulunmak ama her nasılsa seçimden birkaç gün önce gelip beyanda bulunuyor.

Yine Kezban Yılmaz, Kayapınar Belediye Eş Başkanımız. İktidarın en çok istediği belediyelerden biriydi. O da seçimden dört beş gün önce bir iftiracı tanık beyanı ile şu anda tutuklu. Ortak özellik bu arkadaşlar. Hatta bazı iftiracı tanıkların -bir dosyada 2 tanık var, bakın 2 tanık- kullandıkları cümleler, verdikleri ifadeler, yanlışlarıyla beraber -bakın cümle dizilimi, bunlar bile yanlış- motamot aynı. Aynı şey, ikisi aynı şeyi söylüyor ama o kadar aynı şeyi söylüyor ki kelimenin yanlış dizilimini bile aynı söylüyor. Bu kadar artık aşılmış bir durumla karşı karşıyayız.

Bir de ne yapıyor arkadaşlar... Bakın, biz dosyaların hepsini tek tek inceliyoruz. Yok bomboş dosyalar, suç muç yok ortada. Biz "Kürt düşmanı" dediğimizde şuradan, sıralardan zıplanıyor. Düşmanlıktır bu, halkın iradesine düşmanlık, tümüne düşmanlık.

Bakın belediye eş başkanı görevden alındı diyelim. Hadi vелеv ki bir görev suçu var ve görevden alındı. Bakın arkadaşlar, yerel seçimler şöyle bir şeydir ki tıpkı bu Meclis gibi, bir taraftan Cumhurbaşkanı seçimi bir taraftan Meclis seçimi varsa, belediyelerde de bir belediye başkanı seçilir. Bir ona oy verirsiniz, bir de meclise oy verirsiniz. Bakın, belediye başkanını görevden aldınız ama belediye meclisinin içerisinde seçilmesine izin vermediniz. Bırakın bizim belediye meclis üyelerimizi sizin belediye meclis üyelerinize de kendi, AKP'li meclis üyelerinize de kayyum atadınız. Şimdi ben size bir rakam vereyim: Sadece 21 belediyede arkadaşlar, sadece 21 belediyede 493 belediye meclis üyesinden 372'si bizim ve bunlara da siz kayyum atamış oldunuz. Aslında iki defa aynı şeyi yapıyorsunuz. Ama usul nedir? Vелеv ki diyelim, vелеv ki, yok böyle bir şey ama meclis içerisinde seçilmesi. Hani Anayasa'yla bağlılığınız, bu kanun Anayasa'ya aykırı ve siz anayasaya aykırı iş yapıyorsunuz. Açık, aleni iş yapıyorsunuz ve bu devranın da böyle devam edeceğini zannediyorsunuz.

Bir şey daha arkadaşlar, son bir şey söyleyeceğim. Bütün partilerde yerel yönetimlerle ilgili bir birim vardır, bizim de var. Yerel yönetimlerden sorumlu bir eş genel başkan yardımcımız var, yerel yönetimler kurulumuz var. Tıpkı diğer partilerde olduğu gibi, siz de nasıl varsa bizde de aynı işleyişle yerel yönetimlerle ilgili politikaları denetleyen, düzenleyen ve perspektif sunan bir yerel yönetimler kurulumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) – Başkan, son bir dakika alıp toparlayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) – Bizim resmî çalışan yerel yönetimler kurulumuz... Bir tanesi de MYK'nin içerisinde olan arkadaşlarımıza, belediye eş başkanlarına bu yerel yönetimler kurulu soruluyor, bu kişiler soruluyor arkadaşlar. Partimiz terörize ediliyor, HDP terörize ediliyor, HDP'nin katıldığı toplantılar suç unsuru. Yerel yönetimler kurulunun toplantısına katılması suç kabul ediliyor. Yerel yönetimler kurulundan bir arkadaşımızla görüşmesi suç kabul ediliyor. İşte bunlarla dosyalar hazırlıyorsunuz. Çıkıp o propagandasını yaptığınız meseleyle ilgili tek bir evrak, tek bir belge sunmadınız. Onun için, biz de sesimizi ulaştıramazsak da, yandaş medya bütün medyayı kapatmış olsa da elimizden geldiğince bununla ilgili yalan, yalan, yalan, külliyen yalan diyoruz ve bu yalan mutlaka bir gün hakikatin karşısında yenilecek arkadaşlar.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir söz talebiniz var. Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, öncelikle, hatibin kürsüden 15 Temmuz hain FETÖ darbesiyle bugün Anayasa ve hukuk çerçevesinde Hükümetimizin almış olduğu kararları yadsıyor olmasını asla kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Anayasa'ya aykırı. Anayasa demeyin.

BAŞKAN – Sayın Başaran, lütfen...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, 15 Temmuz hain FETÖ darbesini, ne olursa olsun, bu ülkede alınan Hükümetin veya yargının veya Parlamentonun bir kararıyla kıyaslamak asla kabul edilemez. Yahu, 251 vatandaşımız maalesef şehit oldu, 2.731 vatandaşımız gazi oldu.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Kınadım ben onu, çarpıtmayın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Darbeyi biz yaşıyoruz, darbe sürüyor.

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Meclisimize, millî iradeye bomba atıldı ve maalesef, ülkemiz âdetâ bir karanlık tünele sokulmak istendi. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, sessiz olalım, rica ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onun için, 15 Temmuz hain FETÖ darbesiyle, ne olursa olsun, bir terör eylemiyle millî iradenin, millî irade adına karar veren yargının ve Hükümetin kıyaslanması kabul edilemez; bu bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Öyle bir şey yok. Siz millî irade değilsiniz.

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir kez daha bir dakika ilave ediyorum, toparlayın lütfen.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İkinci olarak, Türkiye demokratik bir hukuk devleti, Anayasa çerçevesinde kararlar alınıyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Anayasa'ya uygun değil.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, bugün Parlamentoda, inanın, aziz milletimizi yürekten yaralayan ifadeler milletin kürsüsünde ifade ediliyor. Bu, ülkemizin demokratik kabiliyetinin nereden nereye geldiğinin en güzel göstergesidir. (HDP sıralarından gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Hikâye ya!

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yine geçen hafta ifade ettim; bu ülkede 2002'den önce ve kademeli olarak anayasal reformlar yapıldıkça...

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özkan, süreniz bitiyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...evveline nazaran partilerin daha az kapatıldığı ve âdetâ bugün demokratik yargı sayesinde parti kapatımının tarihe gömüldüğü bir süreci yine bu millî iradenin, Parlamentonun iradesiyle gerçekleştirdik.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Aman, kapatmadınız diye şükür mü edeceğiz size? Kapatmadınız diye "Şükredin." diyorsunuz. Ayıp ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Son olarak ifade etmek istiyorum: Bu ülkede bir Kürt düşmanlığı yoktur...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Var, var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...Kürtlerin, Arapların, Türklerin ve Türkmenlerin barışını tehdit eden bir terör meselesi vardır. Bu terörle mücadeleye devam ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, sevgili arkadaşlarım; bakın, tartışmaların olması doğaldır, ben de onları mümkün olduğunca tolere ederek her siyasi partinin görüşünü açıklamasına fırsat tanıyorum. Bugün sabah da ifade ettim, çok sayıda konuşmacı var ve biz bugün bu turları burada bitirmek durumundayız. Diğer kanunlar olsa, hani "Yarına diğer kanun maddesi kalabilir." diyebiliriz ama bugün bunlar bitecek. Dolayısıyla çok sayıda konuşmacı olunca ben konuşmacı arkadaşlarımıza bugün sadece bir dakika ek süre veriyorum, Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşıladığım zaman onların da bir artı bir söz haklarını bugün uyguluyoruz. Herkesin anlayışlı olması gerekir. Herkes konuşmak istediğinde söz alacaktır ve biz onları uygulayacağız. Hepimizin birbirimizi anlayarak bugünkü çalışmalarını tamamlayacağız.

Buyurun Sayın Oluç.

20.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 15 Temmuz darbe girişimini kınama bildirisinin altında imzalarının bulunduğu, iktidarın 20 Temmuzda OHAL ilanı yaparak attığı darbe adımının karşısında yer aldıklarına, kayyum atamalarının Anayasa'nın 127'nci maddesine aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, öncelikle bir şeyi hatırlatmak istiyorum. 15 Temmuz darbe girişimini o gün bu Parlamentoda olan partilerin hepsi birlikte kınadı. Bizim de ilk kınama bildirisinin altında imzamız vardır Halkların Demokratik Partisi olarak dolayısıyla bu konuda bir demagoji yapmaya gerek yok. Bunu bir kenara koyalım ama 20 Temmuzda sizin OHAL ilanı yaparak attığınız darbe adımının biz karşısında yer aldık, onu da söyleyelim. Çünkü OHAL'in nasıl bir siyasi darbeye dönüşeceğini o gün anlattık, anlatmaya da devam edeceğiz. Bunu bir kenara koyalım.

İkincisi; efendim, kayyum atamalarının hepsi Anayasa'nın 127'nci maddesine aykırıdır. Açık, net, tartışmasız. Hiç eğip bükemezsiniz, çok açık bir şekilde Anayasa'ya aykırıdır bu atamalar. İkinci olarak bunu da söyleyelim.

Üçüncüsü; şimdi, kayyumları hep tartışmaya devam ediyoruz. Bakın, ben bir örnek vereceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, bir dakikada toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir dakikada toparlıyorum efendim.

Mardin kayyumu, eski Mardin Valisi, Dersim'de AKP İl Başkanı gibi çalıştığı için yedi ay on beş gün hapis cezasına çarptırıldı, bu Vali, Mardin'deki Vali. Ne yaptı? 2009'da seçimlerde beyaz eşya dağıttı sizin için.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İhtiyaç sahiplerine...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi hapis cezasına çarptırıldı, sonra siz onu aldınız çeşitle illere atadınız. O vali, o illerde de makam arabası skandalları yarattı. Onu da yazalım bir kenara. Sonra Mardin'e geldi Vali oldu, şimdi kayyum, bir sürü

sahte fatura çıkardı "hediye yaptım" diye İçişleri Bakanlığına, sizin genel başkanınıza. Hediyeleri aldınız mı diyoruz? Cevap yok. Almadınızsa adam sahte fatura çıkarmış diyoruz, cevap yok. Hediyeleri birlikte seçerken çekilmiş fotoğraflar var, cevap yok. İşte bu Mardin Valisi sizin kayyumunuz. İşte hırsızlık, yolsuzluk buradan kaynaklanıyor. Bunu anlatıyoruz, bak bir tane örnek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Geri kalanını vakit olmadığı için anlatamıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Aykut Erdoğan'a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Erdoğan.

CHP GRUBU ADINA AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı Bütçe Kanunu'nun yürütme maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi bu vesileyle saygıyla selamlıyorum.

Bu konuşmam içerisinde Türkiye ekonomisinin durumunu, Türkiye ekonomisinin durumuyla ilgili -"AK PARTİ" diyeceğim ama AK PARTİ değil çünkü AK PARTİ, sadece bir parti- saray yönetiminin ne yapmak istediğini, neyi yapmadığını ve Türkiye ekonomisindeki bu durumun nasıl çözüleceğine ilişkin tavsiyelerimi paylaşacağım.

Değerli arkadaşlar, "Bütçe, halkın bütçesidir." diyoruz. Halk neye bakar? Halk, bir işsizliğe bakar, pahalılığa bakar, borcuna bakar, gelirine bakar. Bu halkı ilgilendirir. Onun için rakamları takla attırarak durumu değiştirmek çok mümkün değil.

Birinci mesele şu: Türkiye'de çok yüksek bir işsizlik var, resmî rakamlara göre 13,8; 4 milyon 600 bin kişi ama gerçek rakamlar yüzde 22,1 yani 8 milyon işsizimiz var. Detaylarını anlatamıyorum ama emin olun, gerçek işsizlik açıklanan işsizlik değil, 8 milyon işsizlik var.

"Pahalılık meselesi" deyince "enflasyon" demektir bu. Enflasyon şimdi yüzde 10,5'e indi, 25'li seviyelerden indi, hâlâ çok yüksek. İkisine birlikte baktığınızda da "Sefalet Endeksi" diye dünyada bir şey ölçülüyor; sadece bizde değil, her yerde ölçülüyor. Biz, Sefalet Endeksi'nde dünyada ilk 5'teyiz. Halkımızın durumu, üzücü bir şekilde, dünyanın ekonomik olarak en sefil ilk 5 ülkesinden, 5 milletinden biri hâline getirildi.

Değerli arkadaşlar, bir diğer mesele büyüme. Büyümeyi görüyorsunuz, artık sifıra yaklaştı. Türkiye'yi hiç kimse yönetmese yüzde 5 bir kapasitesi var, yüzde 5 büyür. Nasıl başarılı bilmiyorum ama sıfır büyümeyle devam ediyoruz. Zaten büyüme sıfırken enflasyon bu kadar yüksekse de buna sürünme hâlinin başka bir hâli, İngilizcesiyle "slumpflasyon" deniliyor yani hem sürünüyoruz hem enflasyon var. Nasıl başarıyor? Zaten başarması çok zor olduğu için böyle bir ad konulmuş durumda.

Bir de tabii, vatandaş borcuna bakıyor. Vallahi, Türkiye'de herkes, her kurum, her şey borçlu, devlet borçlu. Yeni parayla 1 trilyon 260 milyar TL devletimizin borcu var; eski parayla, bunu ben bilmiyorum yani öyle bir rakam bulunamadı. KOBİ'lerin 608 milyar TL borcu var; eski parayla -bunu biliyorum- 608 katrilyon borcu var. Vatandaşın 579 milyar TL yani 579 katrilyon borcu var; kredi kartı, konut kredisi ve diğer kredileri. Dış borcumuz 446 milyar dolar ve on yedi yılda yabancıya 170 milyar doların üzerinde faiz ödedik.

Peki, gelirimiz ne âlemde diye baktığımızda, son beş yılda gelirimiz reel anlamda baş üstü düşüyor; en son, 2014 yılında 934 milyar dolardı, şimdi geldik, 734 milyar dolar oldu. 12.100 dolar civarından bugün geldiğimiz noktada 8.900 dolara düştü kişi başı millî gelirimiz yani gelirimiz sürekli azalıyor. Bu kürsüden sürekli "İşte, sosyal yardımlarda böyle yaptık, şöyle yaptık." diye açıklamalar var, yoksul sayımız on yıldır 16 milyon. Bu kadar sosyal yardım varsa bu kadar fakir niye var? 16 milyon bir rakam değil; 16 milyon birey yoksul, fakir, kırılıyor yoksulluktan. Açlık sınırı 2.100 lira, asgari ücret 2.020 lira. 673 liranın altında geliri olanların yani yeşil kartlı dedikimizin sayısı 9,6 milyon kişidir. Bin liranın altında maaş alan dul ve yetimlerin sayısı da 842 bin kişi.

Yani Türkiye'de durum kötü. Peki, Hükümet ne yapıyor? Bu durumdan çıkabilmek amacıyla Hükümet... İki tane zorluğu var: Bir taraftan, durgunluğu aşmak zorunda yani ekonomiyi canlandırmak zorunda; diğer taraftan, mali istikrarı sağlamak istiyor. Şimdi, ikisi arasında bir çelişki var. Durgunluktan kurtulmak için ne yapması lazım? Tüketimi ve yatırımı artırması lazım. Yatırım artmıyor çünkü insanlar korkuyor. Burada Sayın Fethi Açıkel'e referans gösteriyorum, az sonra zamanım kalırsa anlatacağım. İnsanlar yatırım yapmıyor, kurumlar yatırım yapmıyor çünkü arkadaşlar, yeni rejimden, yeni sistemden ve yeni düzeninizden korkuyorlar. Bir kere, bunu sizinle de paylaşalım ki beraber çözebilme yeteneği olabilsin. Ne yapıyoruz biz de? Bu durgunluğu aşabilmek için iki şey yapıldı: Bir, kamu bütçesinden inanılmaz bir açık verildi. Bakın, bu Parlamentoda 80 milyar yetki verildi, açık 125 milyara çıktı 2019 bütçesinde ama 125 milyar bize görünen. Merkez Bankasından 46 milyar aldılar, kefen parası; tarihte hiçbir zaman hiçbir hükümet almadı. Merkez Bankasından kâr alınırdı ama Merkez Bankasından fahiş bir kâr alındı. Bu arada şunu da parantez içinde söyleyeyim -izleyen varsa Merkez Bankasından, bilsinler- Merkez Bankasının nasıl fahiş kâr ettiği konusunda çok ciddi şüphemiz var. Kamu Bankalarıyla yapılan döviz işlemleri ve diğer işlemlerinde şüphelerimiz var. Artı, bir seferlik gelir, tek seferlik gelir bedelli askerlik, üzerine imar affını koyduğunuzda bütçe açığının normalde 200 milyara yakın olması gerekiyordu. Şimdi şöyle bir uyanıklık yapıyorlar -buradan da Bakanı uyarıyorum, Bakan burada yok ama- 2019 tahakkuklarını 2020 yılına atarak buradaki YEP'in hedefine yakın bir bütçe açığı vermeye çalışıyorlar. Ya, bugün verirsiniz, yarın ne yapacaksınız? Şimdi, 200 milyar lira açık verilmesine rağmen Türkiye'de büyüme hâlâ sıfır.

Peki gelecek sene ne olacak? 139 milyar lira bütçe açığı koymuşlar, başarılamaz göreceksiniz. Seneye burada konuşacağız, başaramayacaklar. İki sebepten başaramayacaklar: Birincisi, şimdi ekonomiyi canlandırmaya çalıştıklarında başlarına ne geliyor? Yatırım olmadığı için, katma değeri yüksek üretim olmadığı için cari açık artıyor. İkinci aşamada ne oluyor? Tüketim arttığı için enflasyon artmış oluyor. Yani, bir taraftan, ekonomiyi canlandırmanın bedeli var. Mali istikrara yöneldiklerinde ne oluyor? Mali istikrara yöneldiklerinde ise ekonomi bir anda frene basıyor, ekonomi bir anda düşüyor, bu da işsizliği çok artırıyor. Peki, buldukları çözüm? İlk çözüm istatistiklerle oynamak. Ya bir kere, istatistiklerle oynadığınız bir yerde ekonomiyi yönetemezsiniz. Doktor olduğunuzu düşünün, yanlış bir tansiyon cihazı kullanıyorsanız, şeker ölçme cihazınız yanlış, hastaya nasıl doğrusunu vereceksiniz? Ve bu işte, millî gelir hesapları yanlış yani yükseltmeye çalışıyorsunuz, bir de 2002'yi küçük düşürmek için... Gerçi Milliyetçi Hareket Partisi cevap versin, ben değil ama... Ayıp yani 2002 yılını kötü göstermek amacıyla bu millî gelir manipülasyonu çok yanlış, detayına giremiyorum.

İkinci meseleye geldiğimizde, işsizlik hesabınız yanlış. İşsizlik yüksek görünmesin diye istihdama katılım oranıyla oynuyorsunuz. En kötüsü enflasyon hesabınız yanlış. Ya arkadaşlar, 40-50 milyon kişi -çalışan, emekli- enflasyona göre maaş zammı alıyor. Enflasyonu düşük açıklamak, bu insanların maaşlarından almak anlamına geliyor. Yazık, günah. Enflasyonda sürekli mal sepeti değişiyor. Sigaranın fiyatı artıyor, bir de bakıyorsunuz sigaranın ağırlığı düşmüş. Niye? Vatandaş sigarayı mı bıraktı? Hayır. Tütün kullanımından satışlara kadar düşen bir şey yok ama dert, enflasyonu düşük göstermek. Ve bu sayede siz bir de şunu yapıyorsunuz. Merkez Bankasını, tarihinde görülmemiş bir şekilde manipülasyon şüphesi olan işlemlerin içine sokuyorsunuz. Yani Merkez Bankası "swap" dediği işlemlerle, döviz rezervleri manipülasyonu kur üzerine baskı tutuyor, bunun için de kamu bankalarını kullanıyor. Herkes bunu biliyor, herkes bunu konuşuyor. Böyle olmasına rağmen, sizin kura bu kadar bastırmanıza rağmen, herkes bunu bildiği için de kimse dövizini bozmuyor. Bankalarda 220 milyar dolar park etmiş. Ya bunlar batacaklar korkusuyla kimse dövizini bozmuyor. Geldiğimiz nokta neresi? Ekonomimiz başüstü gidiyor. Çözemiyorsunuz arkadaşlar, çözememenizin sebebini söyleyeyim mi? Çok büyük kaynağa falan gerek yok. Yani yine Fethi Açıkel'e referans göstererek söylüyorum. Bizim üç krizimiz var; demokrasi krizi, dış politika krizi, bunların doğurduğu ekonomik kriz. Demokrasi ve adalet yoksa bir ülkede, o ülkede yatırım bekleyemezsiniz, yok zaten. Lütfen bütün makroekonomik göstergelere şu başkanlık tartışmasından sonra bakın, nasıl başüstü gittiğimizi göreceksiniz.

Değerli arkadaşlar, güçler ayrılığı yoksa, hukukun üstünlüğü yoksa, yargı bağımsızlığı yoksa yani anayasasız kalmışsak -şu an anayasasız- ekonomiden hiçbir şey beklemeyin. İkincisi, toplumsal gerginlik bu kadar yüksekse -toplumsal gerginliğin içini açayım; bir, Kürt-Türk tartışması; iki, Alevi-Sünni gerginliği; üç, muhafazakâr-laik karşılaşması olduğu sürece- ve bu kutuplaşma aştığı sürece ne yaparsanız yapın bu işin içinden çıkamayız. Bu ülkeye güvenerek kimse yatırım yapmaz.

Bir diğer mesele dış politika meselesidir. Bu kadar komşusuz kalırsanız, bu kadar kavga ederseniz, bir taraftan ihracat kanallarını mahvedersiniz... Şu an Suriye kavga, İran kavga, Avrupa'yla ilişkilerimiz karışık, Rusya'ya ne olduğu belli değil, ABD'yle karışık durumdayız ve bunların sonucunda ihracatımız olması gerekenden son derece az, bu kadar kur yükselmiş, ihracatta hemen hemen hiçbir artış yok veya çok küçük artış var. İthalat meselesine baktığınızda, ithalatınız son derece pahalı. Demek ki dış politikayı gerdiğiniz sürece sizin buradan çıkma şansınız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Sevgili Başkanım, tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Tabii, bir dakika ekliyorum.

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Yani komşusuz kalmışsanız "Heyt!" diye herkese bağıırıyorsanız sizin de ekonomimizin de başüstü gitmesinden başka bir şey yok.

Peki, nasıl çıkacağız buradan? Arkadaşlar, çevreci -çok önemli-kapsayıcı ve kalkınma anlayışına dayanan -bakın, büyüme anlayışına demiyorum, büyüme ile kalkınma arasında çok ciddi bir fark var- yeni bir modele geçmek lazım ve bu yeni modelin ilk adımı erken seçim olmak zorunda. Bunu niye söylüyorum? Çünkü siz çok yoruldunuz, çünkü sizin getirdiğiniz sistemi taşımanız mümkün değil. Yani "Tayyip Bey çok değişti; Allah'ım CHP'yle, HDP'yle, İYİ PARTİ'yle çok iyi ilişki kuruyor, hadi bakalım bu iş düzeler mi?" diyorsanız, gerçekten düzelmez. Onun için memleketin hayrına olan şey bir an önce erken seçim yapmaktır. Erken seçim yaptıktan sonra da geçmiş dönem ve bu dönemin bütün hatalarını görerek, anayasal düzen bir fren-denge mekanizması üzerine kurulduktan sonra, öncelikle toplumsal huzursuzlukları beraber azalttığımız bir dönem. Bunu hiçbir maliyete katlanmadan yapabiliriz. Ulusal çıkarlarımızı düşündüğümüz bir dış politika, çevreyi düşündüğümüz bir kalkınma anlayışı ve yüksek katma değerli üretim diye sadece kodlarını vereyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına söz taleplerini karşılıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Erdoğan, partimizin adını da zikretmek suretiyle "İyi, hoş da buna Milliyetçi Hareket Partisi cevap versin." dedi. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Meclis Genel Kurulunda yılda en az üç dört defa bu hususlara ilişkin görüşlerimizi de ifade ediyor ve gereken cevabı da veriyoruz. Bu 57'nci Hükümet döneminde yapılan birtakım mali ve finansal reformlara ve diğer bütün reformlara ilişkin ziyadesiyle bilgi de verdik. Şunu ifade edeyim: Hep bu yeni sistem eleştirisi yapıyor. Güçler ayrılığı da var, yönetimde istikrar, temsilde adalet ilkesi de gerçekleşmiş durumda.

Siyasi istikrarın olduğu bir ülkede bu tür erken seçim tartışmalarını ben doğru da bulmuyorum. Hem "Bizim böyle bir önerimiz, talebimiz yok." diyor Cumhuriyet Halk Partisi ama bir taraftan da tekerleme hâlinde sürekli bu seçim söylemlerini bu şekilde ifade ediyorlar.

Diğer bir husus da Sayın Başkan, şimdi bu TÜİK verileri çok eleştiriliyor hesaplama yöntemlerine ilişkin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum, bitirin lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tabii bu eleştirileri saygıyla karşılırsınız fakat şuna dikkat çekmek istiyorum, ben de Sayın Erdoğan'ya bunu hatırlatmak istiyorum: Şimdi bu TÜİK verilerini yerden yere vuranlar -sendikaların açıkladığı verilerle aşağı yukarı benzeri rakamlar- onlar da bu TÜİK verilerinin dışında farklı bir veri ortaya koymuş değiller. Sendikaların çalışanların harcamaları üzerinden hesapladıkları açlık ve yoksulluk sınırı rakamları bir yılda TÜRK-İŞ'e göre yüzde 7,2; DİSK'e bağlı BİRLEŞİK METAL-İŞ'e göre yüzde 7,7 artmış. KAMU-SEN'e göre 4 kişilik bir ailenin gıda, barınma harcamaları bir yılda yüzde 8,5; TÜRK-İŞ'e göre de bekâr bir çalışanın yaşama maliyeti bir yılda yüzde 7 artmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Artık süremizi zorlamıyorum Sayın Başkan, burada bırakıyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben çok teşekkür ederim Sayın Akçay buna riayet ettiğiniz için. Buna bugün ihtiyacımız var o yüzden, yoksa bizde hiçbir zaman süre sıkıntısı yok.

Sayın Erdoğan, siz de lütfen kayıtlara geçmesi için bulunduğunuz yerden bir cümleyle ifade edin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, tabii ki bir cümle değil bir dakikayla ifade etmem gerekiyor.

BAŞKAN – Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öncelikle şunu söyleyeyim; istatistiklerle ilgili sadece benim kaygım yok, dünyanın bütün finans kuruluşlarının, Türkiye'nin saygın iktisatçıların kaygısı var. İkinci mesele, Erkan Bey'e şunu hatırlatayım; yani biz sendikaların çoğunun bağımsız olduğunu düşünmüyoruz ama sendikalar enflasyonu ölçmüyor. Sendikalar, ölçülmüş enflasyon ve birtakım mal sepeti üzerinden açlık ve yoksulluk hesaplıyor. Mesela diyelim ki orada bir elektronik telefonun hesabı yok ama peynirin hesabı var. Enflasyon hepsinin birlikte olan... Teknik bir bilgi vereyim.

Diğer meseleye gelince. "Kuvvetler ayrılığı var." deniliyor. Ben bunu vatandaşın takdirine bırakıyorum ama vatandaşın takdirine bırakırken bir şeyi hatırlatıyorum, hep seçim sandığı tartışması yapılıyor. Seçimin sonucuna güvenmek için kaliteli bir demokrasi gerekir. Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlarım şuna inanıyorsa "Biz adil yarıştık." mesela "Biz referandumda adil yarıştık ve sonuç böyle." diyorsa ona da diyecek bir şey yok. Vicdanlarınıza havale ediyorum.

Erkan Bey'e de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, şahıslar adına Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Sermin Balık'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

SERMIN BALIK (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizin siz değerli milletvekillerini ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Yaklaşık on günden beri Meclis kürsüsünde neredeyse konuşulacak her şey konuşuldu, söylenecek her şey söylendi. Biz duble yollardan, köprülerden, viyadüklerden, hızlı trenlerden, havaalanlarından bahsettik, "gurbet" kavramını kaldırdığımızı, uzakları yakın ettiğimizi anlattık. İHA'lardan, SİHA'lardan, millî ve yerli silahlardan, yerli tanklarla güvenlik sistemimizi tamamen yerli ve millîleştirme sevdamızı anlattık. Ancak hiç şüphesiz ki on yedi yıllık iktidarımızın en büyük kazanımlarından biri, en büyük başarılarından biri insan hayatına dokunmamız oldu.

Kıymetli milletvekilleri, siz çaresizlik nedir bilir misiniz? Ben bilirim. 1995 yılında, daha 50 yaşındaki babasının vefatını sindirememişken, üzüntüsünü yaşayamamışken İstanbul'da bir özel hastaneden babasının cenazesini alma mücadelesini vermiş insanlardan biriyim. Hastane yönetimi parayı, o günkü ücreti peşin istediği için... Ücret derken de bugünkü gibi aradaki fark ücretinden bahsetmiyorum, ancak 2 araba ve 1 ev satılarak ödenen bir ücretten bahsediyorum. Babasının cenazesini alabilmek için mücadele etmiş bir insanım ben.

Evet, 1995 yılında, benim şehrimde, aziz şehrimde yeterince hastane olmadığı için, yoğun bakım üniteleri yetersiz olduğu için biz bu anıya yaşamak zorunda kaldık. Ancak günlerden beri yerden yere vurduğunuz, eleştirdiğiniz şehir hastaneleri var ya, onlardan bir tanesi benim şehrimde yapıldı. O hastanenin yapımının her aşamasında olduğum için kendimle ve Hükûmetimle onur ve gurur duyuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Benim şehrimde yapılan 1.038 yataklı bir hastaneden; 2 helikopter ambulansın inebileceği, yalnızca Elâzığ'a değil, bütün bölgeye hizmet eden 5 yıldızlı otel niteliğinde, çok iyi sağlık hizmeti alınabilen, bununla birlikte, yalnızca bir tek epikriz raporuyla Türkiye'nin her yerinden hasta sevki yaptığımız, dünyanın her yerinden Türkiye'ye hasta getirdiğimiz bir sağlık sisteminden bahsediyorum ben bugün.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Kaç hasta geldi Elâzığ'a?

SERMIN BALIK (Devamla) – Bugün annelerin ve babaların evlatlarını tedavi ettirebilmek için hastane koridorlarında çaresizce beklediği bir Türkiye'den değil, evlatlarının annelerinin, babalarının cenazesini alabilmek için mücadele ettiği bir Türkiye'den değil, artık evde sağlık hizmetinin verildiği büyük Türkiye'den bahsediyorum ben size. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, daha önceden engelliler engelimiz, yaşlılar yükümüz, çeşitli sebeplerle ailelerinin bakamadığı çocuklarımız "bana ne"lerimiz olmuşken biz, bugün, tüm dezavantajlı kesimlere hem sağlık hizmeti hem bakım hizmeti hem de sıcak bir yuva verdik. Artık yaşlılarımız yalnızca ömürlerini doldurmak için değil, hayatlarının son baharını huzur içinde yaşamak için bizim evlerimizdeler, devlet güvencesi altındalar. Artık, eski adı "Çocuk Esirgeme Kurumu" olan, bugün yalnızca ismini değil, iç işleyişini de değiştirdiğimiz, sevgiyle muhabbetle, hayata umutla bakan çocukları yetiştirdiğimiz sevgievlerimiz var bizim.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ensar Vakfı gibi değil mi?

SERMIN BALIK (Devamla) – Yaşlılarımızın ölümü beklediği değil, huzur içinde yaşadığı huzurevlerimiz var bizim.

Ve yine, benim bölgem Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da bugün eğer Diyarbakır Anneleri, Diyarbakır aileleri evlatlarını PKK terör örgütünden korkmadan isteyebiliyorsa, PKK'ya rağmen yüksek sesle yüz sekiz günden beri mücadele edebiliyorsa ve Tunceli'de, Munzur'da, eşsiz sularında jet ski gösterileri yapılabiliyorsa, Hakkâri'nin dağlarında artık çatışma sesleri değil, çocuk sesleri duyulabiliyorsa bu, doğu ve güneydoğuda insanların AK PARTİ Hükûmetine duydukları güvendir. AK PARTİ'nin yaptığı hizmetler yüzündendir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Balık.

SERMIN BALIK (Devamla) – Yine, çocuklarımızın birbirinden ayrıştırıldığı, bir katsayı garabetini biz Hükûmetimiz döneminde aştık ve çocuklarımızı, gençlerimizi eşitledik.

Sayın milletvekilleri, velhasılkelam, yüce Meclisimizde günlerden beri üzerinde hararetle tartıştığımız bu bütçe, artık, siyasi, askerî ve ekonomik platformlarda oyun kurucu olma niteliği kazanan büyük Türkiye'nin bütçesidir. Bu bütçe, zalimlerin mezalimine uğrayan, yaşam hürriyeti Türkiye'den gelecek destek ve şefkat eline bağlı olan mazlumların bütçesidir. Bu bütçe, Filistin'in, Suriye'nin, Arakan'ın, Bayır Bucak Türkmenlerinin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bu bütçe, muhalefet partilerinin günlerden beri bize dikte etmeye, insanlarımızı anlatmaya çalıştıkları gibi sarayların, kişilerin değil, egemenliğin kayıtsız şartsız sahibi olan aziz bir milletin bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Hepinizi saygı ve muhabbetlerimle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, bir söz talebiniz oldu. Kısa bir değerlendirmenizi alalım.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Elâzığ Milletvekili Sermin Balık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin gerçeklerinin farklı olduğuna ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Tabii, kısa bir değerlendirme.

Sayın milletvekili hastanelerle alakalı bir değerlendirme yaptı. Biraz önce sorduğum soruda Sayın Bakana da arz etmiştim durumu. Başka bir Türkiye gerçeği anlatılıyor. Benim seçim bölgem Artvin'de hastalar en ufak bir operasyonda, örneğin bir kalp rahatsızlığı geçiriyorlar... Bakın, biraz önce "Trabzon" demiştim, "Rize" demiştim, "Erzurum..." Geçen ay Tokat'a sevk edildi hastalar. Başka bir Türkiye anlatılıyor Türkiye'de. Bizim insanlarımız yollarda ölüyor, ambulanslar durduruluyor. Siz, hiç, yakınınızı ambulansla başka bir ile götürürken hastanın kalbinin durduğunu, ambulans şoförünün durup, arka kapıyı açıp sonra da "Başınız sağ olsun!" dediğini yaşadınız mı? Ben yaşadım. Başka bir Türkiye'yi anlatmayın lütfen. O nedenle, Türkiye'nin gerçekleri daha farklı.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz Giresun Milletvekilimiz Sayın Necati Tıgılı'ya aittir.

Buyurun.(CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Tıgılı.

NECATİ TİĞLİ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iktidara göre bu ülkede yaşanan her şeyin bir suçlusu var. Ekonomi dış güçlerin suçu, faiz bankaların, işsizlik lobilerin, pahalılık marketlerin, terör muhalefetin, intihar edenin, taciz ve tecavüz ise kadınların suçu! (CHP sıralarından alkışlar) Aslında her şeyin tek suçlusu var, Adalet ve Kalkınma Partisi.

"Her şeyi biz biliriz." diyen AK PARTİ iktidarına, Soma'da tekmelenen vatandaşı, yargıya müdahaleyi, tekrarlatılan seçimleri, din istismarını ve her sıkıştığınızda "Halkın teveccühüyle iktidara geldik." sözünüzü ama o teveccühe layık olmadığınızı, mühürsüz oyları saymanızı, seçim odalarını basmanızı, yandaş medyayla vatandaşı kandırmanızı, seçilenlerin yerine kayyumlar atamanızı, şehitler için toplanan paraları iç etmenizi, işsizleri, yoksulları, intiharları görmezden gelmenizi ve "Allah'ın lütfu" diye tabir ettiğiniz darbeleri hatırlatıp özelleştirmeler üzerine devam etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

On yedi yıllık AK PARTİ iktidarında birçok kurum yandaşlara altın tepside sunuldu. 62 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı ama yatırım yapılmadı. 50 milyon doları bahane ettiniz, 20 milyar dolarlık Tank Palet Fabrikasını Katarlılara, BMC Grubuna verdiniz ama bizim sorularımıza cevap vermediniz. Gözünüzü şimdi de Varlık Fonuna ve Merkez Bankası kaynaklarına diktiniz.

Ülkemizde çoğu çalışan asgari ücrete yakın bir ücret alıyor yani aç çünkü aylık 2.103 lira. Ama Hazine ve Maliye Bakanı çıkıp "Bu ay öncekinden, sonraki ay da öncekinden iyi olacak." diyerek hem pembe masallar anlatıyor hem de vatandaşla dalga geçiyor; ayıptır. İktidarınız bunlara çözüm bulacağı yerde bütçeyi patronların emrine sunuyor ve bunun adına "2020 yılı Türkiye bütçesi" diyor, eğer yerseniz.

Bu bütçede kadın yok, çocuk yok; öğretmenler nerede? Ama kredisini ödeyemeyen öğrenciler icra dairesinde. Bu mudur yediğiniz ekmeği üreten çiftçiye reva gördüğünüz bütçe?

Hasta garantisi verdiğiniz sağlık sisteminde insanlar ölüyor. İçinde doktor olmayan şehir hastaneleri deva yeri değil dert yeri olmuş durumda. Sizin sağlık sisteminizde hastalar tedavi olacağı hastaneyi değil, gömüleceği mezarlığı seçebiliyor. Peki, bu mudur onlara layık görülen bütçe?

Bu ülkede kadınlar katledilirken yürütmeye bağlı olan mahkemeler cinayeti değil, kadının neden o saatte dışarıda olduğunu, oraya neden gittiğini sorguluyor. Aslında sorgulanması gereken, kadını ötekileştiren söylemler, hedef gösteren açıklamalar, uygulanmayan kanunlar ve yapılan eylemlerdir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunlar sorgulanmayınca yürütmenin esiri olmuş yargıya nasıl güvenebiliriz? Yargı ne zaman yürütme organından bağımsız olursa işte o zaman bu ülkeye adalet ve hukuk gelecektir. İktidar ve Sayın Cumhurbaşkanı ne zaman Anayasa'yı yok sayarak kanun yapmaktan vazgeçerse işte o zaman bu bütçe halkın bütçesi olacaktır.

Hepimiz Anayasa'ya göre bu vatan ve milletin haklarını korumak için yemin ettik ama gelinen noktada, sizlerin ettiği yemin, sanki bu milletin hakları için değil, AK PARTİ Genel Başkanının hakları için yapılmış gibi.

Değerli arkadaşlar, bu bütçe, ne beni ne sizi ne de vatandaşı koruyan bir bütçedir. Bu bütçe, ülkeyi yürütenlerin zengin edildiği bütçedir. Bu bütçe, emeğin, alın terinin ve toplanan vergilerin halka küfür edenlere peşkeş çekildiği bütçedir. (CHP sıralarından alkışlar) Kısacası, bu bütçe, yürütme bütçesidir.

Sarayın yaptığı bu bütçeyi Meclis kabul edecek olsa bile, aydın Türk kadını, geleceğimiz olan gençler, asgari ücretliler, öğretmenler, sağlıkçılar, emekliler, işçiler, memurlar ve biz Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri olarak bu bütçeyi kabul etmiyoruz, bu bütçeyi onaylamıyoruz, bu bütçeye sonuna kadar "hayır" diyoruz.

Son olarak, saray iktidarına 31 Martta sarı kart gösteren halkımız artık VAR odasında. VAR, Türk futboluna yeni geldi; hakem, pozisyonu göremediği zaman, yanlış karar verdiği zaman VAR odasına girer, ondan sonra doğru kararı verir. Halkımız daha sonra, 23 Haziranda iktidara bir sarı kart daha gösterdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Tezgâha, dümene, yolsuzluklara "Dur!" demek için VAR odasına giren halkımız, ilk genel seçimlerde AK PARTİ'ye kırmızı kartı gösterecek, evine gönderecek. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Evimiz burası, Meclis.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – O oturduğunuz sıralarda Cumhuriyet Halk Partisi kadroları oturacak.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Gelin yer değıştirelim.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Grup Başkan Vekilimiz halkın bütçesini anlatacak. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Hela!

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Sizler bu ülkenin geleceğini nasıl görüyorsunuz ben bilmiyorum ama ben bu ülkenin geleceğinde... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – AK PARTİ'yi görmüyorum, tek adam rejimini görmüyorum.

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Tığlı, süreniz bitiyor.

NECATİ TİĞLİ (Devamla) – Gördüğüm tek şey; özgür, demokratik, bağımsız bir Türkiye'yi yöneten Cumhuriyet Halk Partisi iktidardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşım biraz oturabilir, müsait burası. Bakın, yanımız boş, oturabilir rahatlıkla. Gel, on dakika otur.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önce bir sessizlik sağlayalım, herkes otursun yerine. Rica ediyorum değerli arkadaşlar, akışımızı bozmayalım.

Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan, hatibin kürsüden grubumuza ve milletin bütçesine dair yaptığı bütün ithamları reddediyoruz ancak bu ithamların içerisinde bir tanesi var ki mutlaka gerçek anlamda değerlendirilmesi gereken bir husustur, o da şudur; bakınız hatip ne diyor: “15 Temmuz darbe teşebbüsünü Allah'ın lütfu olarak gören bir anlayışınız var.” Neden dedik? Niçin dedik? Bakınız, FETÖ darbecileriyle mücadeleye başladığımız andan itibaren... Ne zaman mücadeleye başladık? 30 Mart 2011'de. Zekeriya Öz'ün özel yetkisi kaldırıldığında maalesef büyük ithamlarla karşılaştık.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Biz yıllardır mücadele ediyoruz be!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Adalet Bakanlığının teklifi üzerine verilmişti.

CAVİT ARI (Antalya) – 2010 referandumunda “evet” diyen sizsiniz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İki: Yine 7 Şubat 2011'de MİT krizi yaşandığında bu ülkede MİT mensuplarının yargılanmasını Başbakanın iznine bağlayan yasal düzenlemeyi getirdiğimizde maalesef destek bulamadık.

Yetmedi, Yargıtaya üye seçiminde yaş sınırının 40'a çıkarılmasına dair kanun teklifi FETÖ darbecileriyle mücadele bağlamındaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir dakika daha ekliyorum, tamamlayın bir dakikada.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, bu mesele değerlendirilmesi gereken bir mesele; bu, öyle üzeri kapatılacak bir mesele değil. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, sessiz olalım, rica ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – 2010'da referandumda ne oy verdiniz?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – 2010 referandumunda...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım... Sayın Kadigil... Sayın Ari...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hemen arkasından, Balyoz, Ergenekon kumpas mağdurlarının tahliyesiyle ilgili, haksız tutukluluklara son verilmesiyle ilgili alınan kararlarda 4 ayrı yargı paketi çıkarıldı, maalesef destek bulamadık. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkan Genel Kurula hitap edin.

Susalım değerli arkadaşlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, ben bu meselenin arkasındayım. Bu meselede, maalesef, sayın Cumhuriyet Halk Partisi veya Grup Başkan Vekilleri konuşuyor olsa, böylesi bir tepkiyle karşılaşılsa asla müsaade edilmez.

Bakınız, FETÖ darbecileriyle mücadele bağlamında...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan, süreniz bitiyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, müsaade ederseniz... Ben kürsüden istemedim.

Böyle bir ithamı kabul edemeyiz.

BAŞKAN – Bir dahaki sefere devam ederiz ama...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır, ben kürsüden istiyorum efendim o zaman.

BAŞKAN – Ama başladınız Sayın Özkan, rica ediyorum.

Az önce Sayın Akçay ne kadar suhuletle...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama bakınız, müsaade edin, bu işi vuzuha kavuşturalım.

Bakınız, Cumhurbaşkanımızın bu meseleye ilişkin yaptığı açıklama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “4 FETÖ'cü darbeci yargıcın, savcının görevden alınmasıyla ilgili alınan kararda ‘saray yargısı’ denildi.” Arkadaş, milletin iradesine kumpas kuranlarla ilgili bir düzenlemeydi. Tekrar ifade ediyorum.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Referandum da düzenlemeydi.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, rica ediyorum.

Tamamlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – MİT Kanunu'yla ilgili yapılan düzenleme, Yargıtay üyelikleriyle ilgili yapılan düzenleme, HSYK düzenlemeleri, haksız tutukluluklara son verilmesiyle ilgili adli kontrol düzenlemesi, bakınız, 17 Aralıktan önce FETÖ'yle mücadele bağlamındaydı.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Yargıya referandumla...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Cumhurbaşkanımız dedi ki: “Biz milletin iradesine sahip çıkmak için mücadele verirken yanımızda destekçi bulamadık.” (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkan, lütfen toparlayın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, Millî Güvenlik Kurulu size bunu söyledi...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir sessiz olun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu hain terör örgütünün ne kadar tehlikeli bir terör örgütü olduğunu anlatmaya çalışıyor, anlatamadım.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İşte hain FETÖ darbecilerinin tüm ihaneti ortaya çıktığı için “Allah’ın lütfu.” dedi. Maalesef duyuluyor ki hâlâ birileri anlamamış.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Başkanım...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Sayın Kadıgil, Sayın Arı; bakın, sizlerden rica ediyorum. Burada partiyi temsil eden arkadaşlarımız kendi görüşlerinizi partiniz adına açıklamakla ehliyetli.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Yanlışı düzeltmemiz lazım Başkanım.

BAŞKAN – Bir saniye...

Değerli arkadaşlarım, öyle herkesin konuşmasıyla burada bir müzakereyi yürütemeyiz.

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Uğur Bayraktutan, bir saniye lütfen.

Değerli Grup Başkan Vekillerimiz ya da onların yerine olan temsilci arkadaşlarımız, sabahtan beri uyguladığımız bir süreci tekrar hatırlatıyorum: Grup Başkan Vekilimize tartışmalarında söz vereceğim ama 1+1, lütfen ona uyarak yapın.

Sayın Akçay’a ben az önce teşekkür ettim çünkü kendisi konuşması bitmediği hâlde ona nezaket gösterdi. Bu uygulamayı farklı devam ettirmem mümkün değildir.

Sayın Bayraktutan, siz de lütfen düşüncelerinizi kısaca izah edin ve soru-cevap işlemine geçelim.

24.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’ın, Cumhuriyet Halk Partililerin her dönem bir yol göstericisinin olduğuna ilişkin açıklaması

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sizinle o gece beraberdik, Sayın Adalet Bakanıyla da beraberdik. 15 Temmuz akşamı, bu hain darbe girişiminin olduğu akşam bu Parlamente’ye ilk gelen 3 milletvekilinden biriyim. Parlamento Başkanı İsmail Kahraman’a “Tutanakları açın” dedim. Görüntüleri çıkarttı ve “Haklısın.” dedi. Kendi buraya da gelebilir, bize bağlanabilir. İlk gelen 3 milletvekilinden biriyim. O gece buraya gelme amacımız... Siz de oradaydınız, Sayın Adalet Bakanıyla beraber yerin altında bir sığınakta ölümü bekledik. O gece bu Parlamente’ye Recep Tayyip Erdoğan’ın bekasını savunmaya gelmedik arkadaşlar, bu Parlamente’ye Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “En büyük emanetim.” dediği Meclisi savunmaya geldik bu alçaklara karşı. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi şunu ifade edeyim: Biraz evvel Sayın Grup Başkan Vekili çok heyecanlıydı. Keşke bu aynı heyecanı Ali Tatar öldüğünde de ortaya koysaydınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, cumartesi günü Karşıyaka Mezarlığı’na gideceğiz. İnsanlar hayatlarıyla bedel ödediler. Burada hamaset yapmayla bu bedel ödenmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bayraktutan.

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Bitiriyorum Değerli Başkanım.

Bizim her dönemde yol göstericimiz olmuştur, Cumhuriyet Halk Partililerin. Bizim bazen yol göstericimiz İsmet İnönü olmuştur, bazen Deniz Baykal olmuştur, şimdiki yol göstericimiz Kemal Kılıçdaroğlu’dur. Bizim, tarihteki yol göstericimiz her zaman sarı saçlı, mavi gözlü dev adam olmuştur. (CHP sıralarından alkışlar) Ama Cumhuriyet Halk Partililerin yol göstericisi -17-25 milat olarak değil- hiçbir dönem bu sümüklü olmamıştır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz de toparlayıp bitirin artık. Soru-cevap işlemine geçelim.

Buyurun.

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, FETÖ darbecilerine karşı yapılan mücadeleyi itibarsızlaştırmanın doğru olmadığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bu tartışma çok yapılacak ama tarihin yargılamasından da geçecek. Tarih, zaman ve aziz milletimiz yargıladığı zaman en güzel cevabı her zaman verdi ve vermeye de devam ediyor.

Bakınız, demek istediğim, ifade etmek istediğim, bu FETÖ darbecileriyle, ihanet terör örgütüyle yapılan mücadelede bu mücadeleyi itibarsızlaştırmak doğru değil. Sayın Cumhurbaşkanımızın bu ihanet odaklarıyla yaptığı mücadelenin, derin ve paralel yapılarla verdiği mücadelenin ehemmiyetini vurgulamak için ifade ettim.

Sayın Cumhurbaşkanımız, bu ülkenin Genelkurmay Başkanı hain FETÖ darbecileri tarafından tutuklandığı zaman, çıkıp meydanlarda ne dedi? “Bu milletin Genelkurmay Başkanı, bu devletin Genelkurmay Başkanına terör örgütü lideri diyemezsiniz.” dedi. Birileri yine dedi, “Yargıya da müdahale ediliyor.” dedi.

UGUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – “Ordu bağırsaklarını temizliyor.” dediler.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Arkadaş, bu milletin Anayasa’sının, hukuk sisteminin koruyucusu kollayıcısı olacak ve bu görevde mücehhez...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir dakika daha ilave ediyorum, toparlayın, bitirelim lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Anayasa’yı korumakla mücehhez olan Sayın Cumhurbaşkanımızın bu iradeyle, bu millî iradeyle yan yana vermiş olduğu mücadelede biz isterdik ki hep beraber olalım. Ben, biraz önce tarihsel süreci anlatırken 17 Aralığı vurguladım. Bakın, onun öncesine ona tekaddüm eden dönemde yapılan yasal düzenlemelere ve Hükümetimizin başı olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın konuşmalarına vurgu yaptım. Onun için burada, “Milletimize kastedenlerle -AK PARTİ olsun olmasın- mücadeleyi beraber yapalım.” diyen Sayın Cumhurbaşkanımızın ortada bir iradesi vardı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu

İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, Cumhurbaşkanımız riyasetinde açıkladığınız Yargı Reformu Strateji Belgesi... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Taşkın, bir saniye...

Arkadaşlar rica ediyorum... Soru-cevap işlemine geçtik. Değerli arkadaşlar, rica ediyorum...

Sayın Taşkın, sürenizi yeniden başlatıyorum, lütfen siz baştan başlayın.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, Cumhurbaşkanımızın riyasetinde açıkladığınız Yargı Reformu Strateji Belgesi yargı camiası ve milletimizin tamamında büyük bir heyecan uyandırmıştır. Ardından, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çıkarılan yargı paketleriyle uygulama süreci başlatıldı. Yargı reformu kapsamında hukuk eğitimi konusunda şimdiye kadar neler yapıldı, önümüzdeki süreçte neler yapılacak?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, eminim ki burada bütün milletvekilleri, milletimizin büyük bir çoğunluğu ve sizler, artan çocuk istismarı vakalarından, artan kadın cinayetlerinden rahatsızsınızdır, hepimizin vicdanı sızlıyor. İmzaladığımız bir uluslararası Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme var, imzaladığımız İstanbul Sözleşmesi var, yıllardır yayınlanan kadına yönelik şiddetle mücadele eylem planları var, yine, sizin yayınladığınız reform paketleri var ama tam tersine, bu olumsuz vakalar gün geçtikçe artıyor. Bunun sebeplerini tespit ediyor musunuz? Bu sözleşmeler, sözleşmelerin öngördüğü çocukların üstün yararını öngören kanuni düzenlemeler, uygulamalar, koordinasyon, kurumlar arası iş birliği, farkındalık yaratmak, zihniyet dönüşümü; bunların hepsi sizin eylem planlarınızda da var. Bunları gerçekten uygulamayı düşünüyor musunuz? Ne zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Yargı Reformu Strateji Belgesi paketleriyle yargı sistemine güveni tesis etmek, sorun alanını ortadan kaldırmak adına önemli bir beklenti oluştu. Siz reformun iyi, doğru uygulanmasıyla amacına ulaşacağını söylediniz, “En iyi reform en iyi uygulamadır.” Dediniz; çok doğru. Ancak Bakanlığınızın reform stratejisiyle ortaya koyduğunuz yaklaşım ile uygulama arasında; genel iktidarın, özellikle İçişleri Bakanlığının, bazı kamu kurumlarının kimi uygulamaları, söylemleri ile yaşanan somut olaylar arasında tezatlıklar mevcuttur. Bu durum ulusal düzeyde reform stratejisinin amacına ulaşmasını engellediği gibi, bir AB Komisyonu üyesi olarak AB düzeyinde siyasi kriterlerden en önemli geri gidişin yaşandığı “yargı” “adalet” “özgürlükler” başlıklarında ilerleme çabası içinde olduğumuzu maalesef savunamıyoruz. Bakanlığınızın ortaya koyduğu bu reform stratejisinin uygulamaya yansması ve eylem-söylem ikilemini aşmak için daha somut, farklı adımlar gerekmekte, beklenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aygün...

İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) – Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül’e sormak isterim: Geçen günlerde yaptığınız açıklamada önemli uyarılarda bulunarak “Yargı hiçbir grubun değildir. Bir daha bu ülkeyi hiçbir grubun, hiçbir oluşumun eline teslim etmeyeceğiz, bu konuda sonuna kadar mücadele edeceğiz.” dediniz. Bu konudaki düşünceniz yargı dışındaki tüm kurumlar için de geçerli midir? Buradan şunu söylemek isterim: Devletin kurumlarına sadece FETÖ değil, hiçbir tarikat sirayet etmemelidir. Bu anlamda, Nakşibendi tarikatının önemli isimlerinden dedeniz molla Muhammed Emin Er’in manevi önderliğinde kurulan Hayra Davet Vakfı üzerinden savunma sanayisinde ASELSAN, TAI ve HAVELSAN’da kadrolaşmaya da karşı mısınız? Zira, devletin en önemli kurumları olan Savunma Sanayii, ASELSAN ve TAI’deki tarikatçılardan bunalan çip uzmanları, mühendisler yurt dışına transfer olmaktadır. ASELSAN, TAI’nin öne çıktığı, büyük üretimler yaptığı savunma sanayisinde Türkiye’nin dışa bağımlılıktan kurtulmaya başladığı bu süreçte buradan beyin göçü yaşıyoruz. Bu durumu nasıl karşılıyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

227 terör gazimizin emekli maaşı kesildi. Devletimiz terörle mücadelede yaralanıp gazi olanlardan çalışabilir durumda olanlara bir iş hakkı vermektedir. Her malul gazi aynı zamanda engelli bir vatandaşımız olduğundan, 5510 sayılı Kanun’un 28’inci maddesi gereği devletin engelli vatandaşlarımıza sağladığı erken emeklilik hakkından yararlanmaktaydı, bu hakkı elinden aldınız. Şimdi, protezli gazim, tek gözü olmayan gazim, uzuv kaybı olan gazim on yedi, on sekiz sene çalışarak emekli olabilecekken emekli olamıyor, “60’lı yaşlara kadar çalışın.” diyorsunuz. Geçim sıkıntısı yaşıyorlar, işlerine tekrar dönme hakları yok, malul sayılmadan önceki sigortalı olarak geçen süreleri de silindi. Ne yapacaklar? Defalarca uyardım: 2330 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesindeki ikinci fıkranın son cümlesini metinden çıkarmanız gerekiyor. Onu çıkarmıyorsunuz ama gazilerimizin canını çıkarıyorsunuz diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukuk eğitimi konusunda Yargı Reformu Strateji Belgemizde çok önemli düşünceler ve yol haritası, izlekler söz konusu çünkü Türkiye’de hukuk sorunun temelinde nitelikli hukukçu sorununun da olduğunu düşünüyoruz. Yani yargıya güvenin gelecekte artmasının en temel taşlarından biri, bu konudaki hukuk eğitiminin de önemli mesafeler katetmesi noktasındaki çabadır. Özellikle, kontenjanların fazla olması, öğrenci sayısının fazla olması, hukuk fakültelerinin fazla olması bu konuda hukuk eğitiminin kalitesini düşürmektedir; inancımız, düşüncemiz, teşvikimiz bu yönde. Ve bunun üzerine YÖK’le yapmış olduğumuz görüşmeler çerçevesinde de, şu anda, hukuk fakültelerine, giriş başarı ortalaması 190 bine kadar olanlar girebiliyor. Ama bu hukuk fakültesinden mezun olanlar, yarın, bir savcının iddianamesine, bir mahkemenin ilamına, bir tutuklamaya, bir tahliyeye, bir mülkiyet hakkına sebebiyet verecek kararlar verebiliyor. O yüzden, bu kontenjanın daha makul bir sürede olması hususunda bizim 75 bin, en fazla 100 bin yönündeki talebimiz son olarak 125 bin olarak kabul edilmiştir ve

2020 üniversite giriş sınavında ilk olarak uygulanacaktır. İlk 190 bine girenler hukuk fakültesine girmeyecek, ilk 125 bine girenler hukuk fakültesine girecektir. Bu, hukuk eğitiminin kalitesi adına önemlidir ve belki birçok üniversitenin, hukuk fakültesini açmış üniversitelerin de bu kararla beraber -ilk 125 bine, kontenjana giremeyeceği için- kapanacağı ve bu konuda bir takım tedbirleri almaları gerektiği sonucu çıkacaktır. Belki hukuk fakültesine girebilecek 15 bin-20 bin kişi giremeyecektir çünkü daha nitelikli olması lazım. Hukuk fakültesi öğrencisine bir müşteri anlayışıyla bakan bir yaklaşımı kabul etmiyoruz çünkü buradan çıkanlar Türkiye'nin yargısıyla ilgili karar vermektedirler. Bu konuda Bakanlık olarak ve YRS (yargı reformu) çerçevesinde yaklaşımımız, bu hususta büyük bir titizlikle süreci takip etmektir.

Yine, özellikle hukuk fakültelerinde öğretim üyesi ihtiyacı da açıktır. Bu kadar öğretim üyesi ihtiyacı varken hukuk fakültesi sayılarının da bu kontenjanla beraber azalacağı bizim için memnuniyet verici bir durumdur. Ve hukuk fakültesi branşı dışında yönetici, öğretim üyesi olmalarını da asla kabul etmiyoruz. Bu konuda, YÖK nezdinde de ilgili tüm idare nezdinde de her türlü çabamızı sürdüreceğiz. Özellikle hukuk fakültelerinde adli klinikler ve adliyelerde pratik yapma ve bu konuda... Çek senedi görmeden avukat, hâkim, ticaret hâkimi olamaz. Öğrenir öğrencilik aşamasında tüm bu süreçleri; cezaevi koşullarını, infazı, diğer tüm süreçleri bilerek, yaşayarak müfredatın... Yine felsefe, psikoloji, kriminoloji, avukatlık hukuku gibi yani tüm müfredatın zenginlik içerisinde daha da niteliğinin artması... Güzel Türkçenin konuşulması ki iddianamelerde, mahkeme ilamlarında gördüğümüz gerekçesiz kararlar, asla kabul edemeyeceğimiz tüm bu usullerle ilgili muhakeme usullerinin de yine müfredatının... Analitik düşünme kabiliyetinin, muhakeme yeteneğinin yine artırılmasına yönelik bu konuda müfredat... Öğretim üyelerinin takibi hususunda elbette gerekli çalışmalar, değerlendirmeler yapılacaktır, yapılmaktadır.

Yargı hiçbir grubun olamaz, hiçbir zümrenin olamaz. Bu konuda "Geçmişte FETÖ yaptı, önceki dönemde vesayetçiler yaptı, bu sefer de bizinkiler yapsın, bizim zihniyetimizdekiler yapsın." anlayışı asla kabul edilemez çünkü yargı siyasetüstüdür, yargı partilerüstüdür; yargıda yandaşlık, kayırmacılık olamaz. Geçende söylediğim gibi bu konuda ne kadar gücümüz yeterse milletimize bu mesuliyeti yerine getirmek zorundayız. Çünkü o kürsüye çıkan kişilerin, hâkimin, savcının karşısına çıkan kişilerin, hangi düşünce, hangi inanışta olursa olsun, nerede doğmuş olursa olsun hiçbir şekilde ayrımcılık yapılmayacağı düşüncesiyle adliyenin kapısından gireceği bir sistemi hep beraber inşa edeceğiz. Büyük bir tahribat oldu ama bu travmayı, bu tahribatları hep beraber tek tek mücadele ederek ortadan kaldırmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Bu mücadeleyi de el birliğiyle, tam vatandaşlarımızla birlikte, tüm kurumlarımızla birlikte... HSK anayasal sorumlu mercidir, savcılıklar bu konuda yine hukuk sistemi içerisinde işlemektedir. Bu anlamda hiçbir zafiyete, hiçbir rehavete asla izin veremeyiz. Bu çerçevede, yüce Mecliste, Genel Kurulda şahsımın, dedemin burada anılması bu yüce Meclisin bütçe gündeminde çok doğru olmamakla birlikte... Vefat eden dedem, Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde kendisini çok iyi yetiştirmiş bir ilim adamıdır. Bu konuda ben onu rahmetle yâd ediyorum. Ama bu sorulan sorunun hangi bağlamda, hangi çerçevede bir yerinin olduğunu da asla anlamış değilim, ilk defa duyduğum konular. Ama nerede olursa olsun -yargıda olduğu gibi- devletin hiçbir yerinde paralel, yatay, dikey, meridyen hiçbir yapıyı, hiçbir oluşumu asla tasvip edemeyiz, bu konuda mücadelemizi sürdüreceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapandı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Türk milletinin görmüş olduğu binlerce yıllık bu gelenek de asla FETÖ gibi sızmalara, bu kadim coğrafyada, Anadolu coğrafyasında Haşhaşi geleneğinden beri gelen bu FETÖ geleneği ya da benzer hiçbir oluşuma izin vermemek için her türlü mücadelemizi hukuk çerçevesinde yapacağımızı ifade etmek isterim.

Saygılarımı sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin maddeleri kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama, yarınki birleşimde son konuşmalardan sonra yapılacaktır.

Değerli milletvekilleri, şimdi, programımız uyarınca 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddelerini sırasıyla görüşüp oylamalarını yapacağız.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesini okuttuktan sonra oylarınıza sunacağım:

2018 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUN TEKLİFİ

Gider bütçesi

MADDE 1- (1) 23/12/2017 tarihli ve 7066 sayılı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönelimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 751.299.665.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 88.528.812.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 4.673.105.000

Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

2) Kanunların verdiği yetkiye dayanarak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası 2018 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe giderleri 804.974.429.380,54

Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin bütçe giderleri 120.749.31.8.165,28 Türk Lirası,

c) (III) sayılı, cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçe giderleri

4.645.284.260,10 Türk Lirası, olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2018 yılı merkezi yönetim net bütçe gideri 830.809.400,604,89 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 1'inci maddeyi, daha evvel kabul edilen cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum, değerli Grup Başkan Vekillerimizi odama bekliyorum.

Kapanma Saati:15.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar) Rümeyza KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz. Komisyon yerinde.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Gelir bütçesi

MADDE 2- (1) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 684.402.835.000 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 10.870.759,000 Türk Lirası öz gelir, 78.630.932.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 89,501,691.000 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 4.608.757.000 Türk Lirası öz gelir, 64.348.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 4.673.105.000 Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) 2018 yılı merkezi yönetim kesin hesap gelir cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 732.401.404.318,31 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 23.854.010.616,57 Türk Lirası öz gelir, 95.045.150.151,69 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 118.899.160.768,26 Türk Lirası,

e) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 5.173.094.511,86 Türk Lirası öz gelir, 51.517.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 5.224.611.511,86 Türk Lirası,

olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2018 yılı merkezi yönetim net bütçe geliri 757.996.434.479,24 Türk Lirasıdır.”

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ümit Özdağ'dadır.

Buyurun Sayın Özdağ. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe görüşmeleri sırasında İYİ PARTİ milletvekillerinin sürekli yetkililere sorduğu, iktidar partisine sorduğu bir soru vardı her bakanlık bütçesi görüşülürken; güzel, iyi izah edilmiş de “Bu Suriyeliler için harcanan miktar nedir?” Bu soruya, bütçe görüşmeleri sırasında, hiçbir seferinde ne yazık ki açık bir cevap alınmadı. Onun üzerine bir araştırma yaptık, dönemin Sağlık Bakanı Recep Akdağ, resmî harcamalarla ilgili, 5 Aralık 2017'de çok net bir açıklama yapmış açıkçası ve kalem kalem ne harcadığını söylemiş.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı: 5 milyar 586 milyon lira.

Güvenlik ve kamu düzeni hizmetleri: 9 milyar 228 milyon lira.

Sağlık hizmetleri: 16 milyar 30 milyon.

Eğitim hizmetleri: 15 milyar 489 milyon.

Belediyeçilik hizmetleri: 17 milyar 527 milyon.

Türk Kızılayı, çeşitli vakıflar, dernekler: 2 milyar 58 milyon.

Belediyeler tarafından düzenlenen kampanyalar: 312 milyon.

Kampların amortisman maliyeti: 1,5 milyar.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü: 780 milyon 807 bin.

Vatandaşlarımızdan yardım olarak dağıtıldığını düşündüğümüz: 11 milyon.

Fırat Kalkanı bölgesinde: 1 milyar 630 milyon.

Sıfır noktası insani yardım: 2 milyar 228 milyon.

Toplam: 84 milyar 880 milyon 534 bin TL.

O günün parasıyla 30 milyar 285 milyon 573 bin ABD doları harcanmış.

Şimdi, bunu kişi başına böldüğümüz zaman, her bir Suriyeli için Türkiye'nin ayda 301 dolar harcadığı görülüyor. Yılda ortalama 3.600 dolar para harcıyoruz. Bu 3.600 dolar para harcadığına göre; 2012 yılında 71.275 Suriyeli vardı, 256 milyon 590 dolar harcamışız; 2013'te sayı 398.271'e çıkmış, harcanan para 1 milyar 435 milyon dolar; 2014'te 2 milyar 619 milyon dolar; 2015'te 1 milyar 880 milyon dolar; 2016'da 2 milyar 737 milyon dolar; 2017'de ciddi bir yükselme var, 11 milyar 367 milyon dolar; 2018'de 12 milyar 338 milyon dolar ve 2019'da 13 milyar 135 milyon dolar Türkiye Suriyeliler için harcamış. Bu, toplam 58 milyar 200 milyon dolar ediyor. Tabii, bu 58 milyar 200 milyon doların tamamını biz harcamamışız, bütçemizden çıkmamış. 6,6 milyar dolar Avrupa Birliğinden katkı gelmiş, bunu da değişik 3 milyar dolarlık dilimler hâlinde almışız, geriye kalan son 3 milyar doları da 2018'den itibaren 1,2 milyar dolarlık dilimler hâlinde aktarmışlar. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütü ve Dünya Gıda Örgütü'nün yapmış olduğu (3RP) bölgesel mülteci ve dayanıklılık yardımları da var. Bunlarla birlikte ki bunlar da 3,8 milyar ve 2,1 milyar olmak üzere; yalnız 2,1 milyar 2020 ve 2021'i kapsıyor, henüz harcanmayan bir para, 3,8 milyar...

Özetle, gelen yardımları çıkardığımız zaman ortaya çıkan para inanılmaz büyük bir para; 47,8 milyar dolar bütçeden çıkmış. Fakat bütçe sanki örtülü ödenek mantığıyla düzenlendiği için biz bu parayı hangi bakanlık, nasıl harcamış, bütçe izahlarında bir türlü öğrenemiyoruz. Örtülü ödeneğin ne olduğunu hepimiz biliyoruz. Tamam, örtülü ödenekten harcıyorsunuz ama bütçenin içinde yapılan harcamaların kalem kalem gösterilmesi lazım. Mesela, Cumhurbaşkanlığından İbrahim Kalın bir açıklama yaptı -bu rakamların içinde İbrahim Kalın'ın söylediği yok- dedi ki: “3 milyon Suriyeliye de Suriye'de destek oluyoruz.” Evet, Türkiye'nin kontrol ettiği bölgede devlet memurlarının maaşlarının ödendiğini biliyoruz. Peki, bu para nereden gidiyor? Bu sosyal yardımlar nereden yapılıyor? Bunları bütçede görmemiz mümkün değil. Peki, harcanan para 47,8 milyar dolar, çok büyük bir para. Bununla Türkiye birçok yatırımını yapabiliirdi veya bu para harcanmasaydı Türkiye bu kadar ağır bir ekonomik krizde olmayabilirdi ancak sadece bu mu Türk ekonomisi üzerindeki yük? Hayır. Kayıt dışı istihdamdan dolayı doğan vergi kaybını hesapladığımız zaman, ortalama 8,5 milyar dolarlık bir vergi kaybına uğruyoruz. Bunun da Türk ekonomisi üzerinde büyük bir yük oluşturduğu gayet açık. Tabii, hesaplanamayan maliyetler var. Enflasyon üzerindeki etkiyi ne yazık ki bazı rakamlar gizlendiği için tespit etmemiz çok zor ama bu da eğer üzerinde çalışılırsa yapılabilecek, hesaplanabilecek bir faaliyet. Kayıtsız şekilde faaliyet gösteren işletmelerin ortaya koyduğu değer ve zarar; bunu da henüz net rakamlarla tespit etmemiz mümkün değil ama o da ekonominin geneli içerisinde bir yekûn tutuyor.

Değerli milletvekilleri, özetle, Türkiye, bugün çok ağır bir ekonomik kriz yaşıyor ve şimdi, bu ekonomik kriz, bütün

yüküyle Türk halkının üzerine çökmüşken yeni göçleri tetikleyecek ve Türkiye'ye yönelik yeni tehditler oluşturacak süreçlerden iktidarın kaçınması gerektiği düşüncesindeyiz.

Son günlerde Libya'yla yapılan bir anlaşma var ve Libya'yla yapılan anlaşma çerçevesinde ortada bir şayia dolaşıyor: İdlib'den bazı unsurların Libya'ya nakledileceği. Bu şayia ortada dolaşmaya başlar başlamaz Ruslar ve Suriye Ordusu İdlib'de ilerlemeye başladı ve sınırimıza -Cumhurbaşkanının da açıkladığı gibi- yeni göç dalgaları ulaşıyor. Bu yanlış politika Türkiye'nin millî güvenliğini, Türkiye'nin ekonomik gelişmesini her geçen gün birazcık daha ağır bir tehdit altında bıraktığı gibi, Türk halkının kaynaklarının da sorumsuzca harcanması sonucunu doğuruyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Olcay Kılavuz'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen büyük Türk milletini, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Vefatının yıl dönümünde, Doğu Türkistan Türklerinin yolbaşçısı İsa Yusuf Alptekin'i rahmetle minnetle anıyorum. Doğu Türkistanlı Uygur Türkü soydaşlarımızın sonuna kadar yanındayız. Gönülümüzdesiniz, dualarımızdasınız ve hep sizinle beraberiz, asla yalnız değilsiniz. Cenab-ı Allah yardımcınız olsun.

2019 yılı bütçe rakamları gerçekleşme tahminlerine bakıldığında, vergi gelirlerinin hedefin 88,9 milyar TL altında, vergi dışı gelirlerin 75,9 milyar TL üzerinde, bütçe gelirlerinin ise hedefin 13 milyar TL altında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. 2019 yılında bütçenin 125 milyar lira açık vermesi beklenirken bunun ana sebebi vergi gelirlerinde 2019 yılı hedefinin çok altında kalınmasıdır. İmar affı, bedelli askerlik gelirleri, Merkez Bankasından yapılan transfer gibi kalemler bütçe açığının daha da büyümesine mâni olmuştur.

2020 yılında 956,6 milyar TL hedeflenen bütçe gelirlerinin dağılımına bakıldığında 784,6 milyar TL'si vergi gelirlerinden oluşmaktadır. 2020 yılında vergi gelirlerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının yüzde 16,1 olacağı tahmin edilmektedir. 2020 yılında vergi dışı gelirlerden ise 172 milyar TL tahsilat yapılması hedeflenmektedir. Vergi gelirlerinin yüzde 23'ünü gelir vergisi, yüzde 22'sini özel tüketim vergisi, yüzde 20'sini ithalde alınan KDV, yüzde 11'ini kurumlar vergisi ve yüzde 7'sini dâhilde alınan KDV oluşturmaktadır.

Günümüzde dolaylı vergilerin toplam vergi geliri içindeki payı yüzde 62,3'tür. Vergide adaleti inşa etmek için dolaylı, dolaysız vergi oranlarında iyileştirmeler sağlayacak düzenlemeler getirilmelidir. Gelir vergisi, kurumlar vergisi ve KDV'nin tabanı genişletilmelidir. Vergi mevzuatı öngörülebilir olmalı, vergi denetimlerinde etkinlik geliştirilmeli, vergi cezaları ve yaptırımları caydırıcı olmalıdır. Vergi mevzuatındaki indirim, muafiyet ve istisnalar daraltılmalıdır. Mükellef ile idare arasında karşılıklı güvene dayanan bir sistem oluşturulmalıdır.

Ülkemizde kapsamlı bir vergi reformuna ihtiyaç vardır. Yatırımları, istihdamı, girişimciliği, risk iştahını teşvik eden adil, basit ve şeffaf bir vergi sistemi ve mali ortam hazırlanmalıdır.

Diğer taraftan, 2020 yılında 138,9 milyar TL bütçe açığı öngörülmektedir. Bunun yanında, 195 milyar TL vergi indirimi, istisna ve muafiyetlerden oluşan vergi harcamalarının gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Bu nedenle, vergi reformunda, etkin olmayan vergi indirimi ve istisnaların kaldırılması, bu yöntemler yerine, vergi tabanının genişletilerek vergi oranlarının düşürülmesi yer almalıdır. Sürekli değiştirilen, farklı kanunlarla ve hatta, torbalarla yapılan düzenlemeler vergi mevzuatının en zayıf yönlerinden birisidir. Vergi mevzuatı bir taraftan, tek bir çatı altına alınmalı, diğer taraftan da mükelleflerin daha iyi anlayabileceği ve uygulayabileceği şekilde hazırlanmalıdır. Vergi reformunda, mükellef haklarının daha etkin bir şekilde korunacağı, beyanname sisteminin yaygınlaştırılacağı, vergi tahsilatının etkinliğinin artırılacağı, vergi gelirlerinin arttırılacağı ve vergi adaletinin sağlanacağı hususlar temel hedef olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evlerine helal lokma götürmekten, sorumlu oldukları ailelerine bakmaktan başka bir çabaları olmayan, kamuda çalışan tüm sözleşmeli işçi ve memur kardeşlerimize kadro verilmesi gerekmektedir.

Yine, merkezi Adana'da bulunan, Mersin başta olmak üzere, çevre il ve ilçelerden de yüzlerce işçi çalıştıran TEMSAN'ın, yarattığı büyük istihdam göz önünde bulundurulduğunda, kapanmaması için ne gerekiyorsa yapılmalıdır.

Mersin, yaş sebze ve meyve üretimi başta olmak üzere Türkiye'nin tarımda lider illerindendir. Bu potansiyel her yönüyle değerlendirilmelidir. Ancak soğuk hava depoları, işleme merkezleri, paketleme fabrikaları için İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan tesisler kullanıldığından ürün maliyetleri artmaktadır. Narenciye ve muzda ihracat teşvik primleri bir an önce açıklanmalıdır. Mersinli çiftçilerimizin ürünlerini kendi bölgelerinde saklayıp işleyebilmeleri adına bölgemizde gerekli sanayi altyapısının kurulması gerekmektedir. Yükselen tohum, gübre, elektrik, su, mazot, işçi maliyeti gibi girdi fiyatlarının altında kalmamaları için çiftçilerimizin borçları yapılandırılmalıdır.

300 kilometrelik sahil hattı bulunan Mersin'in turizmden hak ettiği payı almadığını üzüyoruz. Mersin'in deniz, doğa, kültür ve inanç turizmi açısından sahip olduğu potansiyelin değerlendirilmesi hem Mersin'e hem de ülkemize büyük kazanç sağlayacaktır. Mersin'in tanıtıma ve teşvike ihtiyacı vardır. Bölgesel havaalanı bir an önce tamamlanmalıdır. Tarsus-Kazanlı Sahil Bandı Projesi'nin hayata geçirilmesi, bölgede turizmin canlandırılması Mersinlilerin haklı beklentisidir. Mersin-Antalya, Silifke-Mut-Karaman, Çamlıyayla-Tarsus, Çeşmeli-Taşucu Otoyollarının tamamlanması gerekmektedir. Tarsus-Mersin Otoyolu da tıpkı Dört Yol-İskenderun Otoyolu gibi ücretsiz olmalıdır. Mersin şehir içi trafiğinin rahatlatılması için gereken çalışmalar yapılmalıdır.

Mersin'de sulama ve enerji üretiminde kullanılacak olan ve henüz tamamlanmamış olan bütün barajlar tamamlanmalıdır. Mersin'in coğrafi konumu, stratejik öneme sahip limanı, tarımda üstlendiği öncü rolü, turizm ve sanayideki potansiyeli göz önünde bulundurulduğunda daha çok yatırıma ihtiyacı vardır. Mersin, ülke ekonomisine yaptığı büyük katkıların yatırımlar olarak geri dönmesini istiyor.

Niğde ilimiz Kapadokya bölgesinde yer almakta, Türkiye'nin önemli dağcılık merkezlerine sahip bulunmaktadır. Niğde'de eski Anadolu uygarlıkları, Roma ve Bizans döneminden kalma eserlerin yanı sıra Selçuklu mimarisinin özgün örnekleri de mevcuttur. Niğde'nin turizmden maalesef, gerekli payı alamadığı da görülmektedir. Niğde'de turizmin gelişmesi için yapılacak tanıtım ve teşvik çalışmalarıyla özellikle Nevşehir'e gelen turistlerin ilimize de uğrayarak şehrimizin doğal ve tarihî güzelliklerinden istifade etmesi sağlanabilir. Niğde'mize bir tıp fakültesi hastanesi kazandırılmalıdır. Konya-Karaman-Ulukışla-Mersin-Adana arasında yapımı devam eden hızlı tren projesi Niğde il merkezini de kapsamalıdır. Çevre kirliliğine neden olan Akkaya Barajı'nın temizlenmesi ve ıslahı sağlanmalıdır. Kırsal alanda sosyal destek projesinden faydalanan dar gelirli insanların borçları ertelenmelidir.

Niğde, aynı zamanda, patates üretiminde ülkemizin önde gelen şehirlerinden birisidir. Yine tadına doyum olmaz elmalarıyla ülkemizdeki elma üretiminin üçte 1'ini karşılamaktadır. Niğde'de tarımın geliştirilmesi için üreticilerimizin mevcut durumları

iyileştirilerek verimliliği artıracak bilinçli tarım projeleri hayata geçirilmelidir.

Niğde'de işsizlikle mücadele kapsamında istihdam yaratabilecek büyük yatırımlara, fabrikalara, sanayileşmeye acilen ihtiyaç vardır, bu vesileyle göç engellenecektir. Niğde'de yapılacak sanayi yatırımları çalışan ve fedakâr Niğdeliler tarafından asla boşa çıkartılmayacaktır.

Son olarak, 27'nci Dönem Mersin Milletvekili adayımız, geçmiş dönem Niğde Ülkü Ocakları Başkanlığımızı yapan kardeşimiz Yunus Kızıl'ın kardeşi Mustafa Kızıl Hakk'a yürümüştür. Kendilerine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum, acılarını paylaşıyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekilimiz Sayın Ebrü Günay'a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler hukuk fakültelerine başlarken hocalarımız bize Foucault okumayı tavsiye ederler. Özellikle "Hapishanenin Doğuşu"nu ve kapatılmanın iktidarla olan ilişkisini anlamamız için özellikle okumamızı tavsiye ederler. Bunun iki sebebi var. Birincisi: Aslında cezalandırma biçiminin kaba işkenceden, sistematik, ince... Yani ince dediğim, gözle görülemeyecek şekilde geçişini anlatmak için bunu bize tavsiye ederler. Bir diğer nedeni ise şudur: Aslında biz mesleğe başladığımızda, önümüze cezaevleriyle ilgili bir mevzu geldiğinde iktidarın hapishaneyle kurduğu ilişkiyi anlamamız ve ona göre davranmamız içindir. Foucault bunu çok iyi anlatır ve şöyle der: "Hapishane toplumun iktidar açısından tehdide dönüşmüş imgesidir." Yani bütün iktidarlar aslında kendilerine tehdit gördüklerini kapatırlar ve böylece cezalandırırlar. Bizim ülkemizin yakın tarihi de maalesef bunun gibi birçok örnekle dolu. Aslında, bence, hâlâ da bir yönüyle iktidarın kullandığı bir araç olarak devam ediyor. Mesela, 1980 darbesi sonrası Diyarbakır Cezaevi başta olmak üzere, insanlık dışı uygulamalar ve şiddet dalgası 90'larla beraber dalga dalga yayıldı, 90'ların sonu ve aslında 2000'lerin başıyla yeni bir biçim kazandı. Çünkü iktidarlar kendi varlıklarına tehdit olarak addettikleri cezaevlerini yeniden dizayn etmek istediler.

Bugünden tam on dokuz yıl önce, sabah saat 04.30 sıralarında 20 cezaevine aynı anda bir operasyon başlatıldı ve bu operasyonun adı "hayata dönüş operasyonu" oldu. Bu operasyon tam üç gün sürdü, 30 siyasi mahpus hayatını kaybetti. Buradan kendilerini saygıyla anıyorum. Bu operasyon sonucunda, yüzlerce kişi yaralandı, onlarca insanda kalıcı hasarlar meydana geldi. Yaklaşık 10 bin güvenlik görevlisinin gerçekleştirdiği katliamla ilgili maalesef yüzleşme gerçekleşmedi ve tek bir sanık ceza almadı. Operasyon, dönemin koalisyon iktidarı ve MGK'nin ortak kararıyla, devletin en üst düzeyindeki kurumların aslında bir mutabakatıyla gerçekleşti. Operasyonda ağır silahlar, kimyasallar, yakıcı maddeler, iş makineleri ve gaz bombaları kullanıldı. Daha sonra basına da yansıdı üzere, aslında MGK tarafından alınan kararla başlatıldığı ortaya çıktı. Adalet ve İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanı, cezaevi savcıları ve diğer sorumlular hakkında işlem yapılmadı. Aradan on dokuz yıl geçmesine rağmen, bu operasyonu da gerçekleştirenler tıpkı ülkede gerçekleştirilen diğer katliamlarda olduğu gibi bir cezasızlık politikasıyla karşılaştılar ki gerçeklerin üstü örtüldü. Yalnızca 39 er hakkında dava açıldı, rütbeli askerlere ise takipsizlik kararı verildi. Katliamla birlikte aslında hafızalarımızda kalan vahşet görüntüleri oldu ve dönemin bazı siyasetçilerinin söyledikleri oldu. Bülent Ecevit operasyon hakkında "teröristleri kendi terörlerinden kurtarma" dönemin Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk ise "devletin şefkatli eli" dedi ve operasyonun komutanlarından biri Zeki Bingöl şunu söyledi: "Kullanılan silahlar Jandarma Genel Komutanlığının envanterinde yok. Operasyon sırasında EMASYA Tugay Komutanı geldi, Başsavcı Ferzan Çitici ve Savcı Fikret Ünalın'ın da hazır bulunduğu sırada o bombalar getirildi ve kullanıldı. Meslek hayatımda hiç görmediğim bombaydı." ifadeleri hafızalarımızda kaldı.

Hayata dönüş operasyonu aslında o dönem cezaevlerindeki muhalifler bastırılmaya çalışıldı ama bugün de aslında benzer bir politika maalesef ki devam ediyor. O dönemden bugüne iktidarın baskı politikalarını en şiddetli ve en seri biçimde hisseden politik muhalefetin sindirilmesi, etkisizleştirilmesinde cezaevleri temel bir araç olarak kullanıldı.

Bu kürsüden defalarca dile getirdik, muhtemelen bundan sonra da dile getirmeye devam edeceğiz, cezaevlerindeki hak ihlalleri artık çok ciddi boyutlarda. Partimiz, insan hakları örgütleri, aktivistler, sivil toplum örgütleri, birçok insan bu ihlalleri dile getirmeye devam ediyor ama maalesef, Bakanlık bu konuda kör, sağır ve dilsizleri oynamaya devam ediyor.

Bakın, bir şey söyleyeceğim, İnsan Hakları Derneği geçen yılki açıklamasında hasta mahpus sayısını 1.154 olarak belirledi. Adalet Bakanlığının döneme dair verdiği son bilgi aslında Şubat 2017. Buradan Bakana söylüyorum, umarım yeni verileri açıklayacaktır. Dönemin Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, hapishanelerde 2009'dan 2016'ya kadar 2.300 kişinin hayatını kaybettiğini ifade etti.

Evet, bundan on dokuz yıl önce bombalarla, silahlarla insanlar katledildi ama şu an ise zamana yayararak, görmezden gelerek, insanlar, hasta mahpuslar ölüme terk edilerek benzer bir katliam gerçekleştiriliyor. Hasta mahpuslara yönelik özellikle işlenen düşman hukukunun yanı sıra, mahpusları yargılama çevrelerine, ailelerine uzak cezaevlerine göndermek başka bir cezalandırma sisteminin dönüşü. Aslında kişiyle beraber, sadece kendisi değil, beraberindeki ailesi, sevdikleri, dostları ve arkadaşları da cezalandırılıyor bu yöntemle. Mesela bir örnek vereyim: Derik, Mazıdağı ve Savur Belediye Eş Başkanlarımız tutuklandıktan iki gün sonra Tarsus Cezaevine sürgün edildiler ve tam da açık görüşlerini yapacakları gündü. O gün, ailelerinin onları o cezaevinde ziyaret etmeleri engellendi, kilometrelerce uzağa gönderildiler.

Diğer bir konu, mesela Sevgili Selçuk Mızraklı şu an Kayseri Cezaevinde, Diyarbakır'a kilometrelerce uzak bir mesafede. Belediye eş başkanlarımızın hepsi kilometrelerce uzaktaki mesafelerde kalıyor ki daha önemlisi, başka bir uygulama, gittikleri bütün cezaevlerinde tek hücrelerde tutuluyorlar; cezaevlerindeki diğer arkadaşlarıyla iletişim kurmaları engelleniyor. Bu, partimizin belediye başkanlarına yönelik çok özel, bilinçli bir cezaevi uygulamasıdır.

Bakın, başka bir örnek vereyim: Hakkâri Ertunç kardeşler. "Ertunç kardeşler" diyorum, 5 kardeşten bahsediyorum: Fırat, Murat, Recep, Ferhat, Ali Ertunç. Aile -anne baba- Hakkâri'de oturuyor ama bu kardeşlerin 2'si Tekirdağ T Tipi Cezaevinde, 2'si Diyarbakır Cezaevinde, 1'i Van Cezaevinde. Ve görüş günleri aynı gün olsa, anne babanın, 3 ayrı cezaevine gitme imkânı yok, mümkün değil; fiziğe aykırı bir kere, teknik olarak bile mümkün değil. Yani, Hakkâri'den Tekirdağ'a gitmek başka bir zulüm ama aynı anda, farklı 3 ildeki cezaevine gitmeye çalışmak başka bir zulüm.

Yine, Rize Kalkandere Cezaevinde kalan Serhat Karsu. Anne baba yatalak; tekerlekli sandalyeyle görüşe gidip geliyorlar. Ve şunu söylüyorlar: "Aslında, cezaevinde olmalarını geçtik artık; en azından bizim gününbirlik gidip gelebileceğimiz, Diyarbakır'a yakın bir cezaevine gelsinler." Ama bu uzak yerlere gönderim, AİHM kararına rağmen, özellikle tercih edilen bir uygulama. Cezaevlerindeki hak ihlallerinin başı... Cezaevlerinin -özellikle Elâzığ Cezaevi, Kahramanmaraş Türkoğlu Cezaevi, Tekirdağ-Patnos Cezaevleri, Kayseri-Bünyan Cezaevleri- hepsinde onlarca hak ihlali var, burada saymakla bitmez ama maalesef ki bir değişim söz konusu olmuyor.

Bakın, çok ilginç durumlar da yaşanıyor cezaevlerinde: Mesela, TRT 2 hiçbir cezaevinde izlenmiyor. Suç tipleri ne olursa olsun bütün mahpusların talep ettiği bir şey var ki; TRT 2 hiçbir cezaevinde yok ve bunun bir açıklaması da yok, idareler TRT 2'yi neden açmadıklarını söylemiyor; muhtemelen vardır bir cezaları. Mesela, 9 Aralıkta, Evrensel gazetesi Sayın Selahattin Demirtaş'a

verilmemiş. Gerekçe ne biliyor musunuz? Kendi röportajının devlet karşıtlığını artırdığı gerekçesiyle. Yani benim on yıllık bir avukatlık deneyimim var, üzerine de dört yıllık hukuk fakültesi okudum, böyle bir suç tipi bilmiyorum, görmedim, duymadım. Benden daha deneyimli arkadaşlar varsa onlar da söylesinler. Öğrenmenin yaşı, yeri ve zamanı yoktur ama maalesef böyle bir suç tipi, böyle bir tanımlama yok ve kişinin kendi röportajını kendine vermiyorlar. Mesela, biliyor musunuz, Sevgili Gülten Kışanak'ın Kandıra Cezaevindeyken yazdığı kitabı, Elâzığ Cezaevinde, Diyarbakır Cezaevinde kadınlara verilmemiş, sakıncalı bulunmuş. Bunun bir açıklaması yok. Bir cezaevinde yazılan kitap başka bir cezaevinde sakıncalı olabiliyor. Burası Türkiye ve maalesef ki cezaevlerindeki sorunlara gözünü kulağını tıkayan, kör, sağır ve dilsizi oynayan bir Adalet Bakanlığı gerçekliğimiz var ki bu böyle devam edemez çünkü insan hakları konusunda en temel kriter cezaevleridir, bunun için de buradan bir an önce cezaevlerindeki hak ihlallerine karşı iyileştirmelerin yapılması için Adalet Bakanlığına çağırımızdır.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sinop Milletvekilimiz Sayın Barış Karadeniz'de. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Karadeniz.

CHP GRUBU ADINA BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Başkan, değerli Divan, çok değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, konuşmama başlarken Sayın Adalet Bakanımıza dönerek başlamak istiyorum. Adalet ve Kalkınma Partisinin Adalet Bakanı; bu ülkede eğer adalet yoksa, eğer insanlar korkuyorsa, insanlar rahat düşünemiyorsa, gelirmede, bütçede, servette, vergide adalet yoksa bütçe üzerinde çok fazla konuşmaya da gerek yok diye düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkede bütçeden, ekonomiden önce adaleti, hakkı ve hukuku sağlamak zorundayız.

Şimdi bütçeden konuşacağız; biz bütçe yapıyoruz burada. Vatandaşın her biri, bir gelir uzmanı oldu; vatandaşın her biri, bir bütçe uzmanı oldu çünkü iktidara geldiğiniz günden beri, 2002 yılından beri bu vatandaş öyle çile çekiyor ki esnaf, aynı, ipte yürüyen cambaz gibi sağa düşeyim mi, sola düşeyim mi bunun derdine düştü, günü kurtarma derdinde. Çiftçi üretmiyor, işçinin hâli belli, memurun hâli belli, emeklinin hâli belli. Çocuklar üniversite okuyor; işsizlik almış başını gitmiş. Evet, iş dönüyor dolanıyor gene adalete geliyor.

Dost acı söyler. Az önce Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Grup Başkan Vekili Cahit Bey “Her seçimde darbe vuruyoruz size.” dedi, “her seçimde.” Dost acı söyler Cahit Başkanım; gidiyorsunuz, gidiyorsunuz, farkındasınız değil mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Siyasette bir söz vardı: Ankara'yı alan İstanbul'u alır, İstanbul'u alan Türkiye'yi alır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bizim sözümüz o.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sizin ya da bizim, siyasette bir söz. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Mecliste biz çoğunluktayız.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Hani diyorsunuz ya “Her seçimi alıyoruz.” diye. Vatandaş, size, hani boksta böyle sağlı sollu kroşeler vuruluyor ya, İstanbul'da vurdu, Ankara'da vurdu, Adana'da vurdu, Mersin'de vurdu; Sinop'ta, Artvin'de, Türkiye'nin birçok yerinde vurdu; şimdi en son kroşeyi ilk genel seçimde vuracak ki o zaman nakavt olacaksınız, bunun farkında olun. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ama Muhammet Ali var, boksör; Recep Tayyip Erdoğan, iyi boksör.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, şunu söyleyeyim: Bakın, giderken de bu...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Muhammet Ali... 16 tane nakavt var, 16 tane nakavt var, 16 tane nakavt var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bak... Sayın Bak...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sayın Bak'a alışkınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 16 tane nakavtı var, kroşe direkt.

BAŞKAN – Sayın Bak...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bakın, Sayın Bak...

BAŞKAN – Sayın Bak... Sayın Bak, sakın olalım.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Eskiden parlamenter sistem vardı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 16 nakavt.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Burada ne kadar çok bağırırsanız o kadar çok bakan olma şansınız vardı, onu da aldılar elinizden, fazla bağırmanın; gerek kalmadı buna da.

BAŞKAN – Sayın Bak, rica ediyorum...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 16 nakavt var; konuşmayalım mı!

BAŞKAN – Gerekirse cevap verirsiniz.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bakın “Bu ülkeyi koalisyonlardan kurtardık.” dediniz; ittifaklara mecbur kıldınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 1960'tan beri bekliyorsunuz; bir altmış yıl daha beklersiniz!

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – “Bu ülkeyi milletin iradesi yönetir.” dediniz; burada şimdi milletvekillerimiz var, 600 milletvekili. Bütçe için konuşuyoruz, bütçe için konuşuyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Burada iki parti bütçeye oy veriyor; vermezseniz ne olacak? Bütçe geçmeyecek mi? Eskiden bütçe geçmezdi, güvenoyu oylaması olurdu. Şimdi ne oluyor? Hiçbir şey değişmiyor, yeniden değerlendirme oranında ver gitsin. Belki de işine geliyor. Baypas oldunuz, baypas! Bunun farkına varın.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var?

BAŞKAN – Sayın Bak, konuşma süresi isterseniz veririm ben size ama sakince dinleyelim.

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Benden aldığı süreyi istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Karadeniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir yoklama isteyelim bakalım!

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, Sayın Başkanım, Türkiye'de bütçe konuşuluyor AK PARTİ Grubu bütçeyi bile burada dinlemeye gelmiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bir yoklama isteyelim, bir gelsinler!

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bu kimin bütçesi merak ediyorum? Notlarımı çıkardım; sarayın bütçesinden çıkan harcamaları ben burada söylemeye utanıyorum arkadaşlar, vallahi utanıyorum. Yani burada sadece şunu söylemek isterim: 2018 yılında Cumhurbaşkanının ikamet ettiği yerin bütçesi 1 milyar 648 milyon liradır, 2019'da 2 milyar 818 milyon lira, 2020'de de 3

milyar 152 milyon lira; 2021'de 5, 8, 10 diye gidecek. Bu, kabul edilecek bir şey değil arkadaşlar. Kabul edin, siz de kabul edin. Bakın, siz de şikâyetçisiniz biliyorum. Muhalefetin söylediklerine biraz dikkat edin. Gerçekten ülkesini, vatandaşını seven burada 600 milletvekili var, hep sizin dediğiniz doğru olmaz. Giderken de insanlara saygı duyarak gidin. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ülkede genç işsizler var -bütçeyi konuşuyoruz- bu ülkede gençlerin yüzde 27'si işsiz. Üniversiteyi bitiriyor, öğretmen oluyor -annesini babası üç kuruş para artırarak bunlara para yolluyor- ama öğretmen olarak atanamıyor. Niye? Çünkü öyle bir şans yok. Tekrar bir üniversite daha okuyor, tekrar bir üniversite daha. Diplomalı işsiz ordusu yarattık. Nereye gidiyoruz, bir düşünüyor musunuz? Bu ülkede 4 milyon Suriyeli var. 4 milyon Suriyelinin geçen yıl, bir yıl içinde 450 bin çocuğu doğmuş. Türkiye'de 82 milyon nüfus 1 milyon 200 bin çocuk doğururken; Suriyeli 450 bin çocuk doğurmuş. Her bir Suriyeliye, her bir aileye fert başına 126 lira para veriyoruz. Bu, 2016'dan 2019 yılına kadar 4 milyar 400 milyon gibi bir rakam olmuş. E, benim ilimdeki Çakrazlı Hüseyin'in oğlu da üniversiteyi bitirsin, iş arasın. Siz Suriyelilere 4 milyar 400 milyon yardım edin. Bakın, bizim Sinop'ta bir laf vardır: "Eve lazım olan camiye haram." diye.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çakrazlı Hüseyin, bizim.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, o laf da sizin. Bu ülkede her şey sizin zaten Başkanım, sizin olmayan bir şey yok. Bütün her yeri aldınız, parsellediniz, kurumları ele geçirdiniz, sizin olmayan bir şey yok, biz de onu konuşuyoruz zaten. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin dediğinize katılıyorum, o da sizin.

Yapmayın böyle! Bakın, bu ülke çok değerli bir ülke. Bu ülke Kurtuluş Savaşı'nda bütün vatandaşların şehit kanıyla kurulmuş bir ülke. Bu ülkedeki insanlar, bu ülkede birlik ve beraberlik, huzur istiyor, ilk başta da adalet istiyor. Adaleti kuramazsak, halkın seçtiği milletvekillerinin iradesini, halkın iradesini buraya yansıtamazsak söylediklerimizin hepsi boş oluyor Sayın Osman Aşkın Bak.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Dinliyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) - Çok bağırarak artık bakan da olunmuyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oluruz oluruz, sorun yok.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) - Olunmuyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sataşma yapma.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bakın, siz de şikâyetçisiniz bire birde.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın, Genel Kurula hitap edelim.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bu ülkede şu anda atanmış bakanlarınıza ulaşamadığınızdan siz de şikâyetçisiniz. Böyle bir şey olur mu ya: "Nöbetçi bakanlık!" Bunun sebebi de sizsiniz. Niye? Ulaşamıyorsunuz, gidemiyorsunuz, göremiyorsunuz. Sayın Adalet Bakanımız, siyasetten geldiği için az önceki açıklamaları gayet yerinde ama siyasetten gelmeyen, atanmış insanlar ne seçim bölgesine gider ne bu halkın telefonunu açar ne de sizin telefonunuzu açar, açmaz. Bu ülkede el birliğiyle bizim yapmamız gereken güçlendirilmiş bir parlamenter sisteme geri dönmektir. Bu ülkede -o klişe lafı söylemiyorum "tek adam" falan diye- ortaklaştırılmış hafızayı yeniden canlandırmak zorundayız. MHP Grubu elini sizden çekse ne yapacaksınız, ne olacak? Ne kanun geçirebileceksiniz, ne bir şey. Nerede güçlü Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi? Yok öyle bir sistem, dünyada böyle bir sistem yok. Dünyadaki sistemler çok farklı. Bizim ülkemizin acil bir şekilde güçlendirilmiş bir Parlamente'ye ihtiyacı var.

Şunu da söylemek istiyorum: Türkiye'de insanlar kan ağlıyor. Geliyorsunuz "Nükleer santral yapacağım." diyorsunuz, 36 milyar dolara. Ya, paranız yok, pulunuz yok, nereden nasıl yapıyorsunuz, neyi yapıyorsunuz? Çevreyi korumuyorsunuz, vatandaşları korumuyorsunuz. İşçi yok, köylü yok, çiftçi yok. Adamın mazot alacak parası yok, diyorsunuz ki: "Çiftçi çok iyi yerlerde." Ben göremedim, vallahi bilmiyorum, siz görebiliyor musunuz? Gittiğiniz yerlerde, bu ülkede gerçekten "İyi durumdayız." diyen var mı ya? Ben göremedim. Bu ülkenin yüzde 10'u yüzde 86'lık servete hâkim şu anda; evet, yüzde 10'luk kesim çok memnun ama yüzde 86'sına sahip. Şunu söyleyeyim: Yolcudur Abbas, bağlasan durmaz! (CHP sıralarından alkışlar) Dönüşü yok, dönüşü olmayan bir yola girdiniz. Bu yolda da bu muhalefeti dinleyin ki gene sizin de hakkınızı, sizin de hukukunuzu Cumhuriyet Halk Partisi savunacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Adalet, Cumhuriyet Halk Partisi varsa, herkes için var diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Başkanım, Osman Aşkın Bak'tan aldığımız bir dakikayı da...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Karar aldık ya Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karadeniz.

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Divanda olmamızın da ayrıca bir dakikalık bir özelliği var demek ki.

BAŞKAN – Bir dakikada toparlıyoruz.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, arkadaşlar, ben size gerçekten yıkıcı değil, yapıcı olacak bir konuşma yapmaya çalıştım.

Bu ülkede birliği ve beraberliği sadece sizle sağlayamayız. Ötekileştirmeyin insanları. Her ötekileştirdiğiniz insan size o nakavt olacağınız zamanki yumruğu bir tane daha fazla atacak, bunun farkına varın.

Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir kısa söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ethem Sancak'ın ensesinde olmaya ve her şeyin hesabını sormaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Tank Palet Fabrikasıyla ilgili tartışmalar sürerken Ethem Sancak birtakım açıklamalar yaptı, bugün de açıklamasının bir başka kısmı gündeme düştü. Sayın Genel Başkanımıza son derece seviyesiz bir üslupla konuşan Ethem Sancak, partimizden gerekli cevabı aldı, yargı önünde de almaya devam edecek.

Bu kez de geçmiş dönem bir AK PARTİ'li milletvekilinin ve Türk Eczacıları Birliğinin de geçmiş dönem Başkanı olan Mehmet Domaç'ın da adını kullanarak şöyle bir ifade kullandı: "Geçmişte eczacılarla toplantılar yapardık. Özgür Özel'le de çok kavga ettik. Özgür Özel'i bir kere elimden Mehmet Domaç zor aldı." Hemen Mehmet Domaç'ı aradım, kendisiyle konuştum. "Ben böyle bir olay hiç hatırlamıyorum." dedim. Sayın Domaç dedi ki: "Bilmez misin hayal dünyası çok geniştir?" Dedim ki: "Bu konuda şahitlik eder misin?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ilave ediyoruz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Ben o Meclisin önceki dönem milletvekiliyim. Açıkça söyleyebilirsiniz ki Türk Eczacıları Birliğinde böyle bir olay hiçbir zaman yaşanmadı. Ethem Sancak’ın hayal dünyasının ürünüdür.” dedi.

Biz kendisini tanırız, bu benim kendisiyle ilgili zaten yargımdır: Kendisini para için her erdemsizliği yapacak bir zavallı olarak biliriz. Kendisi, Ethem Sancak Türkiye’ye zincir eczaneleri getiremediyse meslektaşlarımızın mesleğini elinden alamadıysa ben ve benim gibi arkadaşların mücadelesi yüzündendir, kuyruk acısı ondandır. Ethem Sancak’ın ensesinde olmaya, her şeyin hesabını sormaya da devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Muğla Milletvekilimiz Sayın Yelda Erol Gökcan’a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı bütçesini ekonomide öngörülen dengelenme, disiplin ve değişim yaklaşımına uygun olarak hazırladık. Bütçemizi toplumumuzun tüm kesimlerini kapsayan, sürdürülebilir, ekonomik kalkınma ve toplumsal refah artışı için bir fırsat olarak görüyoruz. Ülkemiz, bugün, gelişen ve büyüyen yapısı, istikrarlı demokrasisiyle, izlediği aktif dış politikasıyla önemli bir bölgesel güç hüviyetindedir. Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde on yedi yılda gayrisafi millî hasıladan ihracat kapasitesine, hayata geçirdiğimiz devasa yatırımlara kadar hemen her alanda büyük atılımlar gerçekleştirdik; büyümeye, kalkınmaya devam ettik, birçok alanda başarı öykülerine imza attık, cumhuriyetimizin birikim ve kazanımlarına büyük yenilikler ekledik. İçeriden ve dışarıdan gelen tüm saldırılara ve FETÖ terör örgütünün 15 Temmuz hain darbe girişimine karşın millî gelirimizi 3,7 kat oranında artırdık.

PERO DUNDAR (Mardin) – Biz görmedik! Her gün 3 kişi intihar ediyor.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) - AK PARTİ’nin insan ve toplum odaklı siyaset tarzıyla, 81 ilimizde, vatandaşlarımızı önemli hizmetlere ve yatırımlara kavuşturduk.

Tüm illerimizde olduğu gibi, Muğla’mızda da ulaşımdan adalet, sağıktan millî eğitime, spordan gençliğe, tarımdan çevreye, turizmden aileye kadar her alanda çok önemli projeleri hayata geçirdik. İktidarlarımız döneminde Muğla’mıza 20 milyar TL tutarında yatırım yaptık. Son bir buçuk yılda çeşitli bakanlıklarımızdan yaklaşık 5 milyar TL kaynak kullandık. Muğla’mızın Sandras İçme Suyu Projesi’ni 622 milyon TL bedelle yatırım programına aldık. Üniversitemize bağlı 550 yataklı yeni devlet hastanesini, Muğla Ağız ve Diş Sağlığı Merkezini ve Datça Devlet Hastanesini hizmete açtık. Bodrum, Milas ve Yatağan Devlet Hastanelerinin inşaatı da devam etmektedir, en kısa zamanda, inşallah, onların da açılışını yapacağız. Seydikemer ve Marmaris Devlet Hastanelerinin ihalelerini yaptık, Menteşe Devlet Hastanesini de ocak ayında, inşallah, açıyoruz. Kavaklıdere ilçemizi doğal gazla buluşturmak için geçtiğimiz günlerde temelini attık, şimdi sıra Milas ilçemizde; doğal gaz verilmesi için çalışmalarımız devam ediyor. Birçok ilçemizde TOKİ konutları yapıyoruz, yeni TOKİ projeleri için de çalışıyoruz. Hemen hemen tüm ilçelerimizde spor tesisleri, halı sahaları ve gençlik merkezleri de yapıyoruz. Üniversitemize ve teknoparka ihtiyaç duyulan kaynakların aktarılmasını sağladık. Yarım kalan yükseköğretim inşaatları için ödenekler alıyor ve açılışları için gün sayıyoruz. Üniversitemizin yurt kapasitesini artırmak için de çalışmalarımız devam ediyor. Menteşe’de 4 bin yatak kapasiteli 2 ayrı yurt binamızın da inşaatına başlandı. Fethiye’de bin yatak kapasiteli yurt binamızın ihalesi de geçtiğimiz günlerde yapıldı. Milas’ta bu eğitim dönemi başında 500 yatak kapasiteli yurt binamızın öğrencilerimizin hizmetine sunduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğinde gerçekleştirdiğimiz reformlar ve yaptığımız yatırımlarla cumhuriyetimizin 100’üncü yılı olan 2023 vizyonumuz çerçevesinde hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün isabetle belirttiği gibi, muasır medeniyetler seviyesine hedeflerimizle de bir bir ulaşacağız. Bu kadim yolda her zaman milletimizin bizim yanımızda olduğunu görmek, bizim için bir mutluluk vesilesidir.

Ülkemize ve Muğla’mıza yapılan yatırımlar için başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a ve çok değerli sayın bakanlarımıza en kalbî şükranlarımızı sunuyor, 2020 yılı bütçemizin milletimize ve ülkemize hayırlara vesile olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kırklareli Milletvekilimiz Sayın Vecdi Gündoğdu’da. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Eli nasırlı işçilere, milletin efendisi köylülere, arkası olmayan memurlara; sahipsiz, kaderiyle baş başa bırakılan esnaf arkadaşlarımıza; kazanında et yerine dert kaynayan analarımıza, bacılarımıza, alın terinden, göz nurundan başka servetleri olmayanlara, Trakya’nın göz bebeği Kırklareli’nin güzel insanlarına, yurdumun başı dik, alını açık, mert, onurlu, namuslu insanlarına sesleniyorum: On yedi yıl önce “Yoksulluk, yolsuzluk ve yasaklar bitecek.” diye söz verip iktidara gelenlere, söz verenlere baktığımızda bir kısmı karşımızda, bir kısmı da sarayda.

Şimdi soruyorum: Yoksulluk bitti mi? Bitmedi. Yoksulluk maalesef Türkiye’de kader oldu, kader. Yolsuzluk bitti mi? “Bitireceğiz.” diyenler milletin önünde kendilerini yolsuzlukla suçlayarak ifşa oldular.

Peki, yasaklar bitti mi, yasaklar? Maalesef onlar da bitmedi. Özgürlükleri bitirdiler, özgürlükleri. Bırakın gösteri hakkını, konuşmak, iki satır yazı yazmak bile suç hâline geldi.

Millete söz verip de sözünde durmayanlar ne yapıyor peki? Sarayda kendi yoksulluklarını bitirdiler, kendi yasaklarını kaldırdılar. “İtibardan tasarruf olmaz.” dediler. Sonuç? Sonuç, sarayda bir günde 4,5 milyon lira, bir ayda tam 135 milyon lira harcamaya da devam ediyorlar.

Buradan söylüyorum, milletimiz duysun: Bir ayda 171.250 emeklinin maaşını, bir günde ise 5.625 emeklinin maaşını harcıyor o saray. Sarayda ne yoksulluk var ne de yasaklar. Peki, millet nasıl yaşıyor, millet? Sarayın haberi var mı? Milletin durumu ortada, borç gırtlığa kadar dayanmış, faturalar ödenmiyor, tencereler kaynamaz olmuş, çocuklar işsiz. Devletin iç ve dış borçlarının

toplamı ilk on aylık dönemde tam 1 trilyon 261 milyar lira olmuş; vatandaşın kredi borçları tam 577 milyar lirayı aşarak tarihî bir rekor kırmış. Tarihin en büyük beyin göçünü yaşıyoruz. Son iki yılda yurt dışında umut ve gelecek arayanların sayısı tam yüzde 97 artmış. Üniversite mezunu 1 milyon 300 bin evladımız işsiz, çaresiz ve umutsuz. İşsizlik yüzde 14'ü, genç işsizlik yüzde 27'yi geçmiş. 22 milyon 500 bin kişi açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Saray, faiz lobisine her saat 2 milyon 146 bin dolar ödüyor. Sarayda ihtişam sürerken çiftçinin, köylünün sefaleti büyümüş. Tarım Kanunu'na göre her yıl çiftçiye gayrisafi yurt içi hasılanın en az yüzde 1'inin verilmesi gerekirken saray, çiftçinin hakkını ödemiyor. Son on üç yılda sarayın çiftçimize borcu tam 60 milyar 600 milyon dolardır. Eli nasırlı, kazancı helal çiftçi kardeşime yüce Meclis kürsüsünden sesleniyorum: Saray, her çiftçi kardeşime 22.419 dolar, yani 130 bin lira borçludur. Çiftçi, üretici alacağını istiyor, hakkını istiyor, saray ne diyor? "Çiftçi, üretici beklesin. Emekli, çalışan, EYT'liler bizim önceliğimiz değil, bizim önceliğimiz, yalılarda oturan yandaş gazete patronları, bizim önceliğimiz yandaş müteahhitler." diyor.

Saray sakini, "uçan saray" "yüzen saray" derken milletten kopmuş ve milletten uzak kalmış. Ekonomik sorunlar artık sosyal sorunları tetikler hâle gelmiş, insanlar çaresizlikten ailesiyle birlikte siyanürle yaşamlarına son veriyor. Artık vicdanınızın sesini dinleyin, milletin derdini de biraz dert edinin. Atanamayan öğretmenlerin, EYT'lilerin sorunlarını çözün. Söz verdiğiniz 3600 ek göstergeyi çıkarın, siftahsız kepenk kapatan esnafa yardımcı olun, emekliye, çalışana onuruyla yaşayacağı bir maaş verin, vatansever sanayiciye destek olun, milyonlarca işsiz gencimize umut olun, umut olurken de yolunuz Mustafa Kemal Atatürk'ün yolu olsun, akıl ve bilim yolu olsun; başka yol da bilmeyin. Yolunuza gözü açlarla değil –gözü açları asla doyuramazsınız- karni açlarla devam edin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Unutmayın, gözü açlar dün de vardı, bugün de var. Fakat gözü açları doyuramadınız, bundan sonra da doyuramazsınız.

Yüce Meclise saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14 Aralık 2019 tarihli Resmî Gazete'de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayınlanan kararda Faizsiz Finans Kuruluşlarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçiler İçin Etik Kurallar yayınlandı. Kurul kararında denetimin etik ilkeleri fıkha dayandırılmış, pozitif hukuk, mesleki ciddiyet ve tutarlılık bir kenara konulmuş, objektif değerlendirmeden uzaklaşmış, subjektif bir değerlendirme getirilmiştir. Denetçinin yerine getirdiği görevin ve mesleki sorumluluklarının bir tür ibadet olduğu, denetlediği olayların dinî meşruiyetini doğrulamakla sorumlu oldukları, hatta "Fıkıh ilke ve kurallarına uygun olmayan bir davranış kanunlara veya mesleğe ilişkin yerleşik uygulamalara uygun olsa dahi meşru sayılmaz." denilmektedir.

Sayın Bakan, bildiğimiz kadarıyla ülkemizde ikili hukuk sistemi yok. Bu karar alenen din ve inanç istismarıdır, hatta Anayasa'nın 2'nci maddesinde ifade edilen laiklik ilkesine karşıdır. Aynı zamanda mütebedeyin vatandaşları dolandırmak için hazırlanmış bir kılıftır.

Bu karar için Bakanlık olarak herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Bakanımıza olacak:

Sayın Bakanım, ülkemizde maalesef boşanan çiftlerin ortak varlıkları çocukların ailelerinden kopmalarının yanında bir de kanunların ve idarenin uygulamalarından kaynaklanan bazı istenmeyen durum ve sonuçlar ortaya çıkıyor. Çocuk teslimi ve çocukla anne veya babanın görüşmesi sırasında yaşanan birtakım olumsuzluklar kamuoyuyla birlikte bizleri de üzmektedir. Bunda, bu teslimde kişisel ilişki kurma işlemlerinin icra kanalı aracılığıyla gerçekleştirilmesinin rolü var. Bir yerde boşanmış olan ebeveynlerin birbirlerinden intikam almak amacıyla çocuklarını bir silah olarak görmelerinden kaynaklanıyor. Burada aslında çocuklar icraya konu oluyor. Bu olumsuzlukların bir şekilde giderilmesi için çalışmalar yürütüldüğünü bilmekteyiz. Çocuk tesliminin icra dairelerinin görev alanından çıkarılmasına ilişkin düzenlemeyle ilgili hazırlıklar ne aşamada?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu? Yok.

Sayın Karasu? Yok.

Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

18-21 Aralık günlerinde dört gün süreyle Kuala Lumpur'da devam edecek olan İslam Zirvesi'nin hayırlı olmasını diliyorum. 52 ülkeden 450 katılımcıyla devam eden zirvede, İslam medeniyetinin dirilmesi, Müslüman dünyanın sorunlarına çözüm üretilmesi, Müslüman milletlerin kalkınmasına katkı sağlanması, İslam dünyasının liderleri, entelektüelleri ile düşünürleri arasında iletişim ağı kurulması gibi konular konuşuluyor, tartışılıyor. Burada, barış ve güvenlik, savunma, adalet ve özgürlük, kalkınma ve egemenlik, ticaret ve yatırım, teknoloji ve internet yönetimi, kültür ve kimlik, doğruluk ve iyi yönetim konuları ile bölgesel, Filistin'deki İsrail işgali, Suriye'deki iç savaş, Arakanlı Müslümanların insanlık dramı, Keşmir'deki gerilim gündeme getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güzel...

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 11 Eylülde Diyarbakır'da Efe Tektetin isimli 6 yaşındaki çocuk sokakta oynadığı sırada zırhlı aracın çarpması sonucu hayatını kaybetmiştir. Görülen davada trafik kazası bilirkişi raporu kusur ihlali olduğunu söylemiş ve Efe asli kusurlu bulunmuştur, sanık polis ise "Çocuk bana çarptı." demiş ve tali kusurlu sayılmıştır. Sanık, şu anda tutuksuz yargılanmaktadır. Efe'nin dedesi de 2018'de TOMA'nın çarpması sonucu hayatını kaybetmiş, sanık yine tutuksuz yargılanmıştır.

Son on yılda 16'sı çocuk, 6'sı kadın, 63 kişi zırhlı araçların çarpması sonucu hayatını kaybetmiştir. Bu davalarda sorumlular ortaya çıkarılmamış ya da tutuksuz yargılanmıştır. Efe'nin davasında ölüme sebebiyet veren sanık neden tutuklu yargılanmamaktadır? 6 yaşındaki bir çocuk asli kusurlu olabilir mi? Zırhlı araçların sebep olduğu davalarda sorumlular neden cezasız kalmaktadır?

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkanım, ülkemizde yaşanan ekonomik, siyasal ve sosyal krizin boyutları, maalesef, saraydan görüldüğü gibi değildir. Bize ulaşan yurttaşlarımız her gün başka bir derdini, tasesını aktarmaktadır. Bunların içinde hepsi diğerinden önemli ve dikkat çekicidir. Örneğin, son beş yıldır, yeni çocuk sahibi olan yurttaşlarımızın en büyük sıkıntısı çocuk yetiştirmenin maliyetindeki fahiş artıştır. Yaşanan zamlar, anne ve babaları canından bezdirmiştir, anne ve baba olma mutluluğunu

yaşayamamaktadırlar. Yaşanan zamlar, bebek mamasında yüzde 99,4, bebek bezinde yüzde 64, bebek pijamasında yüzde 64,8, iç çamaşırlarında yüzde 104,1 olmuştur. Bu artışlar nedeniyle mama çocuğun boğazında düğümlenmektedir. Anne ve babaların isteği olan bebek için zaruri olan bu ihtiyaçlardaki KDV'yi sıfırlayacak mısınız? İşçiye, memura, asgari ücretli çalışan ailelere yapılan zamlar ortadayken yaşanan bu zamlar için açıklamanız ne olacak?

BAŞKAN – Sayın Komisyon, Sayın Bakan; sorulara cevap vermek için buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk teslimine ilişkin uygulama, malumunuz olduğu üzere, 1932'den beri uygulanan meri hukukumuzdaki düzenlemelere göre icra edilmektedir. Bu hususla alakalı, bildiğiniz gibi Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde de ortaya konulan bir değerlendirme üzerine, çocuk tesliminin icra alanının dışına çıkarılması yönünde çalışmalarımız söz konusudur. Bu hususta, özellikle çocuğun üstün yararının korunması adına, çocuğunu görmek isteyen anne ya da babanın, bu anlamda, icra müdürlüğünde değil de başka bir yerde, kreş gibi çocuğa daha yakışacak bir ortamda ve kurum nezdinde, kurum marifetiyle çocuğunu görebilme imkânı üzerinde çalışıyoruz. Özellikle, çocukların teslimi esnasında yaşanan hadiselerin yine farklı travmalara da neden olduğu bir gerçektir. Bu konuda çalışmalarımız devam etmektedir. Keza, çocuğu görmek için icraya ayrıca harç da yatırmak yine çocuk anlamında ayrı bir travma, ailelere ayrı bir külfet getirmektedir; esasen manevi külfeti daha önemlidir. Bu anlamda, kendi çocuğunu devlete para yatırarak görmesini de ortadan kaldıracı bir düzenlemenin ilgili kurumlarla son aşamalarını yaptık Meclisin takdirine sunmak üzere. Bu konuda bizim de yaklaşımımız bu yöndedir.

Sayın Güzel'in, devam eden bir davayla ilgili bir sorusu var. Anayasa'ya göre, malum olduğu üzere, devam eden bir davayla ilgili görüş bildirme imkânımız yoktur. Devam eden davalarda yargılamaları hâkimler yapmaktadır. Adalet Bakanının cübbesi yoktur, Adalet Bakanı hâkim değildir, savcı değildir. Yürütme, bu anlamda, yargının kendi yetkisine karışamaz. Dolayısıyla bu konuda bizim bilgi sahibi olmamız da mümkün değil. Bizim tutumumuz budur. Sizler cübbe giyiyorsanız bilemem ama bizim tarzımız budur. Yasama, yürütme, yargı; kuvvetler sert bir şekilde ayrılmıştır. Yargının işini yargıya bırakalım diyorum.

Yine, önceki oturumlarda yetiştiremediğim ve bilgisi de yeni geldiği için, Sayın Gaytancıoğlu'nun Edirne merkez ilçe Demirhanlı köyünde cami yapımıyla ilgili sorusu... Diyanet İşleri Başkanlığına ulaşan bir yardım talebi bulunmadığı bizlere iletili. Dolayısıyla bu hususta bir talep olması hâlinde elbette destek verilecektir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, Milletvekilimiz Sayın Barut, çocukların bakımında ekonomik anlamdaki zorluklardan bahsetti.

Tabii, bununla ilgili, hükûmetlerimiz döneminde gerçekten de çocuk sahibi olmak hem teşvik edilmiş hem de ailelere çocuk yardımı verilmiş, çocuk sayısı arttıkça bu yardım da artırılmıştır.

Diğer taraftan da aile geçim indirimi uygulanarak 3 veya daha fazla çocuğa sahip kişilerden hemen hemen yüzde sıfır oranında vergi alınmaktadır.

Diğer taraftan, mamaların pahalılığından bahsetti, KDV'den. Bu düşünülebilir ama şunu da ifade etmek gerekir ki eğer zaten anne sağlıklıysa, çocuk sağlıklıysa, normalde, ben de bir hekim olarak çocukların daha çok mamayla değil de emzirilmesini tavsiye ediyorum. Bu şekilde cevaplayabiliriz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi 2'nci maddeki (B) cetvelinin genel toplamlarını okutup oylarınıza sunacağım.

(B) cetvelini okutuyorum:

B – CETVELİ

Açıklama	2018 Yılı Bütçe Geliri
Bütçe Geliri Tahmini	684.402.835.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Tahsilat	850.728.172.203,54
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Ret ve İadeler (-)	118.326.767.885,23
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Net Tahsilat	732.401.404.318,31
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

2'nci maddeyi kabul edilen (B) cetveliyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde (B) cetveliyle birlikte kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Denge

Madde 3 – (1) 2018 yılı bütçe giderleri ile bütçe gelirleri toplamı arasında 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 72.573.025.062,23 Türk lirası gider fazlası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 1.850.157.397,02 Türk lirası gider fazlası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 579.327.251,76 Türk lirası gelir fazlası, gerçekleşmiştir.

(2) 2018 yılı merkezi yönetim net bütçe gider fazlası 72.812.966.125,65 Türk lirasıdır.

BAŞKAN – Şimdi 3'üncü madde üzerindeki konuşmalara başlıyoruz.

İYİ PARTİ Grubu adına Erzurum Milletvekilimiz Sayın Muhammet Naci Cinisli konuşacak. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Cinisli.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Teklifin 3'üncü maddesi genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların 2018 yılı toplam bütçe giderleri ile bütçe tahsilat toplamı arasındaki farkı açıklamakta. Bu çerçevede, 2018 yılı bütçe giderleri yaklaşık rakamlarla 930 milyar lira, bütçe gelirleri ise 857 milyar lira. Netice itibarıyla 2018 yılı bütçesi yaklaşık 73 milyar lira açık vermiş. Önceki yıllara baktığımızda da bütçe açığını görüyoruz. 2015 yılında 23,5 milyar, 2016 yılında da 29,3 milyar, 2017 yılında 47,8 milyar açık verilmiş durumda. 2019 yılı için 80 milyar lira bütçe açığı öngörülmekteyken ekonomimizin büyümemesi

nedeniyle zorlama eklemelere rağmen 2020'de 125 milyar liralık bir bütçe açığı bekleniyor.

Çığ gibi büyüyerek kronikleşmiş bir hâle gelen bütçe açığını kapatmak için üretime dayalı bir ekonomi programı takip edilmeli. Bunun yerine, yeni vergilerin ihdas edilerek, mevcut vergi oranlarını yükselterek, cezaları yoğunlaştırarak milletimizin sırtına durmadan yüklenilmesi anlaşılır iş değil. Maalesef, her geçen yıl giderlerimizin gelirlerimizi hızla geçtiği bir durumdayız. Bununla birlikte, 2018 yılından 2019 yılına 480 milyar lira dış borcumuz, 586 milyar lira da iç borcumuz devredildi. Hazine garantili borcumuzsa 100 milyar liraya yaklaşmış bir hâlde 2019 yılı kesin hesap teklifine aktarıldı. Her geçen gün artan borç yükü altında hepimiz eziliyor. Ekonomimizin geldiği bu durumla oluşturulan bütçe, hepimizin hemfikir olduğu gibi faiz bütçesidir. Âdeta çikolata pazarlar gibi cep telefonlarına gönderilen mesajlarla, televizyonlarda gösterilen cazip reklamlarla çekici hâle getirilen kredilerin, insanımızın günlük hayatındaki yıkıcı sonuçlarını hepimiz görüyoruz. Üretmeden, borçlanarak yapılan harcamalarla 2018 yılında bütçenin yüzde 9'una tekabül eden 75 milyar liralık kısmı faiz giderlerine ayrılmış. Bu oran 2019'da yüzde 13, 2020'deyse yüzde 17 olarak öngörülüyor. Yani önümüzdeki yılın kesin hesabını incelediğimizde 140 milyar liralık bir tutarın faiz ödemesine ayrıldığını göreceğiz.

Ekonomimiz düzgün yönetilebilseydi bu parayla, emeklilikte yaşa takılanların, 3600 ek gösterge bekleyenlerin, KYK borçlularının, asgari ücretlilerin, emekli maaşlarıyla geçinemeyenlerin ve çiftçilerin dertlerine çare bulunabilirdi. Böylesine karamsar ve dibe doğru giden bir ekonomideki bütçe açığının nedenlerini on gündür kıymetli milletvekillerimiz açıklıyorlar.

Kötü gidişatı iyiye yöneltmek için sanayileşmeyi, tasarruf yapmayı, tarımsal faaliyetlerde üretim yapmayı, katma değerler üretmeyi ve en önemlisi güven ortamı oluşturmayı AK PARTİ iktidarı maalesef sağlayamıyor. Sayıştay Başkanlığı, kamu kurumlarımızı her sene incelerken bu kötü gidişatın resmini de çekmiş oluyor.

İnkâr etmenin en kolay çözüm yolu olduğu günümüzde, Sayıştay denetim grup başkanlıkları ve Sayıştay denetçileri tarafından büyük bir özveriyle, yoğun baskı altında hazırlanan denetim raporları yangından mal kaçırır gibi görülmemelidir. Raporlarda denetim görüşünü esas alan bulgular ile görüşü etkilemeyen tespitlerin sınıflandırılmasında da şeffaflıkla hareket edilmesinin sağlanması gerekiyor.

Örneğin, kamu-sözleşme iş birliği projelerinde tespit edilen bulguların derinlemesine tetkik edilmesi için talep edilen sözleşmelerin denetçilere verilmemesi Sayıştayın denetim görüşünü muhakkak ki olumsuz etkiliyor.

Milletimize ait bütçe hakkının gereği şekilde yerine getirilebilmesi adına kesin hesap kanun teklileri, bütçe kanun tekliflerinden kesinlikle ayrı olarak görülmelidir. Bununla birlikte, milletimiz adına sorumluluğunu üstlendiğimiz denetim hakkı yetkisi göz göre göre sınırlandırılıyor.

Sermayesi kamuya ait kurum ve bankaların hazineye ait hisselerinin Türkiye Varlık Fonuna devri, bu kurumların Sayıştay denetiminden kaçırılması demek oluyor. 2018 yılında Ziraat Bankası 2,3; Halkbank ise 1,3 milyar lira görev zararı açıklamıştı. Bu zararın sebebi, aşırı borç nedeniyle kredibiliteleri kalmayan AK PARTİ'li belediyelerin kaynak bulması için değerlerinden çok daha yüksek fiyatlarla arazilerini kamu bankalarına satmaları olabilir mi? Veya başka bir deyişle, kamu bankaları acemice gayrimenkul ticaretine başlamış olabilirler mi?

Sayıştayın merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin bütün gelir giderlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamakla görevli olduğu hepimizce bilinmekte. Bu çerçevede, milletin değerlerinin millet adına yapılan denetimden kaçırılması millî iradeye saygısızlıktır. Kamu harcamaları denetiminden yüz akıyla çıkan bir yönetimin en çok ihtiyaç duyduğu güven ve istikrar ortamını oluşturacağı unutulmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, son olarak elde avuçta kalan son değerlerimizden biri olan Vakıflar Genel Müdürlüğünün Vakıfbanktaki yüzde 58,5 oranındaki hissesi, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle hazineye devredildi. Buradan elde edilecek gelirle ne bütçe açığı kapanır ne de güven telkin edemediğimiz yabancı yatırımcıyı cezbedebiliriz. İstikrarsız iç ve dış politikamız yüzünden ekonomide güven telkin edemiyoruz, yabancı yatırımcıları ülkemize çekemiyoruz.

Demokrasi ve tutarlı dış politika olmazsa kalkınma da olmuyor. Devletimizin dış politikasında temel prensip kabul edilen komşularımız ve dış dünyayla denge içinde, barış ortamında ilişkilerin yürütülmesinden son sekiz senedir uzaklaşıldığını menfi tecrübeler yaşayarak görüyoruz. Uluslararası kuruluşlardaki tartışılan hâlimiz vahim boyutlarda. Nazımımızın en çok geçtiği, gücümüzü en çok hissettirdiğimiz NATO'da bile değerimiz tartışılır oldu. Hem ekonomimiz hem de dış politikamız istikrarsızlaştıkça giderek yalnız kalmaya başlayan, uluslararası örgütlerde destek görmeyen, itibarsızlaşan bir ülke oluyoruz. Nerelerde hata yapıldığını çok iyi düşünmeliyiz.

Suriye'de krizin en başında kurulan yanlış siyasetin neticesinde kahraman ordumuz devreye girmek zorunda bırakıldı. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize hayırlı ömürler dilerim. Ordumuz tarih boyunca görevlerini hep yüz akıyla yerine getirdi fakat bu yola neden başvurulmak zorunda kalındığını doğru değerlendirmeliyiz. Kanaatimce, Suriye'de yanıltan dönülebilecek kırılma noktası Kobani'ydi. Bütün dünya kamuoyunun itiraz edemeyeceği ve bölgede hâkim güç olma fırsatını Kobani'ye kendimiz müdahale etmeyerek kaçırdık. Sürecin başında Fırat'ın doğusuyla hiç ilimiz yokmuş intibasını vererek o bölgenin şimdi temizlemeye çalıştığımız terör örgütüne teslim edilmesine zımnen razı olduk.

Bugün Amerika Birleşik Devletleri ile Rusya arasında gidip gelen politikalarla insanımızı hayli rencide eden söylemlere maruz bırakılıyor. Yüz yıllardır gerçekleşmeyen, Rusya'nın sıcak denizlerle buluşma hayalini altın tepsiyle sunmak maalesef AK PARTİ dönemine nasip oldu. Artık iki Rusya arasında kalmış bir ülkeyiz. Üç Rus işgali yaşamış bir şehrin milletvekili olarak derin endişeler yaşıyorum. Bu demek değil ki her kararda ABD'ye teslim olalım fakat bu işin akıllıca bir yolu olduğunu da unutmayalım. Dış politika uluslararası siyasettir neticede, siyaset de akılla yapılır. Haklıyken haksız gözükme maharetinden uzaklaşmalıyız. Türkiye'nin demografik ve kültürel yapısını tehdit ederek millî güvenlik sorunu hâlini alan ülkemizdeki geçici sığınmacıların tekrar yurtlarına dönmeleri elzemdir. Yabancı savaşçıların ülkelerine gönderilme tavrının devam etmesini diliyorum. Özellikle Avrupalıların kendi terörist vatandaşlarını geri kabul etmeme küstahlıklarını kabul edemeyiz.

Doğu Akdeniz'de ön yargılı dış politikamızın sonucunu yaşıyoruz. Mısır ve İsrail'le olan sorunlu ilişkilerimizi Yunanistan istismar ederek romantik düşüncelerle dost kabul edilen Katar'ı bile işin içine alarak Ürdün gibi bölge ülkeleriyle blok hâlinde bizi, hakkımız olan doğal servetten dışlıyorlar.

Doğu Akdeniz demişken Kıbrıs'taki haklarımızdan vazgeçmeyi asla düşünemeyiz. 24 Nisan 2004 Annan Planı referandumundan sonra Doğu Akdeniz'deki doğal serveti paylaşmayı bile düşünmeyen Rum kesimiyle Birleşmiş Milletler gözetiminde görüşmeleri sürdürmenin bir anlamının kalmadığına inanıyorum. 2004 referandumunun sonrası dünya kamuoyunun tepkisini de çekmiş Rum kesimine karşı bu politika daha o zaman uygulanmaya başlanmalıydı. Artık hiçbir Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti, otuz altı yıllık bir Türk devletinin yıkılmasına sebep olamaz. Ayrıca AK PARTİ yetkililerinden ricamız, büyük vatansever Denktaş karşıtı, millî şuura sahip olmayan siyasetçileri artık desteklememenizdir.

Libya konusuna gelirken... Deniz yetki alanlarına ilişkin anlaşmaya ülkemizin menfaatlerine uygun olarak tabii ki destek olduk. Yeni gelecek olan Güvenlik ve Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtrası ise hem büyük riske girmemize hem de yine haklıyken haksız sayılmamıza neden olur mu, iyi düşünmeliyiz.

AK PARTİ iktidarının, şu anda iç savaş yaşayan Libya'ya asker göndermeyi kamuoyunu alıştırmaya çalıştığı bir

ortamda, 16 yaş altı ve 55 yaş üstü Libyalıların ülkemize vizesiz girişlerine apar topar izin vermesi son derece düşündürücü. Bunun yeni bir göç akınına neden olabileceği endişesini de yaşıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Batı hayranlığı olarak lütfen kabul etmeyiniz fakat Avrupa Birliği ve Batı kanadından uzaklaştıkça gelişmekte olan ülkeler ve Orta Doğulu dostlarımızın gözünde de sıradanlaştığımızı, ciddiye alınmadığımızı üzülerek görüyorum. Göçlerin doğudan batıya doğru olduğunu unutmayalım. Biz Batılı devletlerle aynı kurumlarda medeniyetimizden taviz vermeden bulundukça Orta Doğulu ve Doğulu dostlarımızın gözündeki değerimiz hep yüksek kalacaktır. Özellikle, Batı güçlerini, tavır realitelerini göz ardı etmeden şahsiyetli, akıllı ve sürdürülebilir Avrupa Birliği ilişkilerinin, hem Orta Doğu hem Amerika Birleşik Devletleri hem de Rusya ve Çin ilişkilerimizi, güçlü devletlerin kabadayılık yaptığı bu kurlsız ortamda, çok olumlu yönde etkileyeceğini belirtir, sizleri ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Hasan Kalyoncu'ya aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Kalyoncu.

MHP GRUBU ADINA HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

2018 yılında merkezî yönetim bütçe gelirleri 758 milyar lira, bütçe giderleriyse 830,8 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. 72,8 milyar lira olan bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 2 olmuştur. Bu oranla, AB ülkeleri arasında Şubat 1992'de imzalanmış ve Maastricht Antlaşması'yla tespit edilmiş olan "Üye ülke bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılasına oranı yüzde 3'ü geçmemelidir." şartı sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, Sayıştay, Anayasa'nın 160'ıncı maddesine göre, bütçeyi Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Fakat mahallî idarelere ilişkin olarak 198 adet belediye ve bağlı idare, 25 adet il özel idaresi ve 7 adet mahallî idare şirket ve birliği olmak üzere toplam 230 adet Sayıştay denetim raporu ilgili kamu idaresine sunulmaktadır, Meclise gönderilmemektedir. Kanunların uygulanmasında denetim önemli bir yer tutmaktadır.

Çevre Bakanlığının denetim çalışmaları da çevrenin temiz tutulması açısından oldukça önemlidir. Sanayileşmenin ve şehirleşmenin çevreyle uyumlu bir şekilde sürdürülebilir olması gerekmektedir. Bugün, ülkemizde şikâyetlerin büyük çoğunluğu denetim eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Çevreyle ilgili kirleticiler konusunda denetimlerin sıklığı artırılmalıdır. Denetimler, önceden bilgi verilmeden ani ve habersiz olarak yapılmalıdır. Bu denetim yapan birimlerin de yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Ayrıca, bu denetimler sadece sanayi kuruluşlarında değil, alıcı ortamlarda da yapılmalıdır. Denetimlerin dikkatli bir şekilde gerçekleştirilmesi, tarım alanlarının, suyun ve havanın kirliliğinin önlenmesini sağlayacaktır.

Küresel ısınma ve iklim değişikliğine paralel olarak su kaynaklarında azalmalar olduğu ve gelecekte bu durumun daha da etkili olacağı bilinmektedir. Sularımızı korumak açısından harcanan su miktarının da azaltılması gerekmektedir. Kamu spotlarıyla su tasarrufu teşvik edilirken şehirlerde park, bahçe sulamalarında büyük miktarlarda su harcanmaktadır. Park, bahçe ve şehir içi bitkilerinin sulamak için artırılmış suların ve yağmur sularının kullanılması hem arıtma tesislerinin daha etkin çalışmasını hem de su tasarrufunu sağlayacaktır. Günümüzde, bu, ülkemizde uygulanan bir yöntem değildir. Bu tür çalışmalar yapılarak su israfı ve ekonomik kayıp önlenecektir; belediyeler suya zam yapmak yerine, şebeke suyundan tasarruf edebileceklerdir.

Şehirlerde peyzaj planlaması hem sağlık hem şehirlerin görünümü hem de karbon emilimi açısından oldukça önemlidir. Hava kirliliğinin önlenmesi için daha fazla etkin bitki türleri tercih edilmelidir. Ayrıca tercih edilen bitki türleri, kaldırım ve altyapı üzerine olumsuz etki edebilmektedir. Bitkilendirme çalışmalarında bitkilerin köklenme durumları göz önünde bulundurulmalı, bu bitkilerin kanalizasyonlar, kaldırım ve diğer alanlara zarar konusu araştırılarak planlanmalıdır. Tercih edilen bitkilerin ve polenlerin alerjik olup olmadığı da belirlenmelidir. Bunun yanında, ithal bitkilerin fazlalığı da ekonomik olarak ülkemizde büyük kayıplara sebebiyet vermektedir. Bu sebeple, yerli türlerin tercihi, doğal zenginliğimizi koruma açısından da faydalı olacaktır. Şehirlerde bitkilendirme çalışmalarına dair Çevre Bakanlığının bir yönetmelik oluşturması gerekmektedir.

Sıcaklıkların artışı ve su kaynaklarındaki yetersizlik ve barajlardaki su miktarının azalması ülkemiz için önemli bir sorundur. Ayrıca yağışlarda barajlarda tutulan suyun miktarı da önem arz etmektedir. Su kullanımının yanında, buharlaşmayla da kaybedilen su miktarı oldukça yüksektir. Barajların su tutma kapasiteleri zaman içerisinde azalmaktadır. Akarsularla taşınan mil, toprak gibi malzemeler dip dolgusunu artırmaktadır. Bu sebeple, kurak zamanlarda barajların dip dolgusunun alınması hem barajların ömrünü uzatacak hem de su tutma kapasitesini artıracaktır. Böylece yapılacak yeni barajların sayısı da azaltılacak, aynı zamanda ekolojik sistemdeki tahribatları da en aza indirecektir. Bu konunun ilgili kuruluşlar tarafından bir an önce gündeme alınması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, yine, su tasarrufundan bahsederken kayıp kaçaklara değinmeden geçmeyeceğim. İzmir ili örneğinden yola çıkarsak yüzde 21,1'le en düşük Urla ilçesinde, yüzde 67,4'le en yüksek Kiraz'da kayıp kaçak sorunu vardır; merkez 11 ilçede ise yüzde 28 düzeyindedir. Buradan da anlaşıyor ki kaynaktan bize ulaşana kadar, yetersiz sistemlerden dolayı kaybımız çok yüksek olup bunun bedeli de vatandaşa ödetilmektedir. Ülke genelinde durum hemen hemen aynıdır. Ülkemizin kaynaklarının doğru kullanılması, geleceğimiz ve ekosistemimiz açısından oldukça önemlidir.

Yine, İzmir'de 87.275 hanenin foseptikleri kanalizasyon sistemine bağlı değildir. Bu kontrolsüz foseptikler, tarım alanlarını ve su kaynaklarını kirliletmektedir. Ayrıca, yağmur sularının kanalizasyondan ayrılmaması da oldukça kötü bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Aşırı yağışlarla, foseptik şehrin sokaklarına yayılmaktadır. Bu, sağlık açısından da büyük sorunlara sebebiyet vermektedir. İzmir'de atık su arıtma tesislerinin tamamlanmamış olması da alıcı ortamların kirlenmesine sebebiyet vermektedir. Ülke genelinde de benzer durumlara rastlamak mümkündür.

Ekolojik kalite değerlendirmesine göre, İzmir orta, dış Körfez, Küçük Menderes havzasında yer alan kıyı, Ildır Körfezi orta derecede kirlî; İzmir iç Körfezi ise kötü derecede su kalitesine sahipken sadece Foça çok iyi su kalitesine sahiptir. Ayrıca, İzmir Körfezi'nin temizleneceği ifade edilmektedir, eğer Körfez'i kirlüten kaynakları sonlandırmazsanız bu mümkün olmayacaktır. Körfez'in şu anki ekolojik durumu en kötü seviyededir.

Bunların yanında, yağmur suyu ayırma planları 2020 yılı için İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılmasına rağmen bu toplanan yağmur sularının park bahçe sulamalarında kullanılması planlanmamıştır. Gelecekte yaşanacak su problemlerine çare olması açısından bu durum oldukça önemlidir ve bir an önce projelendirilmelidir.

Konuşmama son verirken çevrecilik milliyetçiliktir diyorum ve orman yakarak çevreci olunmaz, yine, orman yakmaları kınamadan çevreci olunmaz; teröre destek vererek barıştan, adaletten bahsedilemez diyor, 2020 yılı bütçesinin Türk milleti için hayırlı olmasını diliyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekilimiz Sayın Meral Daniş Beştaş'a aittir.

(HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Beştaş.

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, maalesef, her günümüz anma günü, neredeyse üç yüz altmış beş günün yarısı katliamları, ölümleri, ağır insan hakları ihlallerini kınamakla geçiyor; bugün de çok önemli üç yıl dönümü var: Birincisi, 19 Aralık “Hayata Dönüş” adı verilen ama katliamın, cezaevlerine yönelik operasyonun katliamının yıl dönümü. Dünyada herhâlde katliamı “hayata dönüş” olarak nitelendiren başka bir ülke yoktur.

O dönemde, savunma olarak “Cezaevlerine giremiyoruz, sayım yapamıyoruz ve arama yapamıyoruz.” şeklinde beyanlar vardı; rutin, hâlâ devam ediyor ve “İçeride silahlar bulundu.” deniliyordu; bunların hepsi yalan çünkü içeride hiçbir silah bulunmadı. Şu anda İzmir Milletvekilimiz olan Murat Çepni o dönemde Ümraniye Cezaevindeydi ve kendisinden de bire bir aldığım bilgiye göre, günde 2 defa sayım yapılıyor ve haftada rutin aramalar yapılıyordu.

Evet, 30 kişi vurularak, yanarak çok ağır şekilde katledildi ve Hikmet Sami Türk’ün o zaman söylediği şu cümlesi hâlâ kulaklarımızda: “Daha fazla kayıp bekliyorduk.” Ne oldu? Tabii ki zaman aşımı ve benzeri sebeplerle cezasızlıkla devam etti ve 19-22 Aralıkta, 22 ayrı cezaevinde yaşananlar gerçekten bugün de hâlâ acısını, sızısını hissettiriyor. Ben, yaşamını yitirenleri saygıyla anıyorum ve onları asla unutmayaacağımı söylemek istiyorum.

Tabii “cezaevleri” demişken 24 Eylül 2006 tarihinde 10 tutuklu ve hükümlünün Diyarbakır E Tipi Cezaevinde hunharca katledilmesini de hatırlatmak istiyorum. O davanın avukatlığını yaptım yirmi yıl. Yirmi üç yıl devam etti dava ve geçenlerde -tarihi de vereyim- 23 Mayıs 2019 tarihinde polisler, gardiyanlar, cezaevi doktoru ve cezaevi müdürleri beraat ettirildi. Hâlbuki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi -astronomik bir rakam- 798 bin euroya hükmetmişti ve Türkiye’yi mahkûm etmişti. Evet, bugün hâlâ cezaevlerinde bu uygulamaların devam etmemesi için alınması gereken önlemleri birazdan söyleyeceğim Sayın Adalet Bakanı buradayken.

Diğer bir mesele Maraş katliamı. “Maraş katliamı” denince doğrusu benim hafızamdan hiç silinmeyen bir cümle var. Alevi bir kadın eşine şöyle sesleniyor: “Beni sen öldür, onların eline bırakma.” Evet, acıyı bugün de ağır bir şekilde hissediyoruz. Resmî rakamlara göre 111 kişi ama tanıkların verdiği beyanlara göre morgda 1.306 cesedi gördüklerini söylediği bir katliam. O gün insanlık öldü aslında. İnsanların yakıldığı, parçalandığı, hunharca katledildiği Maraş katliamı beş gün devam etti ve çocukların -söylerken de üzülerken söyleyeceğim- bacaklarının ve kollarının kesildiğinin, kazanlarda yakıldığının şu anda bile basında yaygınca geçtiği bir katliamdır Maraş katliamı. İnsanlar Alevi olduğu için, solcu olduğu için öldürüldü, iş yerleri yakıldı ve bugün de maalesef, aynı yöntemlerle Alevilerin evleri işaretleniyor, tehdit ediliyor ve inançları tanınmıyor.

Tabii ki katliamlar birbirini takip eder. Bir katliam aydınlatılmadığında yeni katliamlara davetiye çıkarılır. Maraş katliamı aydınlatılmış olsaydı Ankara’nın göbeğinde 102 kişi 10 Ekimde katledilmeyecekti ya da Roboski’de insanlar bombalarla -Türk savaş uçaklarına ait bombalarla- öldürülmeyecekti ya da Suruç’ta gençler öldürülmeyecekti. Bu nedenle, cezasızlık bu katliamlara maalesef davetiye çıkarmaktadır. Ben, Maraş katliamında da yaşamını yitirenleri saygıyla anıyorum ve Alevi yurttaşların inançlarının mutlak surette kabul edilmesi ve bu ayrımcılığa son verilmesi çağrısını yapıyorum.

Taybet İnan... Çok sıklıkla duyarsınız bizden. Bugün, onun da ölüm yıl dönümü. “70 yaşında bir kadının cenazesi, Silopi’de yedi gün bekletildi.” diye konuşmalarımızdan bilirsiniz. Geçen hafta bir gelişme oldu; İçişleri Bakanlığı, dava dosyasına bir savunma gönderdi ve “kaçınılmaz son” diye bir değerlendirme yapmış. Mahkeme de Taybet İnan için “PKK sempatisi” demiş, hiç tesadüf değil tabii ki. Kızı Hezne İnan da vahşet bodrumlarında, 177 kişinin öldürüldüğü bodrumlarda yaşamını yitirdi; anne-kız birlikte öldüler ve İçişleri Bakanlığının tam olarak savunması şu, diyor ki: “Taybet İnan ve yakınlarının hayatlarını korumaya yönelik kaçınılmaz tedbirlerin sonucu öldü.” Roboski’de bizzat savaş uçaklarıyla, emir-komuta zincirleri içinde işlenen bir katliama mahkeme “kaçınılmaz hata” diye karar verdi; Taybet İnan dosyasında da “kaçınılmaz son” diyor. Bunun hukukla, bunun yargıyla, yargı kararıyla hiçbir ilgisi yoktur. Burada ölenin kimliği, öldürenin kimliğidir ayırt edici olan ve devlete göre, ölen herkes örgüt üyesi ve çatışmada ölmüş; bunu da yanına yazıyorlar mutlaka. Taybet İnan 70 yaşında olduğu için... 70 yaşında da olsa 7 yaşında da olsa mahkeme savunmalarında bunu diyorlar, bunu bulamazlarsa “Örgüt öldürmüştü.” diyorlar.

İşte, ben bu gerekçeleri size bir kez daha hatırlatıyorum ve Taybet İnan’ın, kızının ve o bodrumlarda yanan herkesin mücadelesinin; daha doğrusu, cezasızlıkla bitirilmeye çalışılan dosyalarının takipçisi olacağımızı, yeni katliamlara izin vermemek için sizlerin de bunu yapmanız gerektiği çağrısını yapmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, anmalar bitti, konuşma sürem de bitti ama başka bir mesele var; Sayın Adalet Bakanı demin çok önemli bir şey dedi “Yargı, yürütme ve yasama; kuvvetler ayrılığı var.” dedi. Gerçekten konuşmasının altına imza atıyorum Sayın Adalet Bakanının; olması gereken tabii ki kuvvetler ayrılığıdır, tabii ki yargının kararlarına hiç kimsenin müdahale etmemesidir, tümüyle tarafsız ve bağımsız olmalıdır. Milletvekilimizin, Efe Tektekin’e ilişkin sorduğu soruya yanıtta bunu söyledi.

Efe Tektekin, Diyarbakır’da TOMA’nın çarpması sonucu 6 yaşında ölen bir çocuk. Dedesi de bir yıl önce TOMA çarpması sonucu ölmüştü. Adli tıp raporunda Efe Tektekin kusurlu bulunmuş. 6 yaşındaki çocuk gidip panzere çarpmış ve ölmüş! Yani bu kadar büyük bir insafsızlıkla, vicdansızlıkla karşı karşıyayız.

Sayın Adalet Bakanına şunu söylemek istiyorum: Keşke, Cumhurbaşkanı, Demirtaş için, Yüksekdağ için “Onları bırakamayız.” dediğinde müdahale etseydiniz, keşke “Karşı hamlemizi yapar, işi bitiririz.” dediğinde “Aman durun, yargı tarafsız ve bağımsızdır.” diye müdahale etseydiniz. Eğer sözlerinizin arkadaysanız, lütfen, Cumhurbaşkanının yargı üzerindeki talimatlarını durdurun ve Adalet Bakanı olarak görevlerinizi yapın demek istiyorum.

Son olarak, yasak yayın meselesi. Değerli milletvekilleri, cezaevlerine Kürt medyası ve sol medyası, muhalif medya alınmıyor, altını çizerek söylüyorum. O kadar absürt bir karar çıktı ki bununla biraz duyuldu; önceki dönem Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş’ın Evrensel’e verdiği röportajı, kendisinin devlet karşıtlığını artıracığı gerekçesiyle verilmemiş. Sevgili Selahattin Demirtaş kendi röportajını okuyup herhâlde devlet karşıtı olacakmış. Bu kadar da komik gerekçelerle yayınlar verilmiyor. Yeni Yaşam gazetesi, Azadiya Welat ve benzeri yayınlar verilmiyor, sadece yandaş televizyonlar izlenebiliyor. TRT2 bile yasaktı. Silivri ve Bakırköy’e gittiğimizde birçok not aldık; sadece, aynı haberi, Yeni Şafak yaparsa içeri gerebilir ama Yeni Yaşam yaparsa cezaevinin içine alınmaz. Sayın Adalet Bakanına bu keyfiliği durdurmaları için bu konuda da önemle bilgi vermek istiyorum. Gerçekten, bu, artık şöyle bir mesele: İktidar dışarıda hepimize, 82 milyona öyle bir propaganda yapıyor ki cezaevlerine girdiğinde de yapıyor bu propaganda. Hepimiz gerçekten iktidar zehirlenmesi geçireceğiz. Gece-gündüz iktidarın propagandalarını dinliyoruz ve buna “Artık yeter!” diyoruz, farklı görüşler de izlenebilirsin.

Sayın milletvekilleri, yarın bütçe bitiyor. Çok şey söylendi, çok şey konuştuk ama maalesef, bu, bütçede halkın olmadığı gerçeğini, işsizliğin olmadığı gerçeğini, gerçek sorunların, bütçede yer alması gereken kalemlerin yer almadığı gerçeğini değiştirmiyor. İktidar partisi milletvekilleri konuşurken zamanım oldukça, mümkün oldukça burada dinledim gerçekten ve izlerken çok dikkatle dinledim, öyle istatistikler verdiler ki beni bir araştırmaya itti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Teşekkürler.

Şöyle bir istatistik çıkardım: İstatistikleri nasıl okuyorlar, anlamadım... Konuşurlarken kendimi İsviçre'nin Zürih kentinde ya da Alplerde hissediyorum. Demin Hakkâri örnek verildi; sanki Hakkâri gerçekten Hakkâri değil de yani işte dünyanın cennet bir köşesinde; Lozan'da mı, Cenevre'de mi, öyle bir yerde hissettim. Bir istatistik vereceğim: Türkiye'de ilkokuldan yüksekokula kadar her öğrenci için yapılan ortalama eğitim gideri düşük, 137 ülke arasından 99'uncu sırada. Burada Hükûmet yetkilileri şöyle veriyor: "38 ülkeyi geride bıraktık, mutluyuz." Yani hep tersten bir istatistik verme var ya da emeklilikte Türkiye sondan 3'üncü sırada, herhâlde sondan hesaplayarak "1'inci sıradayız." diyorlar. Yani bu istatistiklerde vatandaşın gerçekler saklanıyor. Gerçek istatistikleri verin, biz de verelim, siz de verin ve kötü olduğunuzu, gerçekten ekonomik krizin olduğunu, vatandaşın aç ve yoksul olduğunu, bu bütçenin sarayın bütçesi olduğunu kabul etmediğinizin müddetçe sorunları çözemeyiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatip, kürsüden yaptığı konuşmada Türkiye'nin ortak acılarından ve özellikle Maraş katliamından bahsederek, bu tür hareketlerin günümüzde de devam ettiğini ifade etmiştir. Her şeyden önce, acılar hepimizin ortak acısı, ulusal birliğimizi kurarken tarihte çok büyük acılar yaşadık, Allah daha büyüklerini yaşatmasın. Kaldı ki Avrupa'nın Yüz Yıl, Otuz Yıl savaşlarıyla, köylü isyanlarıyla, Orta Çağ engizisyonlarıyla yaşadığı acıların onların demokrasisine katkısı olmuştur. Ancak hamdolsun biz bunlardan ders çıkarmış bir milletiz. Maraş katliamında, Sivas katliamında, Başbağlar, Bingöl katliamlarında terör odaklarının hedefinde olmuş, hedefine girmiş binlerce insanımızı maalesef şehit vermemizden ve hayatını kaybetmesinden elbette büyük dersler çıkardık. Ancak bu tür hadiselerin hiçbirinin Alevi-Sünni vatandaşlarımızın arasında farklı din, mezhep ve dilden dolayı oluşan hadiseler olmadığını yeniden vurgulamak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir dakika daha veriyorum, toparlayın, bitirelim.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zira bunların tamamını, ulusal birliğimizi tehdit eden dâhilî ve haricî bedhahların, aziz milletimize düşmanlık besleyen odakların maalesef bilinçli, kastı ve taammüden yapmış olduğu eylemler olarak görüyor ve bütün milletimizin bir bütün olarak geleceğe aydınlık yarınlara yürüdüğüne inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Uzaylılar yapmıştır Cahit Bey, Mars'tan gelenler yapmıştır! Bu ülkede hiçbir sorumluluğunuz yok, uzaylılar yapmıştır Cahit Bey, kesin yani!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz de kısaca ifade edin, buyurun Sayın Türkkan.

28.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın hatibin konuşmasında bahsi geçen Maraş olayları, arkasından yakın bir tarihte Sivas ve Erzincan Başbağlar'da cereyan eden olaylar, herkes için ciddi anlamda üzüntü verici hadiselerdi. Yalnız Maraş olaylarıyla ilgili o dönemi bilen birisi olarak size bir şey hatırlatmak istiyorum: O dönemde Maraş'ın Pazarcık ilçesinde öldürülenlerin tamamına "Alevi" dersiniz, doğru bir hüküm koymazsınız. Aralarında Alevilerin de olduğu ama Sünnilerin de olduğu... Bunu sadece bir mezhep kavgası açısından görmemek adına söylüyorum. Ama emperyalistlerin o dönemde Türkiye üzerinde oynadıkları en önemli oyunlardan bir tanesidir, Türk milletini birbirine sokmak için yapılan provalardan bir tanesidir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Solcu" dedim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çorum'dan, arkasından Sivas'tan bahsederken Başbağlar'ı da hiç görmezlikten gelmek de doğru bir tespit olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkkan.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başbağlar'ı da konuştuk biz burada.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yani acılar, herkesin acısı, bu ülkede yaşayan herkesin acısı; gösterilen tepki, herkesin ortak tepkisi. Ama orada, Alevi-Sünni meselesinin içerisine Alevileri koyup diğer taraftan hiçbir şey olmamış gibi davranırsak bu da doğru bir teşhis olmaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bilerek "solcular" dedim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir daha söylüyorum: O dönemde, orada -Maraş'ın Pazarcık ilçesinde- bizzat bulunan arkadaşlarla beraber, dostluk yapmış bir adamım ben. İsim de verebilirim şimdi, kendisi de burada yok ama konuyu iyi bilen, gözlemci, o olayları yaşayan bir arkadaşımız.

Meseleye bu yönden de bakmakta fayda var diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Acıları ne yarıştırıyoruz ne de ayırıştırıyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi, Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nda.

Buyurun Sayın Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum.

Nedir bu 3'üncü madde, biraz önce okundu, "Denge" başlığı altında, bir ülkenin merkezî hükûmetinin belirli bir dönemde yaptığı veya yapmayı öngördüğü harcamalarla elde ettiği veya elde edeceği gelirler arasındaki farkı düzenliyor. Eğer harcamalar, gelirden fazla ise bütçe açığı; gelir, harcamalardan fazla ise bütçe fazlası oluşuyor. Maalesef, biz de hep bütçe açığıyla karşı karşıya kalıyoruz.

On yedi yıllık AKP iktidarıyla ilgili, bütçe dengesine baktığımızda, son yıllarda gittikçe istikrarlı bir şekilde artan bütçe açığıyla karşı karşıyayız. Örneğin, bir önceki yıl 2017'de 47,8 olan bütçe açığı, bu yıl -biraz önce maddede de okunduğu gibi- 72,8 milyar lira. Peki, niye böyle oluyor? Çünkü gün geçtikçe borçlanıyoruz, faiz artıyor. Örneğin, 2018 yılında önceki döneme göre faiz giderlerinin yüzde 30,4 arttığını görüyoruz.

Evet, bugüne kadar, hatta biraz öncesine kadar bütçe kanunu teklifini görüştük; maddeler oylandı, geçti. Şimdi kesin hesap kanunu teklifini görüşüyoruz. Meclisin en önemli denetim yetkilerinden biri ama AKP iktidarı, iktidara geldiğinden beri denetimden hoşlanmadığı için ya Anayasa değişikliğiyle ya mevzuat değişikliğiyle ya da fiilen denetim yollarını ortadan kaldırıyor.

Değerli arkadaşlar, biz her seçim döneminde ve yasama dönemlerinde kesin hesap komisyonu kurulsun diye projeler hazırlıyoruz, kanun teklifleri getiriyoruz ve biz diyoruz ki: "Biz, iktidara geldiğimizde muhalefetten birini seçeceğiz başkan olarak." ve iktidar, bu Meclise, milletin Meclisine hesap versin istiyoruz ama siz bugüne kadar bunu kabul etmediniz.

Şimdi 2020 bütçesi geçti, yarın bütünü oylanacak. Seneye bu verilen yetkiyi Hükûmet doğru kullanmış mı, verimli kullanmış mı, usulüne uygun kullanmış mı, bir sorumlu varsa hesap sorulmuş mu nasıl denetleyecek? Kesin hesapla ama bakıyorsunuz, Komisyon'da ne yapıyorlar, diyorlar ki: "Efendim, zaman dar." Oylanıyor ve çoğunlukla tabii, iktidar partisinin oylarıyla, hızlıca, kesin hesapla ilgili raporlar, Sayıştay raporları görüşülmeden buraya geliyor ve denetimsiz kalıyor. Uzmanlarımızın da belirttiği gibi, Sayıştayın hazırladığı dış denetim genel değerlendirme raporlarında kamu zararlarına ilişkin hususlara yer verilmiyor, mahallî idarelerle ilgili raporlar, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmiyor. Denetçilerin -gözlemleniyor bu baskı altında çalıştığı, bazı kurum, şirket isimlerinin gizlendiği, raporlarda görülüyor.

Yedek ödenek aktarım tutarı, kanunen yüzde 2 ama bakıyorsunuz, yüzde 7,21 harcanmış. Peki, değerli arkadaşlar, bu Meclisin, bu yüce Meclisin çıkardığı kanuna yürütme organı uymuyorsa, şimdi siz, bu kesin hesap kanunu teklifine elinizi kaldırıp kanuna aykırı olarak kendi çıkardığınız kanuna saygı duymayarak evet mi diyeceksiniz? Soruyorum size, bu yetkinizi kullanmayacak mısınız? (CHP sıralarından alkışlar) Kullanmazsanız, Hükûmet de böyle her sene, ödenek üstü 63 milyar, bir dahaki dönem 80 milyar, 100 milyar, bol keseden bu milletin parasını harcar; siz de vicdanınız rahat uyuyun değerli arkadaşlar.

Evet, birçok kamu idaresi raporlarının kanuni sürelerinde hazırlanmadığı, Sayıştaya gönderilmediği, kamu-özel ortaklıklarıyla ilgili sorunlar, hepsi tespit edilmiş. Tam 232 kamu idaresinin raporlarında 8.240 ihlale rastlanmış ve bunların çoğu, sürekli devam eden ihlaller. İşte, bu denetimsizlik olduğu sürece de bu ihlaller devam edecektir. Bu arada, alt komisyon kurulması talebi de kabul edilmemiş yine grubunuzun üyeleri tarafından Plan ve Bütçe Komisyonunda. Bunlar, kabul edilemez.

Şimdi, günlerdir konuşuyoruz, bütün gerçekler ortada ama bakıyoruz, iktidar sürekli masal anlatıyor. Hani, Engin Başkanımız da diyor ya, hakikaten La Fontaine'in tahtına göz dikmişsiniz. Tarım Bakanı diyor ki Komisyon'da: "Cumhuriyet tarihinin en yüksek miktarda şeker pancarını ürettik." Daha o tutanaklardaki mükrekkep kurumadan bakıyorsunuz, Rusya'dan şeker... Buradaki bütçe açılış konuşmasında Sayın Canikli rakamların üstüne bastıra bastıra dedi ki: "On yedi yılda 197 milyon akıllı cihaz satılmış. Ne kadar güzel, ne güzel büyümüşüz." Ya, insanın yüzü kızarır "197 milyon cihaz satılmış." derken. Tüketim ekonomisini övüyorsunuz. Ya, şöyle deseniz: "197 milyon cihaz ürettik." deseniz biz de sizi burada alkışlarız, ellerimiz patlayana kadar alkışlarız. (CHP sıralarından alkışlar) Ama yok, üretim yok. Borçlanarak, kredi kartıyla vesaireyle aldığımız bu cihazlar da dışarıda üretildiği bizim millî gelirimiz dışarıya gidiyor; insan bunu burada söyleyemez.

ARZU AYDIN (Bolu) – ŞİHA'ları, İHA'ları alkışladığınız gibi mi? Onları da alkışlayın.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Siz karar verirsiniz bizim neyi alkışlayacağımıza, her şeye karar verdiğiniz gibi.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın, siz Genel Kurula hitap edin Sayın Kayışoğlu.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Evet, şimdi bakıyorsunuz, geçen gün Haydar Akar Vekilimiz de anlattı; iki gün önce de bana Ulaştırma Bakanlığı'ndan bilgi geldi, Bursa'ya hızlı tren gelecekti. "400 milyon lira çöpe gitti." dedi bir önceki, giden valimiz ve Bakanlığın verdiği yanıtta da ortada, 106 kilometrenin 50 kilometresinin ihalesi iptal edilmiş, yeniden ihaleye çıkılacak. İhale bedelinin tamamı ödenmiş ama Sayıştay raporlarına göre yüzde 15, verilen bu yanıtta göre de -tespit edemiyorum oranı, tünelin bir kısmından, altyapının bir kısmından bahsediyor- belli bir yüzdesi ancak yapılabilmiş. Peki, biz bunun hesabını sormayacak mıyız? Çöpe giden 400 milyonun hesabını sormayacak mıyız değerli arkadaşlar? Bize diyorsunuz ki: "Yol yapıyoruz, tren yolu yapıyoruz, havaalanı yapıyoruz, beğenmiyorsunuz." Ya, biz, doğru düzgün yapsanız, 1 liralık işi bin liraya değil, 1 liralık işi gerçekten 1 liraya yapsanız, zamanında yapsanız tabii ki alkışlarız. 2016'da bitecekti bu hızlı tren, şimdi bu cevapta deniyor ki: "2023'te bitecek." O hızlı tren Bursa'ya gelecek ama ne zaman gelecek? Büyük ihtimalle Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında gelecek. (CHP sıralarından alkışlar)

Dedik ya: "Gerçekler ortadayken ha bire masal anlatıyorsunuz." Ama bir yandan da ne yapıyorsunuz, biliyor musunuz... Şunu söyleyeyim, Cemil Meriç diyor ki: "Masal deyip geçmeyelim. İnsan, kaba kuvvetin hükümran olduğu bir devirde hayata katlanmak için bambaşka bir dünyanın varlığına inanmak zorundadır." Siz de bunu düstur edindiniz ama maalesef, gerçekler ortada. Artık, insanlar sizin anlattığınız o çarpıtılmış verilere, masallara inanmıyor. Anlatıldı burada, işsizlik cumhuriyet tarihinin rekorunu kırmış, yüzde 13,8, yoksulluk, her gün toplu intiharlar... Gerçekten içimiz acıyor. Dileriz ki sizin de birazcık olsun içiniz acısın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bir şey söyleyeceğim. Bu arada yılbaşı yaklaşıyor.

METİN YAVUZ (Aydın) – Sen nerede yaşıyorsun, sen!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Niye alınıyorsunuz? Ben, iktidarı eleştiriyorum arkadaşlar, siz iktidar mısınız?

ARZU AYDIN (Bolu) – Hamdolsun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Siz milletin vekilleri olun. Yazık! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu, siz Genel Kurula hitap edin.

Arkadaşlar, sessiz olalım.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Bakın, burası gerçekten çok önemli. Geçen yıl Bursa'da bir iş insanı bana yıl başından sonra mesaj attı. Tam 5 bin tane -5 tane binlik seri oluyor herhâlde- Millî Piyango bileti almış, kıymış parasına,

almış, parası var sonuçta. Yıl başında çekilişten sonra -kasaya kilitlemiş onları- vermiş elemanlarına, demiş ki: "Bunlara bir bakın." Elemanlar toplanmış, biletleri tek tek girmiş, tam 5 bin bilet taranmış, son 3 rakamına ikramiye çıkan bilet bile yok. Son 3 rakamına ikramiye çıkan biletleri bile ayırmışlar. Bu, hırsızlık değil mi? Bu, dolandırıcılık değil mi? Bu, milletin hayallerini çalmak değil mi? Bu hayal tacirliği değil mi? (CHP sıralarından alkışlar) İnsanlara artık hayal bile kurdurtmuyorsunuz, hayal. Yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar, sessiz olalım, hatibi dinleyelim, rica ediyorum.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Dinleyin, dinleyin, cevap verecekseniz gelir buradan cevabını verirsiniz; ben var olan bir şeyi anlatıyorum.

Yazıklar olsun, insanlar yılda bir kere olsun zengin olma hayali kurup ceplerindeki son paraları o biletlere yatırıyorlar. Buradan sesleniyorum: Lütfen bu hayal tacirlerinin değirmenine su taşımayın değerli vatandaşlarım, buradan söylüyorum.

METİN YAVUZ (Aydın) – Doğru söylüyor, bilet almayın diyor.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Evet, inandırıcılığınızı yitirdiniz. Yayınladığınız o yepyeni ekonomik paketler, yepisiyen ekonomik paketler, stratejiler, eylem planları, hiç kimsede zerre kadar heyecan uyandırmıyor; ne kadın sorunlarıyla ilgili ne ekonomiyle ilgili ne adaletle ilgili. Maalesef inandırıcılığınızı yitirdiniz artık. Metal yorgunluğunu geçtiniz, paslandınız, paslandınız! Artık yeni bir iktidara ihtiyaç var ve milletin Meclisinin çıkardığı bu kanuna uymayan Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni reddediyoruz.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun faizsiz finans kuruluşlarının bağımsız denetimini yürüten denetçiler için yayınladığı etik kurallara ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, 14 Haziran tarihli Resmî Gazete'de -yayımlanan kurul kararı- faizsiz finans kuruluşlarının bağımsız denetimini yürüten denetçiler için etik kurallarını yayımladı. Devletin mevzuatına ilk kez bir kutsal kitaptan ayetler giriyor. Bu yapılan iş, bir denetçinin nasıl davranacağını tarif ederken -Anayasa'nın 1'inci maddesinde daha laik cumhuriyet tarif edilirken- buradaki dipnotlarda ilk kez Kur'an-ı Kerim'den ayetlerin bulunduğu ve denetçinin davranış biçimlerini şeri hükümlere göre belirleyen bir süreç var; bu, doğru değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, bir dakika ekliyorum, bir dakikada tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu inanç istismarı, bu dinî bir devleti egemen kılmak, yüzde 99'u Müslüman da olsa olmayanların da bulunduğu bir süreçte, bir toplumda bu, kabul edilebilir bir yaklaşım değil. Daha sonra, bu denetçi raporlarının yaptırımları var, yaptırımları olacak. Esas buradaki soru şu, Sayın Adalet Bakanına sormak lazım: Kim uygulayacak bunu, kadınlar mı uygulayacak şeri hükümlere göre denetimleri?

Tabii ki, bu faizsiz finans kandırmacasını da Meclisin irdelemesi lazım. Kâr payı -adı üstünde- ama piyasa faizi ile kâr payı hep aynı denk geliyor veya kredi veriyor ama batarsa da kâr etmiş gibi onu diğer bankalarla denk alıyorlar; inanç istismarıdır, kandırmacadır. Bu şeri hükümlerin Resmî Gazete'de yayımlanması kabul edilemezdir. Adalet Bakanının da bu konuya nasıl yaklaştığını duymak isteriz. Anayasa'nın 1'inci maddesini doğrudan ihlaldir. Tümüyle karşıyız ve tümüyle bu konuda ne gerekirse onu yapacağımızın bilinmesini istiyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sen alkışlama, Kur'an okunuyor her yerde ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kur'an okunur. Kur'an'a en büyük kötülük...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye lütfen, bir dakika... Bir saniye Sayın Özkan...

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

30.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, faizsiz finans kuruluşlarına şeriat hükümleriyle denetim ayrıcalığı tanınmasının vahim bir durum olduğuna ve bu konuya açıklık getirilmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet, gerçekten Özgür Bey'in ifade ettiği bu konu, 14 Aralıkta Resmî Gazete'de Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun faizsiz finans sektörüne ilişkin kurul kararı ve burada denetçiler için etik kurallarla ilgili... Kurul kararının "amaçlar" bölümünde "Bu Kurallar, denetçiler için Fıkî ilke ve kurallar esas alınarak oluşturulan etik bir çerçeve ortaya koyar. Bu sebeple denetçilerin, dinî inançları nedeniyle ve Allah-u Teâlâ'nın emirlerine uyma ve yasakladıklarından sakınmanın yolu olarak bu Kurallara uyma motivasyonuna sahip olduğu kabul edilir." diyor. Devamla, sırasıyla bu dayanaklar "dürüstlük" "insanın yeryüzündeki halifeliği ilkesi" "ihlas" "takva" "erdemli olma ve işini mükemmel yapma" diye sayılıyor, böylece devam ediyor.

Şimdi, bunların tümü, kendisini laik olarak tanımlayan bir ülkede yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ilave ediyorum, tamamlayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet, bunların tümü, kendisini laik olarak tanımlayan bir devletin Resmî Gazete'sinde yayımlanıyor. Gerçekten, böylece de faizsiz finans kuruluşlarına şeriat hükümleriyle denetim ayrıcalığı tanınıyor. Biz, nasıl bir ülkede yaşıyoruz, anayasasız bir ülkede mi yaşıyoruz, şeri hükümlerle mi yönetiliyoruz yoksa bu Resmî Gazete, Türkiye'nin Resmî Gazetesi değil mi? Hakikaten bu, vahim bir durum ve buna bir açıklık getirilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz de buyurun.

31.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, helal sertifikasının Parlamentoda yapılan yasal düzenlemelerle hayata geçirildiğine, finans sektöründe helal finans hareketlerini yapan, mevduat toplayan bir kurumun çalışmasıyla ilgili hususlarda İslami referansların kullanılıyor olmasının doğal olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, biz bu meseleler tartışılırken her zaman kendi kültürümüzden, kendi medeniyetimizden, kendi anayasal hukuk düzenimizden bahsettiğimizde inandırıcılığı olmuyor, illaki Batı medeniyetlerinden örnek vermek zorundayız.

Bakınız, Koşer belgesi var, Avrupa'da da pek çok ülke Koşer belgesini veriyor. Yani Koşer belgesi, Yahudi, Musevi

ilahiyyatına göre helal sayılan teçhizat, gıda nedir, onun şartlarını belirliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O, bizde de var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bizde de helal sertifikası var ve bu helal sertifikası da Ticaret Bakanlığının riyasetinde ki bu Parlamentoda yapılan yasal düzenlemelerle hayata geçti.

Şimdi, bahsi geçen konu Katılım Bankası yani finans sektöründe helal finans hareketlerini yapan, mevduat toplayan ve ona göre de helal dairede mevduat, kredi dağıtan bir kurum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, bir dakika ekliyorum.

Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şimdi, bu kurumun çalışmasıyla ilgili hususlarda, yine o kurumun kuruluş amacına uygun bir şekilde çalışması için İslami referansların kullanılıyor olmasından daha doğal hiçbir şey olamaz. Ha, Hegel'den olacak, Dostoyevski'den olacak, John Locke, Machiavelli, Shakespeare konuşacak, Allah'ın kitabı olunca hayır diyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz bunu kabul etmiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, bir saniye lütfen.

Değerli arkadaşlarım, bir saniye oturun.

Şimdi, ben şöyle yapacağım: Bu konuşmaya devam edeceksiniz ama bir soru-cevap bölümü olacak. Sanırım siz konuşmanızda Adalet Bakanına bir soru yönelttiniz, değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet.

BAŞKAN – Birazdan soru-cevaba gireceğim, tekrar size söz vereceğim, öyle devam edeceğiz çünkü 2 konuşmacımız kaldı yani konu dağılmasın diye bunu yapıyorum. 2 konuşmacımız şahsı adına konuştuğundan sonra, konuşmanızda birer cümleyle söyleyin, soru-cevaba başlayacağız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Aynı şekilde mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Bolu Milletvekilimiz Sayın Fehmi Kıpçu konuşacaktır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

FEHİM KİPÇÜ (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına, 2018 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, heyetinizi ve aziz milletimizi baki muhabbetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçen dönem 2018 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili söz aldığımda, bütçenin sadece parayla ölçülemeyen bir şey olduğunu, “Bir millet neden bütçe yapar?”, “Niye önemlidir?”i kendi gönül zaviyemden anlatmaya çalışmışım. Aradan geçen zamanda hep birlikte gördük ki, seçimler öncesi, dünyanın ta öteki ucundan, Yeni Zelanda'dan kur üzerinden başlatılan, “tweet”lerle ve kara algı propagandalarıyla devam eden ekonomik operasyonlara milletçe şahit olunca konuşmama kaldığım yerden devam etmemin uygun olacağını düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bulunduğumuz coğrafya, kaderimizdir. Bizler, coğrafyamıza ilişkin kaderimizin farkında olarak hareket ediyor ve bütçe yapıyoruz. Zira, bir ülke düşünün; yani başınıza, 15-20 bin kilometre öteden petrole çökmek için gelenlerin olduğu; ölüm kusan namluların, babasının gölgesini siper eden çocukların, “hayat” diye solunan barut kokularının yanında bir ülke. Bir ülke düşünün, yani başımızda insanlık onuru ölürken ve dünyanın sesi çıkmazken, daha dün bizim olan Suriye'den ırzını namusunu korumak için gelen mazlumlara misafir edince sanki milletimizin rızasını yiyormuş gibi seçim kampanyalarının öznesi hâline getirip milletimizi misafir düşmanı yapmaktan utanmayanların olduğu bir ülke. Bir ülke düşünün, söz konusu sınır güvenliğimiz olduğunda “Bir adım dahi gidemez.” diyenlerin olduğu, yerli ve millî olan her şeyimizle gidip terör koridorunu yok ettiğimizde ise “Bizim, sınır ötesinde ne işimiz var?” diye ülkesini dışarıya şikâyet edenlerin olduğu bir ülke. Bir ülke düşünün, ihanet şebekeleri kendi tank, top, tüfek ve uçaklarımızı yani bizim olanı bize çevirip kalkıştığında milletimizin destansı direnişini, şehadet şerbetini, gazileri, 15 Temmuz'u unutup, daha sonrasında “kontrollü darbe” diyenlerin olduğu bir ülke. Bir ülke düşünün, ülke olarak hafızamızdan sildiğimiz, ismini yeni unuttuğumuz IMF'ye heyet olarak gidenlerin olduğu bir ülke. Bir ülke düşünün, tek hizmeti hendek ve çukur kazmak olan, Kürt analarımızın evlatlarını dağa kaçıran, asker ve polis evlatlarımızı şehit edenlerle beraber yol yürüyenlerin, Diyarbakır Annelerini es geçip “demokrasi” diye PKK marşı okutturanların ziyaret edildiği bir ülke. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir ülke düşünün, Akdeniz'de hukukumuzu korumak için Trablusgarp'a kadar oluşturulan koridorla ilgili “Anlaşma yaptığımız ülkenin rejimi yüzde bilmem kaç temsil ediyor.” diye siyaset yapılan bir ülke. Bir ülke düşünün -milletimiz ana muhalefet anlayışının ulaştığı paradoksun “nirvana”sını görsün diye söylüyorum- 1999'da, şimdilerde EYT olarak bilinen bir düzenleme yapılıyor -yanlıştır veya doğrudur diye bir hüküm serdetmiyorum- siz o zaman SSK Genel Müdürünüz -hastane kapısı önünde insanların beklediği, apandisimizi kestirmek için 250 lira bıçak parası ödediğimiz, ilaç bulamadığımız zamanlar hani- yıllar sonra, bu düzenlemeyi yapan dönemin Bakanını grup toplantınıza çağırıp, alkışlatıp, sanki bugün bu iktidarın işiymiş gibi açıklama yapıp EYT'lilerin hayalleri üzerinden siyaset yapanların yüzlerinin yere hiç düşmediği bir ülke. Bir ülke düşünün, sadece kendi ülkesinin değil dünyanın “en”lerini ve “en iyi”lerini temsil eden ve edecek olan Kanal İstanbul'a, havalimanına, köprülere, şehir hastanelerine, santrallere, bu ülkeyi tüm siyasi, jeopolitik ve ekonomik ambargolardan kurtaracak hamleler yapan cumhura, Cumhurbaşkanına rağmen muhalefet edenlerin; “Gezi” diye gazı verenlerin, dava açanların, yeni “Gezi”leri ve gazları verecek olanların olduğu bir ülke. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ben, böyle bir ülke düşünmek istemiyorum. Bizim düşündüğümüz ülke, muhannete yarasını

sardırmayan, kadim olana, insanlığımıza ve medeniyetimize inanan ve güvenen bir ülke muradıdır. Cennetmekân Abdülhamid Hân-ı Sâni şöyle diyor Paşasına: "Paşa Paşa, bizim en büyük mesuliyetimiz, âleme nizam vermektir. Türk'ün yıldızı ile İslam'ın hilali buluştuğunda edindik biz bu mefkûreyi. Birileri bu mefkûreyi bir dağ, bir mevzi ve bir cephe zannetmektedir. Bu mefkûre nedir, bilir misin Paşa? Bu mefkûre, tüm âlemin bir nizam içerisinde olmasını sağlamaktır; kim acı çekiyorsa onun yarasını sarmaktır; Türk'e, İslam'a dert verenin başını vurup derdini başından almaktır." (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

En nihayetinde, biz, bu hissiyatla yapıyoruz. Varsın bütçemiz hayır olsun, bereket olsun, rahmet olsun diyorum.

Tekraren heyetinizi ve aziz milletimizi baki muhabbetle selamlıyorum.

Vesselam. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü'nün 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatibin konuşmasındaki provokatif üslubu, saldırgan dili ve Genel Başkanımıza yönelik âdeta sosyal medya trolleri ağızıyla yapılan konuşmayı tümüyle kınıyorum ve reddediyorum.

ARZU AYDIN (Bolu) – Nasıl bir saldırı peki bu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Yüzlerin düşmediği" dendiğinde orada sayın hatibe şunu sorarlar: EYT'lilere "45, 46, 47 yaşında emekli olup çift maaşa konmak istiyorlar." deyip de kendisi 46 yaşında emekli olup hem o dönem Başbakan hem emekli maaşı alan Genel Başkanınızı sorarlar. Dönerler şimdi size, saraya yerleştirdiğiniz her bürokrata 3 maaş, eşlerine 2 maaş verip 5 maaşla siz onları geçindirirken sarayda, EYT'lilere "Çalışamayacak kadar yaşlısın, emekli olamayacak kadar gençsin." durumunun karşısında çift maaş yakıştırmayı yapanları vatandaşın vicdanına havale ederler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ekliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, SSK Genel Müdürlüğü dönemiyle ilgili Sayın Genel Başkana yapılan haksız saldırıya şu akıl yürütmeyle cevap vermek lazım: Bugün SGK'yi iyi yönetiyorsanız, bırakın o zaman SGK Başkanı gelsin devletin başkanı olsun, o dönemdeki bütün hesabı SSK Genel Müdürüne söyleyecekseniz. Yok, siz de biliyorsunuz ki meslek icabı, SGK yüzde 50 açık vermektedir. Genel Başkanın döneminin 110 kat fazla açığını hiç yüzünüz düşmeden savunup, burada geçen senenin bütçesine oy verip de Cumhuriyet Halk Partisine "yüz düşme" eleştirisi yapmak, yüzü yere düşürmeden oradan gözümüzün içine bakmak da ancak Adalet ve Kalkınma Partisinin siyaset anlayışına yakışıır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, söz talebiniz var mı sizin de?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Yani soru-cevaptan önce verirsiniz...

BAŞKAN – Vereceğim, o zaman vereceğim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamam, o ayrı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

33.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Genel Kurul çalışmalarının milletin menfaatine yönelik sürdürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, tabii, sayın hatip kürsüden konuşurken aslında bu noktada, bir tutarlılık ifadesi noktasında bu konuşmalarını yaptı. Elbette Sayın Grup Başkan Vekili de buna cevabını verdi, saygı duyuyoruz. Ancak o dönemde her ne kadar siyasi bir görevi olmasa da, Kurumun Başkanı olmasa da veya Kurum Başkanlığı döneminde de olsa bazı konuşmaları var; bugün gazete kupürleri de bunu ispat ediyor. Sayın Kılıçdaroğlu "60 yaş şart." diyor. Kaç yılında diyor bunu? 1998'li yıllarda. Ve arkasından yine bir acı itiraf olarak "Emeklilik yaşı 65 olsa dahi bu ülke kurtulmaz." diyor, beş yıl geçiyor "80 de kurtarmaz." diyor. Yani geçmişte var olan ve yaşadığımız tecrübeler çerçevesinde de tekrar hâle yola sokulan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın; toparlayalım Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yaşadığımız tecrübeler çerçevesinde, yine, bugün Mecliste bulunan diğer siyasi partilerin de içerisinde bulunduğu hükûmetler döneminde...Ke biz de bunlara sahip çıkıyor, saygı duyuyoruz; doğru bir düzenlemedir ve diyoruz ki: "Bu bir akıl, bu bir siyasi tecrübenin ürünü olarak ortaya çıkmıştır."

Bu EYT'liler üzerinden tartışmalar yapmak ve gelecek kuşaklarımızı da yeni risklerle karşı karşıya bırakmak yerine bu çalışmalarını milletin menfaatine sürdürecektir şekilde yol almamız gerektiğini düşünüyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanağa geçmesi açısından çünkü Genel Başkan hakkında...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aslında 69'a göre kürsüden de olabilir ama gündemi yürütmekle ilgili hassasiyetinize de saygı göstererek şunu tutanağa geçirmek isterim: Sayın Genel Başkanın kullandığı ifade ile EYT sorunu bambaşka iki mesele. 60 yaşta emeklilik, mesleğe, göreve ya da sigortalığa başladığı gündeki mevzuat icabı emekliliğini 60 yaşında hak edeceğini bilenler için başka bir mesele ama mesleğe girerken, memuriyete alınırken, sigortalı olurken 48 yaşında, 46 yaşında emekli olacağını sanıp bunun ileri tarihlere gelmesi ve o sırada "Hem çalışamayacak kadar yaşlı hem de emekli olamayacak kadar genç." deyip aradaki altı, yedi, sekiz yıllık dönemler ve burada yaşanan mağduriyetler sorun. Genel Başkanımızın emeklilikte yaşa takılanlara yönelik ifadesi değil, aktüeryal denge açısından ve o anki durumda 60 yaştaki emeklilik olabilir ama kimse sigortalı olduğu gündeki mevzuatın, oyun başlayınca kural değiştirilip milyonların ayağından sosyal güvence ve emeklilik halısının çekilmesini kabul edemez. Böyle bir beyanımız yoktur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum.

Emeklilikle ilgili yaş düzenlemesi yapıldığı tarihte normal şartlarda eğer emekliler 60 veya 65 yaşını bekleyecek olsaydı, bu tarihte ne zamandır SGK'li olduğuna bakılmaksızın beklemesi gerekirdi ancak şu anda Türkiye'de fiilî emeklilik yaşı, kademeli olarak, girdiği tarihe göre tespit edildiğinden fiilî emeklilik yaşı da zaten bu sebeple -tam da Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği sebeple- 53'tür.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Genel Başkanımıza atfen kullanılan ifadenin gerçek olmadığı, EYT'yle ilgili olmadığı açıklığa kavuşmuştur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, kayıtlara girmiştir.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi 3'üncü madde üzerinde şahıslar adına son söz, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erkan Baş'a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ekranları başında bizleri izleyen, emeği ve alın teriyle yaşayan herkesi sevgiyle saygıyla yürekten selamlıyorum.

Şimdi, bütçenin sonuna doğru geliyoruz, yüzlerce saat –Komisyon hariç- benim hesabıma göre Genel Kurulda yüz elli saate yakın konuştuk, tartıştık. Ne oldu? Tayyip Erdoğan ne dediyse o oldu. Yani biz ne anlatırsak anlatalım, nasıl anlatırsak anlatalım, özellikle AKP'li vekiller ezberleriyle devam ediyorlar.

Bakın, bugün, burada yaptığımız tartışmanın özü ne? Biz diyoruz ki: "Bu memleketin işçileri, emekçileri, yoksulları sömürülüyor, hatta sayenizde sürünüyor." Siz de diyorsunuz ki: "Yok öyle bir şey, her şey çok güzel." Şimdi, biz defalarca anlatmaya çalıştık, beceremedik, o zaman başka türlü bir anlatma yolu arayalım dedim.

Şükürler olsun okuma yazmam var, üniversite diplomam da var ama bugün sabah saatlerinde, Gebze'de, İstanbul'da, İzmir'de, Eskişehir'de, her yerde, bakın, şurada fotoğraflarını gördüğünüz işçiler, metal işçileri, daha sabah güneş doğmadan bu işçiler sokaklara çıktılar ve kendileri bu bütçeyi nasıl görüyorlar, kendileri bu ülkeyi nasıl görüyorlar, bunu anlatan bir bildiriye, şu gördüğünüz bildiriye sağda solda dağıttılar. Hani diyorsunuz ya "Senin anlattığın gibi değil, öyle değil." O zaman bırakalım, işçiler anlatsın, işçiler konuşsun.

Ben, izninizle, BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasının bugün Türkiye'nin dört bir yanında dağıttığı bildiriye okumak istiyorum.

"Geçinemiyoruz, insanca yaşayacak bir ücret istiyoruz. İşçiler, emekçiler, kardeşler; bizler de sizler gibi ücretiyle geçinen, başka da geliri olmayan metal işçileriyiz. Bu ülkenin tüm işçileri, memurları, emeklileri gibi biz de yaşamak için çalışmak zorundayız.

Biz işçiyiz, emekçiyiz. Bazılarımız da işsiz, sabah akşam iş arıyor. Milyonlarcayız, kimimiz asgari ücretle, kimimiz onun altında, kimimiz biraz üstünde bir ücretle ay sonunu getirmeye çalışıyoruz. Hiçbirimizin ücreti, açıklanan yoksulluk sınırına bile yaklaşmıyor. Hepimiz yoksulluk sınırının altında bir ücretle çalışıyor ve ay sonunu borçla getirmek zorunda kalıyoruz.

İşçiler, emekçiler, kardeşler; biz metal işçisiyiz. Kimimiz döküm fabrikalarında binlerce derece sıcakta, kimimiz otomotiv fabrikalarında, beyaz eşya fabrikalarında önümüzden koşarcasına akan bantlarda çalışıyoruz. Yaptığımız iş zor ve ağır. Bu nedenle, çalışırken bazı arkadaşlarımız yaralanıyor, bazı arkadaşlarımız iş cinayetlerinde yitiriyoruz, bazılarımız başta bel fıtığı olmak üzere, meslek hastalıklarıyla boğuşuyor.

Bu ağır çalışma koşullarına rağmen, geçinmek için, ekmek parası için çalışmak zorundayız. Aldığımız çıplak ücretler, asgari ücretin ancak biraz üzerinde. Yaklaşık 130 bin metal işçisinin ücretlerini ve çalışma koşullarını belirleyecek sözleşme sürecimiz başladı. Bizler insanca yaşayacak bir ücret ve insanca çalışacak bir çalışma ortamı için mücadele ediyoruz. Bu mücadeledeki kazanımlarımız, tüm işçilerin, emekçilerin kazanımı olacaktır.

Bir ay aldığımız bir ürünü, ertesi ay aynı fiyata alamıyoruz. Her gün ürünlere ve hizmetlere zam geliyor; ücretlerimiz giderek eriyor, paramız pul olmuş durumda. Market market gezip ucuzu aramaktan, semt pazarlarında sonu beklemekten, köyden gelecek yiyeceğin yolunu gözlemekten bıktık. Her gün daha fazla yoksullaşılıyor ve geçinemiyoruz. Temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlandığımız çocuklarımızın yüzüne bakmakta zorlanıyoruz, utanıyoruz. Ancak, gerçekte utanması gerekenlerin bizi bu duruma düşürenler olduğunu da biliyoruz.

"İşverenler altı aylık dönem için yüzde 6 zam öneriyor. Bu zam, metal işçisiyle alay etmektir. Metal işçileri açlık ve sefalet koşullarını kabul etmeyeceklerdir. Patronlar ve devlet bize gelince 'yıllık enflasyon yüzde 10' diyor ancak sıra devletin alacaklarına gelince yeniden değerleme oranıyla yüzde 22,5 diyor. Motorlu taşıtlar vergisi başta olmak üzere, vergiler, harçlar ve cezalar yüzde 22,5 artırılıyor. Madem yıllık enflasyon yüzde 10, devlet niye kendi alacaklarını yüzde 22,5 artırıyor? TÜİK tarafından açıklanan resmî enflasyon rakamlarına hiç kimse inanmıyor."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) - Başkanım, benim sözüm olsa bırakayım da işçilerin sözü, izin verirsiniz tamamlayayım.

BAŞKAN – Bir dakika ilave ediyoruz Erkan Bey.

Buyurun.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

"İşçiler, emekçiler yoksullaşırken, patronlar kâr etmeye devam ediyor. Borsada olan şirketlerin bilançolarına bakıyoruz ve 'kriz yılı' dedikleri 2018 yılında zarar eden tek bir metal şirketi göremiyoruz. Diyorlar ki: 'Kârlarımız azalıyor, siz de düşük ücrete razı olun.' Biz de diyoruz ki: 'Kârlarınıza kâr kattığınızda zammımıza ek zam mı yaptınız? Biz işçiler boş mu oturuyoruz? Sabah akşam çalışıyoruz. Fazlasını bile değil, işçinin emeğinin, alın terinin karşılığını istiyoruz.'

Metal işçileri, emekçi kardeşlerimiz; belki farklı fabrikalarda çalışıyoruz ama yaşadığımız sorunlar ve taleplerimiz aynı. İstedığımız çok şey de değil, insanca yaşanabilecek ücret istiyoruz. Bunun için, tüm metal işçilerini, tüm emekçileri birlik olmaya, birlikte mücadeleye çağırıyoruz. Bize geçinebilecek ücreti vermek istemeyenlere karşı sesimizi birlikte yükseltmeliyiz. Geleceğimiz bizim elimizde, birlikte olursak kazanırız." diyoruz.

İşçi kardeşlerimiz, bizim partimizin kurucusu Kemal Türkler'in sendikasının üyeleri. Mutlaka başaracaklarına inanıyorum. Sonuna kadar yanlarında olacağımızı söylüyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, soru-cevap işlemine başlamadan önce, daha önce söz taleplerini ertelediğim 2 konuşmacının sözlerini birer dakikayla alalım.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, helal sertifikası ile her yurttaşa eşit yaklaşması gereken bir finans kuruluşunun dinî inançlarla hareket etmesinin tamamen birbirinden farklı olduğuna ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, şimdi, helal sertifikası ile her yurttaşa eşit yaklaşması gereken bir finans kuruluşunun dinî inançlarla hareket etmesi tamamen başka bir şey. Bir de Sayın Grup Başkan Vekili "Dostoyevski'den, Tolstoy'dan alıntı yapılırsa beğeneceksiniz ama fıkıhtan yapılıncı olmuyor." gibi aslında insanın gerçekten ne diyeceğini de bilemediği sözler sarf etti ama adı üstünde, bu Resmî Gazete yani sizin evinizde kendi kendinize bastığınız bir "fanzin" ya da bildiri değil. Hani, onu yaparsınız, isterseniz her yerden alıntı yapabilirsiniz ama kalkıp da "Ben Kemal Tahir'i seviyorum, ondan bir alıntı yapayım, Sevgi Soysal da güzel bir laf etmiş, ondan da alıntı yapayım." diyerek Resmî Gazete çıkarılmaz. Bunun kararları, kuralları vardır; bunun için Anayasa vardır, evrensel kurallar vardır, evrensel prensipler vardır. Bunlara göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamamlıyorum Sayın Başkan, sadece son cümlem.

BAŞKAN – Bu kadar ama... Lütfen bugün izin verin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "1+1" değil mi Başkanım?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – "1+1" dediniz.

BAŞKAN – Yok, bunu soru-cevaba girmeden önce sizlere soru olarak veriyorum.

Buyurun Sayın Özel.

35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." ifadesine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Anayasa'nın 2'nci maddesi "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." diyor. Hukuk devletinde ve laik bir cumhuriyette -bu Anayasa üzerine yemin ediyoruz- varıp da bir dinî kitaptaki ayetleri Resmî Gazete'ye basamazsınız, denetçilere "Bunlara göre denetim yapılacak." diyemezsiniz. Dahası var, diyor ki: "Fıkıh ile kurallara uygun olmayan bir davranış, kanunlara ve mesleğe ilişkin yerleşik uygulamalara uygun olsa dahi meşru sayılmaz." Böyle ifadeler var. Bunların tamamı laik hukuk devletine aykırıdır, Anayasa'ya karşı ettiğimiz yemin bizi bunun aleyhinde bir şeyi savunmaktan meneder. Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "İslam bize değil, biz İslam'a uyacağız." sözlerinin hemen ertesinde Resmî Gazete'de yayınlanan bu denetleme kriterleri, fevkalade şüphe uyandıran ve son derece, Anayasa'ya karşı suç niteliğinde bir davranıştır. Bunu ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Peki.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, ben de konu tekrar açıldığı için ifade etmek istiyorum: Eski beyanlarımızı tekrar ediyoruz, sonuna kadar arkasındayız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, şimdi soru-cevap işlemine başlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, "eski beyanım" deyince, ayrıca -yine tutanağa geçsin- koşer sertifikası, hiçbir devletin resmî yayın organında yayınlanmış değil, tamamen bağımsız kuruluşlar tarafından verilirken, sanki dışarıda bunlar yapılıyor, bizim Anayasamıza göre, Türkiye'de de olabilir gibi bir yaklaşım vardı. Teyit ettirdik, tamamen bağımsız kuruluşların yaptığı ve bir kanuna dayanarak, resmî gazetede yayınlanarak yapılan bir iş de değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap işlemine başlayalım.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, tüm toplumu derinden etkileyen bir konu hâline gelen kadına şiddet, özellikle son zamanlarda sıklıkla gündem olmaktadır. Gerçi, bütçe görüşmesinde de belirttiğiniz gibi, bu alanda yapılan ulusal ve uluslararası bazı çalışmalar şiddetin evrensel bir sorun olduğunu gözler önüne sermektedir. Dünyada kadına uygulanan şiddet, din, dil, ırk ayrımı gözetmeyen bir görüntü arz etmektedir. Bu insanlık dışı fiillerin engellenmesi, başta kamu kurumları olmak üzere, tüm toplumun ortak vazifesidir. Bu kapsamda, kadına yönelik şiddet konusunda, birkaç gün önce, tüm teşkilata duyurmak üzere bir genelge yayınladınız. Bu genelgede ne gibi yenilikler var?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Altınordu Belediyesinin temizlik ihalesinde ağır yolsuzluk iddiaları var. Açık olarak yapılması gereken ihale, mükerrer bir şekilde, teklif usulü yapılıyor ve de ihaleyi alacak firma, çöp kamyonlarının plakası, şasi numarasına kadar noterle kayıt altında. Durum mahkemeye taşınıyor, mahkeme heyeti de başlarında hâkime hanım olmak üzere şantiyeye geldiklerinde buradaki görevliler mukavemet gösteriyor; inceleme yapılmasına, hukukun işlemesine engel olunuyor. Bu durum, 9 Ekim 2019 tarihli, elimdeki bu evrakla zabıt altına alınıyor; birazdan size ileteceğim. "Olay çıkmaması için alandan ayrıldık." diye tutanakta yazıyor, olanlar yazıyor. Bir ihale temizse, alengirli bir iş yoksa hukukun işlemesinden neden korkuluyor?

Sayın Bakan Gül, Adalet Bakanı olarak aslında siz de burada mağdur olan taraflardan birisiniz.

Soruyu İçişleri Bakanına soruyorum: Altınordu Belediyesinin ihale mevzuatına ve hukukun üstünlüğüne uyması konusunda gereğini yapacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Tarihte tüm muktedirler, sömürgeci, ezilenlerin başkaldırılarına itibarsızlaştırmaya, terörize etmeye çalışmışlardır. Bugün de burada Bakan Bey aynı yöntemle Hasan Sabbah'ı "Haşhaşiler" diyerek Fetullah Gülen'le aynılaştırmıştır. Bu aynılaştırmayı kabul etmiyor, tümüyle saptırmadığı. İsmailî harekete "Haşhaşi" iftirası dönemin egemenlerinin icadıdır. Gülen cemaati ise din istismarı yoluyla örgütlenmiş, devletin içinde büyümüş, halk düşmanı, faşist bir yapıdır. Hasan Sabbah ise ortakçı, eşitlikçi bir yaşam mücadelesi vermiş, zalimlere korku salmış, yüzyıllarca halklara esin olmuş bir halk kahramanıdır.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Bakan, önceki dönemlerde gençler, iyi bir eğitim aldıkları zaman, ailesi hangi statüde olursa olsun toplumda çok iyi yerlere geliyorlar idi. Şimdi ise gençler iyi eğitim alıyor, iki üç yabancı dil biliyor ama iş bulamıyor, mutsuzluk içinde kıvranıyor. Gençler hâlâ babasından harçlık alıyor, bunun da üzüntüsünü yaşıyor. Gençlerin umudunu yitirmesi Türk toplumu için en büyük felakettir. TÜİK verilerine göre, genç işsizlik oranı yüzde 27,4'tür. Cumhuriyet tarihi rekorudur bu. İşsiz üniversite mezunu sayısı 1 milyona dayandı. İsveç, üniversite eğitimi tamamlayıp iş gücü piyasasına yeni girenler için de işsizlik yardımı bulmaktadır. Türkiye'deki 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda değişikliklere giderek gençlerimizi rahatlatmak için yeni ödenekler devreye sokulmalıdır. Genç işsizlere iş buldukları tarihe kadar "genç işsizlik ödeneği" adı altında bir uygulama devreye sokulmalı, hem gençler hem aileleri rahatlatılmalıdır.

Atanamayan ziraat mühendisleri, veterinerler, öğretmenler, sağlık görevlileri ve gıda mühendisleri sizden kadro bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Maraş olayları uluslararası bir provokasyondur. Olaylardan Alevi, Sünni, bütün kesimler hep beraber zarar gördük ve aynı acıları çektik. Bu odaklar, bazen Maraş'ta bazen Başbağlar'da hep aynı acıları yaşattılar milletimize. Kahramanmaraş'ta, geçmişten günümüze ve bugün, Sünni, Alevi, Türk, Kürt, Çerkez, Çeçen, Arap, bütün kesimler hep beraber, kardeşane bir arada yaşıyoruz. Biz, Kahramanmaraş'ımızın daha yaşanılır ve gelişmiş bir kent olması için hep beraber çalışıyoruz ve çalışmalıyız. Acılarla anılmak istemiyoruz. Bu yaramızın kaşınarak kanatılmaya çalışmasından acı duyuyoruz. Kahramanmaraş, herkesin birlikte yaşadığı bir huzur şehridir ve öyle kalacaktır.

BAŞKAN – Sayın Erel...

AYHAN EREL (Aksaray) – "Türk yargısı sadece hukukun emrinde, yalnızca milletin hizmetindedir. Hiçbir grup, zümre veya yapının sızmasına, etki etmesine asla müsaade etmemek milletimize karşı boynumuzun borcu ve üzerimizdeki tarihi sorumluluktur." diyen Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül'ün gayret ve samimiyetine Türk milleti olarak inanıyoruz. Sayın Bakanımızın, bu sözün gereğini, geçmişte yaşanan sinsi ve hain olayları da iyi analiz ederek yapacağına olan inancımız tamdır.

Bu duygularımı paylaştıktan sonra, sözleşmeli infaz koruma memurlarının kadroya geçme taleplerini... Bir de lise son sınıfta sınavlardan dolayı aile hekimlerine giden öğrencilerimize antidepressan ilacı verilmiş; bu ilaçtan dolayı polis okullarına, askerî liselere ve harp akademilerine girişte büyük sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu duruma bir el atılmasını talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Sayın Komisyonca.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Milletvekilimiz Sayın Aygun, gençlerdeki işsizlik oranının yüksek olduğundan bahsetti. Tabii, bizim nüfusumuz genç bir nüfus. Türkiye'nin yaş ortalaması 31 ve gençlerimizin sayısı da çok fazla. Tabii ki biz işsizlik...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yalnız, ben soruyu Sayın Bakana sordum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sorular Komisyona hitaben soruluyor, Komisyon ve Bakan paylaşabiliyor onu.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Burada, tabii, işsizlik oranını azaltma adına, hükümetlerimiz döneminde, gençlerimizin iş kurması adına, hem KOSGEB vasıtasıyla hem de Tarımsal ve Kırsal Kalkınma vasıtasıyla çok büyük imkânlar sağlanmıştır. Aşağı yukarı 50 bin lira gibi karşılıksız hibeler vermekle beraber, Tarımsal ve Kırsal Kalkınmadan da yaklaşık yüzde 65 oranında hibeler sağlanmıştır. Tabii ki bizim hükümetlerimizin de temel amacı işsizliği, genç işsizlik oranını düşürmektir. Bu yönde de çalışmalarımız devam etmektedir.

Ben diğer soruları cevaplamak üzere sözü Sayın Bakanımıza bırakıyorum.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Özel'in gündeme getirdiği konuyla ilgili olarak ilgili Bakanlıktan ve kurumdan not geldiğinde gün içerisinde paylaşacağım, bu konu teknik bir konu. Yalnız "bir kutsal kitap" ifadesinin bu anlamda bence çok hafif bir ifade olduğunu düşünüyorum çünkü İslam'ın evrensel mesajı olan Kur'an-ı Kerim'den bahsederken "bir kutsal kitap" şeklinde bir ifadenin -kişisel olarak muhtemelen Sayın Özel de buna katılacaktır ama- bu anlamda daha özenli bir dile ihtiyaç olduğunu şahsım olarak ifade etmek isterim.

Diğer konuda gelecek bilgiyi de paylaşacağız. Nerede yayınlanmış, ne zaman yayınlanmış, o konuda bir bilgiyi birazdan Genel Kurulla paylaşabilirim.

Sayın Taşkın'ın, kadına yönelik şiddet hususunda... Özellikle kadına yönelik şiddetle alakalı, sadece bir kesim değil ya da bir kurum değil, topluca, toplumun her kesimi olarak bu şiddete karşı ortak bir mücadele etmemiz zorunluluğu söz konusudur ve sadece olay meydana geldiğinde değil, sürekli ve kalıcı bir şekilde bu mücadelenin yapılmasına inanıyoruz. Ve bu meselenin, hâkim, savcı, yargı yönüyle de bir mesele olduğunda, o anlamda sadece yargı üzerinde konuşulması da eksik kalır kanaatindeyim çünkü yargı, meydana gelen bir fiilin cezasını, müeyyidesini ortaya koyan bir kurumdur. Oysa aslolan, istismarın, şiddetin meydana gelmeden önlenmesine yönelik tüm tedbirlerin, önleyici hususların alınması ve bu konuda da yine ortak bir birlikteliğin yapılması zarurettir diye düşünüyoruz.

Özellikle genelgede de yine, kanunda, uluslararası sözleşmelerde yer alan düzenlemeler esasen uygulayıcılara hatırlatılmıştır. Bu konuda, uygulamada da bir eksikliğin meydana gelmemesi anlamında, bazı öneriler ve uygulamada eksiklikler yaşanmaması adına bir hatırlatma yapılmıştır. Ama işin esası, şiddetin hiç vuku bulmaması, bu şiddet vakasının, elim olayların yaşanmadan önlenmesi hususundaki genel düzenlemedir. Genelge, bu şiddetin meydana gelmesi aşamasındaki, soruşturma aşamasındaki olaylarla ilgilidir. Esasen işin, temel itibarıyla, tüm yönleriyle ele alınması, değerlendirilmesi gerekir.

Sayın Erel'in bu anlamdaki ifadeleri için teşekkür ediyorum. Bu mücadeleyi el birliğiyle, hep birlikte vereceğiz ve bu konuda da sorumluluğumuzun bilincindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sözleşmeli infaz koruma personelimize ilgili ve diğer personelimize ilgili çalışmalarımız Çalışma Bakanlığı nezdinde de devam etmektedir. Bu konuda da personelimize, bildiğiniz gibi, infaz koruma memurlarına daha önce yıpranma payıyla ilgili bir düzenleme yapılmıştı. Ancak bu konuda da tüm personelimizin kadroya geçmesine yönelik Bakanlık olarak da talebimizi her platformda takip ediyoruz. Umarız bu konuda da gelişmeleri hep birlikte yaşayacağız.

Diğer konu İçişleri Bakanlığına iletilmek üzere not alınmıştır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hiçbir kutsal kitabın Resmî Gazete'de yayımlanmasını laik hukuk devleti anlayışına uygun bulmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan iyi niyetle bir uyarı yapıyor ama şunu ifade etmeliyim: Birincisi, Kur'an-ı Kerim'den bahsederken "Kur'an-ı Kerim" diye bahsediyoruz ama burada ben "Kur'an-ı Kerim'in Anayasa'ya basılması uygun olmaz." desem şöyle bir eleştiri olur: "Diğer kutsal kitaplar uygun mu olur da Kur'an-ı Kerim..." Oysa bu Anayasa'da "devletin dini" ve "devletin kutsal kitabı" diye bir şey tarif edilmediği için, hiçbir kutsal kitaptan bir şeyin Resmî Gazete'de yayınlanması doğru değil. O, o dine de saygısızlık, o dini başka işlere alet etme noktasında da ciddi bir saygısızlık. O yüzden, bilerek ve farkında olarak şunu söylüyorum: Kur'an-ı Kerim'den bahsederken "Kur'an-ı Kerim" demekten çekinmem ama hiçbir kutsal kitabın böyle bir yere alınılması ve onun Resmî Gazete'de yayınlanmasını laik hukuk devleti anlayışına uygun bulmam.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – 4'üncü maddeyi okutuyorum:

Devredilen, iptal edilen ve tamamlayıcı ödenek

MADDE 4 - (1) 2018 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a)(I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin harcanmayan toplam 729.669.329 Türk Lirası,

b)(II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin harcanmayan toplam 241.912.892,27 Türk Lirası, ödeneği ertesi yıla devredilmiştir.

(2) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 2018 yılı içinde kullanılan ve ertesi yıla devredilen şartlı başlı ve özel ödenekler dışında kalan ödeneklerden, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 42.449.966.130,54 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 6.773.789.803,79 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 483.711.166,56 Türk Lirası, ödeneği iptal edilmiştir.

(3) Merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, kamu idarelerinin 2018 yılı ödenek üstü giderlerini karşılamak üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 63.245.103.174,95 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler için 50.450.662,19 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar için 163.648,89 Türk Lirası,

tamamlayıcı ödenek kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

(Uğultular)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, biraz sessiz olabilir miyiz.

Şimdi, 4'üncü madde üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk olarak, İYİ PARTİ Grubu adına Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Örs.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde konuşmak üzere söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün yine bir AK PARTİ'li belediye başkanı ve Trabzon vakası yaşadım. Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz, katıldığı 2'nci Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu'nda aynen şöyle konuşuyor: "Makam sahibi olmak için ya imam-hatipli olacaksınız ya da Trabzonlu, bizim dönemimizde böyle." diyor bu Başkan efendi. Trabzon Milletvekili olarak, Trabzonlu hemşehrilerimin siyaset dâhil olmak üzere her alanda başarılı olmalarından övünç duyduğumu belirterek bu konuya girmek istiyorum. Son zamanlarda ve özellikle AK PARTİ'ye mensup belediye başkanı ya da bürokratların her fırsatta Trabzonluları hedef gösteren açıklamaları giderek artmaktadır. Esenler Belediye Başkanıyla başlayan, Kahramanmaraş Belediye Başkanıyla devam eden bu zincire bugün de Balıkesir Belediye Başkanı eklenmiştir. Bu kürsüden hem Esenler Belediye Başkanına hem Kahramanmaraş Belediye Başkanına gerekli tepkiyi göstermiş ve AK PARTİ'li yönetici

arkadaşlarıma seslenmiştim; demiştim ki: Belediye başkanlarınızı Trabzon'la ilgili söyleyecekleri konusunda bir eğitime alın. Anlıyorum ki bu uyarım sonuç vermemiş. Bu son hadiseden sonra Sayın Cumhurbaşkanımıza sesleniyorum: Belediye başkanlarınıza, Trabzon'la ilgili konuşurken 1 kez değil, 61 kez düşünüp konuşmaları hususunda gerekli uyarıları vakit geçirmeden yapın diyorum. (İYİ PARTİ, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Bu sadece benim değil, tüm Trabzonlu hemşehrilerimin beklentisidir.

Ya, bu belediye başkanlarının bilinçaltında ne var, bunu merak ediyorum. Birisi, Trabzonlu diye Pontus imasıyla mesnetsiz, çirkin ifadelerle tüm Trabzonluları hedef alır; diğeri, sokakta ilk kez karşılaştığı bir Trabzonlu kadına "Sizi biz Müslüman yaptık." der ve son örnek de Balıkesir Belediye Başkanının söylemleri.

AK PARTİ'li yetkililer, size söylüyorum: Belediye başkanlarınız her fırsatta Trabzon'u hedef hâline getiriyorlar. Nedir bu Trabzonlulardan alıp veremediğiniz? Trabzon'la ilgili gizli bir ajandanız mı var?

Balıkesir Belediye Başkanını buradan uyarıyorum: Sözlerinizle Trabzonluları hedef hâline getirerek bölgeler arası, şehirler arası kin, nifak tohumları attığınızın farkında değil misiniz? Oturduğunuz makamların sorumluluk yeri olduğunun idraki içinde değil misiniz? Sırf Trabzonluları hedef hâline getireceğim diye tüm imam-hatip mezunlarını da töhmet altında bırakmaktan dahi çekinmiyorsunuz.

Bakın, ben imam-hatip mezunu değilim ama Karadeniz Teknik Üniversitesinde görev yaptığımda çok sayıda imam-hatipli öğrencim oldu. Bugün onların birçoğu önemli yerlerde, başarılı bir şekilde vazife yapıyorlar; hepsiyle gurur duyuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Başkanın Trabzon rahatsızlığına gelince: Trabzon insanı cefakârdır, zor zamanların, zor işlerin adamıdır, zoru severiz biz; geldiği her makam ve mevkiye tırnaklarıyla kazıyarak gelir. Türkiye Trabzon'u seviyor, Trabzon Türkiye'yi çok seviyor. Trabzon ile Türkiye'nin arasına girmeye çalışan AK PARTİ kadrolarını uyarıyorum: Sizin buna gücünüz yetmez, yetmeyecektir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Trabzon'a laf atmak, Türkiye'ye laf atmaktır.

Buradan, son kez Başkandan şunu istiyorum: Ya Türkiye'den özür dilemeli ya da sorumluluğunu taşıyamadığı o makamı artık işgal etmemelidir. Son sözüm: Trabzonluyu darlatmayın.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği gibi, bütçe yapmak Meclisin en temel hakkıdır çünkü bütçe milletin parasıdır ve Meclis de milletin vekâletini taşır. Geçmiş yıllara baktığımızda, bütçe görüşmeleri en üst düzeyde katılımlarla yapıldı ama bugün burada gördüğümüz gibi, maalesef, aynı şeyi söyleyemeyeceğim. Hâl böyle olunca da iktidarın bütçe görüşmelerini küçümsemesinin sebebi ne olabilir diye de düşünmeden edemedim. Herhâlde, bu arkadaşlar bütçeyi basit bir gelir gider tablosu olarak görmektedirler. Oysaki bütçe bir iktidarın tercihlerini yansıtır, önceliklerini gösterir. Bütçe, aslında bir siyasi belgedir; iktidarın külfeti kime yüklemek istediğini, nimetleri de kime dağıtmak istediğini ortaya koyan bir siyasi belge.

Değerli milletvekilleri, iktidarların görevi 81 milyonun tamamına iş, aş ve ekme bulmaktır. Bugün olduğu gibi "Hâlinize şükredin." demek idarenin acziyetini ortaya koyar. Ne diyordunuz siz? "Türkiye'yi uçuracağız. Enflasyon tek haneli hâle gelecek." Peki, bugün durumumuz ne? OECD'nin en yüksek 2'nci enflasyon rakamı bizde. 2002'de de durum böyleydi, şimdi de böyle. On yedi yılda ne değişti, sormak isterim. Ne diyordunuz siz? 1 dolar 1,9 lira olacaktı. Peki, bugün dolar kaç lira? 5,9 TL yani Türkiye değil, dolar uçtu. Ne diyordunuz siz? "İşsizlik bitecek." Bırakın bitmesini, her gün binlerce evladımız işsiz kalıyor. İki gün önce TÜİK işsizlik rakamlarını açıkladı. Telefonuma son dakika haberi olarak düşen, talimatlı TÜİK'in ayarlanmış işsizlik rakamına göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre tam 817 bin kişi artarak 4 milyon 566 bin oldu yani son bir yılda 817 bin kişi daha işsizler ordusuna katıldı.

Değerli milletvekilleri, bugün baktığımızda, toplumun her kesiminde sıkıntı var. İnsanlar geçim sıkıntısı içinde hayatlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Vatandaşın cebinde kirasını, elektriğini, doğal gazını ödeyecek parası yok. Yaptığınız zamlarla parayı pula çevirdiniz. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener seçim meydanlarında vatandaşa "Cebinizde kaç para var?" diye sorduğunda, trollerinizle ağız birliği ederek "Milletin cebindeki paradan size ne?" diye haykırıyordunuz. Oysaki siyasetçinin dert etmesi gereken, kendi cebindeki para değil, vatandaşın cebinde para olup olmamasıdır. Siyaset milletin cebinde para olsun, refahı yükselsin diye yapılır; yandaş, akraba, imtiyazlı bir yeni sınıfın cebini doldurmak için siyaset yapılmaz.

Değerli milletvekilleri, bugün burada bütçeyi konuşuyoruz. Kendi seçim bölgeme de 2020 bütçesinde neler var, neler, yok diye merak ettim; Trabzonlu bir milletvekili olarak Trabzon'umuzun sorunlarına, Trabzonlumuzun dertlerine bu bütçe nasıl derman olur diye bir bakayım dedim. Bakın, değerli milletvekilleri, bizim Trabzon'da bir bölge hastanesi var, bu bölge hastanesi Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı Farabi Hastanesi. Sizin o "eski Türkiye" dediğiniz eski Türkiye'de 1980'de kurulmuş, 1986 yılında da bugünkü yerine taşınmış bu hastanemiz. Bu hastane sadece Trabzon'a hizmet etmiyor; Giresun, Ordu, Rize, Artvin, Gümüşhane, Bayburt'a yıllarca hizmet etmiş, yaklaşık kırk yıllık bir hastane. Bu hastane bugün ekonomik zorluklar içerisinde. Bu hastanede bugün ameliyat için gerekli malzeme bulunamıyor. Ameliyat olacak hastaların yakınlarına ameliyat malzemeleri aldırılıyor. Medikalci ile hastane yönetimi, hasta yakınları ile doktorlar, sıkıntı içerisinde, birbirlerine girmiş durumda. Türkiye'deki bütün üniversite hastanelerinde olduğu gibi bu hastanemizdeki problem de oldukça büyük. Çok yakın bir zamanda Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız üniversite hastanelerine 450 milyon lira para gönderildiğini söylemişti. Doğrudur, Türkiye'deki tam 43 tane üniversite hastanesine 450 milyon liralık bir ödenek gönderilmiş. Maazallah, bizim Trabzon'daki vekil arkadaşlarımız da Trabzon medyasında, sanki bu paranın hepsi Trabzon Farabi Hastanesine gelmiş gibi "Müjde!" "Müjde!" haberleri yayınladılar.

Sonradan öğrendim ki bu 450 milyondan ekim ayında 10 milyon lira, kasım ayında 4 milyon lira, aralık ayında da bir 4 milyon lira gelecek yani bu 450 milyon liralık hastane ek ödeneğinden bizim Farabi Hastanesine düşen pay 18 milyon lira civarındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkanım.

Ben isterim ki 2020 yılında tüm üniversite hastaneleri ve bizim hastanemiz de bu AK PARTİ'nin sağlıklı eğitim, sağlıklı sağlık politikaları nedeniyle düşmüş olduğu bu durumdan kurtarılsın, üniversite hastanelerimiz tekrar, eski günlerde olduğu gibi hastane gibi çalışsın; hasta yakını ile doktor, medikalci ile hastane yönetimi arasında problem olmasın.

Bir şeyi daha hatırlatarak sözlerimi tamamlayacağım. AK PARTİ'nin Trabzon'da her seçimde 1'inci vaadi olan bir çevre yolumuz var, Güney Çevre Yolu. Bu Güney Çevre Yolu, zamanında Sayın Eyüp Aşık tarafından gündeme getirilmişti, 57'nci Hükûmet döneminde Bayındırlık ve İskân Bakanı ve hâlen İYİ PARTİ Teşkilat Başkanı olan Sayın Koray Aydın tarafından Trabzon Çevre Yolu Projesi olarak koridor etütleri yapılmış, ardından proje ihalesi yapılmıştı; o gün bugün tozlu raflarda bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – İlave süre alabilir miyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika ilave ettim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Merak ediyorum ki bizim Güney Çevre Yolu için ödenek bütçeye ne zaman konulacak?

Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayıtlara geçsin diye ifade etmek istiyorum: Balıkesir Belediye Başkanımız, zannediyorum öğrencilerle hasbîhâl ederken mizah sınırlarını aşmış ve Trabzonlu hemşehrilerimizi üzmüştür. Kabul etmiyoruz. Kaldı ki kendisi ne imam-hatiplidir ne de Trabzonludur, 1 milyondan fazla vatandaşımızın yaşadığı şehirde Büyükşehir Belediye Başkanımızdır. Biz Trabzonlu hemşehrilerimize yapılan bu haksızlığı asla kabul etmediğimizi ifade ediyoruz. Bunun yanında da bu hafta başında Denizlispor'un -Horozların- Trabzonspor karşısındaki mutlak galibiyetini, Trabzonspor'un çok daha iyi yerlerde olması gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum, sağ olun.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Bir söz daha alabilir miyim Sayın Başkan. Bir dakika Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Yok.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz sırası, Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut'ta. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son aşamasına geldiğimiz bütçe görüşmelerinde alınan bütün kararların milletimize hayırlar getirmesini diliyorum. Burada karara bağlanan her kuruluşun milletimizin hayırına, menfaatine, milletimizin ortak geleceğine harcanmasını umut ediyor ve dua ediyorum.

Şimdi, bütçe görüşmeleri boyunca birçok farklı görüş dile getirildi birçok farklı siyasi partiden. Tüm bu görüşleri saygıyla karşılıyor ve başımızın tacı olarak kabul ediyoruz ancak bugün, müsaadeniz olursa...

(Uğultular)

YÜCEL BULUT (Devamla) – Sayın Başkanım, bir düzen verecek misiniz Genel Kurula?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Sayın Bak, yerinize oturur musunuz.

Bakın, değerli arkadaşlarım, özellikle ön sırada oturan arkadaşlarımızın konuşmacılarımızın insicamını bozmamasını rica ediyorum.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Otuz saniye de alacağım var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben onu takdir ederim. Siz yeniden konuşmanıza başlayın, ben sizin sürenizi baştan başlatayım.

Buyurun.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi en kalbi duygularıyla selamlıyorum ve bütçe görüşmelerinde alınan bütün kararların hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugüne kadar yüce Meclisin gündemine birkaç kez gelmiş bulunan başka bir Türkiye fotoğrafını, bugün bir kere daha yüce Meclisin dikkatine sunmak istiyorum. Nedir o fotoğraf? Daha yakın bir zamana kadar “milletin efendisi” olarak kabul ettiğimiz ama bugün, küresel faiz sisteminin, acımasız şehir hayatının âdeta bir kölesi hâline dönüştürülen köylünün içinde bulunduğu hâl ve şartların fotoğrafıdır. Gerçekten, bugün, bu acı gerçeğin altını çizmek durumundayız. Köylümüz, çiftçimiz ve tarımla iştigal eden bütün kesimlerimiz hâlden memnun değil ve tabiri caizse perişan hâldedir. Buna ortak akılla, ortak iradeyle ve hep birlikte bir çözüm bulmak, çözüm üretmek bu Meclisin görevidir. O yüzden de Türk köylüsünün içinde bulunduğu hâl ve şartların her yönüyle bu Meclis gündeminde iyi niyetli ve nezaketli bir şekilde sık sık dile getirilmesi gerçeğinden yanayız.

Şimdi, köylünün içinde bulunduğu hâl ve şartları anlamak için, Türkiye'nin bu yıl içinde bulunduğu nüfus yapısının gözden geçirilmesi gerekiyor. Geçen sene bu zamanlarda, bu istatistik bu kürsüden paylaşmış ve Türkiye'de köylerde yaşayan nüfusun toplam nüfusun yüzde 7'sine gerilediğini söylemiştik, bu yıl itibarıyla bu oran yüzde 6'ya geriledi. Bu şu anlama geliyor: Türkiye'deki toplam nüfusun yüzde 94'ü şehirlere sıkışmış durumda. Daha düne kadar, çok yakın bir tarihe kadar, Türkiye nüfusunun yüzde 40'ından fazla bir oran köylerde yaşıyor, köylerde ikamet ediyor; üretime katkıda bulunuyor, millî ekonomiye kaynak teşkil ediyordu. Bugün, bu yüzde 40'lık oranı yüzde 6'ya kadar geriletmiş durumdayız. Elbette ki bu gerilemenin birtakım sebepleri var. Nedir bu sebepler? Köylü artık bulunduğu yerde üretilmiyor, üretse kazanamıyor, geçim sıkıntısı içerisinde. Tarımla uğraşsa ayrı bir derd, hayvancılıkla uğraşsa ayrı bir derd ve en nihayetinde göçünü toplamak suretiyle yüz yıllardır ikamet ettiği köy toprağından ayrılıp büyük şehirlerin bir parçası hâline geliyor.

Geçen yıl tam da bu zamanlar, bütçe görüşmeleri esnasında çiftçinin içinde bulunduğu hâl ve şartlara belki bir nebze katkımız olabilir inancıyla bir konuşma gerçekleştirmiştik. Ve hemen akabinde de AK PARTİ sıralarından milletvekili arkadaşlarımız bizimle temas kurdular, sadece onlar temas kurmadılar, bu konuyla ilgili olan bürokratlar da bizzat şahsımı arayarak bu konuda bir çözüm üretilmesi gerektiğini söylemişlerdi. Bu sorun neydi ve bizim çözüm önerimiz neydi? Daha sonra da bunu kanun teklifi hâline getirmiştik hatta. Bu sorun, sulama birlikleriyle ilgili sorundu. Demişti ki: Anadolu'nun can damarı, tarımın can damarı sulama meselesidir. Evet, gerçekten de öyledir ve sulama meselesinin temelinde de yıllardır sulama birlikleri vardır. Gerçekten de Türkiye'de, Anadolu'da çiftçinin yıllardır bütün sulama meselesiyle bizzat iştigal eden kuruluşun adı sulama birlikleridir. Bu sulama birliklerinin yönetimleri geçmişte muhtarlarımızdan, çiftçilerimizden ve köylülerimizden teşekkül etmekteydi. uzun süre de Anadolu'nun su problemini, sulama problemini bu birlikler yönettiler. Ancak denetim dışı kalmış olmalarından dolayı, kör noktada kalmış olmalarından dolayı sulama birlikleri iyi idare edilmedi ve trilyonlarca borç yükünün altında kaldılar. Geçen sene de “Allah razı olsun.” demiştik, bu sene de diyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız müdahale ettiler, dediler ki: “Sulama birliklerinin yeni bir yapıya ve hüviyete kavuşması gerekiyor, acilen kanuni düzenleme yapılacak.” Yapıldı bu düzenleme, sulama birliklerinin bütün meclisleri feshedildi, yönetimleri feshedildi; yerinde bir düzenlemeyle, sulama birlikleri profesyonel Devlet Su İşleri mühendislerine teslim edildi. Tabii, Sayın Cumhurbaşkanımızın gecesı gündüzü sulama birlikleri olmadığı için, düzenleme o hâliyle kaldı, Devlet Su İşleri mühendislerine teslim ettik ve arkasını getiremedik. Gerisinden gelen problemler Anadolu'da yeni bir kangreni tetikledi. Nedir bu yeni kangren? Ben size izah edeyim, bu yeni kangren şudur: Sulama birliklerinin o güne kadar oluşmuş olan tüm borçlarını Sosyal Güvenlik Kurumu tuttu, sulama birliklerinde bir gün görevde kalmış köylüden bile tahsil etmeye kalktı. Ortaya şöyle bir tablo çıkardı: 223 trilyon geçen seneki borç rakamıydı -eski parayla söylüyorum- herhâlde bir senede, bir o kadar da faiz almış başını yürümüş, 250 milyona yanaşmıştır. Bakınız, burada, herkesin kayıtsız kaldığı bu konu Anadolu'nun gerçeği. 250 milyonluk ve tahsil edilmesi mümkün olmayan bu borçtan dolayı binlerce köylünün banka hesabına haciz koydu Sosyal Güvenlik Kurumu; traktöre haciz koydu, tarlaya haciz koydu, hak edişine haciz koydu, mahsulüne haciz koydu ve bu parayı tahsil etmeye çalışıyor.

Şimdi, Sosyal Güvenlik Kurumu bürokratlarına isteyen arkadaşımız teyit ettirebilir. Ben, teyit ettirdim, bu paranın bir kuruluşunun tahsil edilmesi de mümkün değil, onu da söyleyeyim. Buna rağmen, köylünün boğazını her gün sıkmaya devam ediyoruz. Sadece bu mu? Değil. Yeni gelen sulama birliği yöneticileri, altında çalıştırmış olduğu emekçinin, sulama birliğindeki personelin maaşını sosyal güvenlik borcu, elektrik borcu vesaire gibi gerekçeleri ileri sürmek suretiyle ödemiştir. Aylardır sulama birliklerinde çalışan ve maaşını alamayan insanlarımız var. Bu kadar mı? Değil. Kangren daha da büyüdü. Nasıl büyüdü? Sulama birliklerinin profesyonel başkanları, haklı olarak ve sorumlulukları gereğince bu ödenekleri çıkarabilmek için bu defa da köylüye verdiği suyun fiyatıyla oynamaya başladı, tahsil edemediği ay köylünün tepesine çöreklenmeye başladı, derken bu sorun doğrudan

köylüyü vurmaya başladı.

Şimdi, 250 milyonluk bir tutarın bu devleti batırmayacağını hepimiz biliyoruz. Onlarca borcu affetmişken, onlarca borcu yapılandırmışken, onlarca borcu tarihin çöplüğüne göndermişken, binlerce Anadolu köylüsünü yerinden yurdundan eden, kahruperişan eden, açmaza sürükleyen bu borçların hâlâ tasfiye edilmemiş oluşu, bu konuda bir arpa boyu yol alamamış oluşumuz, maalesef ki hepimizin bir kabahati ve vebalidir.

Şimdi, bu anlatmış olduğum her şey, hasbelkader suyu gören köylerin problemi, bir de otuz yıldır su bekleyen köylerin problemi var. Otuz yıldır, bakın, otuz yıldır kuru toprakta tarım yapmaya çalışan, suyun kendisine, köyüne geleceği günü bekleyen binlerce Anadolu köylüsü var. Şimdi, bu sorunları çözemiyoruz; bunlar bir vakıa. Bunları çözemediğimiz gibi, şunu da çözemiyoruz: Adam diyor ki "Bari hayvancılık yapayım." Hayvancılık ayrı bir dert olmuş, tarım yapsa girdi maliyetlerinin altından kalkamıyor, su problemini aşamıyor.

Bakın, şimdi, tarımla uğraşan, tercihen tarımla uğraşan vatandaşımıza bu sefer de ne yapıyoruz? Buzağı almış, buzağının teşviki var, 2019 yılında ödenmesi gerekirken 2018 yılının beşinci ayından sonraki hiçbir buzağının teşvik parasını, maalesef, ödeyemedik. Dolayısıyla ortaya şöyle bir tablo çıkıyor: Bununla uğraşmaktansa varını yoğunu satıp insanlar büyük şehirlere akın ediyorlar.

15 Kasım 2019 tarihinde Süt Konseyi fiyat açıkladı, 2,30 kuruş soğutulmuş süt için taban fiyat açıkladı. 15 Kasım 2019'dan bugüne kadar yem fiyatlarına 4 defa zam geldi. Şimdi, açıklanmış olan bu süt fiyatının artık bu yem, girdi maliyetleri karşısında hiçbir anlam ifade etmemesine rağmen Ulusal Süt Konseyi sessizliğini korumaya devam ediyor. Olan neye oluyor? Hayvancılıkla uğraşan herkes ahırında ne varsa, çiftliğinde ne varsa satıp İstanbul'a taşınmaya başladı. Bu, çok ağır bir sosyolojik travma olarak Türk milletine geri dönüyor. Neden? Yüzde 94'ümüzü şehirlere sıkıştırmışız ve bu yüzde 94'e istihdam alanı oluşturmaya çalışıyoruz.

Şimdi, siyasi iktidar hayırlı bir iş yaptı, hayır bir niyetle yaptı, Allah razı olsun; uzun yıllardır işlevsiz bir hâlde bekleyen İŞKUR'u harekete geçirdi fakat hayır niyetle başlanan bu iş, şu anda Anadolu'da yeni bir sancıyı beraberinde getirdi. Şehirlere yığılan bu nüfusa bir nebze olsun katkı sağlayabilmek için hayata geçirilen İŞKUR, maalesef, şu anda, milletimizin, İŞKUR alımlarının hakkaniyete uygun yapılmadığına dönük pekişen inancı nedeniyle bir anlam ifade etmiyor. İnsanları geçici işlerde altı ay ya da dokuz ay istihdam ediyoruz; dokuz ay sonrası belli değil, bir muamma. Ama bu dokuz ayın ya da altı ayın içerisinde kişinin bir işte uzmanlaşması da mümkün değil.

İŞKUR için harcamış olduğumuz kaynakları... Eğer bu almış olduğumuz, İŞKUR'dan yerleştirdiğimiz personelin içinde hak eden ve liyakatle görevine devam edecek olanlar ihtiyaç dâhilindeyse sürekli kadro verelim, sürekli çalışsınlar. Ama ihtiyaç fazlasına sadece ama sadece geçici çözüm üretmek için maaş bağlamak demek, maalesef, milyarlarca doları, milyarlarca lirayı har vurup harman savurmak demek. Aynı kaynağın aynı bölgelerde yatırıma dönüştürülmesi demek, aynı sayıda insanın düzenli bir şekilde istihdamı anlamına geliyor. Şimdi, maalesef, içinden çıkılmaz bir hâle sürükledik ve bu kitleler, şehirlerde yığılmaya başladı.

Şimdi "köy kültürü" dediğiniz kültür, yüzyıllar ötesinden Türk kültürünü alıp 21'inci yüzyıla taşıyan ana dinamiktir. Bu yanlışlarda ısrar edersek yirmi yıla kadar "köy" kavramıyla tamamen vedalaşmak üzereyiz. 11 nüfuslu köyler var, 7 nüfuslu köyler var, 40 nüfuslu köyler var; köylerde insan kalmamış. Ve köy hayatıyla vedalaşmamız demek şu anlama geliyor: En fazla yarım yüzyıl içerisinde, atalarımızdan bize miras bırakılan örf, âdet, gelenek, lisan, dil, kız isteme ritüeli de dâhil olmak üzere hepsiyle gelecek nesillerin yavaş yavaş vedalaşması ve emperyal bir kültürün altında evrensel bir insan modeli hâline dönüşmesi demek. Dolayısıyla tedbirimizi almak durumundayız, net bir duruş sergilemek durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

YÜCEL BULUT (Devamlı) - Tamamlıyorum.

Köy hayatını yeniden canlandıracak, köylüye destek verecek ve özellikle, her hatibin bu kürsüye gelip söylediği hakikati artık duyacak bir tedbir almak zorundayız. Nedir? Faiz yükü altında ezilen ve hepimizin kökü, kaynağı ve meşrebi olan Anadolu köylüsünü yeniden ayağa kaldıracak, köy hayatını şehir hayatının güçlü bir alternatifi hâline getirecek bütün tedbirleri el birliğiyle hayata geçirecek bir formülü bu Meclis, ortak akılla oluşturmak zorundadır.

Hepinizi saygılarımla selamlıyor ve kabul ettiğimiz bütün bütçenin Türk milleti için hayırlar getirmesini diliyorum, iyi günler diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç'a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime Albert Camus'un bir cümlesiyle başlamak istiyorum: "Adalet olmadan düzen olmaz."

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de hiçbir zaman olağan bir yargı sistemi olmadı. Devlet, daha kurulmadan, olağanüstü bir yargı sistemiyle işe başladı. 1920'de kurulan istiklal mahkemeleri, 1946'da kurulan Yüksek Adalet Divanı, sıkıyönetim mahkemeleri, devlet güvenlik mahkemeleri ve şu anda yürürlükte olan CMK 250'yle görevli olan ağır ceza mahkemeleri. Toplumsal muhalefetin yükseldiği dönemlerde kurulan mahkemeler, suça göre değil kişiye göre kurulan mahkemelerdir. Tabii, bütün bu sorunların temel kaynağı, Kürt sorununun yaratmış olduğu muhalefetin bastırılması meselesidir; Şeyh Sait İsyanı, Ağrı Dağı, Dersim, Sur, Cizre... 1991 yılından itibaren siyasi suç olarak -tırnak içerisinde- "terör suçu" olarak, yasalaştırılan ve kayyum atamaları... "Bütün bunların nedenidir olağanüstü hâl mahkemeleri.

Değerli arkadaşlar, toplumun düzenli yasaları, Anayasa'yı koruyacak tek kurum bağımsız ve tarafsız bir yargıdır. Son dönemlerde yargıya dair çeşitli paketler açıklanmaktadır. Bu paketlerde "yargı reformu" adı altında, âdeti pansuman tedbirlerle sorunlara çözüm yerine çözümsüzlük dayatılmaktadır. Hâkimin, kendisine karşı dahi tarafsız olması gereken bir mantalitede olması gerekirken buna rağmen, HSK'nin üyelerinin tamamı neredeyse Cumhurbaşkanı tarafından atanmaktadır. Son on yılda onlarca torba kanun çıktı, onlarca yasal değişiklik yapıldı, infaz yasaları değiştirildi, bu iktidar döneminde temel yasalarda köklü değişiklikler yapıldı ama bu değişikliklerin hiçbirisi çare olmadı ve olamaz; bunca ağacın kesilmesine ve yüz binlerce kitabın raflarda yer almasına neden oldu. Yargıda bu kadar pansuman tedbirler, hukuk güvenliği ilkesini de tartışmaya açtı. Yargı, halk adına değil, sermaye adına, siyasi iktidar adına karar verir hâle geldi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İHD ve TİHV'in Dokümantasyon Merkezinin bazı verilerini sizlerle paylaşmak istiyorum. Kolluk güçlerinin yargısız infaz, dur ihtarına karşı açılan ateşlerde 10 kişi yaşamını yitirdi. Zırhlı araçlar 2 kişiyi ezdi. Mayın ve sahipsiz bomba patlaması sonucunda 3 kişi yaşamını yitirdi. Cezaevlerinde hastalık, intihar, şiddet ve çeşitli gerekçelerle 38 kişi yaşamını yitirdi. Zorunlu ya da muvazzaf askerlik olarak görevini yaparken 17 kişi şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre, iş cinayetleri sonucunda Türkiye'de 2019 yılının on bir ayında 1.606 işçi yaşamını yitirdi. 2019 yılının ilk on bir ayında ise 305 kadın, erkek şiddetle katledildi. Türkiye İnsan Hakları Vakfının verilerine göre, ilk on bir ayında işkence ve diğer kötü muameleyle maruz kaldığı iddiasıyla toplam 840 kişi başvuruda bulundu; yıl içinde başvuruların

422'si işkence ve kötü muameleyle karşı karşıya kaldı. İnsan Hakları Derneğinin yine on bir aylık verilerine göre, gözaltında 830 kişi kötü muamele gördü. İHD'nin verilerine göre, yine 962 toplantı ve gösteri müdahaleye maruz kaldı, 2.886 kişi kötü muameleyle karşı karşıya kaldı. İşte, Türkiye'de adaletin karnesi bu denli karanlıktır değerli arkadaşlar.

Peki, bu ülkede hukuk kalitesinin düşmesine paralel olarak neler oldu? Kişi başına düşen millî gelir düştü değerli arkadaşlar; toplum âdeta kuru bir ekmeğe muhtaç hâle geldi, yoksulluk intiharlara yol açtı. Ne oldu da insanlar canlarına kıyacak duruma geldi? İnsanlar umutlarını yitirdiler. Siz, istediğiniz kadar dünyayı kendinize farklı anlatın, istediğiniz kadar Suriye'yle ilgili "Barış Pınarı, Zeytin Dalı" diye adlandırmalar yapın, bütün dünya bunların asıl anlamını biliyor. İdlîb'i alın, Libya'ya gidin, bütün dünyaya hâkim olsanız bile bu insanlara, bu yaşamlara, ne yazık ki hayatlarını kaybeden bu insanlara engel olamadınız, olamıyorsunuz.

Bakın, bu Meclisin içinde bile 4-5 kişi intihar girişiminde bulundu değerli arkadaşlar. Hizmet binasının teras katı belki bilmiyorsunuz ama şimdi kilitli ve kimse teras kata çıkamıyor. Nedeni? Gelip intihar girişiminde bulunan vatandaşlar bir daha çıkmasın diye.

Meclisin Genel Kuruluna gelmek için hizmet binasından buraya gelirken değerli arkadaşlar, 2 tane bariyerden geçiyoruz, 2 tane güvenlik kapısından geçiyoruz yani. Artık bu iktidar halkın iktidarı değil, halkın isteklerine cevap verecek bir iktidar değil ne yazık ki.

Bu iktidar halkın sorunlarına karşı sağır, dilsiz ve duyarsız bir iktidardır. Bu iktidar halkından kopuk ve refahı halkına çok gören bir iktidar hâline geldi. Toplumun idaresi tamamen kolluk kuvvetlerine bırakılmış durumda. Demokrasi rafa kaldırılmış, sokaklar halka kapatılmış, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı tamamen rafa kaldırılmış durumda. Dün, biz 3 milletvekili Ankara sokaklarında bununla açık bir şekilde yüz yüze kaldık, etrafımız yine sarıldı ve yasal bir bildiri dağıtmamıza izin verilmedi; bu şekilde bu yasanın yine rafa kaldırıldığını yani bir kez daha görmüş olduk.

Halklarımız bütün bu zulme itiraz ediyor, halklar sesini duyurmak ve içinde bulunduğu hakikati duyurmak istiyor fakat yandaş medya harikalar diyarında bizlere başka bir dünyadan bahsediyor; işsizlik, yoksulluktan kesinlikle bahsetmiyor.

AKP'nin tabanı kendi siyasetçilerine ulaşamıyor, seçilmişler ve milletvekilleri bakanlarına ulaşmak istiyor fakat bir türlü ulaşamıyorlar, bakanlar saraya ulaşmak istiyor onlar da saraya ulaşamıyorlar.

Değerli arkadaşlar, halkımız âdeta adalete sığınmak zorunda bırakılmış durumda. Adalete sığınıyor fakat adaletin kapısı ne yazık ki saraya çıkıyor. İşte tam da bu hakikatlerle karşılaşan ve bu engelleri aşamayan yoksul insanlar çareyi ne yazık ki yaşamlarına son vermekte buluyor.

Bütün bunlar yaşanırken AKP iktidarı ne yapıyor? Tabii ki de çılgın projelerle yolunu buluyor. Hayata geçirmek istediği projeler ise bu toplumun geleceğini yok ediyor. Bakın, on iki bin yıllık Dipsiz Gölü kurutuyor bu iktidar. Başka ne yapıyor? Hasankeyf'i sular altında bırakmak suretiyle bir toplumun hafızasını yok ediyor, bir toplumu tarihten kopartıyor. Başka ne yapıyor? Tarihî Sur'u yerle bir ediyor, medeniyeti yok etmek suretiyle halkın tarihiyle oynuyor. Kaz Dağlarını talan ediyor, halkın coğrafyasını yok ediyor. Şimdi de tutturmuş "Kanal İstanbul" diye çılgın projelerine devam etmek istiyor bu iktidar.

Sayın milletvekilleri, AKP'nin bütün bu çılgınlıklarına "Dur!" diyoruz ve çılgınlıkların karşısında duran, bütün demokrasi güçlerini birbirlerine kenetlenmeye çağırıyoruz. Bu çılgın yaşama, bu çılgın siyasete karşı demokrasi güçlerinin birlikte hareket etmekten başka çaresi kalmadığını bütün dünyaya ve Türkiye kamuoyuna haykırmak istiyoruz.

AKP iktidarı şunu bilmeli ki: Bizler, halkın vekilleri olarak halkımızın yanında mutlaka yer alacağız ve yer almaya devam ediyoruz. Asla pes etmeyeceğiz. Demokrasi ve insan hakları mücadelemizi bütün ezilenlerle birlikte sürdürmeye devam edeceğiz çünkü bizce insanlık tarihi, zulme karşı direnenlerin tarihi ve bizler, bu şanlı tarihe ait olduğumuz yerde durmaya, mücadele etmeye devam edeceğiz. Sokakların kolluk kuvvetlerine bırakılmış olması; sokakların bütün halklara, bütün ezilenlere kapatılmış olması da bizim yolumuzu kapatamayacak ve mücadelemizi sekteye uğratmayacaktır. Şunu da belirtmek isteriz ki değerli arkadaşlar, özellikle halkın sesini duyurmuş olduğu, duyurmak durumunda kaldığı sokakta yer almaya ilişkin, 2911 sayılı Yasa'ya getirilen çok ciddi kısıtlamanın yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini Sayın Bakan, buradayken dile getirmek istiyoruz çünkü gün itibarıyla 81 ilde tamamen sokağa çıkmak, haykırmak, adaleti aramak yasak hâle getirilmiş durumdadır. Bütün keyfiyet mülki idarelere bırakılmış durumdadır. Yani Anayasa'nın 34'üncü maddesi çok açık bir şekilde ihlal edilmektedir, ayaklar altına alınmaktadır. Bu konuda acil bir şekilde kanuni düzenlemenin yapılması gerektiğini belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekilimiz Sayın Burcu Köksal'da. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Köksal.

CHP GRUBU ADINA BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; selam olsun bütçede yer verilmeyen, kotayla ezilen haşhaş üreticilerine, selam olsun borcunu borçla kapatan çiftçilere, selam olsun asgari ücretle ayın sonunu zar zor getiren işçilere, selam olsun torununa harçlık veremez hâle gelen emeklilere, selam olsun bu ekonomik koşullarda ayakta durmak için direnen emekçilere.

Evet, bu şapka'yı neden taktım merak ediyorsunuz; anlatacağım, tane tane anlatacağım.

Bu bitkinin adı haşhaştır, bizim yöremizde yetişir, bazılarınız kitaplarda veya internette görür ama biz yaşarız.

Sene 1971'de Amerika Türkiye'de haşhaş ekimini yasaklıyor ve 150 bin çiftçinin boynu bükük kalıyor. Afyonlu çiftçi çok üzgün çünkü haşhaş, ilimize adını veren bu bitki, sadece bir tarım ürünü değil, bir kültür Afyon'da ve Amerika geliyor, bu kültürü yasaklıyor, haşhaşı Afyon topraklarından ayırıyor, ta ki 1974'e kadar. İşte, 1974'te bu kasketiyle hatırladığımız bir Karaoğlan çıkıyor ve "Benim ne ekeceğime Amerika karar veremez." diyor. (CHP sıralarından alkışlar)

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Erbakan Hoca'yla beraber...

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Haşhaş memleketimin topraklarıyla yeniden buluşturuyor dönemin Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit. 1980'de haşhaş kapsülünü işleyerek morfin elde eden Bolvadin Alkaloid Fabrikası faaliyete geçiyor.

Milattan önce 3000 yılından bu yana haşhaş ilk önce tohumu için ekilmiş, sonra yağı elde edilmiş, küspeleriyle hayvanlara yem olmuş. Öyle ki bu küspelerle beslenen hayvanların eti ve sütü son derece lezzetli olduğu için Afyon sucuğu ve kaymağı ün salmış. Bu kadarla da kalmamış bu haşhaş, sofralarımıza aş, ekmeğimize katık, hastalarımıza şifa olmuş. Mor, beyaz renkleriyle futbol takımımıza renk vermiş, öyle ki morun adı Afyonkarahisar'da "Afyon moru" olmuş. Haşhaş Afyonkarahisar'la özdeşleşmiş, Afyonkarahisar haşhaşla özdeşleşmiş.

Şimdi, hayatımızın her alanına nüfuz eden bu bitkiyi yeniden Afyonkarahisar topraklarından sürmek istiyorsunuz. Bu yıl kotada müthiş bir azalma var, çiftçi perişan olmuş. ÇKS kaydı zorunluluğu yüzünden millet anasından, babasından kalan topraklara ekip biçemez hâle gelmiş. O da yetmedi, "HÜBAŞ" denilen bir yazılım üzerinden internette müracaat zorunluluğu getirdiniz. Tarım Bakanı o kadar kopuk ki ülke gerçeğinden, "İnternette müracaat olacak." diyor. Ya, bırakın interneti, cep telefonu çekmeyen köyler var Anadolu'da, ne masal okuyorsunuz burada.

Toprak Mahsulleri Ofisi kota uygulamasında muhtarlıklardan listeyi alıp adil bir uygulama yapacağına, HÜBAŞ yazılımı

üzerinden ilk müracaat eden kişiye tüm kotayı bile tahsis edebilmekte. Mesela, bir köye 100 dekar ekim hakkı tanınmış, eğer ilk giren kişi "Ben 100 dekarlık kota istiyorum." derse, o kişiye kotanın tümü tahsis edilebiliyor. Böyle de suistimale açık bir uygulama.

Afyonkarahisar ve Uşak'ta genellikle engebeli araziye ekilen haşhaş, elle işlenmekte yani atıl araziler ekonomiye kazandırılmakta. Yani başka bir deyişle, haşhaş ekilen bir araziye başka alternatif bir ürün çoğunlukla ekilememekte çünkü makine giremiyor oralara. Fakat başka illerde, düz arazilere ekilen haşhaşın yerine alternatif ürün ekebiliyorsunuz. Bu yüzden, işte kotanın daha adil bir şekilde dağıtılması ve planlı tarım yapılması şart. Şimdi, eğer siz bu şekilde devam ederseniz haşhaş gittikçe azalacak ve tamamen yok olacak. Tütünde ve pancarda yaptığınız bu hatayı lütfen haşhaşta yapmayın. Çiftçiler uyarıyor, diyor ki: "Sayın vekilim, lütfen, git, anlat, bizim için hayati önemini anlat bu haşhaşın. Anlat ki aynı hatayı yapmasınlar." Tabii eğer niyetiniz haşhaşta kotayla üreticiyi ezip bezdirerek haşhaş ekimini azaltmak ve arkasından da Bolvadin Alkaloid Fabrikasını satmaksa ne Afyonkarahisar topraklarından haşhaşı silmenize ne de Alkaloid Fabrikasını peşkeş çekmenize izin veririz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz Amerika'ya rest çekemezsiniz; çekemezsiniz zaten, çekemezsiniz de ama bugün Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu başta olmak üzere, 139 Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili, her birimiz, milliyetçiliği Afyon'un haşhaş tarlalarına yazan birer Karaoğlan'ız, bunu hiçbir zaman unutmayın ve tıpkı 1974'teki gibi haykırıyoruz: "Bizim ne ekeceğimize Amerika karar veremez." Cumhuriyet Halk Partisi her zaman Amerikan emperyalizminin karşısında durmuştur. Bizi, Trump'ın karşısında esas duruşa geçenlerle sakın karıştırmayın. Cumhuriyet Halk Partisi her zaman halktan yana olmuştur, bizi ranttan yana olanlarla sakın karıştırmayın.

Şimdi, burada, iktidara geldiğiniz günden beri yanınızda yer alan mutlu bir azınlığa yönelik hazırladığınız bütçelerden birini daha konuşuyoruz. Bakıyorum bütçeye, yine bir AKP klasiği, sarayın dediği oluyor. Bakanlara bakıyorum, gelip burada, nereden tutsan kopacak bütçelerini savunmak ve saraya şirin gözükmek için âdeta yarışıyorlar. Onların yerinde olsam vallahi ben bu bütçeyi savunamazdım. Mesela, 700 bin atama bekleyen öğretmen varken ve her yıl 40 bin yeni öğretmen atama bekleyen öğretmenler ordusuna katılırken, öğretmeni ücretli, sözleşmeli, kadrolu diye ayırıp Saadet Öğretmen gibi gencecik öğretmenleri mobbinge maruz bırakıp canına kıyma noktasına getirirken, FATİH Projesiyle milyonları çarçur etmişken; taşımali eğitime, ikili eğitime, birleştirilmiş sınıf uygulamasına son verememişken; okul öncesi eğitimde Türkiye'yi OECD ülkeleri arasında son sıraya yerleştirmişken; rehabilitasyon öğretmenlerinin sorunlarını çözemezken; Deniz Feneri, Hayrat Vakfı, TÜGVA, Ensar gibi yerlerle protokoller imzalarken; öğretmen meslek kanunu ve öğretmene 3600 ek gösterge sözü seçim meydanında kalmışken ben Millî Eğitim Bakanının yerinde olsam çıkıp da buraya, o Millî Eğitim bütçesini savunamazdım. (CHP sıralarından alkışlar)

Tuz Gölü, Meke Gölü, Burdur Gölü, Suğla Gölü, Acıgöl, Gölümarmara, Eber ve Akşehir Göllerini kurumaya terk edip, Eber'in altındaki torfu ihaleyle satıp, Tarım Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2006 yılından bu yana çiftçinin hak ettiği 317 milyarlık desteğin 140 milyarını ödeyip yani çiftçinin kanunen hak ettiği fakat alamadığı desteğin aldığı destekten fazla olduğu bir yerde, çiftçiyi dünyanın en pahalı mazotuna mahkûm edip gübrede, yemde, ilaçta ve tohumda zam üstüne zam vererek belini büyük üretim maliyetini dahi kurtarmaz hâle getirsem; pancarda, tütünde, haşhaşta kotayla, hububatta gümrükte ithal ürün vergilerini sıfırlayarak Türkiye'nin her yerinde neredeyse toprağa atsan fıskırarak olan buğdayı dahi ithal edip de 2009'dan bu yana Et ve Süt Kurumu depolarını canlı hayvan ve et ithalatıyla, hesapsız ithal etlerle doldurup besicileri hayvanlarını kesime dahi gönderemez hâle getirsem; süt prim desteğini seçim öncesi oy almak için 25 kuruşa çıkarıp seçim sonrası 10 kuruşa indirip, bunun da 3 kuruşunu kesip, 7 kuruş vererek süt üreticilerini perişan etsem; 2018 buzağı desteklerini hâlâ ödemesem; çiftçiyi bankalara mahkûm edip bugün 100 milyarın üzerindeki kredi borcuyla haciz tehdidiyle karşı karşıya getirsem şu kürsüye çıkıp Tarım ve Orman Bakanının bütçesini savunmaya utanırdım. (CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyet tarihinin rekor işsizliğine ulaşmışken, her 100 işsizden 21'i üniversite mezunuyken, İŞKUR'a kayıtlı 100 işsizden 82'sini kadın ve gençler oluşturmuşken ve her geçen gün kadınları istihdam dışı kalmaya birey olarak değil, sadece aile içinde tanımlamaya yönelmişken, İŞKUR'dan TYP'ye alınacak işçileri sözde "kura" adı altında türlü hilelerle ve torpille işe alırken "taşeron kadro" deyip kamuda esas işi yapan taşeronları kadro dışı bırakmışken, 4/B'li, 4/D'li çalışanların feryatlarını duymazken, üniversite mezunu işçilerin statü değişikliği talebini de görmezden gelirken, 16 milyon 831 bin kişiyi sosyal yardımlara muhtaç edip her geçen yıl artan sosyal yardımları sanki övünç madalyası gibi milleti yoksullaştırmayı yansıtırken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

BURCU KÖKSAL (Devamla) - ...emeklilikte yaşa takılanlara "Mağduriyetinizi çözeceğiz." diye yalan söyleyip oy alıp, ondan sonra "erken emeklilik istiyorlar" algısı yaratıp onları daha çok mağdur ederken, Türkiye'yi asgari ücrette Avrupa'nın en düşük 4'üncü ülkesi hâline getirip 2.020 lirayı lütuf gibi sunarsam ve 1 milyon 800 bin kişiyi asgari ücretin altında yaşamaya mahkûm edip 1.000 lira emekli maaşını sanki çok büyük bir para gibi yansıtırsam, şehitler ve gaziler arasında ayrımcılık yaparsam, şehit asker ana babalarına 18 yaşın altındaki asgari ücreti reva görürsem ve şehit yakınlarının ve gazilerin kamuda uğradığı mobbinglere karşı duyarsız olursam, 227 gazimizi "Sehven emekli ettik." deyip emeklilik ve iş haklarını resmen gasbedersem, ben bu kürsüye çıkıp da Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı olarak bu bütçeyi savunmaya utanırdım. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

O kadar çok utanılacak şey var ki, işte bu yüzden, bu utanılacak şeylere alet olmamak için biz bu bütçeye "hayır" diyoruz.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, şanlı tarihimizin, kadim medeniyetimizin bütün dünyada dik düşünü ortaya koyan siyasi liderlerimize teşekkür ettiklerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii biz şanlı tarihimizin, kadim medeniyetimizin bütün dünyada dik duruşunu ortaya koyan bütün siyasi liderlerimize yürekten teşekkür ediyoruz. Biz, her zaman doğru ve güzelin yanındayız, iyi yapanın sonuna kadar arkasında destekçisiyiz, yanlıştın da karşındayız. Doğru yapanı alkışlarız ve gerçekten, Karaoğlan'ın 1974 ve 77 dönemlerinde yetmiş iki düvele karşı duruşu milletimizin takdirini kazanmıştır. Ne zamanki gibi? İşte, bugün olduğu gibi, sadece haşhaş değil, Kuzey Suriye'de, Doğu Akdeniz'de, S-400 meselesinde, Libya meselesinde deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasında, Türkiye Cumhuriyeti devleti lideri Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'la yaptığı bütün çalışmalar, attığı bütün adımlar Amerika Birleşik Devletleri'nin iradesine karşı olmuştur, milletimizin desteğiyle olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki Alkoloid Fabrikasıyla ilgili ifadelerinin zabıtlardan çıkartılmasını Başkanlık Divanından istirham ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, önce Başkanlık Divanından bir istirhamımız var. Etkili bir konuşma dinledik, ancak konuşmanın içinde Alkoloid Fabrikasıyla ilgili önemli bilgiler vardı ve bu fabrikanın hâlen özelleştirilmediğiyle ilgili bir bilgi var. Şimdi, bu, tutanaklarda durursa maazallah Katarlılar bunu görebilir, Ethem Sancak görebilir. (CHP sıralarından gülüşmeler, alkışlar) Ve böyle nadir kalan millî değerlerimizden bir tanesi de bunlara peşkeş çekilebilir, o yüzden sizin takdirinizle bu güzel konuşmanın o kısımlarının tutanaklardan çıkarılmasını üzüntüyle talep ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci bir husus da, bu konuşmadan sonra nasıl bir cevap vermek lazım? Ben bu iktidar partisine mensup bir Grup Başkan Vekili olsam, sonra bir milletvekili çıksa ve bu kadar iyi hazırlanmış bir konuşmayla grubumu bu kadar etkili eleştirse çıkıp da ona cevap veremezdim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkan.

39.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bu etkisiz konuşmaları biz yıllardır dinliyoruz ve milletimiz de zaten inanmıyor, ciddiye de almıyor ki bugüne kadar defalarca sandıkta ne diyorduk? “Yendi de yendi, yendi de yendi, yendi de yendi; çıktı bir daha yendi, yetmedi beni de yendi.” dedi. Demek oluyor ki bunları ciddiye almıyor aziz milletimiz. Onun için, biz milletimizin sözünün üzerine söz etmediğimizden dolayı onlara cevap vermeyi dahi ciddi bulmadık.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle yapalım: Yani artık herkes bu kürsüden özgürce görüşlerini ifade etsin; artık kamuoyu, halkımız nasıl değerlendirirse diyelim.

Bir şey mi eklemek istiyorsunuz Sayın Özel?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet efendim, çok kısa, yirmi saniye falan.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHARREM VARLI (Adana) – El insaf Başkanım, el insaf! Bizim de haklarımız var Başkanım.

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, bu “yendi de yendi, yendi de yendi”yi o kadar çok yaptılar ki millet şöyle baktı: “Şımarıldı da şımarıldı, şımarıldı da şımarıldı.” 31 Martta da, 23 Haziranda da şamarı bastı.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağız.

Şahıslar adına ilk söz Denizli Milletvekilimiz Sayın Şahin Tin'e aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Tin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, yaklaşık on gündür müzakeresini sürdürdüğümüz 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Türkiye olarak hedeflerimizi yakalamak için kararlı bir şekilde yolumuza devam ediyoruz. Her türlü saldırıya maruz kalan ülke ekonomimiz inanıyorum ki 2020 yılında toparlanma sürecinin daha da güçlü olacağı bir yıl olarak yaşanacaktır.

Değerli milletvekilleri, sanayi ve üretim kenti olan Denizli'mizde müteşebbis ruha sahip iş insanlarımızın ağır koşullara rağmen gösterdikleri dik duruş ve onurlu mücadeleleri her zaman gurur kaynağımız olmuştur. Tekstil, mermer, bakır, maden, ağır sanayi ürünleri, tarım ürünleri ve makine imalatı gibi alanlarda dünya pazarında varlığını ve ağırlığını hissettiren Denizli sanayisi için bizler ne yapsak azdır. Denizli'mizde yüksek teknolojlü ürünlerin üretilmesi, Türkiye'nin yerli ve millî büyüme hamlesine sunduğu katkı yok sayılamaz niteliktedir. Bu anlamda, Sanayi Bakanlığımız tarafından onaylanarak kuruluşu gerçekleştirilen Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgemizin de sektöre ve yatırımcılarımıza hayırlı olmasını diliyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Makine İhtisas OSB'nin kuruluşuyla birlikte oluşturulacak olan modern tesisler sayesinde Denizli, makine imalat sektöründe de parmakla gösterilecek, lokomotif ve marka bir il olacaktır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin huzur ve güvenliğini sağlamak bizim en önemli görevlerimizdendir. Bu sebeple, sınırlımızda kurulması muhtemel bir terör devleti, kahraman Mehmetçik'imizin fedakârca yaptığı harekâtlar ve ülkemizin güçlü diplomasisi sayesinde sonlandırılmıştır. Bu arada, PYD-YPG ve PKK gibi terör örgütlerine ağır darbeler indirdik, artık eylem yapamaz hâle geldiler.

Devletimiz teröre karşı bu amansız mücadeleyi verirken, milletin Meclisinde terör örgütlerini savunmaya, askerimize ve devletimize karşı haince sözler sarf etmeye devam edenler var ne yazık ki. Artık herkes safını net bir şekilde ortaya koymuştur. HDP terör yanlısı söylemlerinden hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Kahraman Mehmetçik'imize dil uzatmak söz konusu olduğunda HDP her zaman en ön safta yer almaktan geri durmamış hatta Türkiye Cumhuriyeti devletine “işgalci” diyecek kadar alçalmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nasıl konuşuyorsun ya! “Alçalmak” ne demek ya! Biz siyasi tespit yapıyoruz, biz siyasi

tahlil yapıyoruz. Ne demek “alçalmak” ya!

BAŞKAN – Sayın Tin, temiz bir dil kullanalım lütfen. Yani siyaseten eleştirilerinizi yapın ama temiz bir dil kullanalım.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Ülkemizin huzur ve güvenliğini tesis eden, mazlum insanlara ve coğrafyalara huzur getiren hatta bu uğurda canlarını seve seve feda eden kahraman Mehmetçiklerimize kimse “işgalci” diyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tamam, bunu söyle. Bunu söyleyebilirsin ama kimseye “alçak” diyemezsin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kahvede konuşmuyorsun sen, ne demek alçalmak ya! Kimseye “alçak” diyemez.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Bizim ABD ve diğer Batı ülkeleri gibi Suriye’nin topraklarında veya petrolünde gözümüz yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Böyle bir dil olur mu ya! Böyle terbiyesiz, saygısız bir dil olur mu ya!

ŞAHİN TİN (Devamla) – Bizim hedefimiz sadece mazlum coğrafyalarda yaşayan insanların huzurunu tesis etmek, vatanımıza yönelen terör tehditlerini yerle yeksan etmektir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne kadar ayıp bir konuşma yapıyorsunuz ya! Burası kahve değil ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Pensilvanya’ya mesaj veriyor, mesaj.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bize “alçak” diyen alçağın hasıdır, dibidir. Hainlerin de kim olduğunu bu millet görecektir.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bir hususu daha özellikle vurgulamak isterim. Bilindiği gibi, Güney Kıbrıs Yönetimi 2003’ten beri Mısır, Lübnan ve İsrail’le benzeri anlaşmalar yaparken susanlar bugün Libya’yla yaptığımız hakkımız olan anlaşmaya laf söyler hâle gelmiştir. Ülkemize dayatılmaya çalışılan yaklaşımlara bizler sessiz kalacak değiliz. Türkiye’yi dar bir sınıra hapsedmeyi hedefleyen planlara karşı uluslararası hukuk çerçevesinde güçlü bir adım attık. Ülkemizi yok sayarak Doğu Akdeniz’de bir oldubittiye asla izin vermeyeceğiz. Türkiye olarak her zaman barışçıl çözümden yana olduk, bundan sonra da olmaya devam edeceğiz. Bu çerçevede, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde her türlü adımı kararlılıkla atıyoruz ve atmaya da devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, aynı gemide birlikte yol alıyoruz, rüzgâra kapılıp savrulanlar elbette olabilir ancak bizim için önemli olan ülkemizin güçlü yarınlardır. Milletimizden aldığımız yetki çerçevesinde birbirimize kenetlenmeye devam ettiğimiz sürece daha güzel işler başaracağımıza yürekten inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ŞAHİN TİN (Devamla) – Bu vesileyle bir kez daha yüce heyetinizi ve bizleri ekranları başında izleyen milletimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. 2020 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, temiz bir dil kullanmamız gerekir. Siyasi eleştiriler sert olur ama temiz bir dil kullanacağız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Utan ya, bir de gülümsüyor! Çok iyi bir şey yaptınız değil mi? Halk sizi, gerçek yüzünüzü görüyor. Çok ayıp bir şey! “Alçakça” ne ya!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Siz her zaman söylüyorsunuz. (HDP sıralarından gürültüler)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Biz sana “alçak” mı diyoruz konuşurken!

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar... Sayın Tiryaki...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Bize “alçak” diyen alçağın önde gidenidir tamam mı!

BAŞKAN – Lütfen, bir saniye arkadaşlar, birbirinizle karşılıklı konuşmayın. Grup Başkan Vekili cevap veriyor şimdi.

Size sataşmadan dolayı iki dakika söz veriyorum Sayın Oluç.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMASI

1.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Denizli Milletvekili Şahin Tin’in 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; öncelikle şunu söyleyeyim: Konuşmamı bitirdikten sonra bu vekilin konuşmasıyla ilgili ceza talep ediyoruz 160/3 ve 161/3 maddelerinden. Hiçbir vekil, sadece bizim partimizle ilgili değil, bütün partilerle ilgili söylüyorum burayı, siyaseti tartışırken “alçalma” lafını kullanamaz, aynen iade ediyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Biz de size aynen iade ediyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Kim oluyorsunuz da siz bize böyle söylüyorsunuz? Kimsiniz siz! Kendinizi ne zannediyorsunuz! Biz 6 milyon seçmenin ana sütü gibi hak oylarıyla seçilip buraya geldik, mücadele ediyoruz sizin yanlış politikalarınıza karşı. Asla böyle konuşturmayız, ne sizi ne başka birini. Bu tür laflara asla pabuç bırakmayız, kendinize gelin, haddinizi bilin! Birincisi bu.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, PKK’dan...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Konuşma! Konuşma öyle!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen konuşma!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, dinleyin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadsizsin! Hadsiz bir vekilsin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Türk ordusuna işgalci diyen alçaktır!

BAŞKAN – Dinleyin değerli arkadaşlar, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – İkincisi, bakın, biz burada defalarca söyledik, söylemeye devam ediyoruz. Sizin bağışlarınıza ben pabuç bırakmam.

BAŞKAN – Sayın Oluç, Genel Kurula hitap edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Burada defalarca söyledik, bir kez daha söylüyoruz: Derdimiz Türk Silahlı Kuvvetleriyle ya da Mehmetçikle ilgili değildir; derdimiz, sizin, yürütmenizin, iktidarınızın yanlış politikalarıyla. Biz sizi eleştiriyoruz, sizin işgalci anlayışınızı eleştiriyoruz, sizin savaş politikalarınızı eleştiriyoruz, sizin Kürt düşmanı politikalarınızı eleştiriyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – PKK’yı da eleştir o zaman.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Derdimiz sizledir, iktidarladır, politik eleştirilerledir; çarpıtamazsınız, bunu da söyleyeyim.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) - Devletin terörle mücadelesi var, kimseyle savaşı yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Eğer bir terör örgütünün yaratıcılığından ya da destekçiliğinden söz edeceksek önce FETÖ’ye bakacağız. FETÖ’yü bu devletin içinde yaratmış olan sizsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ondan sonra İŞİD’e verdiğiniz, o terör örgütüne verdiğiniz desteği konuşacağız.
(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – PKK’ya bak önce, PKK’ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Dolayısıyla, terör örgütü dendiği zaman FETÖ, İŞİD ve sizler yan yanasınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAHİN TİN (Denizli) – PKK’ya terör örgütü de önce!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bunu söyleyeceğiz ve söylemeye devam edeceğiz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – PKK’yı niye söyleyemiyorsun!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sizin bu terbiyesizliklerinize asla pabuç bırakmayacağız. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.31

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar) Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün; Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekillerinin Meclisin mehabetine uygun temiz dil kullanmalarının esas olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi emperyalizme karşı verilmiş mücadeleler sonunda ve bir Kurtuluş Savaşı’nı yürüterek, bütün dünyaya örnek olacak çalışmalar göstererek tüm Türkiye’yi itibarlı bir ülke hâline getiren bir meclistir.

Bu tablo içerisinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde sorumluluk sahibi olmak, milletvekili olmak çok özen ve özenli bir dili gerektiriyor. Konuşmacılarımızın konuşurken konuşmanın da seyrinin yüksekliği nedeniyle bazen seslerinin yükseldiğine, kasıtlarını aşan konuşmaların yapıldığına tanık oluyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün konuşmacılarımızın Meclisimizin mehabetine uygun bir temiz dil kullanmaları esastır. Bu dili kullanırken bir kere daha dikkatli olmalı, bir kere daha dikkatli olmalıyız. Birbirimizi kırııcı, incitici sözler söylemekten kaçınarak meramımızı çok daha başka kelimelerle ifade etme şansına sahibiz. Bu nedenle, Meclisimizin değerli milletvekillerinin konuşmalarında kırııcı olmadan, karşılıklı saygı nezaketi ve hukuku gözeterek konuşmalarını yapmalarının asıl olduğunu bir kez daha hatırlatıyorum. Hepimiz birbirimize lazımsız, hepimiz birbirimizin yüzüne bakacak şekilde konuşmalar yapmak ve sonunda bu kürsüden ya da Meclisten çıktığımız zaman da arkadaşça ilişkilerimizi geliştirmek durumundayız. Ben meseleye böyle bakıyorum, böyle olması gerektiğini düşünüyorum ve bu anlayış içerisinde görüşmelerin yürütülmesinin gerekliliğine inanıyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkan, böyle olursa biz de aynı kelimeyi kullanırız yani onu söyleyelim o zaman. Meşrulaştıramazsınız yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O zaman aynı kelimeleri kullanma hakkı var.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Peki, meşru, biz de aynısını söyleyelim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bunu meşrulaştıramazsınız yani bu kelimeyi meşrulaştıramazsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ADİL ÇELİK (Balıkesir) – Hayır, ne diyor bunlar ya?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, otur hadi, gerek yok! Daha ne diyecek Başkanım, gerek yok.

ADİL ÇELİK (Balıkesir) – Allah Allah! “Terbiyesiz” diyen sizsiniz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu kelimeyi meşrulaştıramazsınız yani.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Kenanoğlu, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aynısını söyleriz yani.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Kesinlikle, aynısını söyleriz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, lütfen oturalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Eğer “alçak” kelimesi suç içermiyorsa bundan sonra herkes söyleyebilir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, biz Grup Başkan Vekillerimizle arkada görüştük.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olabilir, siz görüşün.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Adana Milletvekilimiz Sayın Muharrem Varlı'da. (MHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerinin son aşamasına geldik. Yarın tümü üzerinde görüşmeler yapıp tümü oylandıktan sonra inşallah ülkemize, milletimize, devletimize hayırlı bir bütçe yapmış oluruz. Güçlü devletlerin güçlü bütçelere ihtiyacı vardır. İnşallah bu bütçe de ülkemizin gücüne güç katar diyorum.

Sözlerime başlarken yine, Doğu Türkistan'da yaşanan, soydaşlarımıza yapılan zulmü kınamak istiyorum. Orada âdetâ kardeşlerimizi evlerinden çıkamaz hâle, konuşamaz ve hiçbir faaliyette bulunamaz hâle getiren Çin devletini de, bu zulmü yapan Çinlileri de kınıyorum ve inşallah, Allah nasip edecek o Çin'e yeniden bir Çin Seddi yaptırmayı, Türk milletinin onlara yeniden bir Çin Seddi yaptırmasını nasip edecektir diyorum. (MHP sıralarından alkışlar) Çünkü onlar geçmişte Türklerin ne olduğunu çok iyi biliyorlar ama şu anda bizim kardeşlerimize de çok ağır zulümler yapıyorlar.

Yine, Amerika Birleşik Devletleri'nin Senatosunda alınan kararı da burada kabul etmediğimizi, kınadığımızı beyan etmek istiyorum. Zaten Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün siyasi parti grupları, bir siyasi parti hariç diğer siyasi parti gruplarının tamamı bu kararı kabul etmediklerini ve kınadıklarını beyan etmişlerdir. Biz de buradan, kabul etmediğimizi ve kınadığımızı söylemek istiyoruz. Amerika Birleşik Devletleri önce kendi tarihine baksın; Kızıldevlet ne oldu, nereye gitti bu Kızıldevletler? Geçmişte zencilere yapılan zulümleri, onların demokrasi istediklerinde, hak hukuk istediklerinde Amerikan polisinin, Amerikan askerinin nasıl davrandığını çok iyi biliyoruz. Hâlâ bir zenci bir yerde bir eyleme karıştığı zaman anında silahlı müdahale edildiğini de çok iyi biliyoruz. Onun için onların bize demokrasi adına öğretebilecekleri hiçbir şey yok, insan hakları adına öğretebilecekleri hiçbir şey yok; kendi tarihlerine baksınlar, kendi geçmişlerine baksınlar, o zaman daha iyi düşünür, daha iyi karar verirler diye düşünüyorum.

Yine, Doğu Akdeniz'de yaşanan bir hadise var. Hakkımız olan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devleti üzerindeki garantörlüğümüzü de kullanarak ve kıyılarımızdaki haklarımızı da kullanarak Libya'yla yaptığımız bir anlaşma var. Bu anlaşmanın neticesinde inşallah orada Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak biz kendi haklarımızı aramaya devam edeceğiz ve orada bizi devre dışı bırakmaya çalışan, bizi yok sayan ülkelere de var olduğumuzu göstermemiz lazım. Böylesi millî meselelerde hem Amerikan Senatosunun hem işte Libya'yla yapılan anlaşmaların konuşulduğu dönemlerde burada bütün arkadaşlarımdan istirhamım, bütün siyasi partilerden istirhamım, millî meselelerimizi siyasetüstü tutmamız lazım değerli arkadaşlar, burada siyasete alet etmememiz lazım; "ama"sız, "fakat"sız, "lakin"siz bu meseleleri burada savunmamız lazım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tamam, çıkıyoruz, diyoruz "Çok güzel olmuş, buna oy verelim, kabul edelim ama..." Ya, bu "ama"sını da geçelim kardeşim yani Türkiye Cumhuriyeti devleti orada bir şey yapıyorsa ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin, milletimizin lehine bir şey yapıyorsa bunu hep birlikte desteklememiz lazım, hep birlikte arkasında durmamız lazım.

Şimdi, Suriye meselesi konuşulduğunda Türk askerine "işgalci" deniliyor, Türk devletine "işgalci" deniliyor. Biz oraya kendi haklarımızı korumaya gidiyoruz, ülkemize yapılan terör saldırılarını önlemeye gidiyoruz, sınırlarımızda kurulacak terör devletlerini ortadan kaldırmaya gidiyoruz. Biz işgalci filan değiliz, biz kendi haklarımızı savunmaya gidiyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Amerika Birleşik Devletleri 10 bin kilometreden gelip orada hak iddia ederken, Rusya bilmem nereden gelip orada hak iddia ederken kimsenin sesi soluğu çıkmazken Türk askeri girdi mi "Türk devleti işgalci." "Türk askeri işgalci." Biz Osmanlı Devleti döneminde de işgalci değildik, Selçuklu döneminde de işgalci değildik, şu anda da işgalci değiliz ama hemen sınırlarımızda, burnumuzun dibinde kurulacak, Türkiye Cumhuriyeti devletinin menfaatlerine zarar verecek terör devletçiklerine de asla müsaade etmeyiz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için, bu noktada biz askerimizin, devletimizin arkasındayız, almış olduğu kararı da sonuna kadar destekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Oradaki bütün askerlerimizi Cenab-ı Allah korusun, inşallah onların tırnağına taş değmesin, inşallah sağ salım güvenli bölgeyi oluşturarak ülkemize geri dönerler. Zaten Suriye meselesi başladığı gün de Sayın Genel Başkanımız demişti: "Bizim orada güvenli bölge oluşturmamız lazım." Gelecek bütün göçmenleri de orada barındırarak, yurt içerisine almadan, tamamen kontrol altında, hem Suriye meselesinde oradaki güvenli bölge sayesinde terör konusunda üzerimize gelecek saldırıları önlemek hem de gelecek mültecileri orada ağırlamak adına bu güvenli bölgeyi oluşturmak doğrudur diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, sabahki oturumda "En iyi reform en iyi uygulamadır." söyleminizi doğru bularak şu soruyu sormuştum: Bakanlığınızın ortaya koyduğu reform stratejisinin uygulamaya yansımaları, uygulamadaki tezatlıklar, eylem-söylem ikilemi nasıl aşılacak? Bu konudaki değerlendirmeniz nedir? Bu anlamda en çok sorulan ve en çok gündemde olan Osman Kavala davası ki AİHM'in bir kararı var biliyorsunuz, Kavala'nın 770'inci tutukluluğu gününde bu karar açıklandı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5/1, 5/4, 18'inci maddelerinin ihlal edildiği kararı verildi. Dokuz gün geçti karardan itibaren. Tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Bakan, Cezayir'de 150 Türk işçisi acil yardım bekliyor. Bechar kentinde Cezayir ordusu için hastane yapan Türk firması Kayı İnşaat ülkeyi terk etmiştir. Cezayir güvenlik güçleri bir yıldır maaşlarını alamayan işçilerin şantiyeden çıkmasına izin vermiyor. Şantiye dışına çıkamayan işçiler de ülkeyi terk edemiyor. Güvenlik güçleri askerî alanlarda grev yapılamayacağı gerekçesiyle işçilerin yeniden işbaşı yapmaları, aksi durumda zor kullanacakları tehdidinde bulunuyor. Anlaşmalı firmalar işçilerin yemek ihtiyacını artık temin etmeyeceğini bildirmişlerdir. Adana'daki ailelerden bize gelen bilgilere göre Cezayir'deki işçilerimizin can güvenlikleri tehdit altında. Bu konuyu bilgilerinize sunuyorum ve işçilerimizin acil yardım talebini iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Balta? Yok.

Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tekirdağ'ın Saray ilçesiyle Kırklareli'nin Vize ilçesi Kırıkköy beldesi arası 30 kilometrelik bir kara yoludur. Bu kara yolunun Saray'dan itibaren Kırıkköy'e kadar 27 kilometresi yapılmış, son 3 kilometresi iki aydır yapılmamıştır Sayın Bakan. Burası İstanbul'un en yakın sahil beldesi olması hasebiyle ve Karadeniz'in de en uzun sahil şeridi olması hasebiyle İstanbul'a büyük bir

hizmet vermektedir. Bunun mutlaka yapılması lazım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – 2019 yılı desteklerini 8 Kasım 2019 tarihinde ancak açıklayabilen Tarım Bakanlığı, son üç yıl sürekli İyi Tarım Uygulamaları faaliyeti gerçekleştiren üreticilerin 2019 yılı İyi Tarım Uygulamaları desteğinden faydalanamayacağını açıklamıştır. Bu kapsamda üretici İyi Tarım Uygulamaları'ndan yararlanmak için KSK ve danışman firmalarla anlaşmalar yaparak ürün ve arazilerinde gerekli analizler için harcama yapmış, borçlanmışlardır. Bu destekler neden yıl sonuna doğru açıklanmakta ve üretim planı yapıp harcamalarda bulunan çiftçi zor durumda bırakılmaktadır? Bu tebliğ ile İyi Tarım Uygulamaları'ndan çıkacak üretici sayısı ve üretim alanı ne kadar olacaktır? Bu tebliğle Türkiye genelinde 3 bin ziraat mühendisinin işsiz kalacağı söylenmektedir, açıklamanız nedir? Tarım Bakanı bir meslek odasıyla yapılan toplantıda bu tebliğden bilgisinin olmadığını ve Bakan Yardımcısının talimatıyla yapıldığını belirtmiştir, bu konuda açıklama bekliyoruz. Bu uygulamanın kontrollü tarıma bir darbe olduğunu ve ıspanak vakası benzeri zehirlenmelerin artık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sorum şu: Nafakayla ilgili, bazı kesimler üç yıl ila beş yıl gibi bir sınırlama getirilmesini talep etmekte, bazı kesimler de sınırlamaya karşı çıkmaktadırlar. Nafakayla ilgili bir düzenleme çalışması var mıdır, olacak mıdır?

Bölgemizde yaşadığımız sıkıntılarımızın temelinde Osmanlı'nın yıkılışının getirmiş olduğu krizin atlatılamamış olması yatmaktadır. Coğrafyamızda emperyalistlerin cirrit atması en temel etkidir. Bir Batılı bunu kendileri açısından "Şunca emek, bunca çabayla Osmanlı Devleti'ni yıktık, çabamıza da değdi." diyerek değerlendiriyor. Onlara fayda veren şeyler, bize zarar dokundurmuştur. Batı'nın her türlü plan, oyun, tehdit ve tahribatı hâlâ devam ediyor.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sorum Adalet Bakanına.

2002 yılından günümüze, hak ihlalleri sebebiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye aleyhinde kaç dava açılmıştır? Türkiye hangi yaptırımlara mahkûm edilmiştir?

Cezaevlerinde doluluk oranı nedir? Yapılmakta olan kaç cezaevi vardır, toplam maliyeti ne kadardır?

Danıştay Başkanının akrabalarının belirli görevlere getirilmesinde hangi liyakat ve atama usulleri uygulanmıştır?

BAŞKAN – Söz sırası Sayın Komisyonca.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, soruları cevaplamak üzere sözü Sayın Bakanımıza bırakıyorum.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Özdemir -daha önceki oturumda da vakit yetmediği için cevap veremediğimiz- kamu kurumlarının uygulaması, yargı reformunda ortaya konan yol haritalarıyla çelişen birtakım uygulamaları ifade etti. Bu hususta elbette eylemin de bu anlamda reformla uyumlu olması hepimizin ortak dileğidir. Ancak gerek yasama gerek yürütme kendi alanlarıyla ilgili düzenleyici işlemlerini ya da yasama faaliyetini yapmakta, onun ötesindeki iş uygulayıcılara kalmaktadır. Elbette uygulayıcıları da bağlayan, hukukun ortaya koyduğu sınırlardır, ilkelerdir. Her kamu görevlisinin de her uygulayıcının da bu kanunun hem lafzıyla hem ruhuyla bu reformları hayata geçirmesi ortak dileğimizdir. Özellikle yakın zamanda yine Hükûmetimizin planında ortaya konan bir vizyon ve aynı zamanda yargı reformunda da açıklanan bir eylem var, o da yeni insan hakları eylem planının hazırlanması. Bu konuda Bakanlık olarak tüm paydaşlarla çalışmalarımızı sürdürüyoruz ve özellikle uygulamalardan kaynaklanan bu sorunların hem kamu kurumları, hem sivil toplum kuruluşları hem insan hakları aktivistleriyle, tüm paydaşlarla, barolarla, akademisyenlerle; insan hakları alanında atılması gereken adımlar, mevzuatta yapılması gereken değişiklikler, uygulamada hangi eksiklikler var, bunların hepsinin tespiti ve bir bir tüm kamu kurumlarıyla ilgili eylem planının ortaya konulması çalışmalarımız devam ediyor. Bu konuda da, yine, tamamlandıktan sonra Hükûmetimizce kamuoyuna açıklanarak, tüm işlem ve eylemlerin, bu anlamda, bir insan hakları eylem planı çerçevesinde yürütüleceği ve belki buradan da bir insan hakları, demokratikleşme paketi anlamında ihtiyaç duyulan mevzuat için Bakanlığımız sekretaryasıyla, geniş paydaşlarla müzakereyle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Diğer konu da, 2'nci soru olarak da yürüyen bir davayla ilgili, yürütmenin bir parçası, bir bakanı olarak benim söz söylemem, en azından bir ihsas ya da mütalaada bulunmam doğru olmaz. Çünkü yemin ettiğimiz Anayasa ve inandığımız hukuk, bu anlamda, yürüyen bir davayla ilgili bir yorum yapmamıza imkân tanımamaktadır, vermemektedir.

Sayın Sümer'in sorusunu, hangi cezaeviyle ilgili inşaatta işçilerin ya da müteahhidin sorunu olduğunu anlayamadık. Eğer o konuyu alırsak sonraki soru turumuzda cevaplamaya çalışacağız.

Sayın Kayan'ın, Tekirdağ Saray'da galiba, 3 kilometrelik yol konusunu notumuza aldık, Ulaştırma Bakanımızla konuşacağız; bu konuyla ilgili de son durum nedir, ilgili bakanımızdan bilgi alacağım, sizlere de bilgiyi aktaracağım.

Sayın Emecan, Tarım Bakanımızla ilgili, İyi Tarım Uygulamaları ve Tebliği hususunu da not aldım. Bu konuyla ilgili de bilgi geldiğinde yine, sizlere yazılı ya da yetişirse bugün ileteceğim.

Nafakayla ilgili Sayın Kılıç'ın, İmran Hocamızın bir sorusu vardı.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, 1988 yılına kadar süreli ve sonra süresiz bir nafaka uygulaması Türk mevzuatında yer alan bir uygulama. Bu konuyla alakalı, tabii ki, tüm taraflar, Yargıtay, uygulayıcılar, akademisyenlerle, bu konularla ilgili bir çalışma, bu hususla ilgili mağduriyetler ya da yapılması gereken adımlar olup olmadığı hususu tüm paydaşlarla masaya yatırıldı. Burada, şu konu hassas yalnız: Bu düzenlemeyi yaparken yani mevcut "Mağduriyetler var." tespitiyle birlikte eğer yeni bir düzenleme yeni mağduriyetlere sebebiyet verecekse bu konuda da iyi düşünmek, iyi adım atmak lazım. Bu nedenle, nafakayla ilgili bir düzenleme elbette Meclisin takdirinde ancak bunun ne şekilde olacağı, devam eden, hayatını onunla idame ettirenlerle ilgili, özellikle kadınlarla ilgili bu anlamda yeni bir mağduriyetin de oluşmaması ancak mevcut durumun da gözden geçirilmesi elbette yasamanın da takdirine maruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Başkanım, son cümle olarak: Bazı ülkelerde tarafların ekonomik durumu, yaşları, tekrar evlenme durumu gibi bazı kriterler var, mukayeseli hukuk çalışmaları da yapıldı ancak bu konuda takdir elbette yüce Meclisindir, biz sadece tüm tarafların, uygulayıcıların bu konudaki görüşlerini alıp bir teknik çalışma yapma durumunda olduk, takdir yüce Meclisindir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Devlet borçları

MADDE 5- (1) Devlet borçlarına ilişkin cetvellerde gösterildiği üzere 2018 yılı sonu itibarıyla;

- a) 586.141.921.597,48 Türk Lirası kısa, orta ve uzun vadeli Devlet iç borcu,
 - b) 479.100.115.636,76 Türk Lirası Devlet dış borcu,
 - c) 97.248.990.118,68 Türk Lirası Hazine garantili borç,
- mevcuttur.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi 5'inci madde üzerinde ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel'e aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Kıymetli Bakanım, yüce Türk milleti; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde partim İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dış borçlar, ülkeleri ekonomik ve siyasi yönden en derinden etkileyen değişkenlerden birisidir. Yeterli sermaye birikimi ve yüksek tasarruf oranına sahip olmayan ülkelerin neredeyse kaderi gibidir dış borçlar. Son yirmi yıl içinde ekonomilerini 4 ile 10 kat arasında büyüten ve bizimle aynı ligde bulunan ekonomilere baktığımızda, tasarruflarının gayrisafi millî hasılaya oranı yüzde 35 civarındadır; bu ülkelerin, tasarruflarıyla birlikte yatırımlarının da gayrisafi millî hasılaya oranı yine yüzde 35 civarında olmuştur. Maalesef, ülkemizde bu oran 2002'de yüzde 23 civarındayken şimdi yüzde 10'lara kadar düşmüştür. Alınan kredileri rasyonel ve bilinçli şekilde, verimli alanlarda kullanmak gerekir; bu yapılmadığı takdirde, ekonomik ve siyasi sonuçları bakımından çok vahim tablolar ortaya çıkabilir. Günümüzde ise, geçmişin kötü örneklerinde olduğu gibi, Türkiye'nin dış borç miktarında ürkütücü bir artış eğilimi görmekteyiz; 2002-2019 dönemine ait brüt dış borç miktarı, yüzde 350'ye yakın bir artışla, 129 milyar dolardan 453 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye'nin dış borç sorunu yok ama sonuçta, döviz üretecek, ileri teknoloji ürünü ve yüksek katma değer sağlayacak bir üretim altyapımız veya zengin doğal kaynaklarımız yok; buna karşın, dış ticarete büyük açık vermek bakımından ciddi bir cari açık sorumuz var. On yedi yıl boyunca toplam 1 trilyon 60 milyar dolar dış ticaret açığı ve 575 milyar cari açık vermiş durumdayız. AK PARTİ hükûmetlerinin sadece 2013 yılında verdiği açık miktarı, AK PARTİ hükûmetleri öncesinde Türkiye'nin elli yıllık toplam dış ticaret açığından daha fazladır. Bu açıkları finanse etmek amacıyla, son on yedi yıl içinde 62 milyar dolarlık özelleştirme ve 220 milyar dolarlık doğrudan yatırımın yanında, bakiye olarak 453 milyar dolar borçlanmak zorunda kalmışız; aynı şekilde, bu süre içinde, 166 milyar doları faiz olmak üzere toplam 920 milyar dolarlık borç ödemesi veya borç yenileme işlemi yapmışız. Önemli olan, başta söylediğim gibi, borç değil, borcu döndürebilmektir; borcu döndürebilmek için de yüksek katma değer yaratacak üretim altyapısına sahip bir ekonominiz varsa korkacak bir şey yoktur. Tam aksine, bu borçlar yüzde 72 oranına ulaşmış, ithal ve ara malları ve ham maddeye ihtiyaç duyan bir imalat sanayinin varsa bu dış borçlar, içeride ve dışarıda, elimize vurulmuş pranga gibidir.

Keşke 453 milyar dolar değil 1 trilyon dolar borcumuz olsaydı da yıllık 500 milyar dolar ihracat yapabilseydik. Her yıl 100 milyar dolar dış ticaret fazlası verebilseydik.

İnşaat sektöründe bile yüzde 43 oranında ithalata dayalı bir üretim yapısı yerine, tamamını kendimizin üreteceği bir ekonomimiz olabilseydi.

İktidar sözcülerinin bu kürsülerde övündüğü gibi, 65 milyar dolar ödediğiniz 197 milyon akıllı telefon ve bilgisayar ithal edip satmak ve onlar üzerinden bir o kadar da vergi toplamak yerine her yıl 50 milyon akıllı cihaz ihraç etmekle övünebilseydik.

On yedi yılda teknolojisi ve markası bize ait olmayan 11,8 milyon otomobil satışıyla övünmek yerine, dünyada kamuda en çok iş alan 10 firma arasına 5 firma sokmak yerine keşke 3 tane dünya markası oluşturabilseydik.

55 milyar dolara 437 adet AVM inşa edip bu AVM'lerde yüz milyarlarca dolarlık ithal tüketimi satmak yerine milyonlarca insanımızın çalışacağı fabrikalar ve iş yerleri açabilseydik.

On yedi yıl içinde yaptığımız 2 trilyon 905 milyar dolarlık bütçe harcamasının yüzde 20'sini yatırımlara ayırıp yarattığımız istihdamı 35 milyona çıkarabilseydik.

Keşke toplam 146 milyar dolarlık yap-işlet-devret, kamu-özel iş birliği projeleriyle bugünüümüzü ve geleceğimizi ipotek altına almak yerine ülkemizi üretim ve ticaret üssü hâline getirebilseydik.

Keşke alınan bu borcun çok az bir miktarıyla Aksaray-Ulukışla demir yolunu limanlara bağlayabilseydik.

Görüldüğü üzere, sorun dış borcumuzun olması değil, sorun bu borçları çevirecek şekilde, on yedi yıldır Türkiye'yi yönetenlerin, Türkiye'nin öz kaynakları ve dış borcuyla verimli ve üretken bir ekonomik altyapıyı kuracak ekonomik politikaları üretememeleridir.

Aldığınız paraları yola, köprüye verdiniz. Allah razı olsun; güzel yollar, köprüler yaptınız. Bu kadar parayla daha fazla yol, daha fazla köprü yapılır mıydı, onun tartışmasına girmiyorum ama bu yollardan gidecek, köprülerden geçecek otobüs ve kamyonların fabrikaları kapanıyor, olan kamyonlar da yükleyecek buğday, arpa veya endüstri ürünü bulamıyor. Keşke yollarla, köprülerle birlikte buralardan geçecek ve kamyonları dolduracak mahsul ve ürünleri de düşünebilseydiniz. Oysa tam aksine, mevcut dış borcumuzu çevirebilecek, döndürebilecek şekilde ekonomik planlamalar yerine, dünyadaki düşük faiz, düşük kur, bol para döneminde sadece ve sadece tüketime dayalı bir borçlanma politikası yürüttünüz. Bu politikalar sonucunda da bir yıl vadeli borç stoku ile Merkez Bankasının sahip olduğu toplam rezervler arasında oranın 1/1'in altına düşmesi ve uluslararası standartlara göre kırılan ekonomiler kategorisine düşmemiz; asıl sorun budur.

Bu olumsuz göstergelerin yanında ülkemizde hukuk ve demokrasi standartlarının da diplere düştüğü görülmektedir. Türkiye'nin borçlarını döndürebilmesi sıkıntısının sebepleri adalet, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve insanların yarına güvenle bakamamalarından kaynaklanmaktadır. FETÖ terör örgütünün mallarına el konulmasının gerekçeleri ve sebepleri dış finansman çevrelerine yeterli derecede anlatılmadığı için bu konuda Türkiye'mize akış sağlanamamaktadır.

Sorunumuz, on yedi yılda trilyonlarca dolarlık kaynak kullanmış mevcut yönetim, hepimize nefes aldırarak 50 milyar dolarlık ilave kaynak için IMF dâhil her ihtimali değerlendirecek durumdadır. 2019 yılı başında diğer ülkeler yüzde 1 ile 2 oranında faizle borçlanırken maalesef Türkiye, dünyanın en pahalı faizine yani 7,68'lik faiz oranına karşılık istediği parayı, istediği krediyi bulamamaktadır. Amerika önderliğinde parasal genişleme sınırlı olmakla beraber dünyada faizler tekrar düşmeye başlamış ama bu durum Türkiye'ye yeni sermaye akışını başlatamamıştır. Nitekim Kredi Temerrüt Takası (CDS) göstergeleri, bir ara 500'lü rakamları da görmüş, şimdi 300'lü rakamlara inmiş olmasına karşın yine Türkiye, kendisine benzer ülkelere göre 3 kat daha fazla riskli görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti olarak, hukuk devleti olduğumuzu, demokrasi standartlarını yükselteceğimizi, Sayın Genel

Başkanımızın ısrarla vurguladığı gibi, kuvvetler ayrılığına dayalı güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçileceğini hemen ilan edip, anayasal zemini hazırlayacağımızı ilan etmemiz gerekmektedir. Tek adam yönetiminden vazgeçmemiz lazım yoksa bisikletin pedalını çeviremeyiz, borçlarımızı döndüremeyiz, bisikletten düşeriz.

Bütün bu olumsuz gelişmelerin sonucu olarak da işsizlik can yakıcı bir şekilde çok artmış, cari açık büyümüştür. Şimdi, AK PARTİ'li arkadaşlarımız bu kürsüye çıkıp "Her şey yolunda, işler yolunda; diye beyanlarda bulunuyorlar. Fikirlere saygımız sonsuz ama mademki bütün işler yolunda, her şey dört dörtlük, bu kadar işsiz insan nereden geliyor? Bunun cevabını, lütfen, bu kürsüden makul ve mantıklı bir şekilde açıklamalarını bekliyorum.

"Tarım şaha kalktı." diyorsunuz "Tarımda her şey dört dörtlük." diyorsunuz ama Türkiye, tarihinde ilk defa maalesef Rusya'dan şeker almak zorunda kalıyor. Ya, Aksaray'da şeker pancarı yeteri kadar var ama desteklenmediği için, çiftçinin alın terinin karşılığı verilmediği için ekmiyorlar hatta bu sene kotayı bile dolduramadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Yine hayvancılık hususunda buradaki söylemlere baktığımızda, sanki biz bir başka ülkede yaşıyormuşuz gibi geliyor. Dışarıdan canlı hayvan ithal ediyorsunuz, et alıyorsunuz ama Aksaray'daki, Türkiye'deki hayvanlarımız maalesef kaderine terk edilmiş ve sizin politikalarınız yüzünden can çekişmektedir diyorum.

Kanal İstanbul; bu konuda "talan İstanbul" "yalan İstanbul" "Katar İstanbul" demiyorum ama Türkiye'nin önceliği Kanal İstanbul değil diyorum. Bu kadar işsiz varken, bu kadar sıkıntı varken, ülke ekonomisi bu kadar darboğazdayken 75 milyar TL'yi buraya harcamanın bir anlamı yok. Türkiye her problemini halleder, fantezi olsun diye "Ne yapalım?" dersiniz, bilim adamlarıyla görüşürsünüz, şartlar uyarırsa Kanal İstanbul'u o zaman yaparsınız diyorum. Bir kez daha diyorum, hani resmî dairelerde "Yangında öncelikle kurtarılacaktır." diye broşürler var ya, Türkiye'nin önceliği Kanal İstanbul değil, Türkiye'nin önceliği aş ve iştir diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Düzce Milletvekilimiz Sayın Ümit Yılmaz'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesine göre, yıl sonu itibarıyla 586 milyar TL iç borç, 479 milyar TL dış borç ve 97 milyar TL ise Hazine garantili borç bulunmaktadır. 2017 yılından 2018 yılına geçişte gerek kısa, orta ve uzun vadeli borçlanmada gerekse dış borç miktarında artış olmuşsa da bu borç miktarı sürdürülebilir ve yönetilebilir görülmektedir. Kamunun borçlanmasına, kamu harcamalarındaki artışın kamu gelirleriyle karşılanamaması neden olmaktadır. 2000 yılı sonunda faiz harcamalarında sağlanan düşüş neticesinde kamu harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı düşmüştür; buna bağlı olarak, bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki oranı da azalmıştır. Bu oran azalmasına rağmen, bütçe açıklarının miktar olarak artarak devam ettiği de vaki'dir. Faiz harcamalarında sağlanan iyileşme, bütçenin faiz dışı harcamalarında ve gelir kalemlerinde aynı düzeyde sağlanamamıştır.

2000 yılında yüzde 4,28 olan faiz dışı denge, 2017 yılında yüzde 0,29'a kadar gerilemiş, 2018 yılında yüzde sıfır olmuştur; 2019 yılında ise eksi yüzde 0,5 olarak belirlenmektedir. Bu oran, 22 milyar TL faiz dışı açığa denk gelmektedir. 2020 yılında ise hedef yüzde sıfırdır. Ancak geçen on dokuz yılda bir açık stoku birikmiştir.

Değerli milletvekilleri, borçlanmanın ilk etkisi bütçe faiz giderlerinde görülmektedir. 2018 yılında 74 milyar lira faiz öderken 2019 yılında 103 milyar lira faiz ödüyoruz. 2020 yılında ise 138,9 milyar faiz ödemesi öngörülmektedir.

Borçlanmanın ikinci etkisi ise dış finansmana bağımlılık sorunu ortaya çıkarmasıdır. Bu durum, devleti dış saldırılara ve müdahalelere açık hâle getirmektedir. Türkiye'de son yıllarda sürdürülen mali disiplin ve etkin kamu borç yönetimi sayesinde Avrupa Birliği tanımlı brüt kamu borç yükü, Avrupa Birliği'nin 28 üye ülke ortalamasının çok altına çekilmiş, net kamu borç stoku millî gelire oran olarak önemli ölçüde azaltılmış, faiz harcamalarının vergi gelirlerine oranı keskin şekilde düşürülmüş, borcun vade ve döviz kompozisyonunda önemli iyileştirmeler sağlanmıştır. Avrupa Birliği'nin üye ülkeler için belirlediği Maastricht Kriterlerinde yer alan yüzde 60'lık kamu borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı koşulu 2004 yılından itibaren sağlanmaktadır. 2018 yılında yüzde 30,1 olarak gerçekleşen oran 2019 yılının birinci çeyreğinde yüzde 31,5, ikinci çeyreğinde yüzde 32,2 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ise hedef yüzde 33,2'dir.

2020-2022 dönemi Orta Vadeli Program'da, finansal istikrarın güçlendirilmesi, dolarizasyonun azaltılması, tasarrufların artırılması ve böylece dış finansmana bağımlılıktan kaynaklanan kırılganlıkların azaltılması, finansal piyasalarda bilgi boşluklarını dolduracak yapısal reformlar yoluyla kaynak dağılımında fiyatlama etkinliğinin artırılması, finansal sistemde sermaye piyasası bacağının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Mali yıl içinde taahhüt edilecek borç üstlenim limitinin bütçe kanunuyla belirleneceği hükmü gereğince, 2020 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüdünün 4,5 milyar doları aşamayacağına yer verilmektedir. 2018 yılında yüzde 2,7 olarak gerçekleşen kamu kesimi borçlanma gereğinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2019 yılında yüzde 1,5 ve 2020 yılında ise yüzde 1,6 olarak beklenmektedir.

Türk lirasının değer kaybının durmasının, enflasyonun gerilemesinin, faizlerin inişe geçmesinin ve cari fazla vermenin de etkisiyle Türkiye kredi riskinde belli bir düşüş gerçekleşmiştir. Geçen yıl 500 puanı geçerek 523'lere kadar çıkan Kredi Temerrüt Takası yani CDS primi, 3 Aralık itibarıyla 311 puan düzeyindedir. Hâlen yüksek olmakla birlikte, önemli bir düşüş gerçekleştiği de ortadadır. Bu oran doğrudan borçlanma faizlerine yansımaktadır. Kredi Temerrüt Takası düştükçe Türkiye'nin finansman kaynaklarına erişim maliyeti azalmaktadır. CDS priminde meydana gelen her 100 puanlık artış, faiz oranının yüzde 1 artması anlamına gelmesi nedeniyle 311 puanlık oranın hâlen çok yüksek olduğu açıktır. CDS primindeki düşüş etkisini göstermiş, iki yıllık hazine tahvil oranları yüzde 12 seviyesine düşmüştür. Bu oran, ilk olarak, bütçe faiz giderlerinin beklentinin altında gerçekleşmesini sağlamıştır. 103,1 milyar TL olarak revize edilen 2019 yılı merkezî yönetim faiz gideri yönetilebilir hacimde ancak hâlâ çok yüksek bir tutardadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre, iç borç stokumuzun ortalama vadesi 3,1 yıl, dış borç stokumuzun ise 9 yıldır. İç ve dış borç stokunun ortalaması 5,6 yıla gelmektedir. Vadelerde düşüş görülmektedir.

Ülkemizin kamu borç yüküne küresel ölçekte bakıldığında oldukça düşük görülmektedir. 2010 yılından itibaren verilere baktığımızda, kamu borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı OECD ülkelerinde ortalama yüzde 107,7, avro bölgesinde yüzde 88,3 ve gelişmekte olan ülkelerde yüzde 42,3 olmuştur. Buna göre, Türkiye'de kamu borç yükü gelişmiş ülke ortalamalarının yaklaşık dörtte 1'i kadarken, gelişmekte olan ülkelerin ortalamasından da yaklaşık 11 puan daha düşüktür.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılında ticari gerilimlerin artması, avro bölgesinde genele yaygın yavaşlama, Çin'deki sıkı kredi koşulları, bazı gelişmekte olan ülkelerdeki makroekonomik dengesizlikler ve finansal kırılganlıklar küresel büyümenin

zayıflamasında rol oynamıştır. Küresel ekonomide 2018 yılının ikinci yarısında başlayan ivme kaybı devam etmekle beraber, Amerika ve Avrupa Merkez Bankalarının para politikalarındaki gevşeme ve ticaret savaşlarındaki tarafların uzlaşma çabaları, 2020 yılı için, özellikle gelişmekte olan ülke ekonomilerinin umut taşımalarına sebep olmaktadır.

2018 yılının ikinci yarısındaki olumsuz konjonktüre rağmen, Türkiye ekonomisi, 2018 yılını yüzde 2,8'lik büyümeyle tamamlamıştır. 2019 yılında ise, özellikle ilk yarısında, iç talepteki ekonomik daralma büyümeyi yıllık bazda aşağıya çekmiştir. 2019 yılının ikinci yarısında ilk yarıda olan eksi büyüme oranlarındaki düzelme 2020 yılı için umut vadetmektedir.

İstihdam açısından bakıldığında karşımızdaki tablo şöyle ortaya çıkmaktadır: 2018 yılı ikinci yarısından itibaren başlayan küresel yavaşlama ve ülkemizin jeopolitik konumundan kaynaklanan ekonomik saldırılar istihdamı olumsuz etkilemiştir. 2018 yılının sonunda görülen yüzde 14,7'lik işsizlik oranları 2019 yılının ikinci yarısında başlayan toparlanmayla beraber yüzde 13'ler seviyesine kadar düşürülmüştür. Sektörel bazda değişiklik görülmesine rağmen, istihdamda iyileşmenin 2020 yılında da devam etmesi beklenmektedir.

Bu vesileyle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyor ve 2020 yılı bütçesinin ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum. Allah'a emanet olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Musa Piroğlu'nda. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sözlerime Maraş'taki katliamda, 19 Aralık cezaevi saldırılarında hayatını yitirenleri saygıyla anarak başlamak istiyorum.

Bir yanlışa da parmak basmak istiyorum. Acı bize aittir. Bedeli ödeyen, Maraş'ta katledilen, Sivas'ta yakılan ve davası divana kalan biziz. Ne Sivas'ın avukatlarıyla ne de Maraş'ı alkışlayanlarla aynı acıyı paylaşmıyoruz, bu böyle bilinmelidir.

Adalet Bakanı burada, oradan başlamak istiyorum. Dün Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, burada, cezaevlerine dair bir dizi açıklamada bulundu. Bu ülkede adalet en fazla güvenilmeyen yani aslında en az güvenilen kurumlardan birisi. Maraş'ta, Sivas'ta katledilenlerden Soma'da katliama uğrayan işçilere, Aladağ'da yakılan çocuklardan Çorlu tren kazasında katledilenlerin yakınlarına, bu ülkede herkes adalet peşinde koşuyor ve biliyorlar ki siyasal iktidarın sözcüsü hâline gelmiş, siyasallaşmış adalet mekanizmasından adalet çıkmıyor. Mahkemeleriniz bir adalet kurumu olmaktan çıkıp ceza kurumuna dönüşmüş, hapishanelerinize bir cehenneme dönüşmüş durumda; hasta tutsaklar ölüme terk ediliyor, bebekler anneleriyle beraber hapislerde büyümeye zorlanıyor, hamile kadınlar tutuklanıyor, engelli insanlar tutuklanıyor ve darbediliyor ve bu ülkeyi bir cehenneme çeviriyorsunuz.

Dünya, Şili, Kolombiya ve değişik ülkelerdeki halk ayaklanmalarını konuşuyor. Sadece dünya konuşmuyor, patronlar kulübü TÜSİAD'ın yöneticilerinden Tuncay Özilhan da konuşuyor; diyor ki: "Adaletsizlikler, sosyal ve siyasal dengeleri sarsıyor. Örneğin, sokak hareketleriyle sarsılan Şili, gelir adaletsizliğinin en şiddetli olduğu ülkelerden birisi." Tüm dünya gibi, patronlar işçilerin emek kavgasından, zenginler yoksulun ekme kavgasından korkmuş durumda. Ve ben buradan uyarıyorum: Bu bütçeyi hazırlayanlar da bundan korkmak zorundalar. Zulüm ekiyorsunuz, öfke biçeceksiniz. Zira bu bütçe, yoksula, işçiye kapalı bir bütçe.

Aslında bu ay, aralık ayında 2 tane bütçe tartışılıyor. Bunlardan birincisi asgari ücret bütçesi. Yani çalışanlar, 10 milyon çalışan, yaklaşık 12 milyon emekli ve 6 milyon emeklilikte yaşa takılan ve buna engellileri eklediğinizde yaklaşık 60-65 milyon insanın yaşam ücreti bir gizli toplantıda patronların ve Hükümetin temsilcileriyle kararlaştırılmaya çalışılıyor. İşçilere açlık sınırını dayatıyorsunuz. Asgari ücret açlık sınırındır. İşçinin açlık sınırında posası çıkana kadar kanını emenler, sömürenler, işçi işine yaramaz hâle geldiğinde açlık sınırının altında, yarı ücretle emekli etmeye çalışıyor, sefaletle mahkûm ediyor, hatta yaşı tutmayanları emekli bile etmiyor ama bu bütçe, aynı zamanda, bütün gücüyle zengini zengin etmeye, patronu daha fazla zengin etmeye çalışıyor çünkü orada işçiye asgari ücretle asgari yaşam sınırını dayatanlar, burada o çoğunluğun ödediği vergileri patronlara ve saraya peşkeş çekmenin derdini güdüyor. Vergilerin yüzde 75'ini ödeyen halk, gelirin çok küçük bir kısmıyla, açlık sınırıyla yaşamaya mahkûm ediliyor ve sizin on yedi yıllık hükümetinizde, iktidara geldiğiniz 2002'de 54 bin olan milyoner sayısı, bugün 213 bini bulmuş durumda. Zengini daha fazla zengin, yoksulu daha fazla yoksul yapmak için elinizden geleni yapıyorsunuz ve işçilere, asgari ücretle çalışan milyonlara yüzde 5 zam öneriyorsunuz ve bununla yaşamaya zorluyorsunuz.

Bütün bunları yaparken ise sarayın dakikalık harcaması 1.794 lira ve savaş harcadığınız paranın haddi hesabı yok. Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanını bir hesap yapmıştı; domates, biber hesabı yapıyordu. Onunla yetinmediler, Devlet Bahçeli başka bir hesap yaptı, obüs hesabı yaptı; bir obüsün savaşta neye mal olduğunu, Suriye'deki savaşta kaç obüs atıldığını söyledi ve rakamları verdi, dedi ki: "Bir saatte 240-250 mermi atılıyor. Ortalama 500 obüs mermi kullanılıyor. Bu mermilerin ortalama fiyatı bin dolar." Bu hesap devam ediyor ve bu hesap şu anlama geliyor: Savaş, bu yoksulluğun, bu sefaletin ana sebebidir. Ve işin talihsiz yönü şu: Bu yoksulların, açlık sınırında yaşayanların seçtiği bu iktidar bu koltuklara oturup kendi çocuklarını bedelli askere gönderip yoksul çocuklarının kanı üzerinden vatanseverlik ve kahramanlık edebiyatı yapıyor ve bize dönüp sürekli olarak "vatan haini" diyor.

İktidarın temsilcisi konuştu, nasıl bir ülke istediğini söyledi ve yetinmedi, birisi daha çıktı konuştu, dedi ki: "Biz bütçede köprüleri, biz bütçede tünelleri, biz bütçede barajları, şehir hastanelerini görüyoruz." Aynı dünyalarda yaşıyoruz. Biz aynı bütçede, o tüneller inşa edilirken öldürülen işçileri, biz aynı bütçede o madenler için topraklarının yağmalandığı köylüleri, biz aynı bütçede şirketlere, inşaat baronlarına peşkeş çekilen devlet sermayesini ve biz aynı bütçede SİHA'ları, İHA'ları değil zengin edilen savaş baronlarını görüyoruz ve öldürülen, ölüme zorlanan yoksul çocukları görüyoruz. Bu yüzden, aynı kavramlarla aynı dünyadan bakmıyoruz.

Bize "alçak" diyorsunuz. Aynı kavramlarla konuşmaya hiç gerek yok. Nef'i diyor ki bir yerde:

"Tahir Efendi bana kelp demiş.

Maliki mezhebim zira benim.

İtikadımca kelp tahirdir."

Lafın tamamı da anlayana iletilir. Bize "alçak" derken herkes kendi aynasına bir bakacak, ondan sonra konuşmaya devam edecek. Ve bize "vatan haini" derken de bunlara özen göstereceksiniz.

Peki, biz ne istiyoruz? Basit taleplerimiz var, bunların hiçbirini yapmıyorsunuz. Ben dedim ki: "Siz zenginleri savunuyorsunuz." İtiraz ettiniz ve yine dedim ki: "Asgari ücret üzerinden işçilerin ödediği vergiyi kaldırın, ondan sonra konuşun." Hiçbiriniz konuşmuyor çünkü kaldırmadınız. 4 yoksul işçi dün yoksulluktan ve sefaletten intihar etti ve buraya çıkan sözcülerinizin hepsi ülkenin cennet olduğunu anlattı; bir taneniz bile o yoksulların ölümüne değinmedi. O insanların ölümü bu Meclisin gündemine giremedi çünkü siz onların dünyasında yaşamıyorsunuz. Bu yüzden bize kıızıyorsunuz.

Biz ne istiyoruz? Basit şeyler istiyoruz. Ben diyorum ki: Milletvekillerinin, bakanların, bütün üst düzey bürokratların kürsü dokunulmazlıkları hariç bütün ayrıcalıklarını ortadan kaldırın ve ücretlerini işçi ücretine indirin. ÖTV ve KDV'yi ortadan kaldıralım. İnsanlara insanca yaşayacakları bir ücret verelim, emeklileri kölelikten kurtaralım.

Ama biliyorum ki bunları siz yapamazsınız, bunları bu Meclis de yapamaz. Bunun için tek bir şey gerekiyor, bu halkın bu Meclise ya da asgari ücretin belirlendiği gizli toplantılara bakmaması gerekiyor. Bu halkın bakacağı bir tek yer var, Şili'de

meydanları dolduranlara bakacak ve onların sloganını haykırarak "Bize ekmek yoksa patronlara, zenginlere huzur yok." diyecek. Bunu dediğimiz için eğer vatan haini olacaksak ben Nazım'ın sözleriyle bitireyim: "Vatan ihalelerinizse / Vatan, para dolu kasalarınızsa / Vatan para sayma makineleriniz, ayakkabı kutularında saklanan dolarlarınızsa / Doğrudur, biz o vatani savunmuyoruz." Bizim vatanımız insanın insanca yaşadığı, işçinin ölmediği, kadının ölmediği bir vatandır. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Bizim vatanımız özgürlüğün ve emeğin hakkının savunulduğu bir vatandır. Bunu ancak sırtımızı yasladığımız halkla sağlayacağız. Bizim için halk iradesi sandık değil, bizim için halk iradesi meydanda, sokakta bizle yürüyen insanlardır. Onların sesi bu Meclise gelmiyor ama onların sesi sokakları doldurduğu gün inanın ki iktidarınız bitecek, onların sesi sokakları doldurduğu gün inanın ki sarayın kapısına kilit de vurulacak, burada hüküm sürenlerin hepsinin hükümranlılığına da son verilecek. Halklar kazanacak, biz kazanacağız ve iktidar eninde sonunda yıkılacak; bunu siz de görüyorsunuz. Sonunuz yakın, bu sona hazırlık yapın. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, obüs hesabı, Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'nin kuzeyinde on binlerce tır ve uçak dolusu silah ve mühimmatı PKK/PYD terör örgütüne verdiği ve buna karşılık Türkiye'nin verdiği mücadelenin hesabıdır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şunu ifade edeyim: Çok garip bir konuşma dinledik. TÜSİAD temsilcisi, patronların sözcüsü Tuncay Özilhan'a güzelleme yaparak, sözlerine atıfta bulunarak patronları eleştirmek doğrusu çok garip kaçtı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani bu konuşmada patronları güzelleme somut, eleştiri soyut.

Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tokat Milletvekilimiz Sayın Kadim Durmaz konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Durmaz.

CHP GRUBU ADINA KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi 5'inci madde üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulumuzu ve televizyonları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hani bir söz vardır "Borç yiğidin kamçısıdır." derler. Ama bizde borç o kadar böyle taşınmaz kamçı olmayı aştı ki sırtımızı, belimizi büktü, mecalimizi kesti, ayağımıza da pranga oldu. Daha bugün -az önceki konuşmacı da sözünü etti- 3 yurttaşımız bankalara olan borcu yüzünden geçinemediği için yaşamına son verdi. Ve bu yurttaşlarımızın cebinden ne çıktı biliyor musunuz? Uzunca bir borç listesi. Benim yüreğim yandı, bu acı inanıyorum hepinizi de üzmüştür. Ama üzüntüler bitmiyor, her gün bir yenisiyle karşı karşıya kalıyoruz. Hani diyorsunuz ya "Nereden nereye." Evet, bunları konuşacağız. İşte bu bütçenin kim için, ne için... Bu 82 milyonun her bir ferdine -yurttaşlık görevi yapma noktasında- devlet verdiği her görevi yapıyorsa işte bu bütçenin de vicdanlı, hakkaniyetli, 82 milyonun da yaşamına dokunacak şekilde harcanması lazım. Temel kural şu arkadaşlar: Şeffaf, hesap verebilir ve bir kuruşu yetim hakkı bilip yerine harcamaktan geçer.

Biz uzun aradan sonra Tokat Zile ilçesinde belediye başkanlığını kazandık. Encümen, genelde icra kurulunun olduğu bir yerdir, Belediye Başkanımız bu encümene Milliyetçi Hareket Partili ve AK PARTİ'li Meclis üyelerini davet etti. Dediler ki: "Ya işte olmaz." falan, "Yok arkadaşlar, yaşadığımız kente ben şehreylemin, siz de benimle bu kentin çehresini değiştirip bir beş yıl yönetmeye ortak akılla karar kılınmış, seçilmiş insanlarsınız, buraya katkı sunacağız." dedi. Tabii, bütçesinin 5 katı borçla almıştı ama öyle destan gibi asmadı o borcu. Biz yaşadığımız kentin yönetimine talip olduk, bu aziz millet bize vekâlet verdi. Ama bunu vicdanlı, hakkaniyetli, ortak akılla.. İşte o Zile Belediye Başkanımızın örneğini bizim gerçekleştirmemiz lazım.

Sayın bakanlara bir soru sorulduğunda ya da AK PARTİ Grubuna bir yolsuzluk, bir haksızlık, bir usulsüzlük, vicdanen rahatsız olduğumuz bir konuyu sorduğumuzda herkes figan ediyor. Arkadaşlar, bunlara alışacağız. Dünyada gelişmiş, demokrasisi birinci sınıf olan ülkeler işte bunları aşmış, burada gördüğü değerlerden, buradan, herkesten yararlanıp her gün bu ülkenin yönetimine, dünyadaki var olan saygınlığına bir şey katmaya, yararlanmaya çalışıyor. Bu yüce Meclis tam da bunun için var değerli arkadaşlar ama biz bunları ne yazık ki başaramadık, başaramıyoruz. İşte, başarmadığımızdan da, şöyle bir baktığımızda, içinde bulunduğumuz durum bu.

Değerli arkadaşlar, işte, nereden nereye deyip milat gibi gösterdiğimiz 2002 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin dış borcu 130 milyar dolar. Hani "On yedi yıldır Türkiye uçu, kaçtı, havalandı." diyoruz ya, işte bugün tüyü bitmemiş yetimin de hakkı olan bu borçların toplamı 447 milyar dolar.

Devam ediyoruz, 2002 yılına kadar Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri tarihinde o fabrikalar kuran 54 hükümetin harcadığı toplam para 713 milyar dolar arkadaşlar. 2003-2018 yılı sonu itibarıyla AK PARTİ'nin harcadığı para 2 trilyon 94 milyar dolar. Ve arkadaşlar, on yedi yıllık dönemde bütçeden faiz ödemeleri için 830 milyar lira ayıran iktidar, bakın, yatırıma sadece 547 milyar lira ayırmış. Zaten kalkınmadığımızdan da görülüyor.

73 ilimizde çiftçi sayısında azalma olmuş, 700 bin çiftçi de üretimden kopmuş. Borç ve ithalat artmış. Konya Ovası

büyükliğünde bir tarım arazisi de ne acı ki ekilemez hâlde terk edilmiş.

2003-2018 yılları arasında tam 95,3 milyar dolar tarım ve hayvancılık ithalatına bu ülkenin kaynakları aktarılmış. Çiftçilerin kredi borçlarının toplamı 105 milyar doları geçmiş değerli arkadaşlar. Biz Tarım Kanunu gereği ve Anayasa'nın amir hükmü gereği çiftçinin hakkı olan 150 milyar ödemeyi, teşviki, desteği yani KDV'siz, ÖTV'siz mazotu, diğer ürün desteklerini vermemişiz arkadaşlar.

Son beş buçuk yılda 570 bin küçük esnaf ve sanatkâr kepenk kapatmış değerli milletvekilleri.

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Kaç tane açılmış, onu da söyler misiniz?

KADİM DURMAZ (Devamla) – Ve gıdaya son yıl içerisinde yüzde 54, elektriğe yüzde 75, doğal gazda yüzde 54 zam yapmış AK PARTİ iktidarları. Bunun akabinde, bakın, 3 milyon 365 bin kişi elektrik faturasını ödeyememiş ve yine 710 bin kişi bu kış günü, zemheri ayında doğal gazının faturasını ödeyememiş değerli arkadaşlar. Bu ülkenin millî değerlerini; 10 liman, 81 santral, 40 işletme 3.483 taşınmaz ve maden sahalarını, hepinizin bildiği gibi bir bir sattık ama bu arada ne oldu? İşsiz sayısında bir yılda yaşanan artış Türkiye'de 55 ilin nüfusunu geçti arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'yi getirdiğiniz noktada borçları konuş konuş bitmiyor, bitmez de. Tabii, bütçe hakkı çerçevesinde on yedi yıllık AKP iktidarı olarak siz en fazla kimlere borçlusunuz, hatırlatmayı bir görev sayıyorum: Sizler, emeğini sömürdünüz işçiye, milletin efendisi iken metropol kentlere doğduğu topraklardan göç ettirdiğiniz, büyük şehirlerde çaresiz yaşayan çiftçiye ve köylüye, maaşından çaldığınız emekliye, her gün öldürülen, şiddete maruz kalan kadına, işsiz bıraktığınız üniversite bitirmiş gençlerimize -bir bölümü de yurt dışına gitmek zorunda kalmış bunların- eğitim hakkını aldığınız çocuklarımıza, katlettiğiniz doğaya, çevreye, iş cinayetlerinde, göçük altında kalan, madende canını veren işçilerimize, atanamayan öğretmenlere, engelli yurttaşlarımıza, sosyal hizmetler uzmanlarına, teknik elemanlara, mühendislere, tren raylarında canını veren insanlara...

İktidar, Türkiye'de "kıymetli ovalar" deyip hepinizin de bildiği gibi, 192 ovayı ova koruma kanunu içerisinde belli bir statüye bağladı. Arkadaşlar, bu ovaların 3 tanesi benim toprağım Tokat'ta, hepiniz de ismini bilirsiniz: Meşhur Kazova, Erbaa ve Niksar Ovaları. İşte arkadaşlar, bu ovalarda yaşayan köylülerin tamamı sulu tarım yapmalarına rağmen doğdukları o topraklardan göçmek zorunda kaldılar. İşte siz, tarım politikası demiyorum -bu ülkenin kaynaklarını- tarım politikasıyla sonuca o insanları doğdukları topraklardan kopardınız. (CHP sıralarından alkışlar)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yavaş, bak bardağın kapağını da attın, devlet malına zarar vermeden anlat.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Tarım Şûrası'nı takip ettim, Sayın Bakan "Yurt dışından gelen canlı hayvan ithalatını bitireceğim." dedi. Değerli arkadaşlar, bunu bitirmeniz için işte Anadolu'daki o köyleri, ovaları, yaylaları yeniden o hayvan sürüleriyle doldurmanız lazım. Şimdi, o 300, 500, bin baş olan büyük çiftliklerdeki hayvanlar eksiliyor ama et sıkıntısı başlayacak. Ama bu basına açık olan bölümdeydi, kapalı bölümde Sayın Bakan et ithalatının da yapılacağını söyledi; tehlike bitmiyor. Hani bir taraftan da yok helal gıdadır, yok Akreditasyon Kurumudur, bunların bize kazandıracağı bir şey yok. Herkes elini şöyle bir vicdanına koyup tüyü bitmemiş yetim hakkı olan bu ülkenin 1 lirasını canından aziz bilip bu kaynakları doğru kullanmak ve ortak akılla yönetmek zorunda. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Sana hiç zahmet vermeyeceğiz, aynı işi yapacağız, merak etmeyin. Hiç zahmet vermeyeceğiz, aynı şeyi yapacağız.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Şimdi, aynı şeyleri yapmak için inandırıcı olmak lazım, inandırıcı olmak için de bizim böyle başka bir dünyada, başka bir ülkede yaşıyor olmamız lazım. Şöyle bir bakıyorum ben, bu ülkede biz birlikte yaşıyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – "Çaldınız." diyorsunuz, yanlış. Ama bu kadar olmaz ya!

KADİM DURMAZ (Devamla) – Ben devlet memurluğu yaptım, esnafılık yaptım, köylü çocuğuyum, çiftçilik yaptım ama her kesimden toplumun sorunlarını biliyor, gözlüyor, onlarla birlikte yaşıyorum.

METİN YAVUZ (Aydın) – Biz uzaydan geldik!

KADİM DURMAZ (Devamla) – Arkadaşlar, deniz tükendi, bundan sonra yapmamız gereken ve yapılacak... 31 Martta Türkiye'de yaşayan o onurlu yurttaşlar bir karar verdi, artık kendi ifadeleriyle metal yorgunluktur, yorgunluktur, kandırılma alışkanlıklarıdır; bunlar bitti. Yapılacak ilk seçimde bu aziz millet, halkın yanında olan, hakça bölüşen Cumhuriyet Halk Partisini iktidar yapacak diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – On yedi yıldır aynı hikâyeyi dinliyoruz.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Vallahi, ben öğretmen kökenliyim, iyi öğretememişim demek ki ya da iyi yetiştiremedim; ben ne yapayım! (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki ithamları kabul etmediklerine ve stenograflara eylemli saldırıda bulunulduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatip kürsüden grubumuza çok defa, çok sayıda sataşmada bulundu sözlü olarak. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Stenograflara karşı da eylemli olarak saldırıda bulundu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok artık!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hepsine ayrı ayrı defalarca cevap verdik ancak hakça halkla bölüşen iktidarımız, Hükûmetimiz bugüne kadar milletimizden tam not aldı yani onurlu vatandaşlarımız yani 82 milyon aziz milletimiz her defasında "Durmak yok, yola devam." dedi. İthamlarını reddediyoruz, kabul etmiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, tabii, biz bazen kendi aramızda biraz şakayla karışık işi böyle hafifletmeye çalışıyoruz ama söz konusu tutanaklar olunca ve tutanağa geçtiği için yıllar sonra yanlış bir şey anlaşılır. Sayın hatibimizin, coşkulu konuşması sırasında eli suyun üzerindeki kapağa değdi, o da stenografların, değerli arkadaşlarımızın çalışma alanına doğru gitti. Biz de aramızda "Kapak tutanağa geçti." diye de şakalaştık ama Sayın Grup Başkan Vekili "Eylemli olarak stenograflara zarar verdi." falan gibi deyince yanlış anlaşılır. Ne böyle bir kasıt ne de böyle bir gerçeklik vardır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis İdare Amirimiz de Meclis emekçileri konusunda fevkalade hassas bir kişidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hafazanallah, stenograflar zarar görebilirdi. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından “Allah Allah!” sesleri, gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hadi be! Hadi canım sen de!

BAŞKAN – Neyse Sayın Özkan, bir açıklama yapılmış, artık büyütmeyelim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şiddetiyle konuşabilir, derin eleştiriler yapabilir ancak bunu da dikkatli yapmasını temenni ediyoruz.

Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hadi ya, otur Allah aşkına be! Hadi be kardeşim! Saçmalamanın anlamı yok ya!

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Yani açıklamalar net.

AYLİN CESUR (Isparta) – Stenograflara şiddete hayır!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım... Değerli arkadaşlarım, lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar, Meclisin emekçilerinin hakları konusunda, çalışma şartları konusunda fevkalade hassas ve grubumuzun bu konuda en duyarlı vekili ve Meclis İdare Amirimize belki şaka için yapılan bu davranış hoş olmamıştır.

İkinci ısrar tamamen saçmalıktan ibarettir. Kadim Durmaz hakkında sarf edilen bu sözleri kabul etmemiz mümkün değildir. Kendisine teşekkür ediyoruz tüm çalışmalar için. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Peki, değerli arkadaşlarım, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağız.

Şahıslar adına ilk sözümüz İstanbul Milletvekili Sayın Tülay Kaynarca'ya aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 bütçe görüşmeleri kapsamında 5'inci madde üzerine söz aldım. Aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

(Uğultular)

BAŞKAN – Lütfen sessiz olalım değerli arkadaşlar.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2020 yılı bütçesi hizmet ve yatırım bütçesidir, AK PARTİ iktidarlarının diğer 17 bütçesi gibi.

Yine, bütçemiz, eğitimi ilk sıraya almış, beraberinde de sağlık, güvenlik, sosyal hizmetlerle birlikte 82 milyon vatandaşımızı kapsayan insan merkezli bir bütçedir. Bir cümleyle ifade etmek gerekirse 2020 bütçesi yerli ve millî bir bütçedir. Bu bütçe, Akdeniz'deki derin sondajlarıyla bir anlamda hakkımızı da arayan Fatih ve Yavuz gemilerinin, Barbaros Hayrettinlerin bütçesidir. Bu bütçe, yoksulların bütçesi ve artan refah ve kalkınmayı da toplumun her kesimiyle paylaşan sosyal devlet bütçesidir. Kadınlarımızı, gençlerimizi, yaşlılarımızı, yetim evlatlarımızı, şehit ailelerimizi, gazilerimizi ve engelli haklarımızı da önceleyen bir bütçedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu bütçe, terörün başını ezen, PKK, YPG, FETÖ ve DAESH gibi bütün kan emici terör örgütlerinin her birini korkutan, dosta güven ama düşmana da korku salan bir bütçedir.

Değerli milletvekilleri, kanunla ilgili görüşlerimi ifade etmeden önce bir rapora dikkat çekmek istiyorum. Vatanını seven tüm vatandaşlarımızın göğsünü kabartacak bir gelişmeye dikkat çekmek istiyorum: Birleşmiş Milletlerin yayınladığı UNDP İnsani Gelişme Raporu. Ne diyor bu raporda? Türkiye yakaladığı puanla ilk kez çok yüksek insani gelişme kategorisindeki ülkeler arasına girmeyi başardı yani Türkiye, 189 ülke arasında 59'uncu sıraya yükseldi. İşte bu başarı da hükümetlerimizin bütçe politikalarının bir sonucu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bakiyeler gibi ülkelerin de hedefleri olur. Hedefleri gerçekleştirmek için gereken de güçlü bir irade ama en değerlisi de arkasındaki halk desteğidir. AK PARTİ hükümetlerinin başarısının arkasındaki en büyük hazine ise halkımızdan aldığımız güven ve destektir ve öyle de inşallah devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden Türkiye Uzay Ajansını kurduk, o yüzden millî uydu üretimini gerçekleştiriyoruz, SİHA'lar, İHA üretimleri... Savunma sanayimizin yüzde 70'ini yerleştirdik. Uçağımız, yerli arabalarımızla ilgili çıktığımız yolculuk; o yüzden ulaşım ve sağlıkta tarih yazdığımız bir dönem var. Üstelik bütün bunları yaparken, bunlarla ilgili yol alırken, bir taraftan terörle mücadele ediyor, bir taraftan da yine sınır dışı harekâtları, uluslararası ekonomik saldırıların, en büyük mülteci girişlerinin olduğu bir dönemde yani iç ve dış sorunlara rağmen, insan odaklı yatırım bütçemizi gerçekleştiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, İstanbul Milletvekili olarak İstanbul'daki dev bir projeye de işaret etmek, dikkat çekmek istiyorum, o da Kanal İstanbul Projesi. Ülkemiz için çok önemli bir proje, bir anlamda Boğaziçi'ni koruma ve kurtarma projesi. Kanal İstanbul, âdeta Boğaz'ın özgürlük projesi. Sayın Cumhurbaşkanımızın desteğiyle, yaklaşık sekiz yıldır bir proje üzerine çalışılıyor. 13 bin sayfalık bir rapor var, 57 kuruluştan alınan bilgiler; akademisyenler, çevre uzmanları, belediyeler, her kuruluştan alınan görevlerin birleştirildiği raporlarla hazırlanan çalışmalar. Halkımıza da soruldu ve Kanal İstanbul'a yüzde 70 destek veriliyor. Yani uzmanlar “Tamam.” diyor, halk destek veriyor ama İstanbul Belediye Başkanı karşıymış. Olabilir, karşıdırılar...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Devlet Su İşleri karşı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi karşı. Görüşleri saklıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Karaca... Sayın Karaca, lütfen...

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – ...tıpkı Marmaray'a karşı oldukları gibi, tıpkı yeni havaalanı İstanbul Havaalanı'na karşı

oldukları gibi hatta tünellere, köprülere karşı oldukları gibi hatta Keban Barajı, hatırlıyor musunuz “Kurbağalarla ilgili göl yapıyorsunuz.” demişlerdi, bugün Keban, Türkiye’nin en büyük enerji kaynakları arasında. O yüzden biz hizmet yolculuğumuza devam edeceğiz. Biz kulağımızı aziz milletimize dayadık ve bu yolculuk içerisinde, tıpkı Marmaray’ı yaptığımız gibi, Avrasya Tüneli’ni, Yavuz Sultan Selim’i, Osmangazi Köprüsü’nü, İstanbul Havaalanı’nı yaptığımız gibi...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Kaç kişi geçiyor Yavuz Sultan Selim Köprüsü’nden, Osmangazi Köprüsü’nden?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bağırma, bağırma!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Sayın Yalım... Sayın Yalım... Arkadaşlar, bağırmayın.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – ...Allah’ın izniyle Kanal İstanbul Projesi’ni de yapacağız ve tarih sayfalarına bir hizmet destanını daha altın harflerle yazacağız inşallah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar, lütfen... Hatibi dinleyin değerli arkadaşlar, rica ediyorum.

Tamamlayın.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2020 bütçesinin yapılmasında emeği geçen Plan ve Bütçe Komisyonu başta olmak üzere değerli bakanlarımıza, Genel Kurulda görüş ve bilgileriyle katkı sunan, yapıcı katkılar sunan tüm milletvekillerimize çok çok şükranlarımı sunuyorum.

Daha güçlü yarınlar için 2020 bütçesinin ülkemiz ve devletimiz için hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Sayın Yalım; bakın, bu kürsüde herkes özgürce konuşma hakkına sahip. Elbette herkes eleştirisini yapacak ve bunları, herkes de sükûnetle dinleyecek, işin doğası bu. Cevap verilme hakkı olduğu zaman da o cevaplar kullanılacak ve bu şekilde müzakereler yürüyecek. Yani kimse kimsenin beğeneceği konuşmayı yapmak zorunda değil. Yani bu kürsüye çıkanın özgür konuşma yapma hakkını korumak da hepimizin görevi. Ondan sonra, eğer bir açıklama yapmak gerekiyorsa ilgili arkadaşlar söz isterler, onlara söz verilir. Bu iş böyle olacak değerli arkadaşlar, bütün gruplar için söylüyorum bunu. Bakın, bu kürsüyü koruyalım, bu kürsüde hoşumuza da gitmese, sert de olsa, en aykırı sözler dahi söylenebilir, elbette onlara verilecek cevaplar da vardır. Ama sükûnet içerisinde görüşmeleri sürdürelim. Bakın, son 11’inci günde, artık son 2 maddemiz kaldı, bunları da sükûnetle tamamlayarak müzakeremizi bitirelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca’nın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına yönelik nezaketsiz üslubu kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatibi dikkatle dinledim, konuşmasının bir kısmından da yararlandım. Ancak konuşmasının bazı yönleri var ki asla kabul edilebilecek gibi değil. Öncelikle, şunu söyleyelim: Yirmi beş yıldır İstanbul’u sayın hatibin Genel Başkanı ya da onun aday gösterdiği belediye başkanları yönetiyor. Kanal İstanbul Projesi de bu seçimden çok önce partilerinin bir projesi olarak ortaya konmuş, İstanbul’un o dönemki belediye başkanları tarafından da destek almış bir projeydi. Ama İstanbullu, bu seçimlerde, hem de 31 Martı bir yerel seçimden çıkarıp bir genel seçim havasına çıkaran ve kampanyanın bizzat son günlerinde Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından yönetildiği ve yürütüldüğü süreçte bir karar verdi - istediğiniz kadar sonra öz eleştiri yapın “Bu kente biz ihanet ettik.” diye- bu kentin bağrına sapladığınız gökdelenleri, bu kentin akciğeri kuzey ormanlarına yaptığınız kötülükleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ilave ediyorum, toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve bu kente getirdiklerinizi, götürdüklerinizi değerlendirdi, “Artık, Recep Tayyip Erdoğan İstanbul’dan elini çeksin.” dedi ve İstanbul’a bir belediye başkanı seçti; seçimlerin tekrarında da -bunu kabullenemeyip- çok daha ağır bir cevap verdi. O yüzden, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına karşı yapılan bu nezaketsiz üslubu kabul etmiyoruz. İstanbul’da her şey çok güzel oldu, daha da güzel olacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

45.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Cumhurbaşkanının Türkiye Cumhuriyeti’ni ve aziz milleti temsil ettiğine, Kanal İstanbul’u İstanbul için, milletimiz için, İstanbul’un kurtuluşu için hayata geçireceklerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanımız Türkiye Cumhuriyeti’ni ve aziz milletimizi temsil ediyor. Daha evvel de bu tartışmalar oldu ve dedik ki: Sayın Cumhurbaşkanımız İstanbul adına, bütün şehirler adına, ilçeler adına bunu ifade etti.

Bakınız, İstanbul’da göğü âdeta delerek yükselen kulelerin bulunduğu ilçeler: Ataşehir, Sarıyer, Şişli, Beylikdüzü, Bakırköy. Şimdi, buralara baktığımız zaman herhâlde AK PARTİ’li belediyeler yok. Oradaki ruhsatları kimlerin verdiğini çok iyi biliyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Şehircilik Bakanlığı veriyor!

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ha, bakınız, aynı zamanda Kanal İstanbul... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Dinleyin arkadaşlar, rica ediyorum, dinleyelim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...hem İstanbul için hem de Türkiye için, İstanbul’un güvenliği için çok önemli. Daha evvel çok sözler duyduk “AKM yapılmayacak.” denildi. Bakınız, göreceksiniz, çok yakında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 1/5.000’likleri kim yapıyor?

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkan, siz de.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...AKM’nin açılışını yine bir Cumhuriyet Bayramı vesilesiyle, yine aziz milletimizin ve İstanbullu vatandaşlarımızın katılımıyla açacağız. Oraya gelecekle, o açılıшта milletimizin coşkusuna onlar da ortak olacaklar. Aynen AKM’de olduğu gibi, “yaptırmayız” dediğiniz bütün projelerde olduğu gibi, üçüncü köprü, Avrasya Tüneli, Osmangazi Köprüsü, üçüncü havalimanı ve onlarca projede olduğu gibi...

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Gezi Parkı ne oldu?

BAŞKAN – Tamamlayın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...biz, Kanal İstanbul'u İstanbul için, aziz milletimiz için, İstanbul'un kurtuluşu için hayata geçireceğiz inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Bir Gezi AVM işi vardı, o ne oldu?

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir sessiz olalım, sessiz olalım.

Sayın Özel, buyurun.

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, Sayın Cahit Özkan kendi söylediklerinin kendi medyası tarafından kendi kitlesine aktarılmasına ve o yankı odasındaki seslerden öyle bir ezbere bürünmüş ki neredeyse baksan hakikaten inanıyor ve neredeyse ben de inanacağım söylediklerine. 30 kat üstü yerler, 1/5.000'lik...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sen inan, inan!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sizin söylediğinize zaten millet inanmıyor ki!

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar, rica ediyorum, lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Belediyelerimizin bütün itirazlarına rağmen Büyükşehir Belediyesinden geçen 1/5.000'lik planlar ve 30 kat üzeri yerler ve daha altında da olsa ilçe belediyesinin bütün direnmesini ortadan kaldıran, "Belli bir süre içinde bu ruhsatı imzalamazsan biz, Çevre ve Şehircilikten veriyoruz." diye kanuni düzenlemeyi getiren sizsiniz. Belediyelerimiz bu çok katlılara, bu dikey yapılaşmaya direnirken siz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla -ki buradaki kusurlulardan birisinden de sufle alıyorsunuz- o kanunu getiriniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ilave süre veriyorum, tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kendinize güvenseydiniz ve öyle, reisin, helikopterin üstünden pata pata pata pata seçtiği arsalara, parsel bazında, kat yüksekliğini Şehircilik Bakanlığından vermeseydiniz İstanbul'un bağrına bu hançerler saplanmazdı. Siz gelmeden önce İstanbul'da 4 tane çok katlı vardı, bunu 45 rakamına ulaştıran da Genel Başkanınızın ya da atadıklarının yönettiği dönemlerdir; bu gerçeği örtemezsiniz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, toparlıyoruz artık, değil mi? Toparlayalım, diğer konuşmacıları davet edelim.

Buyurun Sayın Özkan.

47.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, İmar Mevzuatı'mıza göre 1/1.000'lik planların ilçe belediyeleri tarafından yapıldığı malumdur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yok, hayır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İlçe belediyeleri istemediği takdirde bunların hayata geçmeyeceği de bir vakıadır. Onun için...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yok. Yapma ya, nasıl...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...Çevre ve Şehircilikle ilgili, TOKİ'yle ilgili planlardan bahsetmiyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kanun çıkardınız ya! Niye söylemiyorsun?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Kanun çıkardınız!

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye... Bir saniye...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, bütün İstanbul biliyor.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Kanun var ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niye söylemiyorsun doğrusunu?

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şişli biliyor.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – İstanbul'a ihanet ettiler, ihanet!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Doğruyu söyleyecek!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, rica ediyorum...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, Şişli biliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Nasıl? Nasıl? Bak, yüzü burada!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şişli teşkilatında, Şişli'de nelerin olduğunu İstanbul çok iyi biliyor.

BAŞKAN – Sayın Özkan, siz bana doğru dönerek konuşun lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O nedenle, kimse "Biz sütten çıkmış ak kaşığı." gibi bakmasın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hepsi eseriniz!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Hepsi sizin eseriniz! Hepsi sizin!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kulelerin yükseldiği binalar, bugün, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının kendi ilçesinde, ilçe belediye başkanlığı döneminde yükselmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Müteahhitleri kim?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Özel...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN - Arkadaşlar, bir saniye lütfen... Değerli arkadaşlar, niçin karşılıklı konuşuyorsunuz?

ZEHRİ TAŞKESENLİOĞLU BAN (Erzurum) – Sayın Başkan, haksızca konuşuyorlar, o yüzden.

BAŞKAN – Sakin olalım, sakin olalım. Sakin olacağız, işin kuralı bu; işin kuralı bu, sakin olacağız.

Sayın Özel, siz de toparlayın, bitirelim bu konuyu.

48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Genel Başkanının "İstanbul'a ihanet ettik." ifadesine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hepimiz biliyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi, ilçe belediyelerimiz onların

parşel bazında yaptıkları imar değişikliklerine direndiği için -onlar yandaşlara parşel bazında yüksek katlar verdikleri için- ve bu direnci kırmak için bu Meclise kanun getirdiler ve yetkiyi şehircilik Bakanlığına aldılar. Bunu da bunu en iyi bilenlerden birinin gözünün içine baka baka söylüyorum. Bugün, Çevre Bakanınız burada gelip "Biz yanlış yaptık, parşel bazında düzenlemeyi vazgeçeceğiz, ada bazında yapacağız, gabari hesabını da netleştirip 'h' sonsuzu kaldıracacağız." diye öz eleştiri yaparken benim Genel Başkanım değil sizin Genel Başkanınız "İstanbul'a ihanet ettik." demiştir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu çok doğru bir sistem değil. Meclis açıldığından beri aynı tuluat biraz fazla geldi. Diğer grupların hukuku açısından doğru bir şey olmuyor, haberiniz olsun. Doğru değil yani cevap hakkına saygı duyuyoruz ama bu kadarı da fazla.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, bakın, diğer Grup Başkan Vekillerimiz de onlar da haklı olarak sitem ediyorlar. Neden? Yani bu konuşmaları bir yerde, bir iki turdan sonra da bitirmemiz gerekiyor. şöyle yapalım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biz de icabında 7'de...

BAŞKAN – Sayın Özkan, lütfen siz bir cümleyle bitirin, diğer konuşmacıyı davet edeyim.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakın, tutanaklara geçmesi için ifade ediyorum. Grubumuzla ve geçmişte yapılan yasal düzenlemelerle ilgili burada grubumuza yönelik ithamlarını kabul etmiyoruz ancak Çevre ve şehircilik Bakanlığından orada parşel parşel, kim, nerede, hangi inşaata izin vermiş, bunu getirip Genel Kurulun bilgisiyle de paylaşacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İLYAS şEKER (Kocaeli) – Kaç tanesinde mahkemeye gittiler, söyle bakalım. CHP'li belediyelerin kaç tanesi mahkemeye gitti? Kaç tanesi mahkemeye gitti?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gözümün içine bak ya! Siz yaptınız ya!

İLYAS şEKER (Kocaeli) – Kaç tanesi 1/1.000'likleri onaylamadı? Göster bakayım. Kaç tane 1/1.000'lik onaylanmadı? Göster, hadi!

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, söz sırası, Kırklareli Milletvekilimiz Sayın Türcü Kayan'a aittir...

İLYAS şEKER (Kocaeli) – Lafa gelince konuşuyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmadınız mı? Hepsini yaptınız.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen, biraz soğukkanlı olalım, serinkanlı olalım, lütfen...

İLYAS şEKER (Kocaeli) – Kaç tanesini mahkemeye götürdüler?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Suça ortak etmek için bir de "İki gün sonra, imza atmazsan nasıl olsa geçecek." diyorsun, açtığın telefonları biliyoruz.

BAŞKAN – şimdi, bir sayın konuşmacıyı davet ettik, onu dinleyelim. Değerli arkadaşlar, sükûneti temin edelim.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRCÜ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Göz göre göre yalan!

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Kayan, ben bir sükûneti tesis etmeye çalışıyorum.

Arkadaşlar, bakın, bir arkadaşınız konuşmaya çıktı, lütfen...

Buyurun Sayın Kayan.

TÜRCÜ KAYAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Borçlanma, az gelişmiş ölkelerde büyük bir sorundur. Borç ödeme, yatırımlar ve sermaye birikimini önlemekte, büyümeyi engellemektedir. Yüksek borç, ölkesinin kredisini düşürür, itibarını azaltır. Dış borçlar, toplumda yüksek vergi beklentisi yaratır. Toplum, varlık vergisi beklentisine girer. Özel sektör tarafından verimli yatırımlar yapılamaz. Artan borçlar, Hükümet üzerinde baskı yaratır, borcun para basılarak ödenmesine neden olur. Para basarak, yurt dışından yüksek faizli kredi alarak yatırımcıya teşvik vermek enflasyonu azdırır. Alınan dış borçların millî gelire oranı her geçen gün artmakta; borç yükü içinden çıkılmaz bir hâl almaktadır. Ekonominin daralmasıyla vergi toplamakta zorlanıyorsunuz; yatırımcılara verilen teşviklerle büyümeyi hızlandırmaya çalışıyorsunuz.

İsraf devasa bütçe açığı doğurmuştur. 2019 yılı için planlanan bütçe açığı 80 milyar TL'ydi ancak yılın on ayında bu bütçe açığı 100 milyar TL'yi geçti. Üstelik 2019 yılında Merkez Bankası yedek akçesi, imar barışı gibi tek seferlik gelirler olmasaydı bütçe açığı yaklaşık 150 milyar TL'yi aşacaktı. 2002 yılında, AKP öncesi Türkiye'nin dış borcu 130 milyar dolar seviyesindeyken 2019 yılında dış borç 450 milyar doları geçti; alınan borçlarla döviz getirecek üretim yapılmadı; paralar betona gömüldü arkadaşlar. On yedi yılda toplam 70 milyar dolar özelleştirme yaptınız; 2,5 trilyon dolar vergi topladınız. Yap-İşlet-devret modeliyle müşteri garantili yapılan köprü, otoyol, şehir hastaneleri için hazineye bir kuruş çıkmadığına göre 2,5 trilyon dolarlık vergi, 320 milyar dolarlık dış borç, 70 milyar dolarlık özelleştirme geliri nereye gitti?

Alım gücü on dört yıl öncesine göre yüzde 7 azaldı. Son on altı yılda sadece Londra bankerlerine 150 milyar doları faiz olarak ödediniz. Devletin borcu sürekli büyüyor, vatandaşın cebindeki delikse daha da büyüyor. "Kriz yok." diyorsunuz ama damat, her konuşmasında sıkı para politikasından, maliye politikasından bahsediyor. AKP Hükümetinin bildiği tek bir politika var, o da vatandaşa kemer sıkma politikasıdır. İflasların sayısı çığ gibi büyüyor, her geçen gün borç batağına giren kişi sayısı artıyor, işsizler ordusuna yenileri ekleniyor. Ortada hepimizin olan bir borç var değerli arkadaşlar.

Sayın milletvekilleri, Recep Tayyip Erdoğan her fırsatta "Borç yiğidin kamçısıdır." diyor. İşte, bu ülkede doğan her bebek yabancılara 33 bin TL borçlu bir yiğit olarak doğuyor! Üretemiyorsak nasıl ödeyeceğiz bu borçları? İşte, can alıcı nokta burası çünkü bu borçlar da borçla ödenecek. İktidar harıl harıl borç arıyor, bulamayınca vatandaşın sırtına biniyor; vergiler artırılıyor, Varlık Fonları kuruluyor, varlık vergisi geliyor değerli arkadaşlar, Gelirler Genel Müdürlüğü kuruluyor ama yine işin içinden çıkamıyorsunuz. Yabancı yatırımcı ülkeye gelmiyor, yerli yatırımcı yurt dışına kaçıyor çünkü adalet yok, hukuk yok, özgürlükler yok ve her şeyden önemlisi, bağımsız yargı yok.

Sonuç olarak, on yedi yıllık iktidarınızda borçlu olan sizlersiniz; maaşı cebine girmeden vergisini kestiğiniz çalışana, emeğini sömürdünüz işçilere, üç kuruşa muhtaç ettiğiniz emekliye, üretmekten nefret ettiğiniz çiftçiye, eğitimi yazboz tahtasına çevirerek gelecekle ilgili oynadığınız gençlere, göçük altlarında, tren raylarında kaybettiğimiz hayatlara, her gün katledilen kadınlara, talan ettiğiniz doğaya borçlusunuz.

Bugün bütün itirazlarımıza rağmen bütçeyi bu Meclisten geçireceksiniz fakat emin olun ki, bu millet bu bütçeyi size helal etmeyecektir. İşsizlik Sigortası Fonu'nu yediniz, 15 Temmuz şehitlerinin fonunu yediniz, emekli ikramiyelerine göz diktiniz, kara günler için saklanan yedek akçeyi de yediniz; demek ki sayenizde Türkiye, en karanlık günleri yaşıyor. Daha söyleyeyim mi? Ecevit'in bıraktıklarını yediniz, sizden önceki iktidarların yaptıklarını yediniz, yüksek faizle aldığınız dış borçları yediniz, 82 milyon vatandaşın birikimlerini yediniz, Tank Palet Fabrikasını yediniz, hâlâ doymadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kayan.

TÜRBİ KAYAN (Devamla) - Şimdi de Kanal İstanbul'la Türkiye'yi yemeye hazırlanıyorsunuz. Ameliniz kurusun diyorum, doymaz bir ameliniz var. (CHP sıralarından alkışlar) Bu amel, yandaşlarınıza hep para kazandıracak, cebini dolduracak fakat bu ülkenin başına bela getirecektir. Enver Paşa'nın yaptığını aynen yapıyorsunuz. Karadeniz'de 2 tane gemi sayesinde Osmanlı'yı Birinci Dünya Savaşı'na soktu, Osmanlı'yı batırdı. Siz de Karadeniz'e Kanal İstanbul'u açmakla Türkiye'yi batırmak istiyorsunuz. Belki farkındasınız, belki değilsiniz değerli arkadaşlar ama Amerika size bunu yaptırıyor. Niye mi? Çünkü Montrö Boğazlar Sözleşmesi nedeniyle boğazlardan geçemiyor. Sizi büyük bir avutma içinde, bu kanal sayesinde ona da kavuşacak diyorum. Türkiye'yi batıracaksınız, bizden uyarması diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatibin daha evvel cevap verdiğimiz konulardaki ithamlarını kabul etmiyor, reddediyoruz.

BAŞKAN – Peki, Teşekkür ederim.

Soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, tabii, gönlümüz kamudaki sözleşmeli personellerin tamamının kadroya geçmesini istiyor ama özellikle belediyelerde çalışan yaklaşık 18 bin personel her yıl belediye meclisi kararıyla sözleşmeleri yenilenmediği takdirde işlerinden çıkartılacak. 31 Aralık'a kadar eğer Türkiye Büyük Millet Meclisi yeni bir düzenleme yapmazsa belediyelerde çalışan 18 bin personel, belediye başkanının ya da belediye meclisinin alacağı tek bir kararla kapının önüne konulabilecek. Bununla ilgili Bakanlığın... Artık önümüzde çok uzun bir zaman kalmadı, günlerdir konuşuyoruz ama maalesef bir mesafe alamadık. Sağlıkta, Millî Eğitimde, diğer kurumlarda çalışanlar, herhangi bir yüz kıyartıcı suç olmadıktan sonra görevlerine devam edebiliyorlar ama belediyedekilerin mecburen her yıl meclis kararıyla sürelerinin uzatılması gerekiyor. Yani 2013 yılında bu hak verilmiş, 2013 yılından bu tarafa belediyelere alınan hiçbir sözleşmeli personelin kadro hakkı yok. Bunun bir defalığına torba yasaya konulacak ilave bir maddeyle çözümlenmesini istiyorlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Talebim ve sorularım Sayın Adalet Bakanlığına.

Adıyaman'ımızın en büyük ilçelerinden bir tanesi olan Besni'deki adliye binamız fiziki yapısı nedeniyle talepleri karşılamaktan uzaktır. Bina fiziki yapısıyla orada çalışan adliye çalışanları başta olmak üzere, halkımız için bir çilehaneye dönmüştür. Sayın Bakan, Besni'ye adliye binası yapacaktınız, bugüne kadar yapmadınız. Besnililer sizden adliye binası bekliyor.

Ayrıca, yine 17 bin nüfuslu Çelikhan ilçemizde adliye bulunmamaktadır. Yol koşulları nedeniyle Çelikhan'da yaşayan halkımız adliye hizmetlerine ulaşmakta büyük sıkıntı yaşamaktadırlar. Çelikhan'a da adliye yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Adana'nın Yüreğir ilçesinde beş yıl önce yapımına başlanan, 2016 yılında hizmete gireceği belirtilen yeni adliye binası, aradan geçen süreye rağmen hâlâ bitirilememiştir. Adliye binasının yüzde 95'i tamamlanmış ancak kalan kısımlar için çalışma durdurulmuştur. Yüklenici firmanın ekonomik darboğaza girdiği, ihaleye yönelik tasfiye sürecinin başlatıldığı söylenmektedir.

Sayın Adalet Bakanlığına sormak istiyorum: 2014 yılında temeli atılan, 2016 yılında hizmete açılacağı söylenen yeni adliye binasındaki gecikme neden kaynaklıdır? Adliye ne zaman açılacaktır? Binanın gecikmesinden kaynaklı maliyet ne olmuştur? Bu zarar kim tarafından karşılanacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşcier...

GAMZE TAŞCİER (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önlenmesi konusunda yapılan her türlü doğru işe destek oluyoruz. Bu amaçla yayınladığınız genelge olumlu bir adım ancak kadın derneklerinin, örgütlerinin bazı ciddi endişeleri var ve sürece dâhil edilmediklerini açıkladılar. Bu ve benzer başka bir çalışmada onların fikirlerini alarak, endişelerini duyarak bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Yine, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri davalarında indirim uygulanmamasıyla ilgili bir yasa teklifi verdim, Komisyonunda bekliyor. Siz de bu konuda çeşitli açıklamalar yapıyorsunuz. Kadına şiddet ve kadın cinayetleri konusunda iyi hâl ve tahrik indirimi uygulanmaması adına bir çalışma yapıyor musunuz? Bugün de Güneş Karaçuban ve Fatma Şengül davalarında indirim uygulandı. İstanbul Sözleşmesi'ne aykırı bir şekilde, sözde namus gerekçesiyle indirim kararı veren hâkim ve savcıların uluslararası sözleşmeyi tanımaz tavrı hakkında ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Karasu...

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

"Şunu bilin ki en küçük suç ve günahı olmayan ben, bu yapılan hukuksuzluğa isyan ve bu karanlığa bir nebze ışık

olabilmek için hayatıma son veriyorum. Hukuksuzluk sürecine, hukuk adına saygı gösterilmez. Bu şekilde giderseniz ne yönetecek bir ordu ne yaşayacak bir ülke ve cumhuriyet bulamayacaksınız.”

Bu satırları hatırlıyor musunuz? Bu satırların sahibi hemşehrim Yarbay Ali Tatar'ı aramızdan ayrılışının 10'uncu yıl dönümünde saygıyla anıyorum.

Sorumu soruyorum: Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde illerde görev yapan 500 müfettiş Ankara'ya çekilerek Bakanlık müfettişi yapılmış. Söz konusu uygulamaya açılan dava Danıştay tarafından haklı bulunmuş ve yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir. Ancak, Danıştayın verdiği aksi yöndeki karara rağmen, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından atama ve görevlendirme işlemleri hukuksuz biçimde devam etmektedir. Bu bağlamda soruyorum: Millî Eğitim Bakanlığının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, 1 Ocak 2019'dan itibaren tebligat çıkarmaya yetkili mercilerin aralarında kamu kurumlarının, noterlerin, avukatların, bilirkişilerin de bulunduğu gerçek ve tüzel kişilere tebligatların elektronik ortamda gönderilmesini zorunlu hâle getiren uygulamaya geçildi. Zorunluluk dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerin ise elektronik tebligatı talepleri hâlinde kullanmaları öngörüldü. Tebligatların elektronik ortamdan anlık iletilmesinin sağlanmasıyla da yargılanmaların kısa sürede tamamlanması amaçlandı. Uygulama kapsamında bugüne kadar kaç tebligat elektronik ortamda iletilmiştir? Fiziki tebligat yerine elektronik tebligat yapılması sayesinde ne kadar tasarruf sağlandı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM AYDIN (Antalya) - Sayın Başkanım, soruları cevaplamak üzere sözü Sayın Bakanıma bırakıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Şimşek'in belediye çalışanlarına yönelik bu talebinin Çalışma Bakanımızdan -teknik- son bilgisini alacağım. Ancak, az önce de söylediğim gibi, özellikle ideolojik ya da farklı sebeplerle de olsa belediye çalışanlarının bir şekilde sözleşmelerine de son verilmemesi ya da bu anlamda güvencesiyle ilgili her türlü çalışmayı Hükûmetimiz de gündemine elbette alacaktır. Ancak, bu konuda yasal düzenleme ya da son durumla ilgili doğru bilgilendirmek adına ben, yazılı ya da bilgi geldiğinde sizlere arz edeceğim.

Sayın Tutdere'yi göremedim ama böyle hitap edeyim: Ben Besni'de de söyledim, adliyeyle ilgili oradaki hemşehrilerimize de söz verdim çünkü Besni'nin ihtiyacı olan bir konuydu. Yer tespitiyle ilgili geciken bir durum. Ancak, proje çalışmaları tamamlandı ve yatırım programına alınarak önümüzdeki yıl ihalesini yapmayı planlıyoruz. Besnili hemşehrilerimize de bu vesileyle buradan selam söylüyorum.

Sayın Bulut, Adana Adliyesiyle ilgili, adliyemizin inşaat çalışmaları esasen yüzde 90'ın üzerinde tamamlandı. Ancak, müteahhit firmanın yapmış olduğu birtakım gecikmeler sebebiyle işi sürdüremez hâle gelince tasfiye ve yeni işverene, yeni müteahhit firmaya verilmesiyle ilgili süreç devam etmektedir. Adana Adliyesi de Türkiye'nin en güzel adliyelerinden biri olacaktır ve inşallah çok daha fazla gecikmeksizin... Bakanlık olarak da yakından takip ettiğimiz bir çalışma alanıdır. Adliyemiz, bu gecikmeyi de telafi edecek şekilde -en güzeliyle inşallah- Adana'nın hizmetine sunulacaktır.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Tarih verebiliyor musunuz?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – İnşallah önümüzdeki yıl içerisinde tamamlanacak.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – İnşallah.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Taşcier, genelgeyle ilgili olumlu yöndeki değerlendirmeniz değerli çünkü bu konuda çabalar... Kadına yönelik şiddet sadece bir genelgeyle sona erdirilecek bir konu da değil ancak özellikle bu konularda bir farkındalık oluşturma anlamında, eğer bir cana şiddeti bile engelleyecekse bunun için Anayasa bile değer, öyle düşünüyoruz.

Kadın dernekleriyle ilgili de tabii, Aile Bakanlığının yapacağı genelgeler var, İçişleri Bakanlığının kendi alanları... Bu, savcılıklarla ilgili soruşturma aşamasına yönelik olduğu için kanunun yargısal soruşturma yönüyle alakalı bir durum. Dolayısıyla, bu konuda elbette onların tüm eleştirisi, önerilerini de alıyoruz ancak genelgedeki bazı ifadelerin yanlış anlaşıldığını görüyoruz; yalnız, onları da çok dikkatle takip ediyoruz. Son tahlilde, bu genelge bir statik değildir, dogma değildir; her türlü öneriye, kamunun önerilerine, sivil toplumun önerilerine açıktır, önemli olan netice almaktır. Ama dediğim gibi, yargıya gelen konularla ilgili bu konu. Esasen asıl olan, şiddete hiçbir şekilde maruz kalmamak üzere esas sorunları temelinden çözmektir.

İyi hâle ilgili... Gerçekten büyük bir, elim bir cinayet oluyor; böyle infial olan bir hadisede yani duruşmadaki tavırdan dolayı iyi hâl indiriminin yapılmasını ben bir hukukçu olarak asla anlayamıyorum. Böyle bir yaklaşımın, duruşmadaki hâl, tavır değil yani o kadının canına kastediyorsun, kadını öldürmüşsün, duruşmada iyi hâlli olarak... Bir de daha iyi hâlli olarak gelmeyeceksin oraya. Bunu asla kabul edemiyoruz. Dolayısıyla bu konuda uygulamadan kaynaklı, Yargıtayın da iyi hâl indirimiyle ilgili “Neden iyi hâl indirimi yaptınız?” şeklinde bozduğu kararlar da var. Bu konuda da -hem uygulamada hem farkındalık hem yasal düzenleme anlamında da- akademisyenlerle yaptığımız, uygulayıcılarla yaptığımız bir çalışmamız da var. Bu konuda da Parlamentonun yine takdiri olduğunda bu hususlarla ilgili bizim de önerilerimizi elbette sunacağız.

Elektronik tebligatla ilgili Sayın Taşkın'ın sorusunun cevabı: 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren adliyelerin tebligatları elektronik tebligat yoluyla yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Müsaadeniz olur mu Başkanım, cümlemi tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın.

Buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Adliyelerdeki tebligatlar, avukat, noter, bilirkişi ve taraflara elektronik tebligatla yapılıyor. Cep telefonuna mesaj geliyor, mesajdan beş gün sonra tebligat yapılmış oluyor ve böylece yurt dışında da çarşı pazarda da olsa vatandaş kendisiyle ilgili hukuki süreç hakkında bilgi sahibi oluyor. Bir: Doğru tebligat yapılıyor; tarafa tebligat; usulsüz tebligat engellenmiş oluyor. İki: Tebligat eksikliğinden dolayı davaların uzaması da engelleniyor. Böylece, 14 milyondan fazla tebligat yapıldı ve 175 milyon üzerinde tasarruf yapıldı. Vatandaşlarımız için ihtiyari, buradan da bu vesileyle ifade etmek isterim, tebligatı elektronik olarak almak isteyen her vatandaşımız PTT aracılığıyla tıpkı TC kimlik numarası gibi, tebligat adresi alabilecek ve bu konuda hakkında açılan tüm dava tebligatlarının kendisine gelmesi sağlanacak. Ayrıca, çevreci bir uygulama. Adliyedeki bu uygulama sebebiyle 8 binin üzerinde ağaç kesilmekten kurtulmuştur. Bu uygulamalarımızı da artırarak sürdüreceğiz.

Saygıyla Genel Kurulu selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, oylamadan sonra söz istiyorum.

BAŞKAN – 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Özel, bir talebiniz mi oldu?
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet efendim.
BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Soma maden işçilerine verilen sözlerin yerine getirilmesi ve Soma'nın köylerinde gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerindeki ayrımcılığın önlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir hatırlatma yapmak boynumuzun borcu. Bunu hem bütün Manisa Milletvekilleri adına hem Meclis adına yapmamız lazım.

Soma'da yaşanan maden faciasından sonra 2.800 madenci işsiz kalmış ve tazminatlarını alamamıştı. Uzun süre dile getirildi. Daha sonra bütün grupları gezdiler ve kendileri Bakanla da görüşerek bazı sözler aldılar. Bu sözlerden birincisi, yılın ilk üç ayında Eynez'deki işçilerin tazminatlarının ödenecek olmasıydı. Onu hep beraber takip etmemiz lazım.

Ama ikincisi, Atabacası, Işıklar ve Uyar Madencilikle ilgili bir torba yasaya bir madde ilave edileceğinin sözü verilmişti. Şimdi bütçe bitiyor, ardından bir torba yasa var. "O çok önemli, bu çok önemli." diye iktidar partisi işte 12 maddelik bir torba yasa getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, bir dakika daha veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hatta teamüllere aykırı olarak, bütçe görüşülürken Plan ve Bütçe Komisyonunu çalıştırdılar bu torba için ama yine işçilere bu söz verilen maddeyi eklemediler. Cumartesi günü Meclis çalışacak. Mademki Meclis, gündemine hâkimdir, güçlü Meclistir, bunun cumartesi günü yapılmasını son derece önemsiyoruz.

Yine madencilerle ilgili iki cümle -bir beklenti var- Sayın Başkanım, müsaadenizle. Son on beş yıldır Soma'nın Kozluören köyünde 25 kişinin arazileri kamulaştırıldı. Burada bir söz var, bir gelenek var, bir uygulama var; bu durumlarda o kişilerden 1 kişi kamuya alınıyor. Komşu Deniş köyünden 15 kişi, Tekeli Işıklar'dan 7 kişi, Eynez'den 5, Dereköy'den 6, Sultanıye'den 2, Bozarmut'tan 2 kişi kamuya alınmışken Kozluören'den 1 kişi bile alınmamış. "Ayrımcılığa uğruyoruz." diyorlar. Bunu da üstlerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir cümle, tamamlamama izin verin efendim, eksik kalsın.

BAŞKAN – Şimdi size bir cümlelik izin verirsem Sayın Erkan Akçay'a karşı saygısızlık yapmış olurum çünkü Erkan Bey...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Estağfurullah, ben alınmam Sayın Başkanım, önemli bir konu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Erkan Bey "Hayır." demez efendim buna.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Biz de "Hayır." demiyoruz.

BAŞKAN – Özgür Bey, kayıtlara girer, sizin sesiniz de gür, isterseniz ifade edin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Erkan Bey de girsin istiyor çünkü hepimiz adına söylüyorum, onu da kayda geçireyim. Eğer uygun görürseniz bir cümle... Bir dakikanın yarısını bile kullanmam.

BAŞKAN – Peki, buyurun, tekrarı olmamak kaydıyla.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ve Kozluören'deki köylüler diyorlar ki: "Bu sıkıntımız, neden bizden kimse alınmıyor? Bu ayrımcılık son bulsun." Onu dile getirelim.

Biz Erkan Bey'le Soma Komisyonunda birlikte çalıştık, bu işçilerin haklarının verilmesi konusunda da birlikte gayret gösteriyoruz. Tüm Meclise de, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna Soma'nın bu beklentisini hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 2 maddemiz kaldı. Kısa bir ara verelim, ondan sonra o 2 maddeyi de bitirelim.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.01

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar) Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, 6'ncı madde üzerinde kalmıştık, okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 6'ncı madde üzerinde ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Aydın Milletvekilimiz Sayın Aydın Adnan Sezgin'e aittir. Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde Doğu Akdeniz'de ülkemiz açısından çok ciddi gelişmeler yaşanmaktadır. İktidar bir doğruyu çok gecikmeli olarak yapmıştır. Gecikmeleri ve vahim hataları kısmen telafi edebilecek şekilde Libya'yla Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Mutabakat Muhtırası'nı imzalamıştır. Bazı aksaklıklarına rağmen bu mutabakat muhtırasını İYİ PARTİ olarak destekledik ve arkasında duruyoruz. İktidar

bir de büyük bir yanlışın içine girmiştir. Libya'yla yeni bir Güvenlik ve Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtırası imzalamıştır. Bunun taşıdığı önemli riskleri Dışişleri Komisyonu başta olmak üzere farklı zeminlerde ve bu kürsüden çok açıkça dile getirdik. Libya'yla imzalanan Güvenlik ve Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtırası'na ilişkin endişelerimizi muhtıraya ilişkin kanun teklifi Genel Kurul gündemine geldiğinde daha ayrıntılı tarzda işleyeceğiz.

İktidar Doğu Akdeniz'den bölge ülkeleriyle ilişkilerimize, Suriye'den AB'yle münasebetlerimize, uluslararası kuruluşlardaki tutumumuzdan transatlantik bağlarımıza kadar çok ciddi yalpalamalar ve hatalar yapmıştır, savrulmuştur.

Bugün özellikle Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Avrupa Birliği'ne üyeliğinin ardından yapılan önemli bir hataya değinmek istiyorum. Bunu da AB Başkanlığı bütçesi görüşmeleri sırasında yaptığım konuşmanın bir devamı olarak addediyorum. Biz AB'yle ilişkilerin geliştirilmesine karşı değiliz, tam aksine. Ama AB'yle münasebetlerimizde iktidar en az AB'nin yaptığı kadar hata ve samimiyetsizlik içine girmiştir ve bu hataların bir kısmı da Kıbrıs'la bağlantılıdır.

Bu meyanda AB'nin Türkiye-Libya Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası'na karşı tavrını da kuvvetle kınadığımı belirtiyorum. Bu tavır hem çelişkili hem de yanlıştır. Ama maalesef GKRY'nin AB'ye üyeliğinin ardından zamanın Bakanlar Kurulu kararlarıyla verilen ödünler AB'nin Kıbrıs sorununa daha fazla metaller edilmesine neden olmuştur.

Bilindiği üzere Türkiye ile AB arasında bir gümrük birliği rejimi vardır. Mayıs 2014 tarihinde 17 ülkenin AB'ye üye olmasıyla birlikte gümrük birliğinin yeni katılan ülkelere de teşmil edilmesine yönelik olarak imzalanan ek protokolün hayata geçirilmesi için Hükümet Güney Kıbrıs Rum Yönetimi dışındaki 9 ülkeyi kapsayan ve Kıbrıslı Rumları bu uygulamanın dışında bırakan bir Bakanlar Kurulu kararı yayınlamıştır. Bunda sorun yok. Ama daha sonra Rumların Avrupa Birliği nezdinde yaptığı baskılara boyun eğen iktidar 2004 yılının Ekim ayında Resmî Gazete'de yayınlanan 7895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nı almıştır. Bu kararın başlığı "Türkiye İle Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar"dır. Bu karar metninde Avrupa topluluğuna üye ülkeler listesinde GKRY 25'inci sırada "Kıbrıs" adıyla gümrük birliği kararına dâhil edilmiştir, bunun altını çiziyorum. Bilahare, gümrük birliğinin uygulanmasına ilişkin idari düzenlemeler 2006 tarihli ve 10895 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla daha da ayrıntılandırılmıştır. Böylece limanlarımızın GKRY'nin gemi ve uçaklarına açılmasına hukuki zemin yaratılmış ve Türk kamuoyu dâhil tüm taraflar yanlışlığı sevk edilmiştir. Söz konusu Bakanlar Kurulu kararlarında Rumların önünü açan bazı kelime oyunları ile ödün verilmiş, bu ödün de kamuoyundan gizlenmeye çalışılmıştır. GKRY'nin Kıbrıs Adası'nın tek ve meşru temsilcisi olarak tanınması sonucunu ima eden böyle kararlar alınmıştır ama bu defa kararın Türkiye tarafından uygulanmaması nedeniyle 8 müzakere faslı AB Konseyi tarafından askıya alınmıştır. GKRY de tek taraflı olarak Aralık 2006 tarihinde 6 faslın daha müzakereye açılmasını veto edeceğini beyan etmiştir. Böylece 14 müzakere faslımız gümrük birliğinin gereği olan malların serbest dolaşımını engellediğimiz iddiasıyla, liman ve havalimanlarımızı GKRY'ye açmamız nedeniyle bloke edilmekte ve hiçbir faslımız kapanmamaktadır. Bugün AB'yle ilişkilerimizde GKRY'nin müzakere sürecimizde yarattığı engellerin siyasi veballerinden biri de yukarıda bahsettiğim nedenlerle AKP iktidarının yanlış politikalarının, yanlış okumalarının ve verdiği kozların bir sonucudur. GKRY'nin gemi ve uçaklarına limanlarımızın açılmaması elbette doğrudur. KKTC'nin ve Kıbrıs Türklerinin meşru, haklı çıkarlarını korumak asli bir görevimizdir. Ancak, AK PARTİ iktidarı tarafından alınan Bakanlar Kurulu kararları yanlıştır ve bu hâllerle süreçlerin tıkanmasına neden olmuştur. GKRY'nin Kıbrıs Adası'nın yegâne temsilcisi olarak tanınması sonucunu yaratabilen ve kırmızı çizgimizin aşındırılmasına neden olan bu Bakanlar Kurulu kararları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne uygulanan izolasyonlar kaldırılmadan hangi gerekçelere istinaden alınmıştır? İktidarın bunu kamuoyuna açıklaması gerekir.

Değerli arkadaşlar, uluslararası ilişkilerimizde uzun süredir millî menfaatlerimize aykırı, hayalperest ve birtakım ideolojik heveslere hizmet eden bir anlayış egemendir. Niye dış ilişkilerimizde hatalar yapıyoruz? Zira iktidarın bir dış politikası yoktur. Uluslararası ilişkilerimiz savrulmaktadır, millî menfaatlerimiz açısından akıl ve sağduyudan, geleneksel dış politika değerlerimizden uzaklaşmıştır. Bu, iktidarın benimsemiş olduğu yanlış zihniyetten kaynaklanmaktadır. İhvan odaklı yaklaşımlar rotamızı bozmakta, ulusal çıkarlarımızı zedelemekte, itibarımızı aşındırmaktadır. Rövanşist anlayışlar, bazı değerlerin evrensel niteliğine karşı sürdürülen "Benim medeniyetim, senin medeniyetin." kavgaları, İhvanî enternasyonalizm eğilimleri, Türkiye'yi hiçbir şekilde güvenilmemesi gereken totaliter ülkeler coğrafyasına doğru, her açıdan içi boş Avrasya hayallerine sürüklemektedir. Aslında ekonomik çıkarlarımız da bundan zarar görmektedir.

Avrupa Birliği, hâlâ egemen, mütehakim güç veya öyle olmaya çalışan ülkelere karşı en sağlam partnerdir. Bugün Avrupa'da görülen popülist, İslamofobik, Türkofobik eğilimler ilişkileri kültüralist paradigmalara hapsedmemelidir.

Evet, Türkiye-AB ilişkilerini olumluya çevirmek için AB çevrelerine de çok büyük sorumluluk düşmektedir. Avrupa popülist ve siğ korku siyasetini aşabilmelidir. Mamafih, belli bir süre sonra bunu aşabilmesi ihtimali hâlâ mevcuttur. 2019 Mayıs'ında yapılan Avrupa Parlamentosu seçimleri, daha sonra ulusal düzeyde gerçekleşen bazı seçimler bu yöndeki olumlu işaretlerdir. İstese Türkiye kendi menfaatlerine de uygun olarak Avrupa Birliğinin normalleşmesine katkıda bulunabilir. Türkiye'nin AB'ye üyelik hedefine stratejik çıkarlar, ülkemizin konumu ve tarihsel istidadı perspektifinden yaklaşmak gerekmektedir.

Avrupa Birliğinin kendi bünyesinde yaşadığı sorunları hafiflettikten sonra ilişkilerde yeniden olumlu bir ivme yakalanması mümkün olabilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım, buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu arada yapmamız gereken, tam üyelik müzakereleri ilerlemese de demokrasiyi yeniden inşa etmek, reformlara ve mevzuat uyumuna her alanda daha ileri ve hızlı bir küresel rekabet gücü anlayışıyla geri dönmektir.

Avrupa'yı bir basit al-ver, transaksyonel ilişki alanı ve iç siyaset malzemesi olarak görmekten ziyade AB'yle ilişkilerde sahici ve samimi bir irade ortaya koyabilmeliyiz. Kaldı ki ülkemizin AB standartlarına ulaşması AB'ye üyeliğimiz kadar önemlidir. Bunu gerçekleştirebildiğimiz takdirde, Türkiye aynı zamanda evrensel değerleri benimsemiş demokratik bir hukuk devleti olarak hem Avrupa'da hem de İslam dünyasında bir model, dünyanın en çalkantılı bölgelerinde bir istikrar unsuru olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Tamam, bağlıyorum, otuz saniye...

BAŞKAN – Kusura bakmayın Sayın Sezgin.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Selamlamayacak mıyım?

BAŞKAN – Ben bir dakika verdim, lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bugün böyle olacağını başından beri ifade ettik ve aynı uygulamayı sürdürdük. Bu, bugüne mahsus bir durum, diğer günlerde bunlara bakarız.

Değerli milletvekilleri, söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu'na aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Osmanağaoğlu.

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle muhterem heyetinizi selamlıyor, yüce Türk milletine saygılarımı iletiyorum.

Türk milleti, Asya steplerinden binlerce yıl önce başlattığı destansı yolculuğunu kurduğu cihanşümül devletlerle taçlandırmış büyük bir millettir. Bu necip millet, musibetleri ferasetiyle defetmeyi bilmiş, varlığıyla mazlum ahalinin de varlığının teminatı olmuştur. Türk milletinin hürriyet sevdası Sivas Kongresi'nde Büyük Atatürk'ün "Ya istiklal, ya ölüm!" diye haykırışında kendisini bulmuştur. Millî Mücadele karargâhında demir dağları eriten o kutlu ses bir asır sonra, üyesi olmaktan gurur duyduğumuz bu Gazi Meclisimizin çatısı altında yankılanmış, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin "Öleceksek adam gibi ölelim." çağrısında hayat bulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asırlar öncesinde yakılan hürriyet meşalesi aynı zamanda bugün de heyecanla yanmakta, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün taşıdığı bağımsızlık ruhu ilk günkü canlılığını yaşamaktadır. İlelebet payidar kalacağına iman ettiğimiz devletimiz bugün de hakkına uzanan müstevli ellere gereken cevabı vermekte, hainlere haddini bildirmektedir. Ne mutlu ki Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtı'yla kan emici teröristlerin başı ezilmekte, Doğu Akdeniz'de Türk milletinin hakkını gasbetmeye çalışan, barışa hasım insanlık düşmanlarının oyunu bozulmaktadır. Kabul etmek gerekir ki, milletçe Türkiye'nin hedefe koyduğu stratejilere ve politikalara şahitlik ederken Türk dış politikasının da Türkiye merkezli stratejilerden beslenmesinin, millî çıkarları öne alan bir tavır sergilemesinin, teröristlere kaçacak delik aratan, kirli ittifakların oyununu bozan sonuçlara ulaşılmada etkisi de büyüktür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin ve Kıbrıs Türklüğünün hakkının gasbedilmeye çalışıldığı bir süreçten geçtiğimiz ortadadır. Özellikle Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmelerin, Türk milletini ve devletini yok saymaya yönelik girişimlerin sonucu olduğu da muhakkaktır. Bu sebeple, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında imzalanan Deniz Sınırlarının Belirlenmesine Dair Mutabakat'ın ardından Türkiye ile Libya arasında da aynı mutabakat muhtırası imzalanması da büyük önem arz etmektedir. İnanıyor ve biliyorum ki, imzalanan ve hayata geçirilen mutabakat muhtıraları kadar önem arz eden diğer bir husus da Dışişleri Komisyonunda kabul edilen Türkiye ile Libya Arasında Güvenlik ve Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin yüce Meclisimizde kabul edilecek olmasıdır. Milliyetçi Hareket Partisi söz konusu adımı olumlu ve gerekli görmektedir. Geçtiğimiz günlerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında varılan mutabakatla, Kuzey Kıbrıs'ın Geçitkale Havalimanı'nın İHA ve SİHA'larımızın kullanımına açılmasının, gaspçıların hayallerini kâbusa çevirdiği de bir muhakkaktır. Atılan bu adımlar bütün dünyaya göstermiştir ki, Türkiye ne Akdeniz'den ne Kıbrıs'tan ne de tarihin kendisine verdiği haklardan asla taviz vermeyecektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bundan sonra da Türkiye, hem kendi haklarını hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin haklarını hem de hakları gasbedilmeye çalışılan Akdeniz'e kıyıdaş ülkelerin haklarını korumaya artan bir kararlılıkla devam edecektir. Bu kararlılığın karşısında ellerindeki tüm imkânları âdeta silah gibi kullanan şer ittifakının adımları da gözden kaçmamaktadır. Bölge ülkelerinde istikrarsız bir siyasi sistem oluşturma çabasına giren ve sosyopolitik buhran yaratmaya çalışan ABD ile Fransa ve Almanya'nın başını çektiği kimlik krizi yaşayan AB, coğrafyamızda yaşanan kargaşayı körüklemekte âdeta birbirleriyle yarış içine girmektedir. Emperyalist bozguncuların, kırılğan siyasi yapılara sahip ülkelerdeki riskleri kendi çıkarları için kullanmaya çalışarak iç siyasete müdahaleye yeltenmesi tehdidin boyutunu artıran farklı gelişmelerdir.

Diğer yandan, ABD Temsilciler Meclisi, aşağılık kompleksiyle hareket eden bir grup lobicinin yalanlarına bel bağlayarak soykırım yalanına ortak olmuş ve bu minvaldeki bir tasarımı kabul ederek hukuken, ahlaken hiçbir dayanağı olmayan bir kararla Türkiye'yi tehdit etme hadsizliğine düşmüştür. Yine, ABD Dış İlişkiler Komitesi, kahraman Mehmetçik'imizin destansı mücadeleler sergileyerek gerçekleştirdiği Barış Pınarı Harekâtı'nı ve Türkiye'nin S-400 satın almasını gerekçe göstererek ülkemize bazı yaptırımlar uygulanmasını öngören tasarımı 9 Aralık 2019 tarihinde onaylamış, ABD Senatosu da 17 Aralık 2019 tarihinde bu tasarımı kabul etmiştir. Yaşanan bu gelişmelerin aksine, ABD'nin 1987'den bu yana Güney Kıbrıs Yönetimi'ne uyguladığı silah ambargosunu manidar bir zamanlamayla kaldırma kararı alması da akıllara soru işareti getirmiştir.

Bununla birlikte, ABD'nin Atina Büyükelçisi de boş durmamış, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki varlığından ve attığı adımlardan duyduğu rahatsızlığı dile getirmiştir. Avrupa Birliği ve AB'ye üye 27 ülkenin devlet ve hükûmet başkanları ortak bir açıklama yapmış ve Türkiye ile Libya Ulusal Mutabakat Hükûmeti arasında imzalanan mutabakat metnini tanımadıklarını deklare etmişlerdir. Sokakları ateşe teslim eden, acziyet içerisinde kıvranırken bile Türk düşmanlığından medet uman Fransa'nın erken öten horozu Macron'un haddini aşan açıklamaları da kara kaplı defterde yerini almıştır. Son yıllarda kırmızı bültenle aranan teröristlerin uğrak adresi hâline gelen Avrupa Parlamentosu da Türkiye'nin Suriye politikasını eleştirerek kaybedenler koalisyonunda yerini almıştır.

Ne var ki Milliyetçi Hareket Partisinin kararlı duruşu, yüce Türk milletinin aklıyla ortaya çıkan Cumhuriyet İttifakı ve milletimizin tasdikile hayata geçen Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi tüm bu tehditlere karşı âdeta kalkan oluşturmıştır. Bugün, Türkiye'yi hedef alan kan emici emperyalizmin ve onların figüranlığına soyunan içimizdeki parazitlerin Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine aynı sözlerle, aynı gerekçelerle ve aynı hedef çerçevesinde saldırması, şer odaklarının ülkemiz karşısında nasıl da ustaca birleşebildiklerini net olarak bize göstermektedir. Siyasi istikrarı, hızlı ve yerinde kararlar alınmasını, devlet mekanizmasının en etkili şekilde kullanılmasını sağlayan bir sistem olan Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ve bunun mimarı olan Cumhuriyet İttifakı'nın hedef alınması şaşırtılacak bir durum değildir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmesiyle birlikte siyasi, ekonomik, askerî ve sosyal baskısını artıran sözde medeni dünyanın geçmişi şaibeli, bugünü kanlı, geleceği ise karanlık oyun kurucuları, millet aklıyla vücut bulan Cumhuriyet İttifakı'na ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin çelikten duvarlarına çarparak hain emellerine ulaşamayacaktır. Türk milleti, tüm bu saldırılara rağmen sürdürülen mücadelenin amacına ve haklılığına sonuna kadar inanmaktadır. Karadeniz kıyılarından Afganistan dağlarına, Suriye'den Doğu Akdeniz'e kadar sürdürülen mücadelenin sonuna kadar yanındadır. Çünkü Türk milleti, külli iradenin sahibi tarafından bu toprakların sahibi ve vârisi kılınmıştır. Çünkü Türk milleti, beklenen şafağın kutlu habercisidir. Çünkü Türk milleti, karanlığı yaracak hilalin son habercisidir.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken mavi vatanımız Akdeniz'in bizim için sadece bir deniz olmadığını haykıran cennetmekân Osman Yüksel Serdengeçti'nin şu mısralarını sizinle paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Akdeniz Hilalindir; Salibin değil!.. / Ey! Emperyalist, muhteris Avrupa!... / Bu hakikatin önünde eğil!.. / Biz asırlarca burada gezenlerdeniz! / Batılı değil, hakkı sezenlerdeniz... / Müsterih ol bizim deniz Akdeniz. / Sen bizdensin, biz... Sendeniz."

Bu duygu ve düşüncelerle 2020 yılı bütçemizin yüce Türk milleti ve devletimiz için hayırlar getirmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekilimiz Sayın Pero Dunder'a aittir. (HDP

sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA PERO DUNDAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Bütçe Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Konuşmama başlamadan önce, özellikle Maraş katliamında, cezaevinde yaşamını yitirenleri ve bugün, ölüm yıl dönümü olan Taybet anayı bir kez daha saygıyla anıyor ve bu katliamı yapanları nefretle kınadığımı belirtmek istiyorum. Özellikle bu “Hayata Dönüş Operasyonu” adı verilen operasyonun öyle tanınmadığını herkes biliyor. Yaşamdan koparılma istenen, ölüme gönderme operasyonu olduğunu bir kez daha belirtmek istiyorum buradan.

Değerli milletvekilleri, cezaevlerinde işlenen bu insanlık suçu vicdanlarda hâlâ sıcaklığını korurken, bu katliamın emrini verenler, bu suça ortak olanlar, yöneticiler, bırakın ceza almayı bu dönemin iktidarı tarafında ödüllendirilmişlerdir. F tipi cezaevlerinin mimarlarından olan ve “Hayata Dönüş Operasyonu” adını veren, özellikle, o dönemde görevli bulunan Ali Suat Ertosun'a 2004 yılında AKP Hükûmeti kararıyla Devlet Üstün Hizmet Madalyası verilmiştir. Şaşırık mı? Tabii ki hayır.

Bizler, insanlığa karşı işlenen katliamların faillerinin yargılanmadığını, bu faillere beraat verilerek de âdeta minnet borçlarının ödendiğini JİTEM davalarından biliyoruz. En son, 13 Aralıkta görülen ve beraatla sonuçlanan Ankara JİTEM davası bunun en somut örneğidir. İktidara geldiğinde faili meçhul cinayetleri aydınlatacağını sözünü veren Hükûmet, bu sözünü, faillere beraat kararı vererek nasıl yerine getirdiğini göstermiştir. Nitekim “yüzleşme davaları” diye başladıkları Kızıltepe, Cizre, Lice ve daha nice davaların zaman aşımına uğrayarak düşürülmesi de bu Hükûmetin sözüne ne kadar sadık olduğunu bir kez daha göstermiştir(!)

Yakınları faili meçhul cinayetine kurban giden binlerce aile gibi ben de babasını bu cinayetlerde kaybeden biriyim. Babam, amcam ve bir akrabamız evin önünde vurulmuştur ve yine, bu failer elini kolunu sallayarak toplum içerisinde yaşamını devam ettirdiği sürece demokrasi ve hukuk katliamının son bulmayacağını belirtmek istiyorum. Özellikle, bu katillerin, “Hizbullah yasası” adıyla seçim sürecinde çoğu serbest bırakılarak şu anda dışarıda, kendi evlerinde yaşamını sürdürdüğünü belirtmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, burada, başta “Hayata Dönüş” adı verilerek gerçekleştirilen “yaşama kastetme” operasyonlarında katledilen 30 tutsak olmak üzere, faili belli cinayetlere kurban gidenleri saygı ve minnetle anıyorum. İşlenen bu katliamların faillerinin yargılanıp hak ettikleri cezalara çaptırılması için adalet arayışımızdan ve hukuk mücadelemizden asla vazgeçmeyeceğimizin sözünü burada bir kez daha belirtmek istiyoruz.

Cezaevlerinde tek tip kıyafet uygulamalarına dönük baskılar, çıplak arama, kelepçeli muayene, kitap engeli, mektuplar, sansür uygulanması, cezaevi yönetimi tarafından siyasi tutukluluğa dönük keyfî cezai yaptırımlar, darp ve işkencelere her gün bir yenisi eklenmektedir. Buna, özellikle kıyafet yasağının da dâhil olduğunu belirtmek istiyorum. Hâkî renkli, mavi, lacivert renkli kıyafetler cezaevlerine alınmıyor arkadaşlar; bunun nedenini Sayın Adalet Bakanı biliyor mu bilmiyorum, onu belirtmek istiyorum: Mavi ve lacivert renk gardiyanların giydiği kıyafetlerin rengi olduğu belirtilerek yasaklanmıştır; hâkî renk askerî renk olduğu için yasaklanmıştır. Bununla yetinmeyince bir de kapüşonlu montlar yasaklanmıştır, bunun nedeni de sorulduğunda “Belki gece firar ederler, o kapüşonu kafalarına geçirirler, kimse bulamaz.” diye... Böyle bir mantıkla da kıyafetler cezaevine alınmıyor.

Nitekim, cezaevinde çocuklarıyla birlikte kalmak zorunda olan annelerin, ATK raporlarına rağmen cezaevlerinde tutulan ve burada yaşamını yitirmeye mahkûm edilen hasta tutsakların maruz kaldığı uygulamalar, bu politikaların devam ettiğinin en açık göstergesidir. Yirmi beş yıldır cezaevinde olan ve kanserin tüm vücuduna yayılmasına rağmen hâlâ tutsaklığı devam eden, sağlık hizmetlerinden gerekli şekilde faydalanmasına müsaade edilmeyen Fatma Özbay, bu uygulamalara maruz kalan hasta tutsaklardan birisidir. Bir de buna ek olarak, onun ablası da yirmi yedi yıldır cezaevinde; ablası Şakran'da, kendisi Erzurum Cezaevinde. Şu anda tek talebi, ablasının bulunduğu cezaevine sevkini yapılmasıdır; bunun reddedilmesinin nedenini de Adalet Bakanlığına burada sormak istiyorum. Diyorlar ki: “Disiplin cezası var, onun için sevkini yapamayız.” Acaba cezaevinde nasıl bir disiplin cezası var, onu da burada belki Adalet Bakanı yanıtlar, biz de aydınlanmış oluruz.

Özellikle, Emine Aslan Aydoğan ise yaşamını yitirmeye mahkûm edilen hasta tutsakların sonuncusudur. Aynı zamanda, cenazesinin Viranşehir'de defnedilmesine dahi izin verilmeyen, Kızıltepe'de taziye evine izin verilmeyen bir kayyum anlayışıyla da karşı karşıya olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, kendisinden olmayana her türlü zulmü reva gören bir politikayla ayakta durmaya çalışan iktidar, sadece yaşayana yönelik değil, yaşamını yitirene dönük de aynı ihlallere imza atmıştır. Gömülme hakkı en kutsal hakken insanlar cenazelerini yıkamadan gömmek zorunda kalmıştır. Cenazeye imam gelmesine dahi müsaade edilmeyen bir insanlık suçu işlenmiştir. Mezarlıklar kolluk güçlerine hedef olmuştur. Bir yandan hasta tutsaklar cezaevlerinde ölüme mahkûm edilirken diğer yandan hırsızlık, cinayet ve benzeri suçlardan yargılananlar ise özel aflarla serbest bırakılmaktadır.

Ben, bir kez daha buradan yetkililere seslenmek istiyorum: Bir an önce bu yanlış politikalarınızdan vazgeçin. Cezaevlerinde yaşamını yitiren her hasta tutsağın vebali boynunuzdadır. Hasta tutsaklar arasında hiçbir ayırım gözetmeksizin onların sesine ses verin; aksi takdirde de insanlık, bu suçu işleyenlere, bu suça ortak olanlara en ağır hesabı soracaktır.

Değerli milletvekilleri, cezaevlerinde siyasi tutsaklara dönük yaşatılan bu uygulamalar, Hükûmetin toplum üzerindeki baskı ve şiddet politikalarının aynası görevini görmektedir. Bu anlamda ülke yarı açık cezaevine dönüşmüştür. “İtaat et, rahat et.” mantığıyla hareket eden iktidar, kendisine oy vermeyen, muhalefet eden başta Kürt siyasetçiler, gazeteciler, kadın mücadelesi veren aktivistler olmak üzere herkesi terörist ilan etmiştir. Aziz Oruç, siyasi iktidara muhalif olduğu için kapatılan Dicle Haber Ajansının ve sitesine defalarca erişim engeli konulan Mezopotamya Haber Ajansının muhabiridir, gerçekleri yazdığı için yargılanan ve bu yüzden ülkesini terk etmek zorunda kalan yüzlerce özgür basın çalışanından sadece biridir ancak bugün tutuklanan Aziz Oruç, iktidar yanlısı havuz medyası tarafından “Terörist yakalandı” manşetleriyle de hedef alınmıştır. Aziz Oruç gazetecidir ve derhâl serbest bırakılmalıdır.

Âdeta muhalif bütün sesleri susturmaya yemin etmiş gibi politika yürüten iktidarın en büyük korkularından biri de özellikle erkek egemen zihniyetine karşı politik mücadele veren kadınlar ve kadın dernekleri olmuştur. Kadına yönelik şiddet artarak devam ederken, iktidar bunun önlemini almak yerine, çıkarılan OHAL KHK'leriyle, kadın mücadelesi veren derneklerin kapılarına kilit vurmuştur, bu alanda çalışma yürüten kadın aktivistleri terörist ilan etmiştir. Kadın ölümlerinin, çocuk istismarlarının önüne geçebilmek için sunulan kanun teklifleri bu Mecliste çoğunluğu elinde bulunduranlar tarafından reddedilmiştir.

Değerli milletvekilleri, erkek egemen sistemin tezahürü olan siyasi iktidar, kadın düşmanı politikalarına HDP'li belediyelere atanan kayyumlar eliyle devam etmektedir. Her defasında “Bizim, Kürt kardeşlerimizle bir sorunumuz yoktur.” diyen bu iktidar Kürt halkının iradesini tanımayarak, belediyelere kayyum atayarak, seçilmişleri rehin alarak demokrasi katliamı işlemiştir. Özellikle de Machiavelli -duyanlar vardır- “İktidar olmak için tüm yolları kullanmak mübahtır.” diyor; bu iktidar da aynısı yapıyor. Belki bunu, nasıl bir yöntem kullandığını bilmeyenler araştırıp öğrenebilirler; belki bir sonuç alınabilir.

Halk iradesine, eş başkanlığa, eşit temsiliyete tahammül edemedikleri için, seçimle alamadıklarını kayyum atayıp gasbederek Kürt düşmanı, kadın düşmanı politikalarındaki ısrarlarını gözler önüne sermişlerdir. Nitekim, 2016 yılında atanan

kayyumların, kadına yönelik şiddetle mücadele merkezlerini, sığınmaevlerini kapatarak, gizlilik kararı olan dosyaları teşhir ederek kadınların can güvenliğini tehlikeye atması da bu politikanın temsiliyeti olarak görülmektedir. 31 Mart yerel seçimleri sonrasında kayyum atama gerekçeleri ise kadın düşmanı politikalara devam edileceğini tescil etmiştir.

Bakın, ellerinde somut tek bir delil olmamasından kaynaklı, eş başkanlık gerekçe gösterilerek belediyelerimize kayyum atanmıştır. Dünyada eşi benzeri görülmemiş "eş başkanlık" ve "eşit temsiliyet" uygulamaları suç olarak yargılama dosyalarında yer almıştır. Eş başkanlarımızın seçim çalışmaları, yerel yönetimlerden sorumlu Eş Genel Başkan Yardımcımız ve bağlı komisyonlarla yaptıkları görüşmeler suç unsuru yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, belediye eş başkanlarımız gizli tanık ifadeleriyle gözaltına alınıp tutuklanmıştır. Aynı gerekçeyle tutuklanan Kızıltepe Belediye Eş Başkanımız Nilüfer Elik'in dosyasına 5 gizli tanık ifadesi konulmuştur. 2009 yılından beri âdeta bir meslek olarak icra edilen gizli tanık ifadesi, akıllara, sevgili Vedat Türkali'nin Yalancı Tanıklar Kahvesi kitabını getiriyor. Aranızda mutlaka kitabı okuyanlar vardır, okumayanlara bu kitabı mutlaka okumalarını özellikle öneririm. Rivayet odur ki, kitabın adının olduğu bu kahve, tarihin bir döneminde gerçekten var olan bir kahvedir. Kahve, adliye binasının tam karşısındadır. Bu kahveye, şahit arayan insanlar gelir ve kendilerine yalancı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERO DUNDAR (Devamla) – Bir dakika alabilir miyim Başkan?

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

PERO DUNDAR (Devamla) – Tamam.

Bir kez daha belirtmek istiyorum: Özellikle de binlerce insanın hayatına mal olan bu gizli tanıklarla özgürlüğünden mahrum edilen binlerce tutsak var şu anda cezaevinde.

Kürtçe eğitim veren kurumları kapatarak, Kürt sanatçıların konserlerine engel olarak, anıtları yıkarak Kürt halkının diline, kültürüne ve toplumsal belleğine bir saldırı mekanizması gibi çalışan kayyumların ve uygulamalarının en somut yaşandığı illerden biri seçim bölgesi olan Mardin'dir. 31 Mart seçimleri sonrasında seçilen Mardin Belediye Eş Başkanlarımızın ilk işi Belediyeye müfettiş çağırarak olmuştur. Bunu özellikle de benden önce konuşan arkadaşlar dile getirdikleri için tekrar etmeyeceğim.

Bugün Mecliste bütçe görüşmeleri devam ederken dışarıda yine kadınlar katledilmekte, çocuklar istismara maruz kalmakta, yoksullar 2 kat daha fazla yoksulluk çekmekte ve yine Kürtler, Kürt siyasetçileri rehin alınmaktadır. Bu anlamda, günlerdir üzerinde konuşulan bu bütçenin halkın refah ve huzur içinde yaşamasına dönük bir bütçe olmadığını çok net görmekteyiz. İktidar tarafından hazırlanan bu bütçenin halkla ve halkın gerçekliğiyle hiçbir ilgisi bulunmadığını bir kez daha belirtmek istiyorum. Bu bütçenin kadınların, gençlerin, çocukların geleceğiyle hiçbir ilgisinin olmadığını belirtmek istiyorum.

Grubumuz adına bu bütçeyi de reddediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tunceli Milletvekilimiz Sayın Polat Şaroğlu'na aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Şaroğlu.

CHP GRUBU ADINA POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Maraş katliamında yaşamını yitiren canları saygıyla anıyorum. Aradan geçen bunca zamana rağmen bu katliam aydınlatılmamış ve gerçek failer yargı önüne çıkarılmamıştır. Bu bağlamda, geçtiğimiz günlerde Meclis Genel Kurulunda sıkça tartışılan nefret temelli saldırıların üzerinde biraz durmak istiyorum çünkü bu tür saldırılar ilk olmadığı gibi son da olmayacak gibi görünüyor. Ülkemizde kişilerin kendilerinden farklı gördükleri kesimleri karşı geliştirdikleri ötekileştirme, ne yazık ki bazı kanaat önderlerinin nefret söylemiyle cesaret bularak nefret suçlarına dönüşmektedir. Örneğin son olarak ülke genelinde çeşitli illerde yaşanan olaylarda Alevi yurttaşların evinin işaretlenmesi ve duvar yazıları gibi saldırılar bunun en bariz örneğidir. Söz konusu illerde yaşanan bu olaylara ilişkin yapılan resmî açıklamalar ise olayın ideolojik boyutunun olmadığı ve çocuklar tarafından yapıldığı gibi hiçbir somut delile dayanmayan açıklamalardır. Bu konuda Hükümetin takındığı tutumu, kullandığı ayrıştırıcı dili ve Alevi toplumunun taleplerini yok sayan politikalarını göz ardı edemeyiz. Bu yüzden, bu tür saldırılar münferit değil, aksine sistemattir. İkesi "İncinsen de incitme." olan bir düşüncenin temsilcileri olan Aleviler, bugün, barışı en çok hak eden insanlar olmasına rağmen, ne yazık ki inançları ve değerlerinden ötürü hâlâ baskı görmektedir. Alevilere yönelik gerçekleştirilen menfur saldırılar bunu bir kez daha göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, Aleviler de diğer yurttaşlar gibi vergisini vermekte, vatandaşlık görevini yerine getirmektedir fakat Anayasa'nın eşitlik ilkesine ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara aykırı olmasına rağmen cemevlerine yasal statü tanınmamaktadır. Buna karşın, Diyanete ayrılan bütçe birçok kurumu geride bırakmakta ve bu bütçenin önemli kısmı da çeşitli dernek ve vakıflara aktarılmaktadır. Örneğin, Diyanetin dernek, vakıf gibi kurum ve kuruluşlara sekiz ayda 21 milyon TL harcama yaptığı ve bu kuruluşlara, önmüzdeki üç yıl, toplamda 125 milyon TL aktarılacağı da öngörülmektedir. Bu rakamların 2016, 2017, 2018 yıllarında da 300 milyon lirayı aştığı bilinmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik kriz yaşamın her alanında kendini göstermektedir. Ürkütücü boyutlara varan işsizlik ve peş peşe gelen zamlar halkın yaşamını sürdürmesini engellemekte ve borç batağındaki çaresiz vatandaşlar intihara sürüklenmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Elektriğe, suya, gıdaya, bütün ürünlerine ve doğal gaza yapılan peş peşe zamlar ile sarayın israf ve gösterişe dayalı lüks harcamaları yoksul bir kesime fatura edilmektedir. Özellikle kış aylarında vatandaşlar nasıl ısınacaklarını kara kara düşünürken, Enerji Bakanı, döviz kurundaki değişim oranları dikkate alındığında doğal gazın olması gerekenden yüzde 59 daha ucuz olduğunu ileri sürerek vatandaşın aklıyla alay etmektedir. Bakanlığın açıkladığı rakamlara göre 2019 yılının ilk dokuz ayında 3 milyon 360 yurttaş hakkında elektrik borcunu ödemediği gerekçesiyle işlemler yapılmıştır; 710 bin kişi ise doğal gaz borcunu ödeyememiştir. Memur ve emekliye maaş zammı yüzde 4'ü geçmez iken son birkaç ay içerisinde sadece elektriğe ve doğal gaza yapılan zamlar toplamda yüzde 30'u bulmuştur. Küçük ve orta ölçekli pek çok işletmenin de iflas ettiği bu süreçte uluslararası firmalar yatırımlarını Türkiye'den çekmektedir.

İstihdamda yaşanan ciddi kayıplar ve ekonomideki küçülmeyle sefalet endeksi artmış, halk yoksullaştırılmıştır. Hâlbuki, uzmanlar ciddi bir ekonomik gerileme yaşanacağını, özellikle seçim öncesi açıklanan "müjde paketleri"nin ekonomiye er ya da geç olumsuz yansıtacağını belirtmişlerdir.

Vatandaşın harcadığı her kuruşun en az dörtte 1'i vergiye gitmekte, ülkenin vergi yükü dar ve sabit gelirliyle çekilmektedir ancak bu bütçe teklifinde işçiye, memura, asgari ücretliye, emekliye, kadına, engelliye, EYT'liye, atamayı bekleyen gıda, ziraat, su ürünleri mühendislerine, eğitim ve bilim emekçilerine yer verilmemektedir.

4 kişilik bir ailenin insanca yaşayabilmesi için gerekli en düşük harcama tutarı aylık 7 bin liraya dayanmış iken Hükümet, kaşıyla verip kepçeyle almaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkedeki işsiz sayısı son bir yılda 820 bin artmıştır. İşsizlik oranı yüzde 14'le son on beş yılın en yüksek rakamına ulaşmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre işsiz sayısı 4 milyon 600 bine yükselmiştir. İş gücü istatistiklerinde en çarpıcı rakam ise genç işsiz sayısındaki artıştır; genç nüfustaki işsizlik oranı 4,5 puanlık artışla yüzde 26'lara

ulaşmıştır.

Döviz kurlarındaki sert çıkış ve borçlanma maliyetlerinin artışı ekonominin farklı alanlarına enflasyon, işsizlik ve yoksulluk olarak yansımaktadır. Yeni Ekonomi Programı'nda işsizlik oranı 12,9 olarak güncellenmesine rağmen, uzmanlara göre bu hedefe ulaşmak neredeyse imkânsız durumdadır. Aynı şekilde, DİSK'in araştırma servisi raporunda sigortalı işçi sayısında yaşanan düşüşe dikkat çekilirken, özellikle kadın işsizliğindeki artışın da altı çizilmektedir.

Ülkemizde yükseköğretim mezunu işsiz sayısı 1 milyon 250 bine ulaşmıştır. Bu durum karşısında çözüm üretmek yerine, işsizlikteki artışın sebebini, istihdam alanları yaratamadığınıza değil de iş gücüne katılım oranının yükselmiş olmasına bağlıyorsunuz. Aslında, bir anlamda kendinizi açık ediyorsunuz çünkü bu tablonun sorumlusu sizlersiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçek olan şu ki, tek adam rejimi krizi daha da derinleştirmiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye yönetilemiyor, Türkiye savruluyor. Konu, doğamızı, suyumuzu ve yaşam alanlarımızı ilgilendiren kurumlar olunca, buna dair de birkaç cümle söylemek isterim. Hükûmetin ekonomide yarattığı ağır tahribat, çevre politikalarında da benzer sonuçlar doğurmaktadır.

Bugüne değin yapılan baraj, HES, maden ocakları ve bacalarından zehir çıkan termik santraller ülkemizin ekolojik dengesi üzerinde büyük bir tahribata yol açmıştır. Bununla birlikte, yapılması planlanan yeni projelerin de doğal yaşam alanları için bir tehdit oluşturduğu aşikârdır.

Bir taraftan bunları korumak ve geliştirmekle mükellef kurumlara dev bütçeler ayırıyorken, diğer taraftan insanlığın ortak mirası olan on iki bin yıllık Dipsiz Göl'ü kurutuyor, dünyanın en eski yerleşim yerlerinden olan Hasankeyf'i baraj suları altında bırakıyorsunuz. Kaz Dağları'nda ağaçlara, Munzur Vadisi'nde dağ keçilerine yaşam hakkı tanımıyorsunuz.

Tüm bu ekolojik yıkıma karşı tüm canlıların yaşam hakkını savunmayı anayasal bir görev biliyor ve Munzur özgür aksın istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılı bütçesinin kamu yatırım ve hizmetleri konusunda ilimiz açısından da karamsar olduğumuzu belirtmek isterim. Daha önce de dile getirdiğim üzere, Pertek köprüsünün yapılması bölge insanı açısından hayati bir öneme sahip olup, zaruri bir ihtiyaç hâline gelmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu konuya ilişkin vermiş olduğum soru önergesine gelen yanıtta "Keban Barajı üzerine yapılması talep edilen Pertek köprüsü 2019 yılı yatırım projesi kapsamında yer alarak, etüt, fizibilite ve proje çalışmalarının tamamlanmasını müteakip yatırım programına alınmasıyla birlikte bütçe imkânlarına bağlı olarak yapım ihalesi yapılabilecektir." denilmiştir. Önümüzdeki süreçte bu konunun takipçisi olacağımı da belirtmek isterim.

Bununla birlikte, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ni Doğu Karadeniz'e bağlayan Tunceli-Pülümür-Erzincan bağlantılı yol projesi bir an önce hayata geçirilmelidir ancak bu projede henüz bir çivi dahi çakılmamıştır. Komşu illerle kıyaslandığında, Hükûmet tarafından ilimize yapılan yatırımların ne kadar zayıf olduğu anlaşılacaktır.

AK PARTİ hükûmetlerinin uyguladığı yanlış politikalar sonucu tarım çökme noktasına gelmiştir. Çiftçi sayısı azalmış, borç ve ithalat artmıştır. Tarımdaki gübre, tohum, mazot ve elektrik gibi girdi fiyatlarının yükselmesi çiftçiyi üretimden çekmiştir ve çoğu arazi atıl durumda beklemektedir. Ekonomisi büyük ölçüde tarım ve hayvancılığa dayanan ilimizdeki üreticiler de bu durumdan nasibini almıştır. Aynı zamanda, devlet hibe ve teşvikleri ile Avrupa Birliği'nce tarımsal kalkınmayı destekleyen hibe programlarından da yararlanamamaktadır.

Öte yandan, 1990'lı yıllardaki çatışma ortamından en fazla etkilenen kentlerden biri olan ilimizde, uzun yıllar devam eden terör sorunu ve uygulanan güvenlik politikalarının yarattığı tahribatın etkisi şimdilerde giderilmektedir. Bu süreçte yaşanan köy boşaltmaları ve zorunlu göçün toplum üzerindeki olumsuz etkileri bilinmekte olup şimdilerde köye dönüş yapmayı planlayan bölge halkı, su, elektrik, altyapı gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Bunlara dönük teşvik sağlayacak yasal düzenlemelere ihtiyaç vardır.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi tamamlarken Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bütçeye karşı olduğumuzu ve Hükûmet temsilcilerinin görüşlerinin aksine, bu bütçenin halkın çıkarına değil, halkın sırtına yüklenen bir bütçe olduğunu ifade eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Malatya Milletvekilimiz Sayın Hakan Kahtalı'ya aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HAKAN KAHTALI (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bütçe görüşmeleri esnasında katkı sunan Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimize, bürokratlarımıza, milletvekillerimize, Bakanlarımıza, başta da Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyor, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe görüşmelerinin artık sonuna yaklaştığımız bugünlerde ben de Malatya'mıza on yedi yıl içerisinde -Türkiye ekonomisinden, Türkiye bütçesinden- yapmış olduğumuz yatırımlardan bahsetmek istiyorum.

Allah'a hamdolsun, Malatya'mıza on yedi yıl içerisinde 20 milyar liranın üzerinde bir yatırım gerçekleştirdik. 9 bin yıllık tarihiyle Hitit, Pers, Roma, Bizans, Arap ve Osmanlı gibi medeniyetlere stratejik ve ticari bir merkez olan Malatya, sayısız doğal zenginliğin ve kültürün ev sahibidir; Battal Gazileri, Sadreddin Konevîleri, Niyazi Mısırlîleri, Somuncu Babaları ve Turgut Özal gibi birçok değerli ismi bünyesinde barındırmıştır.

Malatya'mız şu anda demografik yapısıyla Alevi-Sünni, Türk-Kürt ayrımı yapmadan örnek bir yaşam tarzını benimsemiş, huzur içerisinde yaşayan marka şehirlerden biridir.

Malatya'mız aynı zamanda dünya kayısı başkenti olarak anılan bir kenttir. Coğrafi işaretli ürünler arasında olan kayısının yanı sıra, Yeşilyurt Dalbastı kirazı, Hekimhan cevizi, Arapgir Köhnü üzümü ve mor reyhaniyle de meşhurdur. Kayısıda yıllık 100 bin ton civarında üretim yapmakta ve bunun da tamamına yakını, büyük bir kısmını ihraç etmekte, 300 milyon dolar gibi de ülkemize bir katma değer sağlamaktadır Malatya'mız.

Yine, kuru kayısının yatırım aracı hâline getirilmesi adına, bu yıl temelini atmış olduğumuz soğuk hava lisanslı depoculuğu Malatya'mıza kazandırmak için de gayret içerisindeyiz. Allah nasip ederse, önümüzdeki yıl da soğuk hava depolarımızı çiftçilerimizin hizmetine sunmuş olacağız.

Yine, kayısının TARSİM aracılığıyla vermiş olduğumuz desteklerde -don poliçelerinin yüzde 67'si ve diğer poliçelerin de yüzde 50'si olmak üzere- sadece bu yıl 80 milyon gibi sigorta primlerini biz karşılamış olduk devlet olarak.

Hayvancılıkta Malatya'mıza 2002 yılında sadece 200 bin lira olan desteği, biz 2019 yılında 31 milyon liraya çıkardık ve on yedi yılda 213 milyon lira hayvancılık desteğini üreticimize vermiş olduk. Allah'a hamdolsun, Malatya'mıza 2003 yılından bugüne tarım ve hayvancılıkta da büyük yatırımlar yaptık. 2 milyar 275 milyon gibi bir yatırımla tarım ve hayvancılığı desteklemiş olduk.

Yine barajlarımızda, göletlerimizde, sulama tesislerimizde 365 bin dekarlık kuru araziye suyla buluşturarak 210 milyon liralık bir katma değer ürettik, zirai gelir artışı elde etmiş olduk. Aynı şekilde, yine, Malatya'mızda kara yollarında ulaştırma anlamında yapmış olduğumuz çalışmalarla 1993-2002 yılları arasında sadece 290 milyon lira olan yatırımı, biz 2003 yılından

bugüne kadar 5 milyar 700 milyonluk yatırımla bölünmüş yollar, köprüler, viyadükler yaparak, tüneller açarak ulaşımda Malatya'mızın büyük bir sorununu halletmiş olduk. Allah nasip ederse, 2022 yılına kadar da bizim için önemli bir yol olan kuzey çevre yolunu Ulaştırma Bakanlığımızın vereceği destekle inşallah bitirmiş olacağız.

Malatyamız tarımın yanında yine sanayide de çok önemli bir merkez durumunda. 2 tane organize sanayimizin tamamının şu anda dolu ve yaklaşık 25 bin çalışanı var. Bu 2 organize sanayimizin yanına 3'üncü organize sanayi bölgemizi yapmak için kamulaştırmasını tamamladık. İnşallah, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın vereceği destekle, bu kamulaştırma bedellerini ödediğimiz takdirde 50 bin kişiye daha istihdam sağlamış olacağız.

Malatyamıza Gençlik ve Spor Bakanlığımız eliyle de büyük yatırımlar yaptık. Malatya'mıza iki yıl önce açılışını yapmış olduğumuz çok güzel bir stadyum kazandırdık; 110 milyon liraya 27 bin kapasiteli bir stadyumu Malatya'mıza kazandırmış olduk. Yine Gençlik ve Spor Bakanlığımızın her ilçemize yapmış olduğu çok güzel spor tesisleri var. Allah'a şükürler olsun, bu anlamda da yeteri miktarda destek aldığımızı söylemekten çekinmeyeceğim.

Eğitim konusunda, gerçekten, okullarımız tamamını, hemen hemen yüzde 90'ını bitirmişiz; yeniledik, hepsine önemli yatırımlar yaptık. 1,2 milyarlık yatırımla okullarımızın tamamını yenilemiş olduk. Bu yıl yine Sayın Cumhurbaşkanımızın vermiş olduğu destekle Malatya'mıza 2'nci devlet üniversitesini, Malatya Turgut Özal Üniversitesini kazandırmış olduk.

Malatyamızda yine önemli bir merkez, İnönü Üniversitemizde Turgut Özal Tıp Merkezimiz var. Turgut Özal Tıp Merkezimiz şu anda karaciğer naklinde, nakil anlamında dünyada en önde gelen merkezlerden biri. Yine ilik naklinde, Türkiye'de en çok ilik naklinin yapılmış olduğu hastanemiz. Bu anlamda kıymetli hocalarıma ve rektörümüze gerçekten çok teşekkür ediyorum. Yine sağlık alanında yapmış olduğumuz çalışmalarda, Malatya'mızda 2 tane çok eski hastanemiz vardı, merkezde, onları TOKİ aracılığıyla dönüştürerek şimdi büyük bir şehir hastanesi görünümünde bir hastaneyi Malatya'mıza kazandırmış olduk. Yanında, Kadın, Doğum ve Çocuk Hastanesini ve ilçelerimizdeki hastanelerimizi, aile sağlık merkezlerimizi ve bunların tıbbi donanım malzemelerini de Malatya'mıza kazandırmış olduk. Sağlık anlamında yaklaşık 655 milyon liralık bir yatırımı Malatya'mıza kazandırmış olduk. Malatya'mızın, Allah'a şükürler olsun, eksiklerinin tamamını hemen hemen gidermiş durumda olmakla beraber, kalan eksik yatırımlarımızı, yapmamız gereken yatırımlarımızı da Allah nasip ederse bu dönemde inşallah gerçekleştirmek için gayret içerisinde olacağız.

Ben gecikmiş olan bu vakitten dolayı sözlerimi burada tamamlamak istiyorum.

2020 yılının Malatya'mıza ve ülkemize daha çok büyüme, daha çok yatırım getireceğine inanıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçe teklifimizin aziz milletimize ve ülkemize; ayrıca, Türkiye'yi Allah'tan aşağı umudu olarak gören mazlum coğrafyalara hayırlar getirmesini temenni ediyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz, Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Zülfü Demirbağ'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Oo, sen kürsüde konuşur muydun ya!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Oo, AKBİL'ci!

BAŞKAN – Süreniz beş dakika Sayın Demirbağ.

Değerli arkadaşlar, sessiz olalım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Mali Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – AKBİL'ci!

AYLİN CESUR (Isparta) – Toplu geri ödeme.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sessiz olalım, sükûnetle dinleyelim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Sizleri ve necip milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Biraz bağır, duyulmuyor sesin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Konuşmamın başında ABD Senatosunda kabul edilen sözde Ermeni soykırım yasa tasarısını şiddetle kınıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yüksek sesle konuş, yüksek sesle.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sessiz olalım lütfen.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Hükûmetlerimiz döneminde 27 bin kilometre duble yol, Marmaray, üçüncü köprü, Avrasya Tüneli... (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Toplu AKBİL cevabı.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sükûnetle dinleyelim. Kürsü özgürlüğü herkes içindir.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...üçüncü havalimanı, hızlı tren hatları, bütün illere üniversite ve beş yıldızlı şehir hastaneleri gibi hayal edilemeyecek yatırım ve hizmetlere imza atıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Bağır, duyulmuyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – AKBİL'ci! Nasıl oluyormuş?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kürsü özgürlüğünü savunalım, kürsü özgürlüğünü koruyalım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – İlimiz Elâzığ'da da bölgeye hitap eden beş yıldızlı şehir hastanesi... (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Kürsüde herkes konuşsun değerli arkadaşlarım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...1 milyon yolcu kapasiteli ve 2 pistli havalimanı, Kömürhan ve Ağın Köprüleri, batıyı doğuya ve güneydoğuya bağlayan duble yollarıyla birlikte... (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Kürsü özgürlüğünü koruyalım değerli arkadaşlar. Bir şey duyamıyoruz değerli arkadaşlarım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...bu kısıtlı sürede sayamayacağım birçok hizmet yapıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bravo!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Bu hususta, Sayın Cumhurbaşkanımız ve son Başbakanımız Binali Yıldırım'a minnetlerimi arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Yapılan bu büyük hizmetlerin yanında özellikle başta İHA ve SİHA olmak üzere... (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Birbirimizi anlayışla karşılayalım değerli arkadaşlar. Kürsü özgürlüğünü koruyalım.

Sayın Demirbağ, Genel Kurula hitap edin.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...millî silahımızı yapmak suretiyle terörle mücadelede büyük başarı elde edip İsrail ve Amerika'ya el açmaktan kurtularak ve savunma sanayisinde son yıllarda önemli adımları gerçekleştirerek...(CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Aydın, yerinize oturun.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...yerlilik oranı yüzde 20'den 70'e çıkarıldı. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Bağır biraz, duyulmuyor! Bağır!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Laf atmak güzel, devam edin arkadaşlar... Devam edin arkadaşlar... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bravo! Bravo!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Nasıl oluyormuş?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Devam edin... Devam edin... (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – 1994 belediye seçimleri sonrası Iğdır'da Motan aşireti lideri, PKK'nın "Aday olma!" tehdidine rağmen aday olan ve 71 yaşında dağa kaçırılarak şehit edilen Abdulvahap Akar'ın damadı olarak, PKK ve onun siyasi uzantılarının demokrasi ve insan hakları havarisi kesilmesini, en iyi bilen ve yaşayan bir milletvekiliyim. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – AKBİL'ci! AKBİL'ci!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sessiz olalım. Değerli arkadaşlar, konuşana söz atmak iyi bir şey değil.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Onun içindir ki yüz sekiz gündür eylem yapan Diyarbakır Annelerini ilk ziyaret eden bir milletvekili olarak Diyarbakır Annelerini ve ailelerini de saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Kürsü dokunulmazlığını koruyalım değerli arkadaşlar. Kürsü dokunulmazlığı herkese lazımdır değerli arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Kırk yıldır ülkemizi ve milletimizi meşgul eden, bebeğiyle, kızıyla, kadınıyla, genciyle, asker, polis, köy korucusu ve sivilin şehit edilmesi sonucu toplam 14 bin insanımızı katleden ve 350 milyar dolar heba edilmesine yol açan ABD'nin proje örgütü PKK bitme noktasına getirildi. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – AKBİL'ci!

BAŞKAN – Sessiz olalım arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – İçeride ve dışarıda yapılan etkili operasyonlarla, özellikle Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve son olarak Barış Pınarı Harekâtlarıyla ABD ve Avrupa başta olmak üzere içeride ve dışarıda birçok mihrakı hayal kırıklığına uğratarak sınırlarımızın hemen yanını örümcek ağı gibi tünellerle ören PKK/PYD ve ABD'nin diğer proje örgütü DEAŞ perişan edildi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Toparlayın sözlerinizi.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Zira, göğsü iman dolu, şehadet aşkıyla, inancıyla vatan hainlerinin üzerine giden bir ordu ve askerin karşısında; Amerika'nın, Avrupa'nın ve İsrail'in beslemesi teröristlerin durması mümkün değildir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hiç kimse dinlemiyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Bağır, bağır!

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Demirbağ.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Amerika ve Avrupa'nın beslemesi bu örgüt mensupları, kanalizasyon fareleri gibi âdetâ maratonculara taş çıkarırcasına kazdıkları tünellerden 33 bin tır silahı da bırakarak kaçmak zorunda kaldılar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı).

BAŞKAN – Bir dakika daha ekliyorum, buyurun.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Amerika'nın yüklediği misyon ve rol gereği, İsrail ve Amerikan emellerine hizmet edecek bir Kürt devleti için operasyonlar öncesinde 211'i 12 ve 14 yaşında, 1.842'si 15-17 yaşlarında 2 bin civarında kız ve erkekten oluşan gençleri ve çocukları...

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, tamamlayalım, selamlayalım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – ...Duran Kalkan, Murat Karayılan, Cemil Bayık, Bahoz Erdal, Mazlum Kobani gibi sapık, tacizci, tecavüzcü, uyuşturucu ve silah kaçakçısı insanlık düşmanı baronların hizmetine sunan bu kanlı örgüt, Kürt kardeşlerimize en büyük ihaneti yapmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler, sağ olun.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – İşgal ettiği topraklarda...

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, süreniz bitti.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Bir dakika...

BAŞKAN – Verdim ben o süreyi size.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Devamla) – Öyle mi?

BAŞKAN – Verdim. Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Güle güle! Güle güle! Güle güle!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Güle güle!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Güle güle!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım... Değerli arkadaşlarım, sükûneti bir temin edelim lütfen. Lütfen değerli arkadaşlarım... (Gürültüler)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, sükûneti bir temin edelim lütfen.

Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Elâzığ Milletvekili Zülfü Demirbağ'ın 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında çok fazla sataşılmasının tahammülsüzlük olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sayın Başkan, milletin kürsüsünden nice konuşmalar oldu, her çeşidini gördük ve hatiplerimiz kürsüdeyken çok sataşanlar oldu.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Tabii canım. Benim de aradığım buydu zaten! (Gürültüler)

BAŞKAN – Sessiz olun lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ancak bugün Zülfü Demirbağ Vekilimize yapılan bu hareketi asla kabul etmediğimizi...

AYLİN CESUR (Isparta) – Toplu geri ödeme!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...bunun bir tahammülsüzlük olduğunu ifade ediyoruz.

AYLİN CESUR (Isparta) – Toplu geri ödeme, toplu!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Toplu AKBİL bileti aldık, toplu AKBİL!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kürsü yalnız değil!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ama Sayın Başkan, elbette Zülfü Demirbağ Vekilimize karşı yapılan bu hareketin benzeri başka gruplara yapılmış olsaydı asla kimse kabul etmezdi, biz de kabul etmiyoruz. Aslında bu konuşmanın aynen kürsüden tekrar edilmesi gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından "Evet" sesleri, alkışlar) Bu bir tahammülsüzlüktür. Kabul etmiyoruz. Bundan sonra misliyle karşılık görecektir. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, bir saniye... Değerli arkadaşlarım, lütfen... Bakın, değerli arkadaşlarım, bir kere şunda bir anlaşalım: Kürsü özgürlüğü, kürsü masuniyeti her şeyin üzerinde. Bugün...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu tarafa da bakar mısınız Sayın Başkan anlatırken, lütfen.

BAŞKAN – Biliyorum, biliyorum... Hepinize söylüyorum bunları.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır, bu tarafta değil, buradan kaynaklanıyor.

BAŞKAN - Hepinize söylüyorum. Ben bütün Genel Kurulu kastederek söylüyorum. Elbette burada konuşmaya çıkan bütün konuşmacılarımızın hiçbir etkileşim altında olmadan konuşmalarını yapması en uygun olanıdır, doğrusu budur. Ben milletvekillerimizin bu konuda yaşanan bu örnekten olumluya doğru bir ders çıkarmalarını rica ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – İnşallah ders almıştır.

BAŞKAN – Yani bu şekilde, hiç kimsenin kimseye sataşmayacağı bir söz düzeni bu Meclis için mutlaka gereklidir.

Sayın Demirbağ renkli kişiliğiyle bugün Meclisimizde konuşmak suretiyle aslında bütün gruplara bir tahammül gösterisinde bulunmuştur yani tahammül ederek konuşmuştur. Bu da önemli bir tablodur. Sayın Demirbağ konuşmasını tamamlamıştır. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Bu kolay bir iş değildir ama bundan sonra lütfen, değerli arkadaşlarım, bu olayın hepimize yansıtacağı olumlu yönleri paylaşarak bundan sonraki konuşmalarımıza devam edeceğiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Mütakabiliyet, misliyle mütakabiliyet.

BAŞKAN – Sayın Demirbağ konuşmasını büyük bir tahammülle buradan gerçekleştirmiştir. Kendisine ek süre de verdik. Bu kadar bağırta içerisinde konuşma yapmak herkesin harcı da değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sağ olun.

BAŞKAN – Ama Sayın Demirbağ, karşılıklı suçlamaların vereceği dersi hepimizin alması gerektiğini de düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Lütfen, değerli arkadaşlar, artık geline bu tablo Parlamentomuzun renkli bir tablosu olarak kalmalıdır. Sayın Demirbağ'ın ve diğer bütün milletvekillerimizin hoşgörüsüne güvenerek Meclisimizin çok renkli, çok yapıcı ve bütüncül yapısına da iyi bir örnek olduğunu düşünüyorum. Sayın Demirbağ'ı yapmış olduğu ve tamamlamış olduğu konuşmadan dolayı da kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Adana Milletvekilimiz Sayın İsmail Koncuk'ta.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu kadar renkli bir konuşmadan sonra konuşma yapmak biraz zor. Ben bu kadar renkli bir konuşma yapamayacağım tabii ama birbirimizi saygıyla dinlemek son derece önemli. Dün Salih Cora kardeşim de burada "Hakikaten bu sataşma iyi olmuyormuş." dedi, gayet güzel bir tespit yaptı ama bunu anlamak için bu kürsüye çıkmayı beklememek lazım. Her yaşta öğreneceğimiz bir şeyler var.

Sayın Adalet Bakanımız da buradayken ben Adana Saimbeyli'den bahsedeceğim kısaca. Sayın Bakanım, adliye teşkilatı Saimbeyli'den alındı yani adalet teşkilatı, adliye binası kapatıldı. Saimbeyli her geçen yıl nüfusu azalan bir ilçemiz Adana'da; Torosların başında, bağları, kirazıyla ünlü bir beldemiz ama adliye teşkilatının kapatılmasından dolayı vatandaşlarımız ve esnafımız Saimbeyli'de çok zor durumda. Bunun tekrar açılmasının mümkün olup olmadığını Sayın Adalet Bakanımızdan öğrenmek isterim çünkü adliye teşkilatının kaldırılması ekonomik ve sosyal olarak Saimbeyli'yi ve Saimbeylileri son derece olumsuz etkiledi. Elimizde hakimiz de var savcımız da var ve Saimbeyli'de adliye binası şu anda boş duruyor, dolayısıyla tekrar açılması talimatını vermek hiç de zor değil.

Değerli milletvekilleri, bütçenin sonuna geliyoruz. Çok konuşmalar yapıldı; halkın bütçesi olduğu iktidar tarafından ifade edildi, hatta Diyarbakır Annelerinin bütçesi olduğu falan da buradan ifade edildi ama bu bütçenin halkın bütçesi olmadığını, sıkıntılı bir bütçe olduğunu AK PARTİ'li milletvekilleri de yürütme de çok iyi biliyor. Bu bütçede işsizliğe çare yok, varsa gösterin. 60 bin istihdam var, milyonlarca genç işsiz olan bir ülkede 60 bin istihdam öngörülüyor bütçede. Bunun nasıl bir "halk bütçesi" olarak tanımlanacağı, "milletin bütçesi" olarak nasıl ifade edileceğini anlamak çok zor. Çiftçiyle ilgili ben bir şey göremedim bütçede.

Üreticilerle ilgili, desteklemelerle ilgili bir plan göremedim. Memurlarla ilgili bütçede bir müjde göremedim. İşçilerimizle ilgili bir plan, bir müjde göremedim, asgari ücretliyle ilgili göremedim. Yani yuvarlak laflarla "halkın bütçesi" demek kolay, neresi halkın bütçesi? Burada bunu ifade etmek lazım, net olarak söylemek lazım.

Diyebilmesiniz ki "Ben Türkiye'deki hem genel işsizliği hem genç işsizliği şu kadar istihdamla çözeceğim." Bunu diyemediğiniz sürece bunun halkın bütçesi, milletin bütçesi olma ihtimali yok. Hâlâ öğretmen atamasının kaç olacağını açıklayamadınız. Hâlâ bir rakam veremediniz. Aslında Millî Eğitim Bakanı da bu durumdan çok mustarip, âdeta utanıyor yani 20 bin rakamını ifade etmeye; 700 bin genç işsiz öğretmen varken 20 bin rakamını telaffuz etmeye utanıyor. 500 bin iktisadi idari bilimler fakültesi mezununu ne yapacaksınız? Sağlık Bakanlığı 17 bin atama yapacağını açıklamıştı, sadece yarısının 8 bin küsurunun atanacağı ilan edildi. Hâlbuki 400 bin sağlık çalışanı var işsiz. 2 milyon meslek yüksekokulu mezunu var işsiz, milyonlarca lise mezunu var işsiz, bunları nereye koyacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Konuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, genç işsizlik iktidarın korkulu rüyası olacak, korkulu rüyası. Öyle burada, bu kürsüde çıkıp da "Milletin bütçesidir, halkın bütçesidir." filan gibi doğru olmayan, vatandaşın asla ikna olmayacağı cümlelerle bu bütçeyi savunabilmeniz mümkün değil. Fakat şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Vatandaş bunu görüyor.

Deyin ki "500 bin istihdam yaratacağız." ben de vicdanlı konuşayım burada ama 60 binin neresinde vicdan var? Siz vicdanlı olun, millete karşı siz vicdanlı olun! Yüzde 27,5'i bulmuş genç işsizlere karşı siz vicdanlı olun. Biz vicdansızlık yapmıyoruz, milletimizin derdini burada terennüm etmeye çalışıyoruz.

Yine de bu duygularla ben bütçenin hayırlı uğurlu olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, sizin Haznevi tarikatı sözde liderinin Gaziantep'te düzenlemiş olduğu bir toplantıya katılarak elini öptüğünüz görüntüler sosyal medyaya yansıdı. Öncelikle bir Adalet Bakanının, bu şekilde bir tarikat şeyhinin toplantısına katılıp elini öptüğü görüntülerinin olmasını kınadığımı belirtmek istiyorum. Bu liderle ilişkiniz nedir? Bu tarikata desteğiniz var mıdır? Bunu da bize ve topluma açıklamak zorundasınız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Uşak Şeker Fabrikasında ve diğer şeker fabrikalarında işçilerin birçoğu yirmi yıldır hatta yirmi iki yıldır geçici mevsimlik işçi olarak çalışmaktadırlar. 5620 sayılı Kanun'dan dolayı kadrolu olma şansları yoktur. Oysa, geçmişte çok az süreyle bile çalışan taşeron emekçi kardeşlerimiz gibi mevsimlik emekçilerimiz de kadroya girmek istiyorlar.

Bu sebepten, hak eden bu kitlenin hak ettiği kadroyu almaları için, 5620 sayılı Kanun mağdurlarının kadroya girebilmeleri için gereken düzenlemenin yapılmasını arz ve talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karaca...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Bakan, kadın cinayetleri ve kadınlara yönelik her türlü şiddette iyi hâl indiriminin uygulanmaması gerektiği ve bunun kabul edilemeyeceğine dönük düşüncenizi Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında duymak ve kadına yönelik şiddete karşı etkin mücadele vereceğiniz anlamındaki açıklamalarınız umut verici bir gelişmedir. Bu düşüncenizden aldığımız referansla, kadına yönelik her türlü şiddet suçunun özel suç kapsamına alınması ve iyi hâl indiriminin kaldırılması için ikinci yargı paketinde bir düzenleme yapılması yönünde bir çalışmanız ve mücadeleniz olacak mı?

BAŞKAN – Sayın Ünal...

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap ve 2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olması temennisiyle emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Karabük Üniversitemize kazandırılmak üzere Safranbolu ilçemizde yapımına başlanan Türker İnanoğlu İletişim Fakültesi binasını yaptıran Türk sinemasının duayeni, Safranbolulu hemşehrimiz Türker İnanoğlu Bey'e; yine, Safranbolu Şefik Yılmaz Dizdar Meslek Yüksekokulu binasını yaptıran Safranbolulu iş adamı Şefik Yılmaz Dizdar Bey'e ve yine 1994 yılında UNESCO Dünya Miras Kentleri Listesi'ne giren Safranbolu'ya korumacılık anlamında sonsuz destek veren Sayın Cumhurbaşkanı, Karabük ilimize çok sayıda yatırımlar kazandırılmasında emeği geçen herkese, milletvekillerimize, AK PARTİ hükûmetlerine ve Sayın Cumhurbaşkanı tüm hemşehrilerimiz adına şükranlarımı sunuyorum. Bu vesileyle, tekrar bütçemizin hayırlara vesile olması temennisiyle Sayın Başkanım sizleri, değerli milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, çiftçilerimizi desteklemek amacıyla 2002 yılından bu yana tarımı ve dolayısıyla çiftçilerimizi destekliyoruz. Bu süreçte, 2002 yılından günümüze kadar mazot, gübre, fındık, çay primi, buğday primi, yem bitkileri, su ürünleri, buzağı desteği, organik tarım, kırsal kalkınma, tarımsal sigorta, lisanslı depolarda ürün depolama gibi birçok destek unsurunu hayata geçirdik. 2020 yılı bütçesinden ise sofralık zeytine ilk defa destek verilecek olup buğday ve diğer hububat ürünlerine prim desteğinin kilogram başına 5 kuruştan 10 kuruşa çıkarılması gibi birçok destek unsurunda da artış yapılmıştır. Bu kapsamda, 2020 yılı bütçesinde tarımsal destekler için ne kadar kaynak ayrılmıştır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Konya) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, dün Konya Akşehir'de elim bir trafik kazası sonucu Sait Açıkgoz ve eşini kaybettik. Allah'tan rahmet diliyorum, aileye sabır diliyorum. Bu konuyu niye gündeme getiriyorum? Kardeşi Sabit, bir hafta önce hapse alındı, cezaevine alındı. Sebep: 1992'deki doğal sit alanının daha sonra, yirmi yedi yıl sonra çiftçilerimizin, bir zulüm şekliyle işgalci gösterilmesi ve sonradan alanın düzeltilmiş olmasına rağmen yasanın hassasiyeti ve bu konudaki mahkemelerin mecbur kararları nedeniyle bir yıl sekiz ay aldıkları cezaların ertelenmiş olmasına rağmen bir başka ceza nedeniyle hapse mahkûm olmaları. Bölgemizde her an bunu yaşıyoruz. Ceza Kanunu'yla bu konudaki teklifimize yardımcı olacağınızı biliyorum. Sizin her zaman desteğinizi gördük.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz, son olarak.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, geçtiğimiz günlerde 227 gazimizin maluliyet aylığı sehven bağlandığı gerekçesiyle SGK tarafından kesilmiştir. Yüce Türk milletinin şeref ve onur kaynağı olan gazilerimizin mağduriyeti giderilmeli, maluliyetlerinden dolayı çalışma ortamında sıkıntı çeken gazilerimizin üç bin altı yüz günde emekli olabilmeye hakları verilmelidir. Çok kıymetli gazilerimizin yaşadıkları bu mağduriyetle ilgili bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, söz sırası sizde.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, soruları cevaplamak üzere sözü Sayın Bakanımıza bırakıyorum.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Şaroğlu'nun, konuşmasında, Alevilerin sistematik bir saldırıya maruz kaldığı ve Hükûmetin bu konuda da gerekli çabayı göstermediği yönünde kabul edemeyeceğimiz açıklamaları oldu. Öncelikle İstanbul'da ve bazı yerlerde gerçekleşen bu fiilleri asla kabul etmiyoruz, şiddetle kınıyoruz. Bu hususlarla ilgili de yargı ve kolluk büyük bir titizlikle çalışmalarını sürdürmektedir. Nitekim İstanbul'da yaşanan hadisede bir vatandaşımızın duvarına yazılan yazıyı bir başka komşusunun çöp meselesiyle yaptığını... Kendisinin de "Ben de Alevi'yim, çöp kavgasından dolayı yazdım; pişmanım." şeklinde beyanı oldu. Dolayısıyla, bu konuyu bu anlamda -Hükûmet olsun-tüm kamu kurumları büyük bir titizlikle takip etmektedir ve kime karşı olursa olsun bu tür fiiller asla tasvip edilemez. Gerek provokatif gerek kişisel bu tür eylemler de bizim kardeşliğimizi, birliğimizi, beraberliğimizi asla bozamaz; buna asla izin veremeyiz. Nitekim geleneksel irfan merkezlerimiz, Anadolu'nun kültüründeki cemevleri olsun, diğer irfan merkezleri olsun, bu konular bizim ortak kültürlerimizdir. Bu kültürümüzü de hep beraber koruyacağız. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanımızın da "Cemevlerine hukuki statü verilecek." şeklindeki açıklamaları; hem seçim beyannamemiz hem açıklamalarımız bu anlamdaki tutumumuzu ortaya koymaktadır. Bizim, Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre ortak değerlerimiz ve bu çerçevede, ne provokasyona asla izin vereceğiz ne de kardeşliğimizi kimsenin bozmasına asla izin veremeyiz. Bu konuyu gerek polis gerek kolluk gerek yargı ve Hükûmetimiz büyük bir titizlikle takip etmektedir.

Sayın Konuk'un notunu aldık Saimbeyli'yle ilgili. Elbette uzun zaman önce ihtiyaçtan dolayı bu karar alınmıştı ancak adliye hizmetlerinin bu tür yerlerde yapılmasındaki zorluklar sebebiyle SEGBİS ya da diğer sistemlerle adliye entegre olabilmesi, vatandaşlarımızın yine ilçelerinden adliye hizmetlerini daha etkin bir şekilde alabilmesi gibi yargı reformunda bir düzenlememiz var. Bu hususu da şimdilik ifade edeyim, yine ayrıntılı bilgi ifade edebilirim.

Sayın Emecan'ın, Gaziantep'te Nisan 2015'te Peygamber Efendimiz'in Kutlu Doğum programında bir sivil toplum kuruluşunun yapmış olduğu bir faaliyete... Milletvekili dahi değilken seçim çalışmalarında yapmış olduğumuz, Peygamber Efendimiz'in Kutlu Doğum programına katıldığımız bir programdı. Bizim bu anlamda, bu çerçevede, Anadolu'nun her insanının, her seçmenimizin bu konudaki çalışmalarında, bu konuda tüm Anadolu'nun her rengiyle, her deseniyle, bu ülkenin her vatandaşıyla; düşüncesi, yaşam tarzı, inancı ne olursa olsun bizlerin ortak değerleriyle hem siyasi hem de insani anlamdaki münasebetlerimiz ve etkinliklere katılmamız elbette söz konusu olabilir ancak bu, 2015, hatırladığım kadariyle seçim öncesinde -7 Haziran öncesiydi- ve milletvekili dahi değildim galiba, öyle hatırlıyorum, dolayısıyla bunu ifade etmek isterim.

Yine, Sayın Emecan'ın cevabı gelen bir sorusu: Tarım ve Orman Bakanlığıyla, iyi tarımla ilgili birkaç sorusu vardı. İyi tarım, organik tarım faaliyetlerinde gönüllülük esasıyla desteklenen ve iyi tarımda üreticiye üç yıl boyunca destek alabileceği, desteklenen bir iyi tarım uygulaması var. Mazot, gübre, alan bazlı tarımsal destekler yine verilmekte. Mahdut bütçeyle yeni üretici tarım alanlarının sisteme girmeleri fırsatı sunulmuştur, gönüllülük esaslı ve sözleşmeyle belirlenmektedir. Tarım Bakanımızın çıkarılan mevzuattan haberdar olmadığı iddiaları da yine, doğru değildir. Bunu ifade etmek isterim.

Sayın Kayan'ın yine Kırklareli'nde bir yol -3 kilometrelik yol- talebi vardı. Ulaştırma Bakanlığından aldığımız bilgi: "Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluk açısından 21 kilometrelik Saray-Kıyıköy yolu -35 kilometre sathi kaplamalı olarak- trafiğe hizmet vermektedir. Kıyıköy giriş-çıkışındaki kesim Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluk alanında değil, bu bölgede belediyenin inşaat çalışmaları devam etmektedir." şeklinde, o 3 kilometrenin belediye sorumluluk alanı olduğuyla ilgili bir bilgi geldi.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Sayın Bakan, belediyenin sıcak asfalt yapma gücü yok.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – O konuyla ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızla da Ulaştırma Bakanlığımızla da yine görüşeceğiz ama gelen notu paylaştım: 3 kilometre, 35 kilometre yapılan... Elbette orası da bizim vatandaşımızın yolu. Notumuzu yine aldık. Gelen bilgiyi ifade ettim.

Sayın Sümer Cezayir'de 150 Türk işçisiyle ilgili bir mağduriyeti ifade etmişti. Dışişleri Bakanlığımızdan gelen notta Cezayir'in Bechar ve Ouargla şehrindeki askerî hastane projesinde çalışan 150 işçimizin on iki aydır maaş alamadığına ilişkin husus Cezayir Büyükelçiliğimizce yakından takip edilmektedir, inşaat firmalarıyla da temas devam etmektedir. Bu bağlamda, 5 Aralık tarihinde de Cezayir Büyükelçimizle bir toplantı düzenlenmiştir. Bu hususla ilgili uzlaşuya varılması yönünde bir beklentinin olduğu ve çalışmaların yapıldığı, konuyu hem inşaat firması yetkilileri hem de işçiler arasında çözüm için yakından takip etmektedir Dışişleri Bakanlığımız. Yine, bu konuda takip yakından devam edecektir.

Sayın Taşkın'ın, 2019 yılı tarımsal destek ödeneğiyle ilgili bir sorusu vardı. 2020 yılı bütçemizde tarımsal destekler için ayırdığımız kaynağı yüzde 36,7 oranında artırarak 22 milyar liraya çıkardık.

Sayın Karaca'nın kadına yönelik şiddetle ilgili, kanun hususunda her türlü bizim de uygulamada yaklaşımlarla şahit olduğumuz her türlü önerilerimiz de hazır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Bu konuda Parlamentonun yapacağı yasama faaliyetine de bizler de teknik olarak her türlü desteği vereceğiz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Özel, işlemi tamamlayayım, vereceğim size söz.

Değerli milletvekilleri, 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın o tarihte milletvekili dahi olmadığını söylemesi bu açıdan iyi. Bütün sosyal medyada, birçok yerde bunlar yer alıyor ama aynı görüntülerde 23, 24, 25, 26, 27'nci Dönem Gaziantep Milletvekili

Sayın Mehmet Erdoğan, ki kendisi 63 yaşında, kendisinden yaşça çok küçük olan... Sayın Bakana ben hatırlatayım, bir sivil toplum örgütü falan değil bunlar. Muhammed Muta El Haznevi, Nakşibendi tarikatının Halidiyye kolundan. 2005'ten beri tarikatın başında ve Suriyeli kendisi, tarikat lideri. Biz bir milletvekilimizin Suriyeli bir tarikat liderine... Kendi, ilin seçilmiş milletvekilinin o kadar açık bir el öpmesi... Ki, korkunç bir görüntüdür, kendinden yaşça çok küçük ve asla bir Adalet Bakanının, bir milletvekilinin böyle görüntülere yansması doğru değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, bir dakika veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan açısından bunun Adalet Bakanı olmadığı bir dönemde... Milletvekili olmadığını ifade etmesi hiç değilse çok daha kötü bir görüntüyü... Tarih açısından daha önce, bundan dört yıl önce, milletvekilliğinden önce olmuş ama Gaziantep'teki sorun, bu tarikatın imar kurallarına aykırı 60 bin metrekairelik külliye, kimsenin durduramadığı ve Gaziantep'teki sosyal hayata, inanç hayatına doğrudan bu Nakşibendi tarikatı Halidiyye kolunun Suriyeli liderinin egemen olduğu...

Hâlâ ders almadık mı, hâlâ almadık mı? Bunlar darbe yapınca mı bunlarla mücadeleye başlayacağız? Ne istiyorlarsa vermeniz bu açıdan çok tehlikelidir. Bunu da AK PARTİ'nin dikkatine sunuyorum.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan, kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

52.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, dinî tarikatların ulus devletlerin sınırlarıyla sınırlı olmayıp geniş bir coğrafyada hareket ettiklerine, tarikatların ve onlarla ilişkili insanların belli ritüelistik tavırlarının olduğuna ve hukuka aykırı eylemler konusunda herkesin hassas olması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Tarikatlar ve dinî gruplar, çok uzun yıllardan beri, Osmanlı İmparatorluğu'nda, Selçuklu döneminde toplumsal hayatın bir parçası oldular. Dolayısıyla tarihsel bir arka planı var bu işin ve muhakkak, inanç dünyasında, sadece İslam dünyasında da değil, Hristiyan dünyada, başka dinlerde de çeşitli alt kültür grupları, inanç grupları ortaya çıkabiliyor. Bunlar sosyolojik hayatın birer vakıası. Bunlara ilişkin kanaatlerimiz farklı olabilir ama bunlar tarihsel bir realite. Bir hukuk devletinde birbirinden ayrılması gereken husus şudur: Kendi başına dinî grupların suçluymuş gibi kriminalize edilmesi, suçlu gibi gösterilmesi doğru değil ama işledikleri hukuka aykırı herhangi bir suç ve eylem varsa hukuk devletinin görevi onu işleyenlerin yakasına yapışmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bostancı, bugün sistemimiz bir artı bir, bir dakika daha ekliyorum.

Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Bu dinî tarikatlar, ulus devletlerin sınırlarıyla sınırlı değildirler, geniş bir coğrafyada hareket ederler. Mesela “Nakşi” dediğimiz ekol, Orta Asya kökenlidir, Buhara'da, Semerkant'ta kökenleri vardır, Anadolu'dan Balkanlara kadar uzanır, ulus devlet sınırlarıyla ilgili değildir. Burada, tarikatların ve onlarla ilişkili insanların belli ritüelistik tavırları vardır, o çerçevede bakmak lazım. Aslolan, hukuka aykırı eylemlerdir ki o konuda hepimizin mutlak suretle hassas olması gerekir; buna katılıyorum.

Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Türkiye Cumhuriyeti'nin hiçbir milletvekili -hangi partiden olursa olsun- ulus içi, ulus ötesi, hiçbir tarikat liderinin önünde eğilip de tribünlerin önünde onun elini öpmez, kendisinden yaşça küçük liderin önünde eğildiği zaman, milletten aldığı yetkiyi o tarikat liderinin eline dudaklarıyla verir; bu doğru değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Bir jestle, bir hareketle milletin iradesini temsil etmeye ilişkin bir eksiklik çıkarılamaz.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 7'nci maddeye geçiyoruz.

Soru sormak isteyen arkadaşlarımız sisteme girebilirler.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 7 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi, son maddeyi görüşüyoruz.

7'nci madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz isteyen Kayseri Milletvekilimiz Sayın Dursun Ataş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2018 yılı kesinleşen merkezî yönetim bütçesinde, net bütçe gelirleri önceki yıla göre yüzde 21 artış göstererek 757 milyar 996 milyon, net bütçe giderleri ise yüzde 23 artışla 830 milyar 809 milyon Türk lirası olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında 47,4 milyar olan bütçe açığı 2018 yılında yüzde 53 artışla 72,8 milyara ulaşmıştır. Bütçe açığında en dikkat çeken

kalem ise faiz artışı olmuştur. Faize ödenen para 2017 yılında 56,7 milyar iken yüzde 30 artarak 2018 yılında 73,9 milyara ulaşmıştır. 2018 yılı bütçe açığı aslında çok daha fazladır. Açığı azaltmak için, Hükûmet, imar barışı, bedelli askerlik, üst üste vergi affı düzenlemeleri yapmıştır. İmar barışından 7,5 milyar, bedelli askerlikten 9,5 milyar, vergi affından ise 53,3 milyar gelir elde etmiştir. Tüm bunlara rağmen öngörülen hedefe ulaşılamamıştır.

Peki, bu bütçe açığı nasıl oluşmuştur, nerelerde harcanmıştır? Hepimizin defalarca dile getirdiği gibi, geçiş garantili otobanlara ve köprülere, hasta garantili hastanelere, yolcu garantili havaalanlarına, yandaş müteahhitlere; batık, yandaş iş adamlarına; havuz medyası finansmanına, saraya, şatafata, bir de Suriyelilere harcanmıştır.

Değerli milletvekilleri, damat sık sık "Ekonomi iyiye gidiyor." dese de çarşı pazar ve vatandaşın durumu tam tersini göstermektedir. Geçim sıkıntısı yüzünden intihar haberleri yurdun dört köşesinden peş peşe gelmektedir. Vatandaş borç batağında; haziran 2019'da takipteki kredilerin tutarı 116 milyar geçmiştir, 12 milyon 500 bin kişi icralık olup kara listeye eklenmiştir, kredi kartı borcu yüzünden 3 milyon kişi takibe düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, çiftçi ve esnaf kan ağlıyor, çiftçilerin traktörleri icrayla satılıyor, çiftçi borç yapılandırması bekliyor. Çiftçiyi ve tarımı desteklemek için kurulan Ziraat Bankası ise futbol kulüplerini kurtarıyor, yandaş iş adamlarını kurtarıyor, muhalif basına yandaşlarına geçmesi için krediler veriyor, batık Simit Sarayını satın alıyor, konu esnaf ve çiftçi olunca kılı bile kıpırdamıyor. Hükûmet, yapılan bu kamu yatırımlarının bütçe açığına sebep olduğunu söylüyor. Bu kadar bütçe açığı varsa ve sebep de yatırımlarsa biz yatırımları neden görmüyoruz? Biz, Kayseri'de herhangi bir yatırım göremiyoruz.

Değerli milletvekilleri, Kayseri ticaretin merkezi, aynı zamanda bir sanayi ve tarım şehridir; her seçim döneminde bol bol söz verilip gidilir. Sayın Cumhurbaşkanı son iki yıl içerisinde Kayseri'ye 3 kez ziyarete geldi; 2018 yılında 137 adet, 2019 yılında ise 139 adet projenin açılışını yaptı. Bu projelerin ne olduğunu şehirde bilen kimse yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) - Olur mu ya?

DURSUN ATAŞ (Devamla) - Yok.

Biz araştırdık; özel sektör yatırımları, hibeli yatırımlar; hayırseverler tarafından yapılan okullar, camiler; belediyeler tarafından yapılan parklar, bahçeler var ama devlete ait, istihdam sağlayacak, üretim odaklı tek bir yatırım yok. Üstelik, sayı çok olsun diye bir yerin birden fazla açılışı yapılıyor; sadece algı yaratılıyor, gören de "Kayseri kanatlandı, uçuyor." sanıyor.

Değerli milletvekilleri, bir hızlı tren hikâyemiz var ki on yıldır söz ve müjde vermeyen kimse kalmadı; beklenen tren bir türlü de Kayseri'ye gelmedi.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Gelecek, gelecek. Hiç merak etme, gelecek.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bakın, kimler hangi zamanlarda müddeler vermiş, sözler vermiş: 2010, dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül; 2013, dönemin Başbakan Yardımcısı Binali Yıldırım; 2013, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu -bu niye söz vermiş, bunu da anlayamadık- 2013, dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız; 2014, dönemin iktidar Grup Başkanı Mustafa Elitaş; 2014, dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu; 2015, Kayseri Milletvekili Yaşar Karayel -siz vermemişsiniz Başkanım- 2015, dönemin Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Özhasseki; 2015, tekrar Kayseri Milletvekili Yaşar Karayel; 2015, tekrar dönemin Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Özhasseki; yine 2015, Ulaştırma Bakanı Feridun Bilgin; 2016, Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan; 2018, yine Çevre ve Şehircilik Bakanımız Mehmet Özhasseki; 2018, Ulaştırma Bakanı Mehmet Cahit Turhan; 2019, Ulaştırma Bakanı yine Mehmet Cahit Turhan; 2019, Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan. Söz vermeyen kimse kalmamış. Üç gün önce burada Ulaştırma Bakanına sordum, hâlâ ihalesi yapılmamış.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yapılacak, projeye girdi, yapılacak.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bir de havaalanı terminalimiz var ki bu da tren hikâyesi gibi, on yıldır proje aşamasında. "İstanbul'da dünyanın en büyük havaalanını yaptık." diyerek övünenler Kayseri'nin bir havaalanını, havaalanı terminalini on yıldır bitiremedi. Uçak biletleri çok pahalı, Kayseri'ye birçok yerden seferler yok ve Kayseri'den de oralara seferler yok. Ulaşımı zor bir şehir hâline geldi Kayseri.

Değerli milletvekilleri, sanayicinin durumu içler acısı. Kayseri'de 3 organize sanayi, 1 serbest bölge, 16 sanayi sitesi var. AK PARTİ iktidarı ilk yıllarında "141 kere maşallah" diyerek 141 tane fabrika açıyordu. Şimdi gidip bakın, o fabrikaların yerlerinde yeller esiyor; kimi iflas etti, kimi kapattı, kimi üzerine "kiralık" yazıyor. Şimdi, Kayseri vekilleri, Belediye Başkanı yani bizler; kafe, lokanta, çiçekçi, çiğköfte açılışlarına katılırsak mutlu oluyoruz. Nereden nereye Başkanım? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

2019 yılında sigortalı sayısı 251 binden 230 bine düştü. 92 bin Suriyeliye ev sahipliği yapıyor Kayseri. Kayseri'nin işini aşını Suriyeliler kapmış durumda. Kayseri bu konuda da mağdur durumda.

1926 yılında uçak üretimi yapan, Sümerbank Bez Fabrikasının olduğu Kayseri; Hava İkmal, Anatamir, TAKSAN, ASPİLSAN gibi sanayi altyapısına sahip bir şehirdir. Yerli otomobil, savunma sanayisi gibi tüm önemli yatırımlara uygun altyapıya sahip bir şehirdir Kayseri. Ancak yatırım yapan bir Hükûmet yok. Kayseri'nin gayrisafi yurt içi hasıladaki payı 13'üncü sırada iken kamu yatırımlarındaki sıralaması 32'nci sıraya gerilemiştir.

Değerli milletvekilleri, tarımda da durum farklı değil. Kayseri, tarım alanları büyüklüğünde 6'ncı sırada; tarım kamu yatırımlarında 2008 yılında 5'inci sırada iken bugün 2019 yılında 20'nci sıraya gerilemiştir. Ekilen arazi oranı her sezon azalıyor, tarıma dayalı sanayi yok, tarım ve sanayi entegrasyonu yok, ihtisas bölgesi yok. Sulanabilir alan sadece yüzde 14. Bahçecik, Yamula ve Develi 2'nci Merhale Barajlarının sulama projeleri on beş yıldır bitirilemedi. Pınarbaşı, Bünyan, Sarıoğlu, Tomarza, Develi, Ağırnas çiftçisi bu barajlardan su bekliyor. Büyükşehir hayvancılıkta Türkiye'de 6'ncı sıradayken bugün 17'nci sıraya gerilemiş. Kırsal kalkınma destekleri yetersiz. IPARD kapsamında 42 il var, maalesef Kayseri yok. Tatlı su balıkçılığında Pınarbaşı, Bünyan ilçeleri başta olmak üzere Yahyalı'da elma, Yeşilhisar'da kayısı, Pınarbaşı'nda patates üreticilerinin soğuk hava depoları yok, pazarlama ve paketleme olanakları yok. Tomarza ve Develi'de kabak çekirdeği üretiliyor, Toprak Mahsulleri Ofisi ürünleri almıyor.

Değerli milletvekilleri, Kayseri Büyükşehir Belediyesi yirmi altı yıldır AKP'de ve devamında Belediye borç batağında ve şu anda hizmet üretilmiyor. On yedi yılda AKP Kayseri'den 1 Cumhurbaşkanı, 3 Bakan, birçok milletvekili ve sayısız bürokrat çıkarmıştır. AKP'nin kurulduğu günden itibaren Kayseri, AKP'ye her seçimde rekor oylar vermiştir. Buna rağmen "Kayserili işini bilir." mantığıyla şehrimize kamu yatırımı yapılmamaktadır. Kayseri'miz devlet desteğinden mahrum bırakılıyor. Yatırım yapılmadığı gibi, öz değerlerimize de saldırılmaya başlandı. Elimizde bir pastırmaamız vardı, onu da Cumhurbaşkanı beğenmedi. İster beğensin ister beğenmesin, pastırma deyince akla Kayseri gelir, Kayseri deyince de akla pastırma gelir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Pastırma Kayseri'nin, hiç kimsenin değil.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Evet, Kayserili işini bilir.

Değerli milletvekilleri, Kayseri önümüzdeki ilk seçimlerde AKP'ye öyle bir tokat vuracak ki sesi tüm Türkiye'de yankılanacak diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Her şeye rağmen bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)
İSMAİL TAMER (Kayseri) – Seni Kayserili olarak alkışlıyorum, dediklerinin hiç birine katılmıyorum; Kayseri’ye 27 katrilyonluk yatırım var.

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Memet Bülent Karataş’a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Karataş.

MHP GRUBU ADINA MEMET BÜLENT KARATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin maddelerini ayrı ayrı görüşüyor, müzakere ediyoruz. Bu kapsamda, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüksek heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Adına bütçe yaptığımız, uğruna insanüstü fedakârlıklardan asla kaçınmayacağımız Türk milleti, tarihin hiçbir döneminde soykırım, katliam, toplu kıyım faili olmamış, bundan sonra da olmayacaktır; aksini kim ya da kimler iddia ediyorsa yalancıdır, riyakârdır hatta Türk düşmanıdır. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Aksini kim ya da kimler iddia ediyorsa yalancıdır, riyakârdır.

1910’lu yıllarda Ermeniler Osmanlı İmparatorluğu’nun tebaasıydı. Birinci Dünya Savaşı sırasında Ermeni çeteleri Anadolu coğrafyasının 23 ayrı noktasında isyan çıkardılar. Bunlar zuhur ederken Meclisi Mebusan’da tam 33 Ermeni mebus bulunuyordu. Düşününüz, bir yanda düşmanla savaşıyoruz, cephelelere kan ve can naklediyoruz, diğer yanda Ermeni çetelerinin suikastlarına muhatap kalıyoruz.

Osmanlı tebaası, bir grup düşmanla iş birliği yapıyor, sırtımızdan hançer sokuyor. Van, Erzurum, Adana, Cebelibereket yani Osmaniye’de nice felaketler yaşanmıştır. Kars’ın Derecik köyünde Türklere ait toplu mezarlar bulunmuştur; anneler yavrularına sarılıp can vermişler, birlikte toprağa düşmüşlerdir. Hiç kimse Ermenilere ait bir tek toplu mezar gösteremeyecektir ama Türklere ait toplu mezarlar hepimizin, “insanım” diyen herkesin yüreklerini titretmektedir. Ermeni çeteleri -buraya lütfen dikkat edin- 518.301 Türk’ü öldürmüş ve katletmiştir. Akdamar Kilisesi’nde kadınlarımıza, kızlarımıza tecavüz edilmiştir hatta 50 kadınıımız saldırılardan kurtulabilmek için kendilerini Van Gölü’ne atmışlar ve boğulmuşlardır. Tehcir zorunlu bir tedbir, kaçınılmaz bir tasarruftu çünkü vahşet, şiddet, cinayet zirve yapmıştı. Soykırım iddialarını bütünüyle reddediyoruz.

Değerli milletvekilleri, ABD Temsilciler Meclisi ile Senatoda kabul edilen kararların tarihen, vicdanen, ahlaken geçersiz ve hükümsüz olduğunu haykırıyoruz. Türk tarihi ve ecdadımız için tek yanlı, haksız ve temelden yoksun bir mahkûmiyet ilamı niteliğini taşıyacak her açıklamanın bizim nezdimizde itibar ve inandırıcılığı olmayacaktır. Türk milleti, içinde barındırdığı unsurlara her zaman sevgi ve şefkatle yaklaşmış olmasına rağmen, o unsurlardan bazıları Türk milletine kinlerini her fırsatta kusmuştur. Bu bitmeyen nefret maalesef 1973 yılında tekrarlamış, bu tarihten itibaren özellikle yurt dışındaki diplomatlarımıza yönelik Ermeni terör örgütü olan ASALA’nın saldırılarıyla toplam 34 diplomatımız şehit düşmüştür.

Yine, yakın tarihte Ermeniler acımasız yüzlerini göstermişler, 1992 yılında Azerbaycan topraklarını işgal ederek yüzlerce Azerbaycan Türkü’nü katletmişlerdir.

“Soykırım” İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde hukuki içerik ve anlam taşıyan bir terim olarak 1948 Uluslararası Soykırım Sözleşmesi’yle literatüre girmiştir. Ermeni literatüründe “büyük felaket” Nazilerin yaptığı Musevi katliamı olan Holokost’un karşılığı, bununla eş değerde, vahşet anlamında kullanılmıştır.

Tarihi, yaşanmış ve bitmiş hadiseler yekûnu olarak görmek eksik ve mahzurlu bir bakıştır çünkü tarih sonuçları itibarıyla her zaman etkisini hissettirmekte, geleceğe ışık tutmaktadır. Dünden ders almamış, sonuç çıkarmamış, dahası geçmişine yabancı kalmış milletlerin tarih merdivenlerini tırmanmaları, varlıklarını heyecanla sürdürmeleri, kimliklerini canlı tutmaları olmayacak bir şeydir.

Tarih, her önüne gelenin, baştan savma, keyfî ve ideolojik meşrebine dayalı olarak eğip bükeceği, zorlama yorumlarla yalancı şahitlik yaptıracağı, omurgası olmayan bir serüven yığını da değildir. Objektif tarihçilik ve tarih yorumu, her şeyden önce namuslu olmayı gerektirmektedir.

Adı üzerinde, bizim bir “millî tarihimiz” vardır ve sahip olduğumuz tarih şuuru bizi köklerimize, aslımıza, ecdadımıza bağlamaktadır. Tarihe şaşı bakmak, katliam izi sürmek, soykırım çetelesi tutmak, arşivlerin tozlu raflarını art niyetle kurcalamak esas itibarıyla hakikati değiştirmeyecektir çünkü yaşananları kâğıt üzerinde, ısmarlama, kürsülerde, uydurma kalabalıklar önünde çarpıtmak mümkünse de esasta ve tarihin asırlara uzayan vicdanında gizleme ve örtbas etme çabası katiyen tutmayacaktır. Tarih hükmünü vermiş, fermanını yazmış, iradeiseniyyesini de göstermiştir. İster beğenelim ister beğenmeyelim, ister katılalım ister katılmayalım, tarihi silmek, tarihsizliğin tuzağına düşmek normal şartlarda bir toplumun yok oluşu demektir. Milletler mücadelesinde, medeniyetler boğuşmasında en büyük koz, en büyük güç kaynağı geçmişten bugüne süzülen millî değerler ve millî cevherlerdir. Tarihsiz insan, tarihsiz toplum, tarihsiz millet esir olmaya, zaman içinde de öğütülüp insanlık âleminde sürülmeye mahkûmdur.

1915’te zorunluluktan dolayı alınan tehcir kararı bir soykırım olmayıp milletimizin nefsi müdafaasıdır; meşru ve haklı bir tedbirdir. Arşivler herkese açıktır; dürüst ve tarafsız bilim insanları 1915’in iç yüzünü görebileceklerdir. Kaldı ki bugüne kadar yapılan sayısız çalışmanın, yazılan tez ve makalenin ispat ettiği en yalın gerçek, soykırımın yalan, iftira ve aldatmadan ibaret olduğudur.

1915’teki saygı duyulması gereken millî duruşu “soykırım” diye yaftalamaya kalkanlar, önce, o tarihlerde Balkanlardan göçe zorlanan 5 milyonu aşkın evladıfatihanın derin ızdırap ve kayıpları hakkında konuşmalıdır; yine, o tarihlerde, savaş şartları içinde, dünyanın değişik yerlerinde yaşanan kitlesel kıyım ve katliamlarla ilgili bir şeyler söylemelidir.

Tehcir esnasında hayatını kaybedenlerin vebalini milletimizin üzerine yıkmaya çalışanlar, düşmanla dirsek teması kurup döktükleri nehir gibi kanın, Talat Paşa’nın bedenine sıktıkları kurşunun, Dağlık Karabağ’daki vahşi cinayetlerinin hesabını vermelidir. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Türk milletinin vereceği hesap yoktur ama alacağı çok fazladır. Sözde soykırım kararının Parlamentolarda sırasıyla kabulü, peşinden tazminat ve toprak taleplerini doğuracak, nitekim bir beka meselesi ortaya çıkaracaktır. Herkes bilmelidir ki Türk milleti buna müsaade etmeyecek, bu oyun mutlaka bozulacaktır.

ABD, Avrupa Parlamentosu, diğer sahte dost ve müttefik ülkeler Türk tarihini lekelemekten uzak durmalıdırlar. Türk milletine hafıza nakli yapma teşebbüsünden vazgeçmeleri şarttır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Karataş.

MEMET BÜLENT KARATAŞ (Devamla) - Türk milletini suçlu ve soykırımcı gösterme densizliği dikiş tutmayacaktır. Karabağ’dan Van’a, Çukurova’dan dünyanın değişik yerlerine kadar, Ermeni silahlı terör örgütlerinin saldırılarında hayatlarını kaybeden milletimizin asil evlatlarına, kahraman şehitlerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum; hepsi rahat uysun, bedenleri kurban gitse de bu vatan, bu millet hiçbir melun emele kurban verilmeyecektir.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ali Kenanoğlu'na aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

On gündür bir bütçe maratonundayız, geceli gündüzlü bütçe üzerinde konuşuyoruz. Tabii, biz, bu bütçeye olan itirazımızı, bu bütçenin getirdiği çelişkileri ve gelir dağılımındaki eşitsizliğe karşı olan itirazlarımızı dile getirdik. Biz bu itirazları bugün dile getiriyoruz, aslında, baktığınız zaman, bu çelişkilere yönelik, bu gelir dağılımına yönelik itirazlarımızı Baba İlyaslardan, Bozoklu Celallerden, Şeyh Bedrettinlerden, Kalender Çelebilerden ve Hubyar Babalardan bu tarafa sürekli dile getiriyoruz.

Şimdi, bundan altı yüz bir yıl önce Şeyh Bedrettin, Serez'in esnaf çarşısında idam edildi, 18 Aralık 1418'de; yıl dönümündeyiz. Şeyh Bedrettin "Birlikte üretelim, halkça bölüşelim, yârin yanağından gayrı her yerde ve her şeyde ortak olalım." felsefesiyle yola çıkmıştı ve Alevilerin referans kaynaklarından "Buyruk" kitabında da anlatılan "Rıza Şehri"ni İzmir Karaburun'da oluşturmuştu. Orada bulunan Sakızlı Rum köylüleriyle, Müslüman topluluklarıyla ve orada yaşayan diğer etnik ve inançsal gruplarla birlikte üç yıl böyle bir yaşam oluşturdu ve bu üç yıl boyunca burada her şeyin ortak olduğu, yaşamın birlikte üretildiği ve birlikte paylaşıldığı, kimsenin kimseden üstün olmadığı, sömürü düzenini reddeden bir sistem içerisinde yaşadı. Üç yıl bu yaşamdan sonra, orada, kendisi ve yoldaşları olan Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal katledildiler.

Değerli arkadaşlar, Şeyh Bedrettin şunu diyordu: "Ay ve güneş herkesin lambasıdır; hava, herkesin havasıdır; su, herkesin suyudur; öyleyse ekmek neden herkesin değildir?" Şeyh Bedrettin bu amaçla mücadelesini vermiş ve aslında o sömürü düzenine o gün itiraz etmişti ve bunun bedeli olarak da çarmıha gerilerek katledildi. Ben buradan Şeyh Bedrettin ve yoldaşlarını saygıyla anıyorum.

Değerli arkadaşlar, günümüze gelindiği zaman aslında dava aynı dava, mücadele de aynı mücadele. Bugün bakıyorsunuz, artık "modern kölelik" dediğimiz bir sistem oluşturulmuş. Büyük şirketler büyük kârlarını açıklıyorlar, cirolarını açıklıyorlar; ne kadar büyüdüklerini, ne kadar kâr ettiklerini açıklıyorlar; hükümetler de öyle. Burada on gündür bakanlar aslında nasıl büyük işler yaptıklarını, nasıl büyüdüklerini, nasıl refah, ferah içerisinde bir ülke oluşturmak için adım attıklarını söylüyorlar. Oysa gerçek o mu? Yaşayan insanların, o büyük şirketleri, o büyük projeleri gerçekleştiren işçilerin, emekçilerin ceplerine giren böyle bir şey mi? O refah bire bir onlara yansıyor mu? Yansıyor. Dolayısıyla aslında mücadele tarihin bütün süreçlerinde aynı şekilde gelmiş ve egemenler hep aynı hikâyeleri anlatmaya devam etmişler.

Bakın, 2002 yılında Hükümeti devraldığınızda, bir bataktan, bir ekonomik krizden devraldığınızı ifade ediyordunuz ama o zaman bile asgari ücret bugünküne göre çok daha iyi bir getiriye sahipti yani insanların yaşamındaki karşılığı çok daha fazlaydı. Hani, bırakın doları euroyu, altın değerinde karşılığını baktığınız zaman bile o günden bugüne ne kadar bir fark ve erime olduğunu görüyoruz. Son iki yılda bile altındaki artış yüzde 73, asgari ücretteki ise yüzde 26 oldu. Dolayısıyla, aslında alım gücünün ne kadar çok düştüğünü de bir asgari ücretli açısından yaşamın ne anlama geldiğini de buradan görebiliriz.

Tabii, TÜRK-İŞ'in açıkladığı rakamlara göre, zaten kasım ayı itibarıyla açlık sınırı 2.102 lira, yoksulluk sınırı da 6.850 lira. Dolayısıyla, bugün tartışılan zamlar kabul edilmiş olsa bile asgari ücretliler yoksulluk sınırının altında, açlık sınırına yakın bir sınırdan yaşamlarını sürdürüyorlar. Öyleyse, tıpkı Şeyh Bedrettin döneminde olduğu gibi, bugün de aynı koşullarda, insanlar ürettikleriyle ortak bir paylaşımı sağlayamıyorlar, bir refahı oluşturamıyorlar. Yine sömürenler, yine ezenler, yine iktidarı elinde bulunduranlar ve yine paydan büyük oranda gelir alanlar belli. Dolayısıyla, biz buna başından beri, tarihî süreçten bu tarafa, günümüzde de bu misyonun temsilcileri olarak itiraz etmeye devam ediyoruz.

Hâliyle bir asgari ücretli, bu açlık sınırının altında yaşadığı ya da açlık sınırı seviyesinde yaşadığı koşullarda kendisini yönetenlerin nasıl yaşadığına, onların nasıl bir hayat sürdürdüğüne de bakıyor. Dolayısıyla burada çok itiraz edilen, örneğin sarayın giderlerine kulak kabartıyor, milletvekili maaşlarını sürekli tartışıyor. Niye? Çünkü onun yaşadığı yaşam koşulları çok düşük. Dolayısıyla, örneğin sarayın harcamaları çok doğal olarak tartışılıyor ve ilginç örnekler var. Örneğin 2018 yılında -Sayıştay raporlarına da konu olmuş birçoğu- tek kullanımlık mutfak eşyasına 1,4 milyon, servis ve saklama kapları için 1 milyon, sofa takımı, çatal, bıçak için 1,5 milyon, içecek servis, takımına 264 bin lira gibi, böyle uçuk rakamların harcanmış olması bir asgari ücretli açısından son derece önemli bir konudur. Dolayısıyla, bunları burada kimi vekil arkadaşların dile getirmesi sizleri öyle hoplatıp zıplatmasın.

Tabii, bir taraftan da vergi yükü altında eziliyor insanlar ve bu vergi yükü mizaha da konu olmuş. Şöyle ki; en çok alkole ve benzine vergi getiriliyor. Bu mizah dilini kullanan bir vatandaş şöyle diyor Twitter'da: "Ya, biz bu iktidar sayesinde kimyager olduk. Artık ne ihtiyacımız varsa evde üretiyoruz; rakıyı evde yapıyoruz, birayı evde yapıyoruz, viskiyi evde yapıyoruz, şimdi benzin üzerinde çalışıyoruz, yakında onu da yapacağız." Şimdi geline nokta böyle bir durum. (HDP sıralarından alkışlar) Yani, aslında, vergileri sürekli artırarak insanları bir şeyden caydıramadığınız gibi, bunların sonuçları da başka türlü şeylere neden olabiliyor.

Dolayısıyla bu bütçe, açlık sınırına yakın bir ücret alan asgari ücretlinin bütçesi değil, emekçilerin bütçesi değil; bu bütçe, 13,8 oranına yaklaşmış milyonlarca işsiz iş bulmasını sağlayacak bir bütçe değil; atanamayan öğretmenlere, emeklilikte yaşa takılanlara çözüm üretecek bir bütçe değil arkadaşlar. Dolayısıyla tarihten bu tarafa biz bu bütçeye hep "Hayır." demişiz, hep itiraz etmişiz; aynı şekilde itiraz etmeye devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, itiraz ettiğim bir bütçede, toplumsal bir kesim adına şerh koymak istediğim de Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesidir. Biz Aleviler cemevlerimizin tüm giderlerini kendi cebimizden karşılarken, cenazelerimizi kendi paralarımızla Hakk'a uğurlarken, borçları yüzünden elektriği kesilen ve hizmet veremeyen cemevlerimiz varken bizim vergilerimizle beslenen, cemevlerinin ibadethane olamayacağını kırmızı çizgi olarak açıklayan ve 8 bakanlıktan daha fazla bütçe alan Diyanete hakkımızı helal etmiyor ve bütçesine de Alevi toplumu olarak şerh koyuyoruz.

Değerli arkadaşlar, Maraş katliamının yıl dönümündeyiz. Bundan kırk bir yıl önce meydana gelen Maraş katliamı, insanlık tarihinin gördüğü en vahşi katliamlardan bir tanesidir. Maraş katliamı, özetle, bir kadının kocasına "Beni sen öldür, onların eline bırakma." diye haykırdığı bir katliamdır. Şimdi, bu katliam şu şekilde...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) - Maraş'ın yakasını bırakın; kaşımayın, kanatmayın.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, rica ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bir katliamı kaşımak o katliamla yüzleşmektir.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Başbağlar'dan da bir kere bahsedin, Başbağlar'dan da bahsedin bir kere.

BAŞKAN – Sayın Kılıç... Sayın Kılıç, rica ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Biz şunu söylüyoruz, biz diyoruz ki, eğer Maraşlılar... Maraş katliamından herkes rahatsızdır, kimsenin Maraş katliamını onayladığını düşünmüyorum, kimsenin bunu düşündüğünü söylemiyorum.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Başbağlar'ı da bir an.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Ancak, Maraş katliamıyla yüzleşmek, Maraş katliamındaki yanlışları ortaya koymak,

bunu hep birlikte lanetlemekle ve Maraş'ta bununla ilgili olarak anma yapmakla ve gelişmiş ülkelerde bu işler nasıl lanetleniyorsa aynı şekilde lanetlemekle geçer. Biz şunu demiyoruz, biz demiyoruz ki: "Ya, siz Maraş katliamını onaylıyorsunuz." Böyle bir şeyden bahsetmiyoruz.

Değerli arkadaşlar, bir de şu var...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Maraş'ın yakasını bırakın, yazıktır.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, rica ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, bu konular, böyle "Gömelim, susalım, gündeme getirmeyelim, bir daha gün yüzüne çıkarmayalım." demekle olmuyor, kapatılmıyor çünkü acılar devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Maraş katliamında yaşamını yitirenlerin birçoğunun hâlâ mezar yerleri belli değil. Yani aileleri gidip mezar başlarında dua dahi edemez vaziyetler. Dolayısıyla, Maraş katliamını hafifletmek, o insanların acısını hafifletmekle bu iş unutulabilir. Ama bunların üstüne kül örterek, o insanların acısını gidermeden, dindirmeden bunlardan kurtulmak mümkün değildir değerli arkadaşlar.

Dolayısıyla bu işlerin böyle olmadığını, tarihin bütün evrelerinden hepimiz biliriz. Bu işler çözümlendiği sürece, acılar soğutulduğu sürece bu sorumluluktan kurtulabiliriz.

Ben sözlerimi, yine, 19 Aralık 2000'deki cezaevi katliamlarında yaşamını yitirenleri ve Taybet anayı da katlinin yıl dönümünde saygıyla anarak bitirmek istiyorum.

Teşekkür ederim. Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, bir söz talebiniz oldu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmacı Şeyh Bedrettin'den bahsetti. Ben aynı zamanda Manisa Milletvekiliyim ve İzmir'de, o bölgede yaşanan hadiselerdir. Börklüce Mustafa, Torlak Kemal filan Manisa'dan çıkmadık. Bu hadiseleri biliyoruz, elbette okuduk. Bu konuda epeyce kaynak da vardır. Fakat ben bütün milletvekillerimize ve bilhassa da sayın konuşmacıya, en son çıkan yayınlardan, Ahmed Güner Sayar'ın Ötüken yayınlarından "Şeyh Bedreddin" isimli kitabını salık veriyorum. (MHP sıralarından alkışlar) Son elli yıllık bir çalışma; son derece ilmi, belgelere dayalı, objektif ve sağlıklı bilgilere ulaşmak mümkündür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir dakikayı doldurdum mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Doldu, ikinciye başladık.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani onun için hemen kesmek istiyorum.

BAŞKAN – Yok, ikinciye başladık.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, Kahramanmaraş hadiseleri de sürekli gündeme getiriliyor. Ülkemiz ve milletimiz üzerine kurgulanan en alçakça tuzaklardan ve provokasyonlardan birisidir. Bunu istismardan, kaşımadan; insanları ayrıştırıcı, bölücü birtakım üsluplardan da özenle sakınmamız gerektiğini ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Kani Beko'da. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Beko.

CHP GRUBU ADINA KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben sonunda söyleyeceğim sözü baştan söylemeyi severim: 1,1 trilyonluk devlet bütçesi saraya bağlandığından dolayı, Cumhurbaşkanı da bütçeden 14 milyara yakın aslan payını aldığından dolayı biz bu bütçeye kesinlikle "evet" demeyeceğiz.

Nedenlerini de açıklayayım: Bu bütçede işsizler yok, bu bütçede memurlar yok, bu bütçede işçiler yok, köylüler yok, çiftçiler yok, emekliler yok, engelli vatandaşlarımız bu bütçede yok, öğrenciler yok, dullar ve yetimler yok. Bütçe ayrılmadığı için, bu bütçe halkın değil sarayın bütçesi olduğu için bu bütçeye "hayır" diyoruz ve kırmızı kart gösteriyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlarım, az önce Şeyh Bedrettin'le ilgili yapılan tartışma içerisinde, ben de çok naçizane Şeyh Bedrettin'le ilgili kısa düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Aslında Şeyh Bedrettin bu toprakların insanı. Şeyh Bedreddin aynen şu ifadeyi kullanır: "Ön yargı yanılmanın anasıdır." Dolayısıyla Şeyh Bedrettin'in söylediği söz aynen şöyledir: "Gelin, birlikte çalışalım, beraber üretelim, beraber ürettiklerimizi beraber tüketelim. Yarın yanağından gayri her şey her yerde ortak."

Sevgili arkadaşlarım, değerli kardeşlerim; ben öncelikle asgari ücretle ilgili sözlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Asgari ücretle 10 milyona yakın işçi kardeşimiz çalışıyor. 10 milyona yakın işçi kardeşlerimizin ailelerini de katacak olursanız en az 50 milyona yakın insan var. Bu aileler bizlerden, insan olmaktan kaynaklanan temel ihtiyaçlarını giderebilecek, hak ettikleri bir maaş bekliyorlar. Sayın Çalışma Bakanımız burada Uluslararası Çalışma Örgütü'nden (ILO) söz etti. Ben yedi yıl DİSK Genel Başkanlığı yaptığım dönemlerde ILO'da görev yaptım. Dolayısıyla ILO der ki: "Asgari ücreti tespit ederken en az 4 kişilik bir aileyi baz alın." Ama Türkiye'ye geldiğimizde Asgari Ücret Tespit Komisyonu 1 işçiye baz alarak hesap yapmaktadır yani siz 10 milyona yakın asgari ücretli arkadaşımızın sanki hepsi bekârmış gibi hesabı böyle yaparsanız 10 milyona yakın asgari ücretli arkadaşımızı ve kardeşimizi yoksulluğa atmış olursunuz.

Bir başka şey: Asgari ücretliden 30 milyar vergi alıyorsunuz ama işverenlere de 176 milyar vergi muafiyetinde bulunuyorsunuz. "AGİ" dediğimiz asgari geçim indirimini ben anlamakta güçlük çekiyorum. Asgari ücretin içinde AGİ'nin ne işi var? AGİ'nin derhâl asgari ücretin içerisinde çıkarılması gerekir diye düşünüyorum.

Sevgili arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; Türkiye'de işçiye ayrı, memura ayrı asgari ücret olmaz. Memurlara 3.340 lira asgari ücret veriyorsunuz -yani ben "Memurlar çok asgari ücret alıyor." demiyorum ama- işçilere neden 2.020 lira veriyorsunuz? Neden burada memur, işçi ayrımı yapıyorsunuz? Burada tek asgari ücret olması gerekir, işçi ve memur ayrımı kesinlikle yapılmaması gerekir diye düşünüyorum.

Saray giderlerine baktığımızda, sarayın bir dakikalık gideri 2.020 TL ama 2.020 TL'yi alabilmek için asgari ücretli işçi kardeşlerimiz tam bir ay çalışmaktadırlar. Türkiye'de Cumhurbaşkanının maaşı asgari ücretli çalışan işçinin tam 30 katı. Bununla beraber, yine burada Çalışma Bakanımız OECD ülkeleriyle ilgili -siz de biliyorsunuz- birtakım görüşlerini belirtti. Oysaki Çalışma Bakanının söylediği gibi değil. OECD verilerine göre, asgari ücretin satın alma gücü açısından Türkiye OECD ülkeleri içerisinde 18'inci sırada. Asgari ücretle çalışan işçiler doğal gazla yapılan zamdan dolayı kış aylarında birinci derece yakınlarıyla aynı evi paylaşıyorlar. Bir asgari ücretli işçi kardeşimiz yarın evlenmeye kalksa bankadan en az 100 bin lira kredi çekmesi gerekir. Bu 100 bin lirayı ödeyebilmesi için elli ay yani dört yıl, sadece, evlilik için çekmiş olduğu krediyi ödemesi gerekir diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, İzmir'e gittim, İstanbul'a gittim, Ankara'nın varoşlarını dolaştım. Yapmış olduğum kahve toplantılarında, asgari ücretle çalışan işçi arkadaşlarıma bir ay içinde nasıl geçindiklerini sordum. Asgari ücretle çalışan işçilerin hazırlamış olduğu örnek tablo; aylık giderleri: Kira 1.250 TL, elektrik 125 TL, su 100 TL, doğal gaz 400 TL, ulaşım 200 TL, mutfak 750 TL, eğitim 400 TL. Sağlık yok. Neden yok? Asgari ücretli çalışan arkadaşlarımızın hasta olma hakları da yok. Sosyal etkinlik yok, çay-kahve yok. Toplamına baktığınızda 3.225 TL, asgari ücret 2.020 TL. Kasım 2019 açıklık sınırı 2.102 TL, yoksulluk sınırı ise 6.849 TL olmuştur. Asgari ücret kararını verenlerin adil ve vicdanlı olmasını bekliyorum.

Bununla birlikte, Avrupa'daki asgari ücretle çalışan işçilerin konumuna baktığımızda... Siz de biliyorsunuz, Cumhurbaşkanımız Hollanda'ya "Ey faşist Hollanda!" dedi, ben de önce Hollanda'da çalışan asgari ücretli arkadaşlarımızın durumuna baktım. Hollanda'da asgari ücretle çalışan işçilerin oranı yüzde 3, İspanya'da yüzde 1, Belçika'da yüzde 0, Yunanistan'da yüzde 7,7, Fransa'da yüzde 8,4, Bulgaristan'da yüzde 8,8, Polonya'da yüzde 11,7, Romanya'da yüzde 15,7, Slovenya'da yüzde 19,1, Türkiye'de ise yüzde 43 yani ülkenin yarısı asgari ücretle çalışıyor ve maalesef açlık sınırı altında yaşıyor.

Sevgili arkadaşlarım, değerli kardeşlerim; bir de Türkiye'deki iş cinayetlerinden bahsetmek istiyorum. Siz de biliyorsunuz, Türkiye'de AKP iktidara geldiği günden bu yana -istatistiklere bakabilirsiniz- 25 bine yakın işçi kardeşimiz öldü, 25 bine yakın ocak maalesef söndü.

Onlarla birlikte, bir de biliyorsunuz ki engelli olan kardeşlerime hiç kimse iş vermediğinden dolayı, engelli olan kardeşlerimizin de maalesef yuvaları dağılmış oldu ve dolayısıyla buradan sesleniyorum: 4857 sayılı Yasa'ya göre, 15 yaşın altında, fiziken ve beynen hazır olmayan çocukların çalıştırılması kanunen yasaktır; Birleşmiş Milletler yasası da böyle, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yasası da böyle. O zaman, sizin elinizi tutan mı var, bu çocukların ölmelerine niye müsaade ediyorsunuz?

HACI TURAN (Ankara) – Almanya'da asgari ücret ne kadar?

KANİ BEKO (Devamla) – Sevgili arkadaşlarım, değerli kardeşlerim; bir başka şey, meslek hastalıkları hastaneleri. Biz, meslek hastalıkları hastanelerine baktığımız zaman, 78 ilde meslek hastalıkları hastanelerini göremiyoruz. Her yıl 1 milyona yakın meslek hastalıklarına yakalanan işçi meslek hastalıkları hastanelerine başvuruyor. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporlarına göre, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün raporlarına göre, her yıl 10 bine yakın işçi kardeşimiz meslek hastalığına yakalandığından dolayı maalesef ölüyorlar.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tüm hastanelerde meslek hastalıklarıyla ilgili doktorlar var.

HACI TURAN (Ankara) – Almanya'da asgari ücret ne kadar, Almanya'da?

KANİ BEKO (Devamla) – Bakın şu istatistiklere, işçi cinayetlerinde hâlâ Avrupa'da 1'inciyiz, dünyada da 3'üncüyüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beko.

KANİ BEKO (Devamla) – Sevgili arkadaşlarım, değerli kardeşlerim; bununla beraber, Dışişleri Bakanı burada konuşma yaparken dikkatle dinledim. Dışişleri Bakanı bu kürsüden Amerika'ya meydan okudu. Amerika'ya meydan okudunuz ama TELEKOM'u Amerikan şirketlerine teslim ettiniz; İsrail'e meydan okudunuz, şeker fabrikalarını, TEKEL fabrikalarını İsrail'e teslim ettiniz; İngiltere'ye meydan okudunuz, Sümerbank fabrikalarını İngiliz sermayesine teslim ettiniz; Yunanlılara buradan meydan okudunuz, SEKA fabrikasını ve limanların yüzde 85'ini Yunan sermayesine teslim ettiniz; İzmir'deki, Aliağa'daki o güzelim PETKİM'i Azerbaycanlılara teslim ettiniz. Dünyada hiçbir ülkede yaşanmayan bir ilki ülkemize yaşattınız; Tank Palet Silah Fabrikasını Katar'a sattınız, ülkemizi perişan ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar) 8,5 milyon işsiz kardeşimiz sokaklarda dolaşırken unutulması ki tüm bu fabrikaları satanların göğsünde vicdan yok, AKP rozeti var. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

KANİ BEKO (Devamla) – Sattıklarınızın yanında bir de yaptığınız İstanbul Havalimanı'yla ilgili görüşümü paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Beko, süreniz bitti.

KANİ BEKO (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Süreniz bitti, ek süre de verdim. Selamlayın herkesi.

KANİ BEKO (Devamla) – Bitiriyorum, son, bitiriyorum.

BAŞKAN – Ama buradan duyulmaz zaten, selamlayalım artık.

KANİ BEKO (Devamla) – Ben buradan söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Beko, teşekkür ederim.

KANİ BEKO (Devamla) – Ben bunu bitireceğim.

Ünlü Mısırlı Mimar Zaha Hadid'in ölmeden önce Çin'de yaptığı havalimanı 12 milyar dolara mal olmuştur. Çin'deki bu havalimanı İstanbul Havalimanı'ndan daha fazla yolcu taşımasına rağmen İstanbul'da yapılan üçüncü havalimanı ise 35 milyar dolara mal olmuştur.

BAŞKAN – Sayın Beko, rica ediyorum...

Sayın Beko, teşekkür ediyorum.

Diğer konuşmacıyı çağıracağım, lütfen Sayın Beko.

KANİ BEKO (Devamla) – Üçüncü havalimanı inşaatı sırasında işçilerin haklarını vermediniz ve işçileri cezaevlerine attınız.

BAŞKAN – Sayın Beko, lütfen... Sayın Beko, rica ediyorum...

KANİ BEKO (Devamla) – 23 milyar dolar farkı işçilere, emekçilere vermek yerine bu parayı kimlere verdiniz? (CHP

sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, söz sırası...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayıtlara geçsin diye ifade ediyorum.

Daha evvel defaatle vermiş olduğum cevabı yeniden veriyorum, grubumuza yönelik ithamları reddediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz, İzmir Milletvekilimiz Sayın Ceyda Bölünmez Çankırı'ya aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Çankırı, süreniz on dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmeleri kapsamında 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izlemekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, daimî büyüme, adaletli paylaşıma yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesi ve kamu dengelerinin iyileştirilmesi amacını taşımaktadır. Bir yandan mali disiplini sürdürürken diğer yandan da kaynaklarımızı, milletimizin ihtiyaçlarına ve yatırımlarına yönlendirmeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, bu bütçe, teröre destek olanların, sınır güvenliğimiz için verilen mücadeleye “işgal” diyenlerin, eli kalem tutması gereken çocuklarımızın beyinlerini yıkayıp dağa kaçırانların değil, Diyarbakır'da gece gündüz, yağmur çamur demeden çocuklarının yolunu gözleyen annelerin, geleceğimizin teminatı sevgili çocuklarımızın, yarınların müreffeh Türkiye'sini inşa edecek olan vatansever gençlerimizin ve en önemlisi, al bayrağımız, hilal uğruna Gabar'da, Kato'da, Afrin'de, Cerablus'ta destan yazan kahramanlarımızın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu bütçe, işçilerimizin, esnaflarımızın, memurlarımızın, çiftçilerimizin, öğretmenlerimizin, başarılarıyla İstiklal Marşı'mızı dünyaya haykıran sporcularımızın bütçesidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu bütçe, çevreci politikalarımızın, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” düsturuyla gerçekleştireceğimiz altyapı ve üstyapı projelerimizin bütçesidir.

Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; küreselleşen dünyada geçmişte örneğine az rastlanır bir göç kriziyle karşı karşıyayız. Bugün dünya genelinde 260 milyona yakın göçmen, 71 milyonun üzerinde yerlerinden edilmiş insan, 25 milyonu da aşkın mülteci bulunuyor. Sadece yüksek bir hayat standardı için değil, hayatlarını idame ettirebilmek için, çocuklarına bir lokma ekmek bulabilmek için göç etmek zorunda kalıyorlar.

Bundan iki gün önce Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'la Birleşmiş Milletler ve İsviçre'nin ev sahipliğinde Cenevre'de gerçekleşen, Türkiye'nin de eş başkanlık yaptığı Küresel Mülteci Forumu'na katılım gösterdik. Sahile vuran çocuk cesetlerine, varil bombalarından kaçan insanlara, düzensiz göç hareketlerine, Suriye'de dokuz yıldır yaşanan insanlık dramına dikkat çeken Sayın Cumhurbaşkanımız, yine, her zaman olduğu gibi dünya mazlumlarının umudu ve sesi oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çatışma, şiddet ve zulüm sebebiyle zorla yerinden edilen kişilerin sayısı küresel çapta rekor düzeylere ulaşırken Türkiye dünyada en fazla sayıda mülteciye ev sahipliği yapan ülke olmayı sürdürerek âdeta dünya mazlumlarının sığınağı konumuna gelmiştir. Ülkemizi bu hususta farklı kılan sadece sayısal nicelik değildir, aynı zamanda mültecilere sağlanan barınma, eğitim, sağlık, istihdam gibi kamu hizmetleri kadim misafirperverliğimizin kalitesini göstermektedir. Türkiye'nin mültecileri bu sosyal hayata dâhil etme politikası genel olarak yenilikçi ve küresel çapta örnek teşkil edecek bir modeldir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Türkiye onları mülteci olarak kabul etmiyor, hiçbirisine mülteci statüsü vermiyor. Keşke verse.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Devamla) – Cenevre'de gerçekleşen Küresel Mülteci Forumu'nda ülkelerin ve Birleşmiş Milletlerin temsilcileri bu mesele üzerinde konuşmalarında ülkemize ve liderimize bilhassa teşekkür ettiler.

Mülteci meselesi, Türkiye gibi bu insanlara ev sahipliği yapan birkaç ülkenin çabasıyla önlenmeyecek kadar büyük bir meseledir. Dünyanın mülteci sorunundan kaçması bu sorunu ortadan kaldırmıyor. Uluslararası dayanışma sağlama konusunda krizi ortadan kaldırmak için küresel düzeyde birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmemiz gerekmektedir. Nitekim forum katılımcılarının da ortak arzusu, ortak söylemi bu yöndeydi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmelerini gerçekleştirdiğimiz 2020 yılı bütçesi AK PARTİ hükûmetlerinin aralıksız olarak gerçekleştirdiği 18'inci bütçedir. Bu, cumhuriyet tarihimizde hiçbir hükûmete nasip olmayan, rekor niteliğinde bir başarıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Maşallah, maşallah!

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Devamla) – Bu başarı, sadece AK PARTİ'nin başarısı değil, bu partinin asıl kurucuları, istikametinin belirleyicisi olan milletimizin başarısıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte bu nedenle Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde milletimizin emanetine sahip çıkmak adına çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bu anlayışla, 2020 yılında bütçe görüşmelerinde parti grubumuz adına günün son konuşmacısı olarak, 2023 vizyonuna katkı sağlayan Cumhurbaşkanımız Yardımcımıza, bakanlarımıza, bakan yardımcılarımıza, bürokratlarımıza, uzmanlarımıza, gece geç saatlere kadar Meclis çatısı altında teşrikimesai yaptığımız başta Meclis Başkanımız olmak üzere, Meclis Başkan Vekillerimize, tüm parti gruplarımıza, danışmanlarımıza, şoförlerimize, kavaslarımıza, Emniyet mensuplarımıza, stenograflarımıza, teknisyenlerimize ve kulislerde bizlere hizmet eden bütün arkadaşlarımıza, adını burada zikredemediğim herkese teşekkürü bir borç biliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütçe görüşmelerini gerçekleştirdiğimiz tüm bakanlık ve kurumlarımıza hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz, Malatya Milletvekilimiz Sayın Mehmet Celal Fendoğlu'na aittir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Fendoğlu.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin siz saygıdeğer milletvekilleri; şahsınızda yüce Türk milletinin her ferdini, “Her kim bu insanlık deryasından bir katre tadacak olursa Yüce Rabb'im ona yeten yolu nasip eder.” diyen Hoca Ahmet Yesevi'nin “Bir olalım, iri olalım, diri olalım.” diyen Hünkâr Hacı Bektaş Velî'nin selamıyla selamlıyorum sizleri. “Dünya kerpiç bir yuva, orada sana da yer var.” sözleriyle bizlerin sadece kendi dünyamıza değil, bütün insanlığa karşı yükümlü olduğumuzu ifade eden Ulu Abay Ata'nın selamıyla selamlıyorum sizleri. “Benim işim sevgiyledir.” diyen Yunus Emre'nin “Dava insanlık davasıdır.” demekle kalmayıp “Çocuğudum anam bana ders verdi / Çalışmamı okumamı öğördü / Milletine bağlı ol

da dur dedi / Vatan sevgisini giyitti anam.” diyerek yanıp tutuşan Âşık Veysel’in selamıyla selamlıyorum. Hasılı sizleri ve yüce Türk milletini de saygıyla selamlıyorum. Şu an dünyanın muhtaç olduğu akliselim, kalbiselim ve zevkiselimle selamlıyor, Süleyman Çelebi’nin “Merhaba”sıyla da merhaba diyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ilim, ızan sahibi olanlar bilir ki tarih boyunca Türk milleti ve devleti hiçbir zaman rahat yüzü görmemiştir. En vahim fitne, en habis fesat, en çirkin husumetle imtihan edilen tek millet olmuştur. Yine insaf ve vicdan sahibi olan herkes bilir ki tarih boyunca en kötü ve en sinsi plan ve projelere maruz bırakılmak istenen bir devlet varsa o da Türk devletidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün şer hesapları, bütün mülevves planları mazisinden aldığı ders ve edindiği mevzu ile kendisini konumladığı mevzi sayesinde altüst etmesini bilmiş ve muvaffak olmuş emsalsiz bir milletir Türk milleti. Yani Mustafa Kemal Atatürk’ün dediği gibi “Mevzubahis vatan ise gerisi teferruattır.” diyen azim ve kararlılık bu milletin muazzaz ilkesidir. Fakat tarih göstermiştir ki eğer bugün var isek bu ikisiyle varız, varlığımızı kırmızı çizgimiz olan bu ikisine borçluyuz.

Değerli milletvekilleri, sizler zannediyor musunuz ki Hazreti Musa suya terk edilince, Hazreti Yusuf kuyuya atılınca, Hazreti Zekeriya testereyle biçilince, Hazreti İbrahim ateşe mahkûm edilince iş bitti, her şey sona erdi? Hayır, biten bir şey yok. Hatalar, kusurlar ve ihmaller tekerrür ettikçe tarih de tekerrür eder. Bugün ortadan bölünmek istenen Zekeriya, Türk milleti ile Türk devletidir. Bugün ateşe atılarak yok edilmeye çalışılan İbrahim, Türk milleti ile Türk devletidir. Bugün sulara bırakılarak yok olması istenen Musa, Türk milleti ile Türk devletidir. Bugün kuyuya atılmak istenen Yusuf, yine Türk milleti ile Türk devletidir. Şahide ve meşhuda yemin olsun ki bu böyledir, keşke “Değil.” diyebilseydik. Farkı fark edenlere, fark ettiği farkı da fark ettirenlere ant olsun, yaşadıklarımız ve bizlere yaşatılmak istenenler için böyle olduğunun birer delilidir, keşke “Değil.” diyebilseydik. Evet, haricî ve dâhilî düşmanlarca batırılmak istenen bir gemi var, bu gemi Türkiye Cumhuriyeti devletidir. Dalgalı denizde tutunmaya çalışan, yol almaya çalışan gemideki yolcular ise Türk milletidir. Bu hususta başta yüce Meclisimize, bizleri buraya gönderen yüce Türk milletinin her ferdine büyük bir sorumluluk düşmektedir. Sonuç olarak, bu coğrafyadaki varlığımızın teminatı yani vazgeçilmez mevzu ve mevzimiz vatana, millete ve devlete sahip çıkmak, korumak ve kollamak bizlerin ebet müddet vazifesidir.

Son olarak, 19 Aralık 1978’te şehit edilen Milliyetçi Hareket Partisi Yeşilyurt İlçe Başkanımız, baba dostum, amcamız Alişan Durhan’ı rahmetle anıyorum.

2020 yılı bütçemizin belirtilen mevzu ve mevzi için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Fendoğlu.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Devamla) – Sizleri ve yüce Türk milletini, ekran başında bu saate kadar bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum, cumanız mübarek olsun, Allah’a emanet olun. Sağ olun.

Saygılarımla. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi, şahıslar adına son söz Manisa Milletvekilimiz Sayın Bekir Başevirgen’e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süremiz beş dakika Sayın Başevirgen.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kesin hesap kanunu, Parlamenta bütçeyi kullanma yetkisi verildikten sonra bu bütçenin ne kadarının nereye kullanıldığını gösteren, bütçeüstü harcamaları ve nedenlerini sorgulayan, kısacası, vatandaşının parasının hesabını soran, denetimini yapan ve esas tartışılması gereken kanundur.

Sayıştay denetim raporlarına göre, 2018 yılı merkezî yönetim Hükûmet bütçesiyle ilgili olarak 63 milyar 295 milyon 717 bin 486 lira ödeneküstü harcama tespit edilmiş ve bu harcamaların onaylanması hususu yüce Meclisin takdirine sunulmuştur. Sayıştay, yedek ödenek aktarım tutarının kanunla öngörülen yüzde 2’nin üzerinde, yüzde 7,21 olarak gerçekleştiğini tespit etmiş ve bu durumu da yüce Meclisin takdirine sunmuştur. Örneğin, Diyanet İşleri Başkanlığı 3,2 milyar, Emniyet Genel Müdürlüğü 10,2 milyar, Millî Eğitim Bakanlığı 32 milyar, Sağlık Bakanlığı 9 milyar TL ödeneküstü harcama yapmıştır. Bu kadar büyük bir sapma bütçe tekniği açısından kabul edilebilir değildir. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak mevzuatı açıkça ihlal eden bu durumun yüce Meclis tarafından onaylanmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2’nci bütçesi üzerinde yaklaşık iki aydır çalışıyoruz. Tek adam sistemine geçtiğimiz son on yedi ayda bu Meclisten vatandaşın lehine olan tek bir kanun bile çıkarılmadı, çıkarılan bütün kanunlar vatandaşa ek yükler getirdi. Vatandaşın lehine olan hiçbir düzenlemeye iktidar milletvekilleri olarak elinizi kaldırmadınız. “Asgari ücretinin maaşından vergi kesilmesin.” dedik, “hayır” dediniz. “Sağlıkçı, polis ve öğretmen ek göstergesi 3600 olsun dedik, “hayır” dediniz. “Çiftçinin tarımsal malzemesi ÖTV ve KDV’den muaf olsun.” dedik, kabul etmediniz. “Elektrik faturasına tüketim dışında bir ücret yansıtılmasın.” dedik, “Olmaz.” dediniz. “Engelli vatandaşa elektrik ve doğal gaz indirimli olsun.” dedik, ona da “hayır” dediniz. “Emeklilikte yaşa takılanlara hakları verilsin.” dedik, “Ülke batır.” dediniz. “50 yaşında emekli olmak devleti yorar.” diyerek EYT’lilerin haklarını vermeyen Cumhurbaşkanını, 46 yaşında emekli olduğu SSK’dan ve 52 yaşında emekli olduğu Emekli Sandığından maaş alırken devlet hiç yorulmadı mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ama büyük bir gönül rahatlığıyla yandaş şirketlerinizin vergi borçlarını sildiniz. Zar zor geçinen işçiye, emekliye, öğrenciye ve çiftçiye ise hiç acımadan 21 milyon 39 bin icra takibi başlattınız. Damat bey ardı ardına ekonomik program açıklamasına rağmen işsizlik tarihi rekor kırdı; işsiz sayısı 4,5 milyon, geniş tanımlı işsiz sayısı ise 8 milyonu aştı. Son bir yılda 1 milyon vatandaşımız işinden oldu. 8,5 milyon insan aylık 673 TL’yle geçinmeye çalışıyor. 3,5 milyon kişi, bırakın geçinmeyi, elektrik faturasını bile ödeyemiyor. İnsanlarımız, çıkışsızlık ve umutsuzluktan toplu intiharları seçti; neden, biliyor musunuz sayın milletvekilleri? Çünkü vatandaşın, cebinde parası yok, tenceresi boş, karnı aç.

Halkımızın temel ihtiyaçlarına rekor zamlar yapan iktidar şimdi de asgari ücretliye sadaka gibi vereceği zam oranını belirlemeye çalışıyor; Çalışma Bakanı da bu süreçte sermayeye göz kırpmıyor. Asgari ücret 2.020 TL, yoksulluk sınırı 6.849 TL. “Asgari ücrette Avrupa’dan daha iyiyiz.” diyen Bakana sormak lazım: Hangi Avrupa ülkesinde yoksulluk sınırı asgari ücretin 3,5 katı? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu bütçe, gübre, mazot, ilaç, su ve elektrik borcu hariç 130 milyar TL borcu sırtında taşıyan ve kanunen verilmesi gereken 177 milyar TL desteği gasbedilen, emeğinin ve alın terinin karşılığını alamayan çiftçinin bütçesi değildir; bu bütçe, iktidarın üretmek yerine ithalatı seçmesi nedeniyle 34 milyon dönüm tarım arazisi boş bırakılan ve toprağa küserek sistemden çıkan 700 bin çiftçi ile otuz aydır atama bekleyerek açlığa terk edilen ziraat, gıda, su ürünleri, orman mühendisleri ile veteriner hekimlerin bütçesi değildir; bu bütçe, kepenk kapatan binlerce esnafın, üretim yapamayan sanayicinin, iş bulamayan 4,5 milyon işsiz, maaşını yetiremeyen asgari ücretli ile emeklinin bütçesi değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Devamla) - Bu bütçe, yatırım payı yüzde 4,65’e geriletilen Millî Eğitim Bakanlığının, atanamayan 700 bin öğretmenin, 1 milyonu aşkın eğitim emekçisi ile iş bekleyen 3 bin engelli öğretmenin bütçesi değildir; bu bütçe, acile

gittiğinde uzman doktor bulamayan vatandaşın, atama bekleyen 18 bin sağlık personelinin bütçesi değildir.

Sayın milletvekilleri, bu bütçe, itibarından tasarruf edemeyen sarayın bütçesidir; bu bütçe, rantçı bütçesidir; bu bütçe, betona gömülen bir ekonominin bütçesidir; bu bütçe, faiz bütçesidir; bu bütçe, vergi adaletsizliği bütçesidir; bu bütçe, vatandaşın sırtından geçinenlerin yani kaşıkla verip kepçeyle alanların bütçesidir.

Biz bu bütçeye sonuna kadar hayır diyoruz, hayır diyoruz, hayır diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Afyonkarahisar'a sürgün olarak gönderilen Yargıçlar Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi Ali Haydar Yücesoy, Cumhurbaşkanına hakaret davasında, Adalet Bakanlığının "Yargılama aşamalarını bildir." talimatına uymadığı için hakkında soruşturma açıldı. Sayın Bakan, Bakanlığın kamu davası yargılamalarının aşama ve sonuçları hakkında bilgi verilmesi yönündeki talimatının yasal sebep ve dayanağını merak ediyoruz. Bu, yargıya müdahale değildir de nedir?

Ayrıca seçim bölgem Afyonkarahisar ili İhsaniye ve Sultandağı Adliyeleri kapatıldığı için vatandaş mağdur oluyor. Bu adliyeleri yeniden açacak mısınız? Ve Sandıklı Adliyemizde de acilen ağır ceza mahkemesinin açılması gerekiyor. Bu yönde de vatandaşın büyük bir mağduriyeti var.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 2'nci bütçesi olan 2020 yılı bütçe görüşmelerimize, yaklaşık iki ay önce Plan ve Bütçe Komisyonundaki müzakerelerle başladı. Bugün itibarıyla Genel Kurulun 11'inci günündeyiz, 12'nci gününde bütçemizin görüşmeleri tamamlanacaktır. Bu bütçede en yüksek pay sağlığa ve eğitime ayrılmıştır. Bu da gösteriyor ki bu bütçe muhalefetin iddialarının aksine insanımızı önceleyen bir bütçedir.

Ülkemizin gelişme ve kalkınmasında önemli bir kilometre taşı olacağına inandığım 2020 yılı bütçesi nedeniyle başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Cumhurbaşkanlığı Yardımcımıza, bakanlarımıza, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkan ve üyelerine, Genel Kurul görüşmelerinde katkısı olan tüm milletvekillerimize, bütçenin hazırlanmasında emeği geçen tüm bürokratlarımıza, özveriyle çalışan Meclis personelimize, bizi takip eden basın mensuplarına teşekkür eder, bütçenin ülkemize, milletimize hayırlı ve bereketli olmasını dilerim.

BAŞKAN – Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Van Özalp Belediye Eş Başkanımız Dilan Öğrenci, 6 Aralıkta hukuksuz bir biçimde tutuklanmıştı. Kendisi hereditör anjiödem hastasıdır. Bu hastalık, nefes borusu ve ses tellerinde şişmeye neden olan ve kısa sürede ilaca erişim olmazsa ölümlü sonuçlanabilecek bir hastalıktır. On dört günde 5 defa atak gerçekleşmiştir. Derhâl serbest bırakılması gerekmektedir.

Ayrıca yargının sacayaklarından olan avukatların itibarsızlaştırılması çalışması devam etmektedir. İlim olan Batman gibi birçok ilde adliye saraylarında kartlı sistem olduğu için savcı ve hâkimlerin olduğu katlara avukatlar girememektedir. Adalet Bakanlığı bu itibarsızlaştırma çalışmasına bir müdahalede bulunacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Türkiye'nin iş yükü anlamında 3'üncü bölge idare mahkemesi olan Adana Bölge İdare Mahkemesinin Konya Bölge İdare Mahkemesine bağlanmasının gerekçesi nedir? Davaların nakli, dosyaların akıbeti, temyiz hususları gereğince telifisi olanaksız zararlar doğacağını göz önüne alarak Adana Bölge İdare Mahkemesinin kaldırılmasına dair kararın iptalini düşünüyor musunuz?

Adana merkeze 168 kilometre mesafeli Saimbeyli ilçesindeki adliye binasının "Suç işlenmiyor." gerekçesiyle kapatıldığı doğru mudur? 25 köy ve merkezde 3 mahalleye sahip Adana'nın toprak bakımından en büyük ilçesinde vatandaşlarımız bu konuda cezalandırılıyor mu?

Ayrıca, Doğa Kolejiyle ilgili sorunlar günlerdir tarafımıza aktarılıyor. Hükümetin, müfettişlerini gönderip olaya el koyarak iş güvencesini sağlamak, öğrenci ve velilerin mağduriyetini gidermek, eğitim ve öğretimin devamını sağlamakla ilgili bir girişimi var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1970 yılında Ankara Teknik Öğretmen Okulunda ciğerlerine bisiklet pompasıyla gaz basıldıktan sonra 3'üncü kattan atılarak şehit edilen Ertuğrul Dursun Önkuzu'yu, yine, DEV-SOL militanları tarafından şehit edilen Gümrük ve Tekel Bakanımız rahmetli Gün Sazak'ı, 1994 yılında Tunceli Tunceli Mazgirt Darıkent köyünde 6 öğretmen arkadaşıyla beraber şehit edilen Tarsus Yenicalı Alevi bir Türk milliyetçisi olan Buminhan Temizkan'ı ve Ege Üniversitesinde tarih okurken tarih yazan, PKK'lılar tarafından katledilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmetle, minnetle anıyorum. Şehitler ölmez, vatan bölünmez diyor; bütçenin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Cesur...

AYLİN CESUR (Isparta) – Hukuk devletinin işlemesi o ülkenin vatandaşlarının hukuk devletine sahip çıkmasıyla mümkün. Yargı bağımsız değilse kuvvetler ayrılığı sistemi işlemiyor. Yürütme, yasama bağımsız olmalı ki sistem işlesin ancak bu da yetmiyor demokratik otoritenin etkinliğe de hâlel getirmemesi önemli; hâkimlerin değil hukukun hâkimiyeti yani istenen.

İYİ PARTİ Grubu olarak TRT'yi ve TRT Kurdî yetkilileri hakkında, Osman Öcalan'ın TRT Kurdî'ye çıkarılması nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduk ancak "Kamu davasının açılmasını gerektirir yeterli şüphe oluşturacak suç unsuru yokluğu nedeniyle, Osman Öcalan'ın geçmiş kişiliğinden ari olmak üzere dava açılmasına gerek olmadığı"na karar verilmiş; oysaki bizim itirazımız tam da bunaydı yani geçmiş kişiliğiydi. Osman Öcalan, kırmızı bültenle aranan terör örgütü mensubudur ve devletin vatandaşından vergi kesilen bir kurumu olan TRT'de propaganda yapmasına izin verilmesi kabul edilemez.

Şimdi, Sayın Adalet Bakanımıza sormak istiyorum: Kırmızı bültenle aranan bir terör örgütü mensubunun TRT gibi devletin bir televizyonuna çıkarılması dava edilemeyen ülkemizde... Bakanı olduğunuz kurumun hâkim ve savcılarını özgür ve bağımsız mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Isparta) – Ülkemizde adaletin var olduğuna inanıyor musunuz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Zor soru!

BAŞKAN – Sayın Komisyon, söz sizde.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben bir konuya açıklık getirmek istiyorum. Daha önceki konuşmacılardan İsmail Koncuk Sağlık Bakanlığına 17.689 sözleşmeli sağlık personeli atanacağına fakat 8.845 kişi için ilana çıkıldığını, gerisine çıkılmayacağı gibi bir iddiada bulundu. Aldığımız bilgiye göre, şubat ayında da 8.844 personel alımı için ilana çıkılacaktır.

Bir diğer milletvekilimiz Kani Beko da Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 14 milyar olduğunu söyledi; herhâlde bu bağlı kurumlarla beraber bunu söylemek istedi. Normalde Cumhurbaşkanlığı bütçemiz, 3 milyar 152 milyon 937 TL'dir diyorum.

Diğer soruları cevaplamak üzere de sözü Sayın Bakanımıza bırakıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Sayın Köksal'ın sorusuyla ilgili, HSK'nin işlemiyle alakalı bu tür teftişleri ve bu tür incelemeleri HSK Birinci Daire yapmakta. Bu hususla alakalı yazılı olarak inceleyip çünkü dairenin verdiği bir tasarruf olduğu için, konunun içeriğiyle ilgili, o konuyla ilgili inceleme yapıp sonrasında sizlere bilgi iletirim.

Kapanan adliyeler: Bildiğiniz gibi hem hâkim, savcı hem de diğer teknik birtakım ihtiyaçlar sebebiyle esasen yedi sekiz yıl önce belli standartlar çerçevesinde kapatılan yerler söz konusu. Bu hususla ilgili konu, hem HSK'nin planlaması hem de nicelik itibarıyla ve diğer koşullar da tamamlandığında değerlendirilebilir ancak kapandıktan sonra açılan bir adliye de söz konusu değil. Fakat bu konu hem hâkim, savcı sayısı itibarıyla hem de diğer teknik tüm donanımlarla hazırlıklar yapıldığında elbette gündeme gelebilir.

Sayın Başaran, isimlerini not alamadık ama tutanaklardan takip edeceğiz. Cezaevindeki tüm hükümlü ve tutukluların koşullarıyla ilgili çalışmalar, insani muameleyle, devletin uhdesine emanet edildiği bilinciyle ve "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla, nerede olursa olsun, bu konuda sağlık koşulları da dâhil olmak üzere Sağlık Bakanlığıyla, oradaki hekimler aracılığıyla büyük bir titizlikle yapılmaktadır. Dolayısıyla, bu konuyla ilgili herhangi bir ihmale hiçbir şekilde, asla izin verilmemektedir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Çok tehlikeli bir hastalık Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Ancak "Derhâl serbest bırakılmalıdır." diye bir talimatın muhatabı biz değiliz. Siz bize talimat da veremezsiniz, biz de hâkim, savcılara talimat veremeyiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Avukatlarla ilgili: Avukatlar yargının kurucu unsurudur, savunma kurucu unsurudur. Bu konuyla alakalı, avukatlarımızla ilgili, elbette yargı iddia, savunma, muhakeme üçlüsü üzerinde durur ve biz de Bakanlık olarak bu konuda avukatlar ile hâkim, savcıların bir meslektaş çerçevesinde yargılamayı başarıyla sürdürmeleri, eş güdüm içerisinde olmalarının önemine inanıyoruz. Bu konuda da her türlü, hem etik kurallar itibarıyla hem vatandaşlarımıza hem avukatlara hem de kendi meslektaşlarına yönelik etik kurallara uymaları bizim de ortak beklentimizdir çünkü vatandaş hâkim, savcıya gittiğinde Türk milleti adına karar veren Anayasa'daki yetkiyi kullanıyor ama esasen, yetkinin kaynağı millettir, asıl orasıdır. Bu anlamda, her türlü muamelenin yakışan şekilde olması bizim de beklentimizdir. Bu konuda gerek etik gerek disipline aykırı her türlü işlemler HSK tarafından da titizlikle takip edilmektedir. Nitekim önümüzdeki yıl Akademide düşündüğümüz bir ders de avukatlık hukukudur. Bu konuda hâkim ve savcı adaylarına avukatlık hukukuyla ilgili bir dersin bu anlamda muhakemeye katkısı olacağını düşünüyoruz, müfredat konusunda çalışmalarımızı da yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Özellikle avukat, dosyasını görmeli ki savunmasını yapsın. Bu konuda elbette talimat verecek değiliz -gizlilik kararı olanlar vardır yargının kendi alanı içerisinde olan- ancak idare olarak -bizim bu konudaki yaklaşımımız- kendi münhasır yetkimiz dâhilinde olan tüm hususlarda avukatların da her türlü süreçte müdahil olması, aktif olması ve katılımcı olması bizim ortak beklentimizdir.

Sayın Şevkin galiba -yanlış almadıysam notu- Adana Bölge İdare Mahkemesiyle ilgili... Özellikle, yine, HSK tarafından bölge idare mahkemelerine birinci sınıf hâkimler görevlendirildiği için, hâkim ihtiyacından kaynaklı birinci sınıfla ilgili şu anda biz o konuda yeterli düzeye geldiğimize inanıyoruz, umut ediyoruz, çalışmalarımız da var; Adana'ya bölge idare mahkemesini kuracağız. Adana-Mersin, o bölgeye, Baki Bey'in Milletvekili olduğu Mersin'e de ortak hizmet etmesini, kendi hinterlandında olmasını arzu ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Yine, Saimbeyli'yle ilgili Sayın Koncuk da söylemişti. Bu adliyeler yeni kapatılmış değil yani belki yeni duyuldu ancak az önce de söylediğim gibi, bu konular da yargı reformunda var. Özellikle adliye kapandığı için köylerden ilçeye, oradan ile gidip adliye hizmetlerine erişmekte zorlanan vatandaşlarımızın adliye hizmetlerini kendi ilçesinde de alabileceği -adliye olmayan yerlerde- çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ancak bu konuda hizmet vereceğimiz, adalet hizmetlerini etkin alabileceğine inandığımız her türlü yerde de elbette bu konuları vatandaşımızın hizmetine sunmayı bir borç biliyoruz.

Ben de bu duygu ve düşüncelerle Sayın Başkanın Meclisi idaresindeki demokratik hoşgörüsü ve gerçekten büyük bir yönetim kabiliyetiyle Sayın Başkana ve tüm siyasi partilere bütçeye, milletin hakkı olan bütçe hakkına her türlü katkıları için çok teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Hükûmetimiz adına burada serdedilen bütün görüşlerden istifade edeceğimizi burada Genel Kurulun huzurunda ifade ediyorum.

Elbette iktidar, muhalefet, tüm partiler, ortak iyiyi bulmak adına, ortak çabanın unsurlarıdır, esastır. Demokraside herkes iktidar olsa demokrasi eksik olur. Muhalefetin de söylediği şeyler bizim önümüzdeki bütçeyi millet adına etkin, yetkin ve Hakk'ın hukukuna göre, milletin istediği gibi kullanmamıza yol açacaktır.

AK PARTİ, MHP başta olmak üzere, bütçemize destek veren tüm milletvekillerimize ve Genel Kuruldaki tüm siyasi partilere saygılarımı sunuyorum.

Hayırlı akşamlar diliyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddeleri kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama yarınki birleşimde son konuşmalardan sonra yapılacaktır.

Değerli milletvekilleri, bugün 11'inci gün, yarın 12'nci gün ve son konuşmaları yapacağız ve bütçenin oylaması gerçekleşecek.

Ben de bugüne kadar bütçe görüşmelerine katkı sağlayan tüm siyasi parti gruplarımızı, siyasi parti gruplarımız adına konuşan tüm değerli milletvekillerimizi, Komisyonumuzu, Sayın Bakanları, değerli bürokratlarımızı, Meclisimizin tüm personelinin, Başkanlık Divanı üyelerimizi, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığındaki değerli arkadaşlarımızı, Meclis Televizyonunu, velhasıl Meclisimizi çalıştırmak için emeği geçen tüm arkadaşlarımızı ayrı ayrı her biriniz adına kutlamak istiyorum. Hepinize teşekkür

ederim. (Alkışlar)

Şimdi, son söz, programımıza göre, bütçenin tümü üzerindeki son konuşmaları ve 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin açık oylamalarını yapmak için 20 Aralık 2019 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 01.06